

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០៥៨ - Book 058

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20181201 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20181201 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០៥៨ - Tipitaka Book 058
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9184.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9184.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០៥៨](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_058.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី ៥៨

១. ៩

សុត្តន្តបិដក

CS [sut](#) | [book_058](#)

ខុទ្ទកនិកាយក

CS [sut.kn](#) | [book_058](#)

ជាតក

CS [sut.kn.jat](#) | [book_058](#)

[ឯកនិបាតជាតក](#) | [ទូកនិបាតជាតក](#) | [តិកនិបាតជាតក](#) | [ចតុក្កនិបាតជាតក](#)

ភាគទី ៥៨

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្តារ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

ឯកនិបាតជាតក

CS [sut.kn.jat.v01](#) | [book_058](#)

(បឋមោ ភាគោ) ១. ឯកនិបាតោ

អបណ្ណកវគ្គ ទី១

CS [sut.kn.jat.v01.01](#) | [book_058](#)

(១. អបណ្ណកវគ្គោ)

អបណ្ណកជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.001](#) | [book_058](#)

(១. អបណ្ណកជាតកំ)

[១] (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលពួកខ្លះជាបណ្ឌិត រមែងប្រកាន់ហេតុដែលមិនខុស បុគ្គលពួកខ្លះ ត្រិះរិះយកឯង រមែងប្រកាន់ហេតុទី ២ (ហេតុខុស) មេធាវីបុគ្គល បានដឹងនូវហេតុដែលខុស និងហេតុដែលមិនខុសនេះហើយ គប្បីកាន់យកនូវហេតុដែលមិនខុសនោះ។

ចប់ អបណ្ណកជាតក ទី១។

វណ្ណបថជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.002](#) | [book_058](#)

(២. វណ្ណបថជាតកំ)

[២] (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា) ពួកជនមិនខ្ជិលច្រអូស កាលជីក (ផែនដី) ត្រង់ផ្លូវខ្សាច់ ឬក្នុងទីទួល បាននូវទឹកត្រង់ផ្លូវនោះ (យ៉ាងណា) អ្នកប្រាជ្ញ បរិបូណ៌ដោយព្យាយាម និងកំឡាំងកាយ មិនខ្ជិលច្រអូស ក៏បាននូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់នៃហឫទ័យយ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ វណ្ណបថជាតក ទី២។

សេរិវរាណិជជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.003](#) | [book_058](#)

(៣. សេរិវរាណិជជាតកំ)

[៣] (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា) បើអ្នកធ្វើនូវសោតាបត្តិមគ្គ ជាគ្រឿងកំណត់នូវព្រះសទ្ធម្មនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកសាសនានេះហើយ អ្នករមែងក្តៅក្រហាយរឿយ ៗ អស់កាលយូរ ដូចជាពាណិជល្មោះសេរិវរនេះ។

ចប់ សេរិវរាណិជជាតក ទី៣។

ចុល្លកសេដ្ឋិជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.004](#) | [book_058](#)

(៤. ចុល្លកសេដ្ឋិជាតកំ)

[៤] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) អ្នកប្រាជ្ញ ឈ្លាសវៃ រមែងតាំងខ្លួនបានដោយទ្រព្យជាដើមទុន សូម្បីមានប្រមាណតិច ដូចបុគ្គលបង្កាត់ភ្លើងដីតូច។

ចប់ ចុល្លកសេដ្ឋិជាតក ទី៤។

តណ្ហលនាឡិជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.005](#) | [book_058](#)

(៥. តណ្ហលនាឡិជាតកំ)

[៥] (អាមាត្យពោធិសត្វ សួរថា) អង្គរមួយនាឡិ ថ្ងៃ (ស្មើនឹង) ក្រុងពារាណសី ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ឬសេះ ៥០០ នេះ ថ្ងៃត្រឹមតែអង្គរ ១ នាឡិទេឬ។

ចប់ តណ្ហលនាឡិជាតក ទី៥។

ទេវធម្មជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.006](#) | [book_058](#)

(៦. ទេវធម្មជាតកំ)

[៦] (ព្រះមហិស្សាសរាជកុមារពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកសប្បុរស អ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ បរិបូណ៌ដោយហិរិ និងឱត្តប្បៈ តាំងមាំហើយក្នុងធម៌ស លោកពោលថាមានទេវធម៌ក្នុងលោក។

ចប់ ទេវធម្មជាតក ទី៦។

កដ្ឋហារិជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.007](#) | [book_058](#)

(៧. កង្វហារិជាតកំ)

[៧] (ព្រះរាជកុមារពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រមហារាជ ខ្ញុំជាបុត្ររបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងពួកជន សូមព្រះអង្គចិញ្ចឹមខ្ញុំផង ព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ចិញ្ចឹមពួកជនដទៃបាន ម្តេចព្រះសម្មតិទេពក៏មិនចិញ្ចឹមសត្វដែលជាបុត្ររបស់ព្រះអង្គផង។

ចប់ កង្វហារិជាតក ទី៧។

តាមណិជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.008 | book_058

(៨. តាមណិជាតកំ)

[៨] (តាមណិកុមារ ពោលថា) ការប្រាថ្នានូវផល តែងសម្រេចព្រម ដល់ពួកជនអ្នកមិនរួសរាន់ អញជាអ្នកមានព្រហ្មចារ្យចាស់ក្លាហើយ ម្ចាស់តាមណិ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ។

ចប់ តាមណិជាតក ទី៨។

មយទេវជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.009 | book_058

(៩. មយទេវជាតកំ)

[៩] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ទ្រង់ត្រាស់ថា) សក់ទាំងឡាយនេះ នាំទៅនូវរយៈ (ស្ងួត) កើតដល់អញហើយ ទេវទូត កើតប្រាកដហើយ (នេះ) ជាសម័យនៃផ្លូវរបស់អញ។

ចប់ មយទេវជាតក ទី៩។

សុខវិហារិជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.010 | book_058

(១០. សុខវិហារិជាតកំ)

[១០] (ឥសីពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកជនដទៃ មិនរក្សាជនណា ម្យ៉ាងទៀត ជនណាមិនរក្សាពួកជនដទៃ បពិត្រព្រះរាជា ជននោះឯង មិនមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យក្នុងកាមទាំងឡាយទេ រមែងដេកជាសុខ។

ចប់ សុខវិហារិជាតក ទី១០។

ចប់ អបណ្តកវគ្គ ទី១។

ឧទ្ទាននៃអបណ្តកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបុគ្គលខ្លះប្រកាន់ហេតុមិនខុសដីប្រសើរ ក្នុងអបណ្តកជាតក ១ វណ្ណបថជាតក ១ សេរីវណិជជាតក ១ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿង ពិចារណា ក្នុងចុល្លកសេដ្ឋិជាតក ១ តណ្ហាលនាឡិជាតក ១ បុគ្គលមានហិរិ ក្នុងទេវធម្មជាតក ១ ព្រះរាជបុត្រ ក្នុងកង្វហារិជាតក ១ តាមណិជាតក ១ មយទេវជាតក ១ ជនណាមិនរក្សាជនដទៃ ក្នុងសុខវិហារិជាតក ១ ត្រូវជា ១០ ជាតក។

សីលវគ្គ ទី២

CS sut.kn.jat.v01.02 | book_058

(២. សីលវគ្គ)

លក្ខណជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.011 | book_058

(១១. លក្ខណមិតជាតកំ)

[១១] (ម្រឹគពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីចំរើន តែងមានដល់ពួកជនអ្នកមានសីល អ្នកប្រព្រឹត្តបដិសន្ធារៈ នាងចូរមើលម្រឹគឈ្មោះលក្ខណៈ កំពុងដើរមក ដែលពួកញាតិហែហមហើយ នាងឃើញម្រឹគឈ្មោះកាឡៈនេះ ដែលសាបសូន្យចាកពួកញាតិ (កំពុងដើរមក) ឬទេ។

ចប់ លក្ខណជាតក ទី១។

និគ្រោធមិតជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.012 | book_058

(១២. និគ្រោធមិគជាតកំ)

[១២] (មេម្រឹក ពោលថា) បុគ្គលគប្បីសេពនូវម្រឹកឈ្មោះនិគ្រោធនៃតម្រាង កុំគប្បីសេពនូវម្រឹកឈ្មោះសាខៈឡើយ ការស្លាប់ក្នុងសំណាក់នៃម្រឹកឈ្មោះនិគ្រោធនេះ ជាការប្រសើរ ការរស់នៅក្នុងសំណាក់នៃម្រឹកឈ្មោះសាខៈ ពុំប្រសើរឡើយ។

ចប់ និគ្រោធមិគជាតក ទី២។

កណ្ឌិនជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.013](#) | [book_058](#)

(១៣. កណ្ឌិនជាតកំ)

[១៣] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ចូរតិះដៀលនូវបុរសអ្នកមានសមុតចូលទៅ ដែលមានរបួសយ៉ាងខ្លាំង ស្រីជាបរិណាយិកា (អ្នកត្រួតត្រា) នៅក្នុងជនបទណា ចូរតិះដៀលនូវជនបទនោះ ម្យ៉ាងទៀត សត្វទាំងឡាយណា លុះអំណាចពួកស្រី សត្វទាំងឡាយនោះ ក៏បណ្ឌិតតិះដៀលហើយ។

ចប់ កណ្ឌិនជាតក ទី៣។

វាតមិគជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.014](#) | [book_058](#)

(១៤. វាតមិគជាតកំ)

[១៤] (ព្រះរាជាទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ឆន្ទរាគ) ដោយអាវាសៈទាំងឡាយ ឬដោយការស្មិទ្ធស្នាលទាំងឡាយ ជាសភាវៈលាមកជាងឆន្ទរាគ ដោយរសទាំងឡាយមិនមានទេ ឧយ្យានបាលឈ្មោះ សញ្ជ័យ បាននាំសត្វល្អៗដែលអាស្រ័យនូវព្រៃស្អាត មកកាន់អំណាច (របស់ខ្លួន) បានព្រោះតែរសទាំងឡាយ។

ចប់ វាតមិគជាតក ទី៤។

ខរាទិយជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.015](#) | [book_058](#)

(១៥. ខរាទិយជាតកំ)

[១៥] (ម្រឹកពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់នាងខរាទិយា យើងមិនអាចទូន្មានម្រឹក មានក្រចក ៨ មានស្នែងរៀចគល់ និងស្រួចចុងដីក្រៃលែង ជាសត្វកន្លងនូវកាលនៃដម្បុន្មាន ៧ នោះបានឡើយ។

ចប់ ខរាទិយជាតក ទី៥។

តិបល្លត្ថមិគជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.016](#) | [book_058](#)

(១៦. តិបល្លត្ថមិគជាតកំ)

[១៦] (ម្រឹកពោធិសត្វ ពោលថា) អញបានញ៉ាំងម្រឹក មានដំណក ៣ មានក្រចក ៨ ជាសត្វដឹកទឹកក្នុងពេលអន្រាត្រ ឲ្យរៀនមាយាច្រើនហើយ ម្រឹកជាក្លាយបានដកដង្ហើមខ្ទប់នឹងផែនដី ដោយរន្ធច្រមុះម្ខាង បញ្ឆោត (ព្រានព្រៃ) ដោយកល់ ៦ យ៉ាង។

ចប់ តិបល្លត្ថមិគជាតក ទី៦។

មាលុតជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.017](#) | [book_058](#)

(១៧. មាលុតជាតកំ)

[១៧] (ឥសីពោធិសត្វ ពោលថា) កាលណាខ្យល់បក់ ទោះខាងរេនាចក្តី ខាងខ្នើតក្តី កាលនោះ ត្រជាក់ទាំងឡាយ ក៏កើតអំពីខ្យល់ អ្នកទាំងពីរ មិនចាលចាញ់ ក្នុងប្រស្នានេះឡើយ។

ចប់ មាលុតជាតក ទី៧។

មតកភត្ថជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.018](#) | [book_058](#)

(១៨. មតកភត្តជាតកំ)

[១៨] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) បើពួកសត្វគប្បីដឹងយ៉ាងនេះថា ការកើតនៃជាតិនេះ រមែងនាំមកនូវទុក្ខ សត្វមិនត្រូវសម្លាប់សត្វ ព្រោះថា បុគ្គលអ្នកសម្លាប់សត្វ រមែងសោយសោក។

ចប់ មតកភត្តជាតក ទី៨។

អាយាចិតភត្តជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.019](#) | [book_058](#)

(១៩. អាយាចិតភត្តជាតកំ)

[១៩] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) បើអ្នកចង់រួច ត្រូវរួចក្នុងលោកខាងនាយ ព្រោះថា អ្នករួចឥឡូវនេះ គង់ជាប់ (ដោយបាបកម្ម) អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនធ្លាប់រួចយ៉ាងនេះឡើយ ការរួចរបស់ជនពាល ឈ្មោះថាចំណងវិញទេ។

ចប់ អាយាចិតភត្តជាតក ទី៩។

នឡបានជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.020](#) | [book_058](#)

(២០. នឡបានជាតកំ)

[២០] (ស្វាពោធិសត្វ ពោលថា) យើងឃើញស្នាមជើងដែលមិនឡើង ឃើញតែស្នាមជើងដែលចុះ យើងផឹកទឹកដោយដើមបបូស អ្នកនឹង សម្លាប់យើងមិនបានឡើយ។

ចប់ នឡបានជាតក ទី១០។

ចប់ សីលវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាននៃសីលវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីលក្ខណជាតក ១ ម្រឹគឈ្មោះសាខៈ (ក្នុងនិគ្រោធមិគជាតក) ១ ចូរតិះដៀល (ក្នុងកណ្ឌិនជាតក) ១ មិនលាមកជាងរសទាំងឡាយ (ក្នុងវាតមិគជាតក) ១ ខរាទិយជាតក ១ ម្រឹគបញ្ឆោតព្រានព្រៃ (ក្នុងតិបល្លត្ថមិគជាតក) ១ មាលុតជាតក ១ បុគ្គលមិនត្រូវសម្លាប់សត្វដទៃ (ក្នុង មតកភត្តជាតក) ១ ការរួច (ក្នុងអាយាចិតភត្តជាតក) ១ នឡបានជាតក ១ ត្រូវជា ១០។

កុរុងវគ្គ ទី៣

CS [sut.kn.jat.v01.03](#) | [book_058](#)

(៣. កុរុងវគ្គ)

កុរុងមិគជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.021](#) | [book_058](#)

(២១. កុរុងមិគជាតកំ)

[២១] (ប្រើសពោធិសត្វ ពោលថា) ម្នាលដើមចម្បក់ អ្នកជម្រុះផ្លែមកដោយហេតុណា ហេតុនេះ អញជាប្រើសបានដឹងហើយ អញនឹងទៅកាន់ ដើមចម្បក់ឯទៀត ផ្លែរបស់អ្នក អញមិនពេញចិត្តទេ។

ចប់ កុរុងមិគជាតក ទី១។

កុក្ករជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.022](#) | [book_058](#)

(២២. កុក្ករជាតកំ)

[២២] (សុនខពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកផ្អែមណាកើតក្នុងរាជគ្រកូល បរិបូណ៌ដោយសម្បុរ និងកំឡាំង ចំរើនហើយក្នុងរាជគ្រកូល ផ្អែមទាំងនោះ គេមិនសម្លាប់ទេ យើងទាំងឡាយត្រូវគេសម្លាប់ នេះមិនឈ្មោះថាសម្លាប់ដោយត្រឹមត្រូវឡើយ នេះឈ្មោះថាសម្លាប់តែផ្អែមដែលមានកំឡាំង ខ្សោយ។

ចប់ កុក្ករជាតក ទី២។

គោដាជានីយជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.023](#) | [book_058](#)

(២៣. គោដាជានីយជាតកំ)

[២៣] (សេអាជានេយ្យពោធិសត្វ ពោលថា) សេអាជានីយ សូម្បីត្រូវសទាំងឡាយមុតហើយ ដេកផ្អៀង គងប្រសើរជាងសេសាមញ្ញ នៃសារថី អ្នកចូរទឹមខ្ញុំដោយគ្រឿងក្រិសទាំងឡាយចុះ។

ចប់ គោដាជានីយជាតក ទី៣។

អាជញ្ញជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.024](#) | [book_058](#)

(២៤. អាជញ្ញជាតកំ)

[២៤] (សេអាជានេយ្យពោធិសត្វ ពោលថា) សេអាជានេយ្យ ធ្វើនូវសន្ទុះក្នុងទីណា ក្នុងកាលណាម្តង ៗ ឬក្នុងខណៈណា ក្នុងមណ្ឌល ចំបាំងណា ក្នុងកាលណាម្តង ៗ សេសាមញ្ញទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យ ក្នុងកាលនោះ ក្នុងទីនោះ។

ចប់ អាជញ្ញជាតក ទី៤។

តិរ្តុជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.025](#) | [book_058](#)

(២៥. តិរ្តុជាតកំ)

[២៥] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់សារថី អ្នកចូរញ៉ាំងសេស្វដឹក (ទឹក) តាមកំពង់ទឹកទាំងឡាយដទៃ ៗ ចុះ ឯសេស្វដោយ បាយាស ដោយការស៊ីជ្រុលហើយ (រមែងមិនត្រូវការបរិភោគទៀតទេ)។

ចប់ តិរ្តុជាតក ទី៥។

មហិទ្ធាមុខជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.026](#) | [book_058](#)

(២៦. មហិទ្ធាមុខជាតកំ)

[២៦] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) ដំរីដើរខ្ពស់ឈ្មោះមហិទ្ធាមុខៈ បានស្តាប់ពាក្យរបស់ចោរទាំងឡាយមុនហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តតាម បានបោក សម្លាប់ (ហ្មដំរី) លុះបានស្តាប់ពាក្យពួកលោកអ្នកមានខ្លួនសង្រួមល្អហើយ ក៏បានតាំងនៅក្នុងគុណគ្រប់យ៉ាង។

ចប់ មហិទ្ធាមុខជាតក ទី៦។

អភិណ្ណជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.027](#) | [book_058](#)

(២៧. អភិណ្ណជាតកំ)

[២៧] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) (ដំរី) មិនអាចកាន់យកនូវពុទ្ធិសាសនា មិនអាចកាន់យកនូវដុំបាយ មិនអាចកាន់យកនូវស្មៅទាំងឡាយ មិនអាចត្រដុស (សររិះ) ទេ ខ្ញុំសំគាល់ថាដំរីបានធ្វើសេចក្តីស្រឡាញ់ស្មោះចំពោះផ្លែ ព្រោះការឃើញរឿយ ៗ។

ចប់ អភិណ្ណជាតក ទី៧។

នន្ទិវិសាលជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.028](#) | [book_058](#)

(២៨. នន្ទិវិសាលជាតកំ)

[២៨] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលគប្បីនិយាយពាក្យជាទីគាប់ចិត្តតែម្យ៉ាង មិនគប្បីនិយាយពាក្យមិនជាទីគាប់ចិត្តក្នុងកាលណាឡើយ កាលព្រាហ្មណ៍និយាយពាក្យជាទីគាប់ចិត្ត (គោនន្ទិវិសាល) បានទាញភារៈដ៏ធ្ងន់រួច ញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យបានទ្រព្យផង ជាសត្វមានចិត្តរីករាយ ដោយការញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យបានទ្រព្យនោះផង។

ចប់ នន្ទិវិសាលជាតក ទី៨។

កណ្ណជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.029](#) | [book_058](#)

(២៩. កណ្តាជាតកំ)

[២៩] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ធុរៈធុន់ ក្នុងទីណា ។ ផ្លូវដីជ្រៅ ក្នុងទីណា កាលនោះឯង ពួកជននាំគ្នាទើមគោឈ្មោះកណ្តា: គោឈ្មោះ កណ្តា:នោះ ក៏អូសនូវធុរៈដីធុន់នោះទៅបាន។

ចប់ កណ្តាជាតក ទី៩។

មុណិកជាតក ទី១០

[CS sut.kn.jat.030](#) | [book_058](#)

(៣០. មុនិកជាតកំ)

[៣០] (គោពោធិសត្វ ឈ្មោះមហាលោហិត: ពោលថា) អ្នកកុំចូលចិត្ត (គោជន) របស់ជ្រូកឈ្មោះមុណិក: (ព្រោះ) ជ្រូកមុណិក:ស៊ីគោជន ក្តៅក្រហាយ អ្នកចូរមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ហើយស៊ីតែចំបើងចុះ នេះជាលក្ខណៈនៃអាយុវែង។

ចប់ មុណិកជាតក ទី១០។

ចប់ កុរុង្គវគ្គ ទី៣។

ឧទ្ទាននៃកុរុង្គវគ្គគឺ

និយាយអំពីកុរុង្គមិតជាតក ១ កុរុរជាតក ១ គោជាជានីយជាតក ១ សេះដីប្រសើរ (ក្នុងអាជញ្ញជាតក) ១ សេះសាមញ្ញ និងសេះដីប្រសើរ (ក្នុង តិរ្តជាតក) ១ មហិទ្ធាមុខជាតក ១ អភិណ្ណជាតក ១ បុគ្គលមិនត្រូវពោលពាក្យមិនគាប់ចិត្ត (ក្នុងនន្ទិវិសាលជាតក) ១ គោកណ្តាអូសនូវធុរៈ (ក្នុង កណ្តាជាតក) ១ មុណិកជាតក ១ ត្រូវជា ១០។

កុលាវកវគ្គ ទី៤

[CS sut.kn.jat.v01.04](#) | [book_058](#)

(៤. កុលាវកវគ្គ)

កុលាវកជាតក ទី១

[CS sut.kn.jat.031](#) | [book_058](#)

(៣១. កុលាវកជាតកំ)

[៣១] (ព្រះឥន្ទពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់មាតលិ ពួកកូនគ្រុឌ (ទំ) នៅដើមរកា អ្នកចូរចៀសវាង (កុំឲ្យពួកវាលំបាក) ដោយមុខចន្ទោលរថ ឡើយ តាមពិត យើងស៊ូលះជីវិត ចំពោះពួកអាសុរវិញ កុំឲ្យតែកូនគ្រុឌទាំងនេះ មានសំបុកខ្នាត់ខ្នាយ។

ចប់ កុលាវកជាតក ទី១។

នច្ចជាតក ទី២

[CS sut.kn.jat.032](#) | [book_058](#)

(៣២. នច្ចជាតកំ)

[៣២] (ស្តេចហង្សមាស ពោលថា) សំឡេងយំ (របស់អ្នក) ក៏ពីរោះ ខ្នងក៏រុងរឿង ក មានសម្បុរប្រហែលគ្នានឹងពណ៌នៃកែវពិទ្ធយ ស្លាប ទាំងឡាយ ប្រមាណមួយព្យាម អញ្ញមិនឲ្យកូនស្រីដល់អ្នក ព្រោះតែការរាំឡើយ។

ចប់ នច្ចជាតក ទី២។

សម្មោទមានជាតក ទី៣

[CS sut.kn.jat.033](#) | [book_058](#)

(៣៣. សម្មោទមានជាតកំ)

[៣៣] (ព្រានសត្វស្លាប ពោលថា) ពួកបក្សីស្រុះស្រួលគ្នា នាំយកលប់ទៅបាន តែបើពួកបក្សីទាំងនោះ ជជែកទាស់គ្នាក្នុងកាលណា ពួក បក្សីទាំងនោះ នឹងលុះអំណាចអញ្ញក្នុងកាលនោះមិនខានឡើយ។

ចប់ សម្មោទមានជាតក ទី៣។

មច្ចជាតក ទី៤

[CS sut.kn.jat.034](#) | [book_058](#)

(៣៤. មច្ចុជាតកំ)

[៣៤] (ត្រីឈ្មោល ពោលថា) ត្រជាក់មិន (បៀតបៀន) អញទេ ក្តៅក៏មិន (បៀតបៀន) អញដែរ ការបៀតបៀនអញព្រោះលប មិនមាន ឡើយ (អញ) ព្រួយតែត្រង់ត្រីញីសំគាល់អញថា ត្រីឈ្មោលនោះ ទៅរកត្រីញីដទៃ ដោយតម្រេក។

ចប់ មច្ចុជាតក ទី៤។

រដ្ឋកជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.035](#) | [book_058](#)

(៣៥. រដ្ឋកជាតកំ)

[៣៥] (កូនចាបពោធិសត្វ ពោលថា) ស្លាបទាំងឡាយមាន តែហើរមិនរួច ជើងទាំងឡាយមាន តែដើរមិនបាន មេ និងបា (របស់យើង) ចេញ បាត់ទៅហើយ នៃភ្លើងព្រៃ អ្នកចូរថយទៅចុះ។

ចប់ រដ្ឋកជាតក ទី៥។

សកុណជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.036](#) | [book_058](#)

(៣៦. សកុណជាតកំ)

[៣៦] (សត្វស្លាបពោធិសត្វ ពោលថា ពួកសត្វស្លាប) អាស្រ័យនឹងដើមឈើណា ដែលដុះលើផែនដី ដើមឈើនោះ ក៏បញ្ចេញភ្លើង ម្ចាស់អ្នក មានអរយវៈ (ក្បាល និងក) រៀចទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរគប់ទិស (ទាំង៤) ចុះ ភ័យកើតអំពីដើមឈើជាទីពឹងហើយ។

ចប់ សកុណជាតក ទី៦។

តិគ្គិរជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.037](#) | [book_058](#)

(៣៧. តិគ្គិរជាតកំ)

[៣៧] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ពួកជនណា ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ ប្រព្រឹត្តកោតក្រែងចំពោះបុគ្គលដែលចំរើនហើយ ពួកជននោះ អ្នកផង គប្បីសរសើរ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង សម្បុរលោក គឺសុគតិ ក៏កើត (ដល់ពួកជននោះ) ផង។

ចប់ តិគ្គិរជាតក ទី៧។

ពកជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.038](#) | [book_058](#)

(៣៨. ពកជាតកំ)

[៣៨] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងបញ្ឆោត រមែងមិនដល់សេចក្តីសុខ អស់កាលជានិច្ច ព្រោះបញ្ញាជាគ្រឿង បញ្ឆោតឡើយ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងបញ្ឆោត (នោះ) រមែងបាន (នូវលទ្ធផលអាក្រក់) ដូចសត្វកុក (បាននូវការដាច់ក) អំពីក្តាម។

ចប់ ពកជាតក ទី៨។

នន្ទជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.039](#) | [book_058](#)

(៣៩. នន្ទជាតកំ)

[៣៩] (កុដុម្ពិកពោធិសត្វ ពោលថា) យើងសំគាល់ថា គំនរមាស និងកម្រងមាស មានក្នុងទីដែលខ្ញុំប្រុសឈ្មោះនន្ទកៈ ជាកូនរបស់ខ្ញុំស្រី ឈ្មោះអាមា ឈរពោលនូវពាក្យអាក្រក់នោះ។

ចប់ នន្ទជាតក ទី៩។

ខទិវង្ការជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.040](#) | [book_058](#)

(៤០. ខទិវង្ការជាតកំ)

[៤០] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) តាមពិត ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមមានជើងឡើងលើ មានក្បាលចុះក្រោម ហើយធ្លាក់ទៅកាន់នរក ខ្ញុំនឹងពុំធ្វើអំពើមិនប្រសើរទេ បើដូច្នោះ សូមព្រះអង្គ ទទួលនូវចង្កាន់បិណ្ឌបាតចុះ។

ចប់ ខទិវង្គារជាតក ទី១០។

ចប់ កុលាវកវគ្គ ទី៤។

ឧទ្ទាននៃកុលាវកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីមាតលី (ក្នុងកុលាវកជាតក) ១ ធីតា (ក្នុងនច្ចជាតក) ១ ពួកបក្សីដីប្រសើរ (ក្នុងសម្មោទមានជាតក) ១ ត្រីឈ្មោលទៅដោយតម្រេក (ក្នុងមច្ចជាតក) ១ មេបា (ក្នុងវដ្តកជាតក) ១ ដើមឈើដុះលើផែនដី (ក្នុងសកុណជាតក) ១ បុគ្គលចំរើន (ក្នុងតិគ្គិរជាតក) ១ ក្តាមឈ្លាសវៃក្នុងពកជាតក ១ នន្ទជាតក ១ ដុំបាយដីប្រសើរ ក្នុងខទិវង្គារជាតក ១ ត្រូវជា ១០។

អត្ថកាមវគ្គ ទី៥

CS [sut.kn.jat.v01.05](#) | [book_058](#)

(៥. អត្ថកាមវគ្គ)

លោសកជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.041](#) | [book_058](#)

(៤១. លោសកជាតក)

[៤១] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា កាលលោកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើន អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ទូន្មាន មិនធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ បុគ្គលនោះ រមែងសោកសៅ ដូចជាមិត្តវិន្តកៈប្រតោងជើងនៃមេពពសោកសៅ។

ចប់ លោសកជាតក ទី១។

កបោតកជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.042](#) | [book_058](#)

(៤២. កបោតកជាតក)

[៤២] (ព្រាបពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា កាលលោកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើន អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ទូន្មាន មិនធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ បុគ្គលនោះ តែងដេកសោកសៅ ដូចក្អែកតាំងនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃបុគ្គលជាសត្រូវ ព្រោះមិនធ្វើតាមពាក្យនៃសត្វព្រាប។

ចប់ កបោតកជាតក ទី២។

វេទ្យកជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.043](#) | [book_058](#)

(៤៣. វេទ្យកជាតក)

[៤៣] (ឥសីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា កាលលោកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើន អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ទូន្មាន មិនធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ បុគ្គលនោះ រមែងដេកស្លាប់ ដូចឥសីជាបិតានៃពស់ឈ្មោះវេទ្យក។

ចប់ វេទ្យកជាតក ទី៣។

មកសជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.044](#) | [book_058](#)

(៤៤. មកសជាតក)

[៤៤] (ឈ្មួញពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណាសត្រូវ តែប្រកបដោយប្រាជ្ញា ប្រសើរជាង ឯបុគ្គលជាមិត្ត ដែលប្រាសចាកប្រាជ្ញា មិនប្រសើរឡើយ ដូចយ៉ាងកូនបង្កើតដែលល្ងង់ខ្លៅ គិតថាអញនឹងសម្លាប់មូស ត្រឡប់ជាបំបែកក្បាលបិតារិញ។

ចប់ មកសជាតក ទី៤។

រោហិណិជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.045](#) | [book_058](#)

(៤៥. រោហិណិជាតក)

[៤៥] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលជាសត្រូវ តែជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រសើរជាង ឯបុគ្គលពាល ជាអ្នកទំនុកបម្រុង មិនប្រសើរឡើយ អ្នកចូរ មើលទាសីឈ្មោះរោហិណី ជាស្រីអាក្រក់ សម្លាប់ម្តាយ ហើយសោកសៅ។

ចប់ រោហិណីជាតក ទី៥។

អាមាមទូសកជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.046](#) | [book_058](#)

(៤៦. អាមាមទូសកជាតក)

[៤៦] (បណ្ឌិតបុរសពោធិសត្វ ពោលថា) ការប្រព្រឹត្តិទុក្ខសេចក្តីចំរើន របស់អ្នកមិនឈ្លានក្នុងហេតុចំរើន រមែងមិននាំមកនូវសេចក្តីសុខទេ បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា តែងធ្វើប្រយោជន៍ឲ្យសាបសូន្យ ដូចស្វារក្សាស្នួន (បានធ្វើប្រយោជន៍ឲ្យវិនាស)។

ចប់ អាមាមទូសកជាតក ទី៦។

វារណិទូសកជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.047](#) | [book_058](#)

(៤៧. វារណិទូសកជាតក)

[៤៧] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) ការប្រព្រឹត្តិទុក្ខសេចក្តីចំរើនរបស់អ្នកមិនឈ្លានក្នុងហេតុចំរើន រមែងមិននាំមកនូវសេចក្តីសុខទេ បុគ្គលឥត ប្រាជ្ញា តែងធ្វើប្រយោជន៍ឲ្យសាបសូន្យ ដូចកោណ្ឌញ្ញៈបានញ្ចាំងសុរាឲ្យវិនាស។

ចប់ វារណិទូសកជាតក ទី៧។

វេទព្វជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.048](#) | [book_058](#)

(៤៨. វេទព្វជាតក)

[៤៨] (កូនសិស្សពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា ប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើនដោយខុសឧបាយ បុគ្គលនោះ រមែងលំបាក ដូចពួកចោរនៅក្នុងដែន ចេតៈ បានសម្លាប់នូវវេទព្វព្រាហ្មណ៍ ចោរទាំងអស់នោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តីវិនាស។

ចប់ វេទព្វជាតក ទី៨។

នក្ខត្តជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.049](#) | [book_058](#)

(៤៩. នក្ខត្តជាតក)

[៤៩] (បណ្ឌិតបុរសពោធិសត្វ ពោលថា) ប្រយោជន៍រមែងកន្លងបង់នូវមនុស្សល្ងង់ ដែលរាប់អាននក្ខត្តប្រក្ស (ព្រោះ) សេចក្តីចំរើននៃ ប្រយោជន៍ ឈ្មោះថានក្ខត្តប្រក្ស ឯផ្កាយទាំងឡាយ នឹងធ្វើអ្វីបាន។

ចប់ នក្ខត្តជាតក ទី៩។

ទុម្មេធជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.050](#) | [book_058](#)

(៥០. ទុម្មេធជាតក)

[៥០] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ពោលថា) ការបូជា អញ្ញបានប្តូរស្នងហើយដោយសារមនុស្សអាប់ឥតប្រាជ្ញារាប់ពាន់នាក់ ឥឡូវនេះ អញនឹងបូជា (ព្រោះ) ជនមិនប្រកបដោយធម៌ច្រើននាក់។

ចប់ ទុម្មេធជាតក ទី១០។

ចប់ អត្ថកាមវគ្គ ទី៥។

ចប់ បឋមបណ្ណាសក។

ឧទ្ទាននៃអត្ថកាមវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីមិត្តរិទ្ធិក្នុង (ក្នុងលោកជាតក) ១ កបោកជាតក ១ វេទ្យកជាតក ១ បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ (ក្នុងមកសជាតក) ១ ហេហិណីជាតក ១ ស្វា (ក្នុងអាមាមទូសកជាតក) ១ វារុណិទូសកជាតក ១ ចោរនៅក្នុងដែនចេតៈ (ក្នុងវេទ្យកជាតក) ១ ផ្កាយ (ក្នុងនក្ខត្តជាតក) ១ ការបូជា (ក្នុងទុម្មេធជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

អាសីសវគ្គ ទី៦

CS [sut.kn.jat.v01.06](#) | [book_058](#)

(៦. អាសីសវគ្គ)

មហាសីលវជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.051](#) | [book_058](#)

(៥១. មហាសីលវជាតក)

[៥១] (ព្រះរាជាសីលវៈពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសជាបណ្ឌិត គប្បីប៉ុនប៉ងឲ្យមុតមាំ មិនគប្បីនឿយណាយឡើយ យើងឃើញខ្លួនយើងស្រាប់ហើយ យើងប្រាថ្នាយ៉ាងណា បានយ៉ាងនោះ។

ចប់ មហាសីលវជាតក ទី១។

ចូឡជនកជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.052](#) | [book_058](#)

(៥២. ចូឡជនកជាតក)

[៥២] (ព្រះបាទជនកពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសជាបណ្ឌិត ត្រូវតែប្រឹងប្រែង មិនត្រូវនឿយណាយឡើយ យើងឃើញខ្លួនយើងដែលឡើងអំពីទឹក កាន់គោកស្រាប់ហើយ។

ចប់ ចូឡជនកជាតក ទី២។

បុណ្ណបាតិជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.053](#) | [book_058](#)

(៥៣. បុណ្ណបាតិជាតក)

[៥៣] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) ភាជន៍សុរានៅពេញដៃ តែសំដីចេញទៅដោយឡែក យើងដឹងបានដោយហេតុ (នេះ) សុរានេះ មិនមែនស្រួលទេ។

ចប់ បុណ្ណបាតិជាតក ទី៣។

ផលជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.054](#) | [book_058](#)

(៥៤. កំផលជាតក)

[៥៤] (ឈ្មួញរទេះពោធិសត្វ ពោលថា) ឈើនេះ មិនមែនលំបាកឡើង ទាំងមិនបិតនៅឆ្ងាយអំពីស្រុក ខ្ញុំដឹងបានដោយហេតុ (នេះ) ឈើនេះ មិនមែនមានផ្លែស្រួលទេ។

ចប់ ផលជាតក ទី៤។

បញ្ចវុធជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.055](#) | [book_058](#)

(៥៥. បញ្ចវុធជាតក)

[៥៥] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុរសណា មានចិត្តមិនរួញរា ចំរើនកុសលធម៌ ដើម្បីដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីក្សេមចាកយោគៈ ដោយចិត្តមិនរួញរា បុរសនោះ គប្បីដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង តាមលំដាប់។

ចប់ បញ្ចវុធជាតក ទី៥។

កញ្ជនក្ខន្ធជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.056](#) | [book_058](#)

(៥៦. កញ្ចក្ខន្ធជាតកំ)

[៥៦] (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុរសណា មានចិត្តរីករាយ ចំរើនកុសលធម៌ ដើម្បីដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីក្សេមចាកយោគៈ ដោយចិត្តដែលរីករាយ បុរសនោះ គប្បីដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង តាមលំដាប់។

ចប់ កញ្ចក្ខន្ធជាតក ទី៦។

វានវិន្ទជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.057](#) | [book_058](#)

(៥៧. វានវិន្ទជាតកំ)

[៥៧] (ក្រពើ ពោលថា) បពិត្រវានវិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៤ ដូចអ្នក គឺសេចក្តីទៀងទាត់ ១ ធម៌ គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា ១ ព្យាយាមមិនដាច់ ១ ការលះ ១ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន។

ចប់ វានវិន្ទជាតក ទី៧។

តយោធម្មជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.058](#) | [book_058](#)

(៥៨. តយោធម្មជាតកំ)

[៥៨] (អារក្សទឹក ពោលថា) បពិត្រវានវិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៣ ដូចអ្នក គឺសេចក្តីសង្ខត ១ សេចក្តីភ្លៀវភ្លា ១ បញ្ញា ១ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន។

ចប់ តយោធម្មជាតក ទី៨។

ភេរិវាទជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.059](#) | [book_058](#)

(៥៩. ភេរិវាទជាតកំ)

[៥៩] (អ្នកវាយសួរពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលគប្បីវាយ (សួរ) ចុះ ប៉ុន្តែកុំវាយឲ្យជ្រុល ព្រោះការវាយសួរជ្រុល ជាការអាក្រក់ កហាបណៈមួយរយ ដែលបានហើយដោយការវាយសួរ (កូនវាឲ្យ) វិនាសហើយ ដោយការវាយសួរជ្រុល។

ចប់ ភេរិវាទជាតក ទី៩។

សង្ខធម្មជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.060](#) | [book_058](#)

(៦០. សង្ខធម្មជាតកំ)

[៦០] (អ្នកផ្គុំសង្ខពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលគប្បីផ្គុំ (សង្ខ) ចុះ ប៉ុន្តែកុំផ្គុំឲ្យជ្រុល ព្រោះការផ្គុំជ្រុល ជាការអាក្រក់ ភោគៈទាំងឡាយ ដែលបានហើយដោយការផ្គុំ បិតាផ្គុំបំផ្លាញភោគៈទាំងនោះ។

ចប់ សង្ខធម្មជាតក ទី១០។

ចប់ អាសីសវគ្គ ទី៦។

ឧទ្ទាននៃអាសីសវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអ្នកប្រាជ្ញប្រាថ្នាយ៉ាងណា ប្រយោជន៍ក៏កើតយ៉ាងនោះ (ក្នុងមហាសីលវជាតក) ១ ការឡើងអំពីទឹកមកកាន់គោក (ក្នុងចូឡជនកជាតក) ១ សុរា (ក្នុងបុណ្ណបាតិជាតក) ១ ឈឺមានផ្លែមិនស្រួល (ក្នុងផលជាតក) ១ បុរសមានចិត្តមិនរួញរា (ក្នុងបញ្ចវុធជាតក) ១ បុរសមានចិត្តរីករាយ (ក្នុងកញ្ចក្ខន្ធជាតក) ១ ធម៌ ៤ (ក្នុងវានវិន្ទជាតក) ១ ធម៌ ៣ (ក្នុងតយោធម្មជាតក) ១ ការបានកហាបណៈមួយរយ (ក្នុងភេរិវាទជាតក) ១ ផ្គុំសង្ខបានភោគៈ (ក្នុងសង្ខធម្មជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

ឥត្ថិវគ្គ ទី៧

CS [sut.kn.jat.v01.07](#) | [book_058](#)

(៧. ឥត្ថិវគ្គ)

អសាតមន្តជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.061](#) | [book_058](#)

(៦១. អសាតមន្តជាតក)

[៦១] (មាណព ពោលថា) ធម្មតាពួកស្រ្តីក្នុងលោក តែងមានសេចក្តីប្រាថ្នា (ចំពោះបុរសដែលមានចិត្តជាប់ចំពាក់នឹងខ្លួន) វេលា (ឬកម្រិត) របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមានឡើយ (ស្រ្តីទាំងនោះ) ត្រេកត្រអាលផង រលោរលាំផង ដូចភ្លើងដែលឆេះរត់គ្រប់យ៉ាង (មិនរើសមុខ) ខ្ញុំនឹង លះបង់ស្រ្តីទាំងនោះ ហើយបួស ចំរើននូវវិវេកធម៌។

ចប់ អសាតមន្តជាតក ទី១។

អណ្ណតូតជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.062](#) | [book_058](#)

(៦២. អណ្ណតូតជាតក)

[៦២] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ទ្រង់ត្រាស់ថា) ព្រាហ្មណ៍ បានរុំមុខរបស់ខ្លួន ហើយដេញពិណដោយហេតុណា (មិនដឹងហេតុនោះទេ) ប្រពន្ធ ដែលខ្លួនចិញ្ចឹមតាំងពីនៅជាអណ្ណៈ (កូននៅក្នុងគភ៌) អ្នកណាគប្បីទុកចិត្តចំពោះប្រពន្ធទាំងនោះ ដោយដាច់ខាតបាន។

ចប់ អណ្ណតូតជាតក ទី២។

តក្កជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.063](#) | [book_058](#)

(៦៣. តក្កជាតក)

[៦៣] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) (ធម្មតាស្រ្តី) ច្រើនខឹង មិនដឹងឧបការៈដែលគេធ្វើដល់ខ្លួន ជាអ្នកញុះញង់ បំបែកបំបាក់មិត្ត ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈចុះ អ្នកនោះនឹងមិនវិនាសសេចក្តីសុខ។

ចប់ តក្កជាតក ទី៣។

ទុរាជានជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.064](#) | [book_058](#)

(៦៤. ទុរាជានជាតក)

[៦៤] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកកុំត្រេកអរ (ថាស្រ្តីនេះ) ប្រាថ្នាអញ កុំសោកសៅ (ថាស្រ្តីនេះ) មិនប្រាថ្នាអញ ភាពរបស់ ស្រ្តីទាំងឡាយ ដឹងបានដោយក្រ ដូចជាដំណើរទៅនៃត្រីក្នុងទឹក។

ចប់ ទុរាជានជាតក ទី៤។

អនភិរតិជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.065](#) | [book_058](#)

(៦៥. អនភិរតិជាតក)

[៦៥] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) ទន្លេក្តី ផ្លូវក្តី ភ្ញៀវស្រាភ្ញី សាលាសំណាក់ក្តី អណ្ណាងទឹកក្តី (ជារបស់សាធារណៈ) យ៉ាងណា ធម្មតាស្រ្តីទាំងឡាយក្នុងលោក ក៏យ៉ាងនោះដែរ បណ្ឌិតទាំងឡាយ មិនខឹងនឹងស្រ្តីទាំងនោះទេ។

ចប់ អនភិរតិជាតក ទី៥។

មុទុលក្ខណជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.066](#) | [book_058](#)

(៦៦. មុទុលក្ខណជាតក)

[៦៦] (ឥសីពោធិសត្វ ពោលថា) មុនអំពីពេលដែលមិនទាន់បាននូវនាងមុទុលក្ខណ សេចក្តីប្រាថ្នាមានតែមួយ កាលណាអាត្មាភាពបាន នាងមុទុលក្ខណ ជាស្រ្តីមានភ្នែកល្អហើយ សេចក្តីប្រាថ្នារឹតតែញ៉ាំងសេចក្តីប្រាថ្នា (ផ្សេងៗ) ឲ្យកើតឡើងទៀត។

ចប់ មុទុលក្ខណជាតក ទី៦។

ឧច្ឆង្គជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.067](#) | [book_058](#)

(៦៧. ឧច្ចង្គជាតកំ)

[៦៧] (ស្ត្រីម្នាក់ ពោលថា) បពិត្រព្រះសម្មតិទេព កូនរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ (ដូចជាអន្លក់ដែលដក់) ក្នុងថ្នក់ (បានដោយងាយ) ស្ត្រីដែលដើរទៅតាមផ្លូវ រកប្តី (បានដោយងាយ) ឯខ្ញុំព្រះអង្គមិនឃើញប្រទេស គឺផ្ទៃនៃមាតានោះ ដែលខ្ញុំព្រះអង្គគួរនាំយកបងប្អូនប្រុសបង្កើតមកបាន។

ចប់ ឧច្ចង្គជាតក ទី៧។

សាកេតជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.068](#) | [book_058](#)

(៦៨. សាកេតជាតកំ)

[៦៨] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ចិត្តតាំងនៅស៊ប់ ឬក៏ចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងបុគ្គលណា ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ឃើញហើយ ជនតែងស្និទ្ធស្នាលចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយពិត។

ចប់ សាកេតជាតក ទី៨។

វិសវន្តជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.069](#) | [book_058](#)

(៦៩. វិសវន្តជាតកំ)

[៦៩] (ពស់ ពោលថា) អញនឹងស្រូបយកពិសណារវិញ ដែលអញបានខ្ចាក់ចោលហើយ ព្រោះហេតុនៃជីវិត ចូរតិះដៀលនូវពិសដែលអញខ្ចាក់ចោលហើយនោះចុះ អញស្លាប់ ប្រសើរជាងរស់នៅ។

ចប់ វិសវន្តជាតក ទី៩។

កុទ្ទាលជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.070](#) | [book_058](#)

(៧០. កុទ្ទាលជាតកំ)

[៧០] (កុទ្ទាលកបណ្ឌិតពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីឈ្នះណា ត្រឡប់ចាញ់វិញបាន សេចក្តីឈ្នះនោះ មិនឈ្មោះថា ឈ្នះប្រពៃទេ សេចក្តីឈ្នះណា មិនត្រឡប់ចាញ់វិញបាន សេចក្តីឈ្នះនោះ ទើបឈ្មោះថា ឈ្នះប្រពៃមែនពិត។

ចប់ កុទ្ទាលជាតក ទី១០។

ចប់ ឥត្តិវគ្គ ទី៧។

ឧទ្ទាននៃឥត្តិវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីភ្លើងនេះវត្ថុគ្រប់យ៉ាង (ក្នុងអសាតមន្តជាតក) ១ ពិណដីប្រសើរ (ក្នុងអណ្ណកូតជាតក) ១ ស្ត្រីជាអ្នកញុះញង់ និងបំបែកបំបាក់មិត្រ (ក្នុងតក្កជាតក) ១ ការត្រេកអរ (ក្នុងទុរាជានជាតក) ១ ស្ទឹង (ក្នុងអនភិរតិជាតក) ១ នាងមុទុលក្ខណា (ក្នុងមុទុលក្ខណជាតក) ១ បងប្អូន (ក្នុងឧច្ចង្គជាតក) ១ ចិត្ត (ក្នុងសាកេតជាតក) ១ ពិស (ក្នុងវិសវន្តជាតក) ១ សេចក្តីឈ្នះប្រពៃ (ក្នុងកុទ្ទាលជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

វរុណវគ្គ ទី៨

CS [sut.kn.jat.v01.08](#) | [book_058](#)

(៨. វរុណវគ្គ)

វរុណជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.071](#) | [book_058](#)

(៧១. វរុណជាតកំ)

[៧១] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) អំពើទាំងឡាយ ដែលគេត្រូវធ្វើក្នុងកាលមុន នរណា ប្រាថ្នាធ្វើខាងក្រោយវិញ នរណោះ រមែងក្តៅក្រហាយរឿយៗ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ដូចជាមាណព ដែលកាច់ឧសឈើថ្លាន់។

ចប់ វរុណជាតក ទី១។

សីលវនាគជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.072](#) | [book_058](#)

(៧២. សីលវហត្ថិជាតកំ)

[៧២] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) ប្រសិនបើគេឲ្យផែនដីទាំងមូលដល់បុរសអកតញ្ញ ជាអ្នកឃើញទោសជានិច្ច ក៏មិនគប្បីញ៉ាំងបុរសអកតញ្ញនោះឲ្យត្រេកអរបានឡើយ។

ចប់ សីលវហត្ថិជាតក ទី២។

សច្ចង្គិរជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.073](#) | [book_058](#)

(៧៣. សច្ចង្គិរជាតកំ)

[៧៣] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បានឮថា នរពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បាននិយាយពិតយ៉ាងនេះថា ឧសដែលគេស្រង់ឡើងអំពីទឹក ប្រសើរជាង នរពួកខ្លះដែលគេស្រង់ឡើង (អំពីទឹក) មិនប្រសើរឡើយ។

ចប់ សច្ចង្គិរជាតក ទី៣។

រុក្ខធម្មជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.074](#) | [book_058](#)

(៧៤. រុក្ខធម្មជាតកំ)

[៧៤] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) មានពួកញាតិច្រើននាក់ ប្រពៃ សូម្បីពួកឈើ ដែលដុះក្នុងព្រៃច្រើនដើម ក៏ប្រពៃដែរ ឯខ្យល់ រមែងរំលំ នូវឈើជាធំក្នុងព្រៃ បរិបូណ៌ដោយមែក និងប្រគាប ដែលតាំងនៅតែឯង។

ចប់ រុក្ខធម្មជាតក ទី៤។

មច្ចុជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.075](#) | [book_058](#)

(៧៥. មច្ចុជាតកំ)

[៧៥] (ត្រីពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រមេឃ សូមអ្នកញ៉ាំងផ្កាឲ្យលាន់ឡើង សូមបំផ្លាញកំណប់របស់ក្អែកឲ្យវិនាស សូមធ្វើទុក្ខក្អែកឲ្យ សោកសៅ សូមញ៉ាំងខ្ញុំ (និងពួកញាតិខ្ញុំ) ឲ្យរួចចាកសេចក្តីសោក។

ចប់ មច្ចុជាតក ទី៥។

អសង្គិយជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.076](#) | [book_058](#)

(៧៦. អសង្គិយជាតកំ)

[៧៦] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) យើងជាអ្នកមិនមានសេចក្តីរង្រៀសក្នុងស្រុក យើងជាអ្នកមិនមានភ័យក្នុងព្រៃ បានឡើងកាន់ផ្លូវត្រង់ ដោយមេត្តា និងករុណាហើយ។

ចប់ អសង្គិយជាតក ទី៦។

មហាសុបិនជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.077](#) | [book_058](#)

(៧៧. មហាសុបិនជាតកំ)

[៧៧] (ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់ថា មហាសុបិន ១៦ គឺ) គោឡើងកទាំងឡាយ ១ ឈើទាំងឡាយ ១ មេគោទាំងឡាយ ១ គោឈ្មួលទាំងឡាយ ១ សេះ ១ ភាជនី (មាស) ១ មេចចក ១ ក្អម ១ ស្រះបោក្ខរណី ១ បាយនៅ ១ ខ្លឹមចន្ទនី ១ ផ្លែឃ្លោកទាំងឡាយលិច ១ ថ្មទាំងឡាយអណ្តែត ១ មេកង្កែបទាំងឡាយខាំពស់វែកទាំងឡាយ ១ រាជហង្សមាសទាំងឡាយចោមរោមក្អែក ១ ខ្នងដំបងទាំងឡាយ (រត់ទៅ) ព្រោះភ្ញាក់ផ្អើល ដោយ សេចក្តីខ្លាចអំពីពពែទាំងឡាយ ១ បរិយាយចំឡែកប្រព្រឹត្តទៅ ន័យទាំងឡាយមានក្នុងសុបិនទាំងនេះ។

ចប់ មហាសុបិនជាតក ទី៧។

ឥល្លិសជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.078](#) | [book_058](#)

(៧៨. ឥណ្ឌិសជាតកំ)

[៧៨] (ជាងកោរកាត់ពោធិសត្វ ពោលថា) ជនទាំងពីរនាក់ខ្ញុំ ជនទាំងពីរនាក់ក្លែង ជនទាំងពីរនាក់មានភ្នែកស្រលៀង ពកកើត (លើក្បាល) របស់ជនទាំងពីរនាក់ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនស្គាល់ (អ្នកណា) ជាឥណ្ឌិសសេដ្ឋីទេ។

ចប់ ឥណ្ឌិសជាតក ទី៨។

ខរស្សរជាតក ទី៩

[CS sut.kn.jat.079](#) | [book_058](#)

(៧៩. ខរស្សរជាតកំ)

[៧៩] (ពាណិជពោធិសត្វ ពោលថា) កាលណា (ពួកចោរ) បួនសម្លាប់គោទាំងឡាយ ដុតផ្ទះទាំងឡាយ និងនាំជនយកទៅហើយ ក្នុងកាល នោះ កូនរបស់ស្រ្តីដែលមានកូនស្លាប់ហើយ (គឺចៅហ្វាយស្រុកឥតមានសេចក្តីអៀនខ្មាស) វាយសួរឲ្យមានសំឡេងខ្លាំង ដើរមក។

ចប់ ខរស្សរជាតក ទី៩។

ភីមសេនជាតក ទី១០

[CS sut.kn.jat.080](#) | [book_058](#)

(៨០. ភីមសេនជាតកំ)

[៨០] (ចូឡធនុគ្គហាបណ្ឌិតពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ភីមសេន ក្នុងកាលមុន ឯងបានអ្នកហើយ ក្នុងកាលក្រោយ ស្រាប់តែគ្រឿងសំអុយ សម្រាប់ហូរចេញ (អាចម៍) របស់ឯង ហូរចេញមក ហេតុទាំងពីរមិនសមគ្នា គឺការនិយាយអំពីចំបាំង និងការចង្អៀតចង្អល់ចិត្តរបស់ឯងនេះ។

ចប់ ភីមសេនជាតក ទី១០។

ចប់ វណ្ណវគ្គ ទី៨។

ឧទ្ទាននៃវណ្ណវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវណ្ណជាតក ១ អកតញ្ញ (ក្នុងសីលវនាគជាតក) ១ ពាក្យពិតដ៏ប្រសើរ (ក្នុងសច្ចុត្តិរជាតក) ១ ឈើម្ចាស់ព្រៃ (ក្នុងរុក្ខធម្មជាតក) ១ ការធ្វើឲ្យផ្កុរឲ្យលាន់ (ក្នុងមច្ចុជាតក) ១ ករុណា (ក្នុងអសង្គ្គិយជាតក) ១ ចូអណ្តែត (ក្នុងមហាសុបិនជាតក) ១ ឥណ្ឌិសសេដ្ឋី (ក្នុងឥណ្ឌិសជាតក) ១ សួរ (ក្នុងខរស្សរជាតក) ១ គ្រឿងសំអុយសម្រាប់ហូរចេញ (ក្នុងភីមសេនជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

អបាយិម្ហវគ្គ ទី៩

[CS sut.kn.jat.v01.09](#) | [book_058](#)

(៩. អបាយិម្ហវគ្គ)

សុរាបានជាតក ទី១

[CS sut.kn.jat.081](#) | [book_058](#)

(៨១. សុរាបានជាតកំ)

[៨១] (ពួកតាបស ពោលថា) ពួកយើងបានផឹកសុរា បានរាំ បានច្រៀង បានយំហើយ ពួកយើង មិនមែនជាពានរ ព្រោះតែផឹកសុរា ដែលធ្វើ ឲ្យខូចសញ្ញា ទើបឃើញ (អាក្រក់ជាល្អ)។

ចប់ សុរាបានជាតក ទី១។

មិត្តវិន្ទុជាតក ទី២

[CS sut.kn.jat.082](#) | [book_058](#)

(៨២. មិត្តវិន្ទុជាតកំ)

[៨២] (ទេវរាជពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកនោះ កន្លងនូវប្រាសាទកែវផ្អែកផង ប្រាសាទប្រាក់ផង ប្រាសាទកែវមណីផង ជាអ្នកត្រូវថ្ម (គឺចក្រ មានមុខមុតដូចកាំបិតកោរ) គ្របសង្កត់ហើយ អ្នកកាលរស់នៅ មិនរួចអំពីចក្រនោះទេ។

ចប់ មិត្តវិន្ទុជាតក ទី២។

កាឡកណ្ណិជាតក ទី៣

[CS sut.kn.jat.083](#) | [book_058](#)

(៨៣. កាលកណ្តិជាតកំ)

[៨៣] (មហាយសសេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលដែលជាមិត្តបាន ដោយ (ហេតុត្រឹមតែដើរជាមួយគ្នា) ប្រាំពីរជំហាន បុគ្គលជាសម្លាញ់ បាន ដោយ (ហេតុត្រឹមតែដើរជាមួយគ្នា) ដប់ពីរជំហាន បុគ្គលដែលជាញាតិបាន ដោយ (ការនៅជាមួយគ្នា) មួយខែ ឬកន្លះខែ បុគ្គលដែល ទុកស្មើនឹងខ្លួន ព្រោះនៅលើសអំពីកាលនោះទៅទៀត ខ្ញុំនោះនឹងលះបង់នូវសំឡាញ់ឈ្មោះកាឡកណ្តិ ដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាលអស់កាលយូរ ព្រោះ ហេតុនៃសេចក្តីសុខរបស់ខ្លួនដូចម្តេចបាន។

ចប់ កាឡកណ្តិជាតក ទី៣។

អត្ថស្សន្ទរជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.084](#) | [book_058](#)

(៨៤. អត្ថស្សន្ទរជាតកំ)

[៨៤] (សេដ្ឋីពោធិសត្វជាបិតា ពោលថា) បុគ្គលគប្បីប្រាថ្នាលាភរដ៏ឧត្តម គឺការមិនមានរោគ ១ សីល (គឺមារយាទ) ១ ការយល់ឃើញតាម បណ្ឌិតអ្នកដឹង ១ ការឧស្សាហ៍ស្តាប់ ១ ការអនុវត្តនូវសុចរិតធម៌ ១ ការមិនរូញរាននៃចិត្ត ១ ធម៌ទាំង ៦ នេះ ជាទ្វារ ទាំងប្រធាននៃសេចក្តី ចំរើន។

ចប់ អត្ថស្សន្ទរជាតក ទី៤។

កិម្មក្កជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.085](#) | [book_058](#)

(៨៥. កំបក្កជាតកំ)

[៨៥] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលណា មិនយល់ទោសក្នុងអនាគត ហើយសេពកាមទាំងឡាយ (កាមទាំងនោះ) តែងសម្លាប់បុគ្គល នោះ ក្នុងទីបំផុតនៃផល ដូចបុគ្គលស៊ីផ្លែឈើកិម្មក្កៈ (ឈើពុល)។

ចប់ កិម្មក្កជាតក ទី៥។

សីលវិមំសនជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.086](#) | [book_058](#)

(៨៦. សីលវិមំសនជាតកំ)

[៨៦] (ព្រាហ្មណ៍បុរោហិតពោធិសត្វ ពោលថា) បានឮថា សីលជាគុណជាតល្អ សីលជាគុណជាតដ៏លើសលុបក្នុងលោក សូមព្រះអង្គទតចុះ ពស់មានពិសដ៏ពន្លឹក មិនបៀតបៀនគេ ឈ្មោះថាជាសត្វមានសីល។

ចប់ សីលវិមំសនជាតក ទី៦។

មង្គលជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.087](#) | [book_058](#)

(៨៧. មង្គលជាតកំ)

[៨៧] [៨៧] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) មង្គលទាំងឡាយក្តី ឧត្តាទាំងឡាយក្តី សុបិនទាំងឡាយក្តី លក្ខណៈទាំងឡាយក្តី ដែល បុគ្គលណា បានផ្តាច់បង់ហើយ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាអ្នកកន្លងផុតនូវទោសនៃមង្គល (ភ្ញាក់ផ្អើល) ជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវយុគក្តីលេស ¹⁾ និងយោគក្តីលេស ²⁾ រមែងមិនមកកើតទៀត។

ចប់ មង្គលជាតក ទី៧។

សារម្មជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.088](#) | [book_058](#)

(៨៨. សារម្មជាតកំ)

[៨៨] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលគប្បីបញ្ចេញវាចាល្អតែម្យ៉ាង មិនគប្បីបញ្ចេញវាចាក្រក់ឡើយ ការបញ្ចេញវាចាល្អ ជាការប្រពៃ ព្រោះបុគ្គលបញ្ចេញវាចាក្រក់ រមែងក្តៅក្រហាយ។

ចប់ សារម្មជាតក ទី៨។

កុហកជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.089](#) | [book_058](#)

(៨៩. កុហកជាតកំ)

[៨៩] (ឈ្មោះពោធិសត្វ ពោលថា) បានឮថា វាចារបស់អ្នកដែលពោលទន់ភ្លន់ ជាវាចាពីរោះ អ្នកបានជាប់ក្នុងវត្ថុត្រឹមតែស្មៅ ត្រង់នាំឆ្នោរមាស ១០០ យកទៅ មិនជាប់សោះ។

ចប់ កុហកជាតក ទី៩។

អកតញ្ញុជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.090](#) | [book_058](#)

(៩០. អកតញ្ញុជាតកំ)

[៩០] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា មិនដឹងនូវអំពើល្អ ដែលគេធ្វើហើយ នូវប្រយោជន៍ដែលគេធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុនទេ បុគ្គលនោះ កាលបើកិច្ចកើតព្រមហើយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ រមែងមិនបាននូវបុគ្គលអ្នកធ្វើ (ឧបការគុណមុននោះជាគ្នា) ឡើយ។

ចប់ អកតញ្ញុជាតក ទី១០។

ចប់ អបាយិម្ហវគ្គ ទី៩។

ឧទ្ទាននៃអបាយិម្ហវគ្គនោះគឺ

យើងបានដឹកសុរា (ក្នុងសុរាបានជាតក) ១ ប្រាសាទកែវមណី (ក្នុងមិត្តវិន្ទុជាតក) ១ ៧ជំហាន (ក្នុងកាឡកណ្ណិជាតក) ១ ធម៌ ៦ (ក្នុងអត្ថស្សទ្ធវាជាតក) ១ ទោសក្នុងអនាគត (ក្នុងកិម្មុកជាតក) ១ ពស់មានសីល (ក្នុងសីលវិម័សជាតក) ១ ការប្រកាន់មង្គល (ក្នុងមង្គលជាតក) ១ វាចាលាមក (ក្នុងសារម្មុជាតក) ១ ឆ្នោរមាស ១០០ (ក្នុងកុហកជាតក) ១ ប្រយោជន៍ ដែលគេធ្វើតបវិញ (ក្នុងអកតញ្ញុជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

លិត្តវគ្គ ទី១០

CS [sut.kn.jat.v01.10](#) | [book_058](#)

(១០. លិត្តវគ្គ)

លិត្តជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.091](#) | [book_058](#)

(៩១. លិត្តជាតកំ)

[៩១] (អ្នកលេងស្តាយពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសកាលលេបនូវកូនស្តាយប្រឡាក់ដោយថ្នាំពិស មានគេដោះដីខ្សាំង ក៏មិនដឹងខ្លួន ម្ចាស់អ្នកចង្រៃអ្នកចូរលេបទៅ នៃអ្នកលេងអាត្រាក់ អ្នកចូរលេបទៅ ពិសដីផ្សាក្តៅ នឹងមានដល់អ្នក ក្នុងកាលខាងក្រោយ។

ចប់ លិត្តជាតក ទី១។

មហាសារជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.092](#) | [book_058](#)

(៩២. មហាសារជាតកំ)

[៩២] (ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ក្នុងកាលសង្គ្រាមកើតឡើង ពួកជនរមែងប្រាថ្នានូវបុរសអ្នកក្លៀវក្លា ក្នុងពួកអ្នកប្រឹក្សាការ គេប្រាថ្នានូវបុរសអ្នកមានវាចាមិនរោយរាយ ក្នុងកាលមានបាយទឹកឆ្ងាញ់ គេប្រាថ្នានូវបុរសជាទីស្រឡាញ់ ក្នុងកាលអាច (កំបាំង) កើតឡើង គេប្រាថ្នានូវបណ្ឌិត។

ចប់ មហាសារជាតក ទី២។

វិស្សាសភោជនជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.093](#) | [book_058](#)

(៩៣. វិស្សាសភោជនជាតកំ)

[៩៣] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលមិនគប្បីស្និទ្ធស្នាលក្នុងបុគ្គលដែលមិនធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល មិនគប្បីស្និទ្ធស្នាលក្នុងបុគ្គល សូម្បីធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏យរមែងទៅតាមបុគ្គលនោះ ព្រោះសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល ដូចជាភ័យដែលជាប់តាមនូវសត្វសីហា: ព្រោះមេម្រឹក។

ចប់ វិស្សាសភោជនជាតក ទី៣។

លោមហំសជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.094](#) | [book_058](#)

(៩៤. លោមហំសជាតកំ)

[៩៤] (អាជីវកពោធិសត្វ ពោលថា) អាត្មាអញ ក្តៅណាស់ហើយ ត្រជាក់ណាស់ហើយ នៅតែម្នាក់ឯង ក្នុងព្រៃគួរខ្លាច ជាមនុស្សអាក្រាត ទាំងមិនអាំងភ្លើង ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងការស្វែងរក (នូវព្រហ្មចរិយធម៌) ប្រតិបត្តិ ដើម្បីមោទនៈ។

ចប់ លោមហំសជាតក ទី៤។

មហាសុទស្សនជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.095](#) | [book_058](#)

(៩៥. មហាសុទស្សនជាតកំ)

[៩៥] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ មានការកើតឡើង និងសូន្យទៅជាធម្មតា (ព្រោះ) កើតឡើងហើយ តែងរលត់ ទៅវិញ ការរម្ងាប់សង្ខារទាំងនោះបាន ទើបនាំមកនូវសេចក្តីសុខ។

ចប់ មហាសុទស្សនជាតក ទី៥។

តេលបត្តជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.096](#) | [book_058](#)

(៩៦. តេលបត្តជាតកំ)

[៩៦] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលគប្បីនាំទៅនូវភាជន៍ប្រេង ដែលពេញត្រឹមកណ្តាប់មាត់ មិនឲ្យស្រក់ទៅបាន យ៉ាងណាមិញ (ព្រះ យោគាវចរ) កាលប្រាថ្នានូវទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅ គឺព្រះនិព្វាន គប្បីរក្សានូវចិត្តរបស់ខ្លួន (ដោយសតិ) យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ តេលបត្តជាតក ទី៦។

នាមសិទ្ធិជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.097](#) | [book_058](#)

(៩៧. នាមសិទ្ធិជាតកំ)

[៩៧] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) មាណពល្លោះបាបកៈ បានឃើញបុរសរស់ ហើយស្លាប់ផង ឃើញទាសីល្លោះនាងរក្សា ទ្រព្យ ហើយខ្យល់ទ្រព្យផង ឃើញបុរសអ្នកដើរផ្លូវ ហើយរង្វេងក្នុងព្រៃផង មកវិញហើយ។

ចប់ នាមសិទ្ធិជាតក ទី៧។

កូដវាណិជជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.098](#) | [book_058](#)

(៩៨. កូដវាណិជជាតកំ)

[៩៨] (បិតារបស់អតិបណ្ឌិតពាណិជ ពោលថា) បុគ្គលដែលល្មោះថាបណ្ឌិត ជាអ្នកប្រពៃពិត ឯបុគ្គលល្មោះថាអតិបណ្ឌិត មិនប្រពៃទេ អាត្មាអញ ត្រូវភ្លើងរោល ព្រោះតែកូនល្មោះអតិបណ្ឌិត។

ចប់ កូដវាណិជជាតក ទី៨។

បរោសហស្សជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.099](#) | [book_058](#)

(៩៩. បរោសហស្សជាតកំ)

[៩៩] (មហាព្រហ្មពោធិសត្វ ពោលថា) ជនទាំងឡាយមកប្រជុំគ្នាហើយ សូម្បីជាងពាន់នាក់ ជនទាំងនោះឥតប្រាជ្ញា គប្បីកន្ទក់កន្ទេញអស់ ១០០ ឆ្នាំ បុរសណា ប្រកបដោយប្រាជ្ញា បានដឹងច្បាស់នូវអត្ថនៃភាសិត បុរសនោះ នៅតែម្នាក់ឯង ប្រសើរជាង។

ចប់ បរោសហស្សជាតក ទី៩។

អសាត្រូបជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.100](#) | [book_058](#)

(១០០. អសាត្របជាតកំ)

[១០០] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) របស់មិនឆ្ងាញ់ រមែងគ្របសង្កត់នូវបុគ្គលប្រមាទ ដោយសភាពនៃរបស់ឆ្ងាញ់ របស់មិនគួរស្រឡាញ់ រមែងគ្របសង្កត់នូវបុគ្គលប្រមាទ ដោយសភាពនៃរបស់គួរស្រឡាញ់ សេចក្តីទុក្ខ រមែងគ្របសង្កត់នូវបុគ្គលប្រមាទ ដោយសភាពនៃសេចក្តីសុខ។

ចប់ អសាត្របជាតក ទី១០។

ចប់ លិក្ខន្ត ទី១០។

ចប់ មជ្ឈិមបណ្ណាសកៈ។

ឧទ្ទាននៃលិក្ខន្តនោះគឺ

និយាយអំពីការលេបកូនស្តា (ក្នុងលិក្ខន្តជាតក) ១ បុរសមានវាចាមិនរោយរាយ (ក្នុងមហាសារជាតក) ១ មេម្រឹក (ក្នុងវិស្សាសភោជនជាតក) ១ ប្រតិបត្តិដើម្បីមោនៈ (ក្នុងលោមហំសជាតក) ១ សង្ហារមិនទៀង (ក្នុងមហាសុទស្សនជាតក) ១ ភាជនីប្រេង (ក្នុងតេលបត្តជាតក) ១ ទាសីឈ្មោះ នាងរក្សាទ្រព្យ (ក្នុងនាមសិទ្ធិជាតក) ១ អតិបណ្ឌិតពាណិជ (ក្នុងកូដរាណិជជាតក) ១ ជនជាងពាន់នាក់ (ក្នុងបរោសហស្សជាតក) ១ របស់មិន ឆ្ងាញ់ (ក្នុងអសាត្របជាតក) ១ ត្រូវជា ១០។

បរោសតវគ្គ ទី១១

CS [sut.kn.jat.v01.11](#) | [book_058](#)

(១១. បរោសតវគ្គោ)

បរោសតជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.101](#) | [book_058](#)

(១០១. បរោសតជាតកំ)

[១០១] ជនទាំងឡាយមកប្រជុំគ្នាហើយ សូម្បីជាងរយនាក់ ជនទាំងនោះឥតប្រាជ្ញា គប្បីពិចារណា (នូវអត្ថនៃភាសិត) អស់ ១០០ ឆ្នាំ បុរសណា ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ដឹងច្បាស់នូវអត្ថនៃភាសិត បុរសនោះ នៅតែម្នាក់ឯងប្រសើរវិញ។

ចប់ បរោសតជាតក ទី១។

បណ្ឌិតជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.102](#) | [book_058](#)

(១០២. បណ្ឌិតជាតកំ)

[១០២] (កូនស្រីរបស់ឧបាសក ពោលថា) បុគ្គលណា គប្បីជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ដែលមានទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាជាបិតារបស់ខ្ញុំ នឹងធ្វើនូវការប្រទូស្តក្នុងព្រៃ ខ្ញុំនោះកន្ទក់កន្ទេញ ក្នុងកណ្តាលព្រៃ ដើម្បីបុគ្គលដូចម្តេច បុគ្គលណា ជាអ្នករក្សា បុគ្គលនោះនឹងធ្វើនូវកម្មដ៏ខ្លាំងក្លា (មេចុន)។

ចប់ បណ្ឌិតជាតក ទី២។

វេរីជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.103](#) | [book_058](#)

(១០៣. វេរីជាតកំ)

[១០៣] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលមានពៀរ អាស្រ័យនៅក្នុងទីណា អ្នកប្រាជ្ញមិនគប្បីនៅក្នុងទីនោះ បុគ្គលនៅក្នុងសំណាក់នៃ បុគ្គលមានពៀរអស់មួយរាត្រី ឬពីររាត្រី ក៏នាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ។

ចប់ វេរីជាតក ទី៣។

មិត្តវិន្ទុជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.104](#) | [book_058](#)

(១០៤. មិត្តវិន្ទុជាតកំ)

[១០៤] (ទេវបុត្រពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នក (ចេញ) អំពីវិមានិកប្រេត ៤ បានវិមានិកប្រេត ៨ (ចេញ) អំពីវិមានិកប្រេត ៨ បានវិមានិកប្រេត ១៦ (ចេញ) អំពីវិមានិកប្រេត ១៦ បានវិមានិកប្រេត ៣២ (ក៏នៅតែមិនស្តប់ស្តល់) ចក្រក៏វិលលើក្បាលនៃបុរស កាលប្រាជ្ញា ក្នុងទីនោះ ។ ទើប

មកដល់កងចក្រ កងចក្រ រមែងវិលលើក្បាលបុគ្គលដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់។

ចប់ មិត្តវិន្ទជាតក ទី៤។

ទុព្វលកដ្ឋជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.105](#) | [book_058](#)

(១០៥. ទុព្វលកដ្ឋជាតកំ)

[១០៥] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ឈើគ្រាំគ្រា ដែលខ្យល់កាច់បំបាក់បានក្នុងព្រៃនោះ មានច្រើន ម្ចាស់ដំរី ប្រសិនបើអ្នកខ្លាចឈើនោះ អ្នកមុខជានឹងស្តុមមិនខាន។

ចប់ ទុព្វលកដ្ឋជាតក ទី៥។

ឧទញ្ជនីជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.106](#) | [book_058](#)

(១០៦. ឧទញ្ជនីជាតកំ)

[១០៦] (កូនតាបសពោធិសត្វ ពោលថា) មេចោរដុតចំអិន ល្មោកស៊ី ដូចជាភោជន៍ដងនូវទឹក រមែងសូមនូវប្រេងផង នូវអំបិលផង នឹងខ្ញុំដែល ធ្លាប់រស់នៅជាសុខ ដោយសំដីហាក់ដូចជាប្រពន្ធ។

ចប់ ឧទញ្ជនីជាតក ទី៦។

សាលិត្តកជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.107](#) | [book_058](#)

(១០៧. សាលិត្តកជាតកំ)

[១០៧] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) ធម្មតា សិល្បសាស្ត្រយ៉ាងណាក៏ដោយ សុទ្ធតែសំរេចប្រយោជន៍ សូមព្រះអង្គទត ស្រុកស្នូយទាំង ៤ ទិស ដែលបុរសខ្លិនបានហើយ ដោយការផ្តាត់ (អាចម៍ព័ពៃ) នៃបុរសខ្លិន។

ចប់ សាលិត្តកជាតក ទី៧។

ពាហិយជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.108](#) | [book_058](#)

(១០៨. ពាហិយជាតកំ)

[១០៨] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) ជនគប្បីសិក្សានូវកិច្ចដែលត្រូវសិក្សា ពួកជន រមែងមានសេចក្តីពេញចិត្តក្នុងកិច្ចនោះ ចំណែកស្រីអ្នក ស្រុកពាហិយៈ បានញ៉ាំងព្រះរាជាឲ្យត្រេកអរ ដោយការខ្មាសអៀន (របស់ខ្លួន)។

ចប់ ពាហិយៈជាតក ទី៨។

កុណ្ណកបូរជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.109](#) | [book_058](#)

(១០៩. កុណ្ណកបូរជាតកំ)

[១០៩] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសស៊ីយ៉ាងណា ទេវតារបស់បុរសនោះ ក៏ស៊ីយ៉ាងនោះដែរ អ្នកចូរនាំយកនូវនំកុណ្ណកនុះមក អ្នកកុំ ញ៉ាំងនំកុណ្ណក ជាចំណែករបស់ខ្ញុំឲ្យវិនាសទៅ។

ចប់ កុណ្ណកបូរជាតក ទី៩។

សព្វសំហារកបញ្ចា ទី១០

CS [sut.kn.jat.110](#) | [book_058](#)

(១១០. សព្វសំហារកបញ្ចាជាតកំ)

[១១០] គ្រឿងអប់ទាំងពួងគ្មានទេ សុទ្ធតែប្រយុទ្ធតើ បក់ផ្សាយទៅ (នោះ) ឯស្ត្រីអ្នកលេង រមែងពោលពាក្យមិនពិត ស្ត្រីចាស់ទើបបាន ពោលពាក្យពិត។

ចប់ សព្វសំហារកបញ្ហា ទី១០។

ចប់ បរោសតវគ្គ ទី១១។

ឧទ្ទាននៃបរោសតវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបុគ្គលជាងមួយរយ ១ បុគ្គលជាទីពឹង ១ បុគ្គលមានពៀរ ១ ចក្រវិល ១ ដំរីប្រសើរ ១ រស់នៅជាសុខ ១ សិល្បៈ ១ ស្រីអ្នកស្រុក
ពាហិយៈ ១ នំកុណ្ណក ១ ស្រីចាស់ ១ ត្រូវជា ១០។

ហំសិវគ្គ ទី១២

CS [sut.kn.jat.v01.12](#) | [book_058](#)

(១២. ហំចិរគ្គោ)

គទ្រភបញ្ហា ទី១

CS [sut.kn.jat.111](#) | [book_058](#)

(១១១. គទ្រភបញ្ហាជាតកំ)

[១១១] បពិត្រព្រះរាជាដ៏ប្រសើរ ព្រះអង្គរីករាយ រមែងសំគាល់ថា បិតាប្រសើរជាងកូនយ៉ាងនេះ បើដូច្នោះ មានតែសត្វលាវរបស់ព្រះអង្គនេះ
ប្រសើរជាងសេះអស្សុតរ ព្រោះសត្វលាវជាបាវនៃសេះអស្សុតរ។

ចប់ គទ្រភបញ្ហា ទី១។

អមរាទេវីបញ្ហា ទី២

CS [sut.kn.jat.112](#) | [book_058](#)

(១១២. អមរាទេវីបញ្ហាជាតកំ)

[១១២] (បពិត្រអ្នកម្ចាស់) រានជ្ឈរដែលគេលក់សដួរ និងម្លូរ និងដើមរលួសមានស្លឹកពីរជាន់ មាននៅក្នុងទិសភាគណា ខ្ញុំកាន់បបរ
ដោយដៃណា ខ្ញុំម្ចាស់ប្រាប់ផ្លូវដោយដៃនោះ ខ្ញុំមិនបានកាន់បបរដោយដៃណា ខ្ញុំមិនប្រាប់ផ្លូវដោយដៃនោះទេ ទិសភាគនោះឯងហើយ ជាផ្លូវនៃ
យារមជ្ឈគ្រាម អ្នកចូរដឹងផ្លូវដឹកបំបាំងនោះចុះ។

ចប់ អមរាទេវីបញ្ហា ទី២។

សិគាលជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.113](#) | [book_058](#)

(១១៣. សិគាលជាតកំ)

[១១៣] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកជឿពាក្យចចកដែលផឹកសុរាដូចម្តេចបាន (សូម្បីសម្បក) ខ្យងចំនួនមួយរយ
មិនមានទេ តើកហាបណៈ ពីររយ នឹងមានមកអំពីទីណា។

ចប់ សិគាលជាតក ទី៣។

មិតចិន្តិជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.114](#) | [book_058](#)

(១១៤. មិតចិន្តិជាតកំ)

[១១៤] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ត្រីឈ្មោះពហុចិន្តិ និងអប្បចិន្តិ³⁾ ទាំងពីរ បានជាប់នៅក្នុងសំណាញ់ ត្រីឈ្មោះមិតចិន្តិ បានដោះឲ្យរួចខ្លួន ត្រី
ទាំងពីរ បានជួបគ្នាក្នុងទឹកនោះ។

ចប់ មិតចិន្តិជាតក ទី៤។

អនុសាសិកជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.115](#) | [book_058](#)

(១១៥. អនុសាសិកជាតកំ)

[១១៥] (បក្សីជាធំពោធិសត្វ ពោលថា) មេបក្សីណា ប្រៀនប្រដៅនូវបក្សីដទៃ តែជាអ្នកប្រព្រឹត្តលោភដោយខ្លួនឯង មេបក្សីនោះដេកបាក់ស្លាប ដូចជាសត្វសាលិកា ដែលកង់កិនហើយ។

ចប់ អនុសាសិកជាតក ទី៥។

ទុព្វចជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.116](#) | [book_058](#)

(១១៦. ទុព្វចជាតកំ)

[១១៦] (កូនសិស្សពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រលោកអាចារ្យ អំពើដែលធ្វើជ្រុលនេះ មិនគាប់ចិត្តខ្ញុំទេ លោកលោតបានតែផ្លែលំពែង ទី៤ ហើយត្រូវលំពែងទី ៥ មុតហើយ។

ចប់ ទុព្វចជាតក ទី៦។

តិគ្គិរជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.117](#) | [book_058](#)

(១១៧. តិគ្គិរជាតកំ)

[១១៧] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) វាចាដែលខ្ពស់ហួស ខ្លាំងហួស ពោលហួសកាលវេលា រមែងសម្លាប់បុគ្គលពាល អ្នកឥតបញ្ញា ដូចជា វាចាដែលសម្លាប់នូវសត្វទទាដែលរងារហួស។

ចប់ តិគ្គិរជាតក ទី៧។

វដ្តកជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.118](#) | [book_058](#)

(១១៨. វដ្តកជាតកំ)

[១១៨] (ចាបពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសកាលមិនបានវិគិត រមែងមិនបានសម្រេចនូវគុណវិសេសឡើយ អ្នកចូរឃើញផលនៃឧបាយដែលខ្ញុំ គិតហើយ ព្រោះខ្ញុំ រួចអំពីសេចក្តីស្លាប់នឹងចំណង។

ចប់ វដ្តកជាតក ទី៨។

អកាលរាវិជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.119](#) | [book_058](#)

(១១៩. អកាលរាវិជាតកំ)

[១១៩] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) មាននេះ ចំរើននៅក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គលមិនមែនជាមាតាបិតា កាលនៅក្នុងត្រកូលនៃ បុគ្គលមិនមែនជាអាចារ្យ រមែងមិនដឹងច្បាស់នូវកាលគួររងារ ឬកាលមិនគួររងារ។

ចប់ អកាលរាវិជាតក ទី៩។

ពន្ធនមោក្ខជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.120](#) | [book_058](#)

(១២០. ពន្ធនមោក្ខជាតកំ)

[១២០] (បុរោហិតពោធិសត្វ ពោលថា) ជនពាលទាំងឡាយ ពោលក្នុងទីណា ពួកជនដែលមិនទាន់ជាប់ រមែងជាប់នៅក្នុងទីនោះ អ្នកប្រាជ្ញ ទាំងឡាយ ពោលក្នុងទីណា ពួកជនសូម្បីជាប់ហើយ រមែងរួចក្នុងទីនោះ។

ចប់ ពន្ធនមោក្ខជាតក ទី១០។

ចប់ ហំសិវគ្គ ទី១២។

ឧទ្ទាននៃហំសិវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីគម្រោងបញ្ហា ១ សដ្ឋ ១ រយកហាបណៈ ១ ត្រីឈ្មោះពហុចិន្តិ ១ មេបក្សី ១ អំពើដែលធ្វើជ្រុល ១ ហួសវេលា ១ គុណវិសេស ១ មាន គ្មានអាចារ្យ ១ អ្នកប្រាជ្ញពោល ១ ត្រូវជា ១០។

កុសនាឡិវគ្គ ទី១៣

CS [sut.kn.jat.v01.13](#) | [book_058](#)

(១៣. កុសនាឡិវគ្គ)

កុសនាឡិវគ្គ ទី១

CS [sut.kn.jat.121](#) | [book_058](#)

(១២១. កុសនាឡិវគ្គ)

[១២១] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) ជនស្មើគ្នាក្តី ទាំងជនប្រសើរជាងក្តី គប្បីធ្វើ (នូវមិត្តធម៌) សូម្បីជនម្នាក់ជាអ្នកថោកទាប ក៏គប្បីធ្វើ (នូវមិត្តធម៌ ដែរ) ព្រោះមិត្តទាំងនោះ គប្បីធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមក្នុងកាលដែលមានសេចក្តីវិនាស ដូចជាខ្ញុំជាទេវតា ឈ្មោះកុសនាឡិ និងទេវតាឈ្មោះរុក្ខា ធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តម (ក្នុងកាលដែលមានសេចក្តីវិនាស)។

ចប់ កុសនាឡិវគ្គ ទី១។

ទុម្មេធជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.122](#) | [book_058](#)

(១២២. ទុម្មេធជាតក)

[១២២] (ទ្រម័កដំរី ពោលថា) បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា បានយសបរិវារហើយ តែងប្រព្រឹត្តនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ទាំងប្រតិបត្តិ ដើម្បី បៀតបៀនដល់ខ្លួនឯងផង ដល់ជនទាំងឡាយដទៃផង។

ចប់ ទុម្មេធជាតក ទី២។

នង្គលីសជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.123](#) | [book_058](#)

(១២៣. នង្គលីសជាតក)

[១២៣] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលពាល រមែងពោលនូវវាចាដែលមិនទៅក្នុងវត្ថុទាំងពួង ក្នុងទីទាំងពួង មាណព នេះ មិនស្គាល់ទឹកដោះជួរ មិនស្គាល់ចន្ទោលនង្គលឡើយ ទើបសំគាល់នូវទឹកដោះជួរ និងទឹកដោះស្រស់ ថាជាចន្ទោលនៃនង្គលទៅវិញ។

ចប់ នង្គលីសជាតក ទី៣។

អម្ពជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.124](#) | [book_058](#)

(១២៤. អម្ពជាតក)

[១២៤] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បុរសជាបណ្ឌិត គប្បីប្រឹងប្រែង មិនគប្បីធ្មេញទ្រាន់ឡើយ អ្នកចូរឃើញផលនៃសេចក្តីព្យាយាមដ៏ជាក់ ស្តែង (ព្រោះ) ផ្លែស្វាយទាំងឡាយជាដើម ដែលពួកឥសិបរិភោគហើយ។

ចប់ អម្ពជាតក ទី៤។

កដាហកជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.125](#) | [book_058](#)

(១២៥. កដាហកជាតក)

[១២៥] (ធីតានៃសេដ្ឋី ពោលថា) ទាសៈឈ្មោះកដាហកនោះ ទៅកាន់ជនបទដទៃ ពោលអ្នកនូវពាក្យច្រើន សេដ្ឋីជាម្ចាស់មកតាម (ម្តង ទៀត) គប្បីប្រទូស្តមិនខាន ម្ចាស់កដាហកៈ អ្នកចូររិភោគនូវភោគៈទាំងឡាយទៅ។

ចប់ កដាហកជាតក ទី៥។

អសិលក្ខណជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.126](#) | [book_058](#)

(១២៦. អសិលក្ខណជាតក)

[១២៦] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ពោលថា) ការកណ្តាស់នោះ របស់បុគ្គលខ្លះល្អ ការកណ្តាស់នោះ របស់បុគ្គលខ្លះអាក្រក់ ហេតុនោះ ការកណ្តាស់ មិនមែនល្អទាំងអស់ មិនមែនអាក្រក់ទាំងអស់ទេ។

ចប់ អសិលក្ខណជាតក ទី៦។

កលណ្ណកជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.127](#) | [book_058](#)

(១២៧. កលណ្ណកជាតកំ)

[១២៧] (កូនសេក ពោលថា) នោះជាប្រទេស នោះជាទឹកនៃន្លង (គឺផ្ទៃនៃទាសី) សូម្បីខ្ញុំជាសត្វគោចរក្នុងព្រៃ (គង់ដឹងដំណើរនុ៎ះ ម្ចាស់ទាំងឡាយរបស់អ្នក) រកឃើញហើយ ចាប់អ្នកមិនខាន ម្នាលកលណ្ណកៈ អ្នកចូរដឹកនូវទឹកដោះ។

ចប់ កលណ្ណកជាតក ទី៧។

មូសិកជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.128](#) | [book_058](#)

(១២៨. ពិឡារវតជាតកំ)

[១២៨] (កណ្តុរពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលអ្នកបិទបាំងទោសណា ធ្វើនូវធម៌ឲ្យជាទង់ជ័យ ញ៉ាំងសត្វទាំងឡាយឲ្យទុកចិត្ត ហើយប្រព្រឹត្តនូវអំពើអាក្រក់ វត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាពិឡារវត្ត (វត្តឆ្មា)។

ចប់ មូសិកជាតក ទី៨។

អគ្គិកជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.129](#) | [book_058](#)

(១២៩. អគ្គិកភារទ្វាជជាតកំ)

[១២៩] (កណ្តុរពោធិសត្វ ពោលថា) កំប៉ោយនេះ មិនមែនមាន ព្រោះហេតុនៃបុណ្យទេ កំប៉ោយនេះមាន ព្រោះហេតុតែគ្រឿងបរិភោគ ការរាប់ដោយកន្ទុយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ នៃអគ្គិកៈ ការនៅរួមគ្នា គួរដល់អ្នកហើយ។

ចប់ អគ្គិកជាតក ទី៩។

កោសិយជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.130](#) | [book_058](#)

(១៣០. កោសិយជាតកំ)

[១៣០] (ព្រាហ្មណ៍ជាប្តី ពោលថា) នាងចូរបរិភោគឲ្យដូចជាសំដី ចូរលេប (ថ្នាំ) ឲ្យដូចជាបាយដែលនាងស៊ីហើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ជា កោសិយគោត្រ (ព្រោះ) វាចា និងភត្តដែលនាងបរិភោគហើយទាំងពីរ (នេះ) មិនស្មើគ្នាទេ។

ចប់ កោសិយជាតក ទី១០។

ចប់ កុសនាឡិវគ្គ ទី១៣។

ឧទ្ទាននៃកុសនាឡិវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីកុសនាឡិវគ្គ ១ យស ១ ទឹកដោះជូរ ១ ស្វាយ ១ ទាសៈឈ្មោះកដាហកៈ ជាគំរប់ប្រាំ ១ ទឹកដោះស្រស់ ១ វិឡារវត្ត ១ ចចកមាន កំប៉ោយ ១ កណ្តាស់អាក្រក់ ១ ព្រាហ្មណ៍ជាកោសិយគោត្រ ១ ត្រូវជា ១០។

អសម្បទានវគ្គ ទី១៤

CS [sut.kn.jat.v01.14](#) | [book_058](#)

(១៤. អសម្បទានវគ្គ)

អសម្បទានជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.131](#) | [book_058](#)

(១៣១. អសម្បទានជាតកំ)

[១៣១] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) ការរាប់អានទាំងឡាយ របស់ជនពាល រមែងទៅជាទោស ព្រោះតែមិនទទួលនូវវត្ថុ តាមមានតាមបាន ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងខ្ញុំនាំយកសំដីស្រូវកន្លះ មាន៖ (៤ នាឡិ) មក កុំឲ្យការមេត្រីរាប់អានរបស់យើង បែកបាក់ទៅឡើយ សូមឲ្យការមេត្រី រាប់អាននេះ នៅទៀងទាត់។

ចប់ អសម្មទានជាតក ទី១។

បញ្ចក្កិរុកជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.132](#) | [book_058](#)

(១៣២. ភិរុកជាតកំ)

[១៣២] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ពោលថា) យើងមិនបានលុះក្នុងអំណាចនៃពួកយក្ខិនីឡើយ ព្រោះមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ក្នុងឧបាយ គ្រឿង ណែនាំរបស់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ជាអ្នកឈ្លាសផង ព្រោះភាពជាអ្នកគ្របសង្កត់សេចក្តីខ្លាច និងសេចក្តីតក់ស្លុតផង សុវត្ថិភាពចាកភ័យដ៏ធំនោះ មាន ដល់ខ្ញុំ។

ចប់ បញ្ចក្កិរុកជាតក ទី២។

យតាសនជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.133](#) | [book_058](#)

(១៣៣. យតាសនជាតកំ)

[១៣៣] (ស្តេចបក្សីពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីក្សេមក្សាន្ត មាននៅលើខ្នងទឹកណា លើខ្នងទឹកនោះ មានសត្រូវកើតហើយ ព្រោះភ្លើងឆេះ ត្រង់ពាក់កណ្តាលនៃទឹក ទីអាស្រ័យនៅ (នៃពួកយើង) លើដើមឈើ (ដែលដុះ) លើផែនដីធំ ក្នុងថ្ងៃនេះគ្មានទេ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅកាន់ទិស ឯទៀតទៅ ថ្ងៃនេះភ័យកើតឡើងដល់យើងទាំងឡាយ អំពីលើជាទីពឹងហើយ។

ចប់ យតាសនជាតក ទី៣។

ឈានសោធនជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.134](#) | [book_058](#)

(១៣៤. ឈានសោធនជាតកំ)

[១៣៤] (មហាព្រហ្មពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកសត្វណា មានសញ្ញា ពួកសត្វនោះ ក៏ទុគ៌ត (មិនបានសមាបត្តិ) ពួកសត្វណា មិនមានសញ្ញា ពួកសត្វនោះក៏ទុគ៌ត អ្នកចូររៀននូវសត្វទាំងពីរពួកនោះចេញ សុខដែលកើតអំពីសមាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា មិនមានទិដ្ឋល គឺកិលេសឡើយ។

ចប់ ឈានសោធនជាតក ទី៤។

ចន្ទារជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.135](#) | [book_058](#)

(១៣៥. ចន្ទារជាតកំ)

[១៣៥] (មហាព្រហ្មពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ បាននូវកសិណ មានពន្លឺដូចព្រះចន្ទ (ឱទាតកសិណ) មានពន្លឺដូចព្រះ អាទិត្យ (បិតកសិណ) ដោយបញ្ញា បុគ្គលនោះ រមែងទៅកើតក្នុងអាភស្សរព្រហ្មលោក ដោយឈានមិនមានវត្ថុ៖ (ទុតិយជ្ឈាន)។

ចប់ ចន្ទារជាតក ទី៥។

សុវណ្ណហំសជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.136](#) | [book_058](#)

(១៣៦. សុវណ្ណហំសជាតកំ)

[១៣៦] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ទ្រព្យណា ដែលបុគ្គលបានមកហើយ បុគ្គលគប្បីត្រេកអរដោយទ្រព្យនោះ ព្រោះថាសេចក្តីល្អោភហួស ជា របស់លាមក (ដូចនាងព្រាហ្មណី) ក៏សាបសូន្យ ចាកមាស ព្រោះចាប់ស្តេចហង្ស។

ចប់ សុវណ្ណហំសជាតក ទី៦។

ពព្វជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.137](#) | [book_058](#)

(១៣៧. ពព្វជាតកំ)

[១៣៧] (ព្រះសាស្ត្រា ត្រាស់ថា) ឆ្នាំ ១ បានកណ្តុរក្នុងទីណា ឆ្នាំជាគំរប់ពីរ គំរប់បី គំរប់បួន រមែងកើតក្នុងទីនោះ ឆ្នាំទាំងនោះ (ប្រហារ) នូវរន្ធនេះ ហើយដល់នូវសេចក្តីស្លាប់។

ចប់ ពពួជាតក ទី៧។

គោធជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.138](#) | [book_058](#)

(១៣៨. គោធជាតក)

[១៣៨] (ទន្សែងពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់តាបសឥសិញ្ញា ប្រយោជន៍អ្វីដោយជដារបស់អ្នក ប្រយោជន៍អ្វីដោយស្បែកខ្លាឃ្មុំរបស់អ្នក ព្រោះគ្រឿងសាំញ៉ាំដោយ (វាគាទិក្ខិលេស) មានខាងក្នុងរបស់អ្នក អ្នកខំដុះខាត់តែខាងក្រៅទេ។

ចប់ គោធជាតក ទី៨។

ឧភតោកដ្ឋជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.139](#) | [book_058](#)

(១៣៩. ឧភតោកដ្ឋជាតក)

[១៣៩] (វត្តទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ភ្នែកទាំងឡាយបែកធ្លាយហើយ សំពត់បាត់ហើយ ការឈ្លោះ ក៏មានក្នុងផ្ទះនៃស្រ្តីជាសំឡាញ់ ការងារទាំងឡាយខូចទាំងសងខាង គឺក្នុងទឹកផង លើគោកផង។

ចប់ ឧភតោកដ្ឋជាតក ទី៩។

កាកជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.140](#) | [book_058](#)

(១៤០. កាកជាតក)

[១៤០] (ក្អែកពោធិសត្វ ពោលថា) ក្អែកទាំងឡាយ ជាសត្វមានហឫទ័យភ្ញាក់ផ្អើលជានិច្ច ជាសត្វបៀតបៀនមនុស្សលោកទាំងពួង ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្លាញ់រាវនៃពួកក្អែក ជាញាតិរបស់យើងទាំងនោះ មិនចេះមានឡើយ។

ចប់ កាកជាតក ទី១០។

ចប់ អសម្បទានវគ្គ ទី១៤។

ឧទ្ទាននៃអសម្បទានវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវត្តតាមមានតាមបាន ១ យក្ខិនី ១ ទីក្សេម ១ អាភស្សរមហាព្រហ្មដូចក្នុងបរោសតបញ្ចា ១ អាភស្សរមហាព្រហ្ម ១ ទៀត ហង្សឧត្តម ប្រសើរ ១ ឆ្នាំ ១ ជដា ១ ព្រានបាត់សំពត់ ១ ក្អែក ១ ត្រូវជា ១០។

កកណ្តកវគ្គ ទី១៥

CS [sut.kn.jat.v01.15](#) | [book_058](#)

(១៥. កកណ្តកវគ្គ)

គោធជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.141](#) | [book_058](#)

(១៤១. គោធជាតក)

[១៤១] (ស្តេចទន្សែងពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលអ្នកសេពគប់នូវជនបាប រមែងមិនដល់នូវសេចក្តីសុខពិតទេ ដូចជាត្រកូលទន្សែង មិនបានសេចក្តីសុខ ព្រោះត្រកូល រមែងញ៉ាំងខ្លួនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស។

ចប់ គោធជាតក ទី១។

សិង្គាលជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.142](#) | [book_058](#)

(១៤២. សិង្គាលជាតក)

[១៤២] (ស្តេចចកពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកដេកធ្វើពុតជាស្លាប់ ដោយហេតុណា ហេតុរបស់អ្នកនុ៎ះ ដឹងបានដោយក្រ តែដំបងមិនរហូត អំពីដែរបស់អ្នក កំពុងចាប់កាន់នោះ។

ចប់ សិក្ខាលជាតក ទី២។

វិរោចនជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.143](#) | [book_058](#)

(១៤៣. វិរោចនជាតកំ)

[១៤៣] (កេសរសីហពោធិសត្វ ពោលថា) ខ្ញុំរក្សាលរបស់អ្នកឆ្ងាយចេញផង រលាក្សាលរបស់អ្នកបែកឆ្ងាយផង ឆ្អឹងជំនីរទាំងអស់របស់អ្នក ដំរីបំបាក់ហើយផង ក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកនៅរុងរឿងអ្វីទៀត។

ចប់ វិរោចនជាតក ទី៣។

នង្គដ្ឋជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.144](#) | [book_058](#)

(១៤៤. នង្គដ្ឋជាតកំ)

[១៤៤] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ភ្លើង ជាអសប្បុរស យើងនឹងបូជាអ្នកដោយកន្ទុយណា កន្ទុយប៉ុណ្ណោះច្រើនហើយ ក្នុងថ្ងៃនេះ សាច់មិនមានដល់អ្នកដីគួរដល់សាច់ទេ អ្នកដីចំរើន ចូរទទួលយកតែកន្ទុយចុះ។

ចប់ នង្គដ្ឋជាតក ទី៤។

រាជជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.145](#) | [book_058](#)

(១៤៥. រាជជាតកំ)

[១៤៥] (សេកពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់រាជៈ អ្នករមែងមិនដឹងច្បាស់ថា ពួកមនុស្សប៉ុណ្ណោះ ក្នុងពេលពាក់កណ្តាលអត្រាត្រមិនទាន់មកដល់ ពោលចរចានូវពាក្យមិនប្រាកដនឹងនាងព្រាហ្មណី ជាភោសិយគោត្រអ្នកមិនមានតម្រេក (នឹងស្វាមីខ្លួន)។

ចប់ រាជជាតក ទី៥។

កាកជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.146](#) | [book_058](#)

(១៤៦. សមុទ្រកាកជាតកំ)

[១៤៦] (ពួកក្អែក ពោលថា) អើ ចង្កាយើងក៏រោយ ទាំងមាត់ក៏ស្ងួតក្រៀមក្រោះ យើងមិនអាចបាចទឹក ក្នុងសមុទ្រឲ្យរឹងបានទេ ព្រោះមហា សមុទ្រនៅតែពេញដដែល។

ចប់ កាកជាតក ទី៦។

បុប្ផរត្តជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.147](#) | [book_058](#)

(១៤៧. បុប្ផរត្តជាតកំ)

[១៤៧] (មនុស្សទុគ៌ត ពោលថា) ក្អែកចោះអញ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ មិនជាទុក្ខទេ សេចក្តីទុក្ខនោះ ក៏មិនមានដល់យើងឡើយ ទុក្ខ មានដល់យើងនោះ ត្រង់ភរិយាល្មោះសាមា មិនស្លៀកសណ្តាប់សំពត់ ដែលជ្រលក់ដោយទឹកដកគាំ ដើរមើលមហោស្រព ក្នុងខែកត្តិក។

ចប់ បុប្ផរត្តជាតក ទី៧។

សិក្ខាលជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.148](#) | [book_058](#)

(១៤៨. សិក្ខាលជាតកំ)

[១៤៨] (ចចកពោធិសត្វ ពោលថា) យើងនឹងមិនចូលកាន់ពោះដំរីទៀត យើងនឹងមិនចូលកាន់ពោះដំរីទៀត យើងនឹងមិនចូលកាន់ពោះដំរី ញាយ ៗ ទេ ព្រោះយើងត្រូវភ័យគម្រាមហើយ ដូច្នោះ។

ចប់ សិទ្ធិលាជាតក ទី៨។

ឯកបណ្ណជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.149 | book_058

(១៤៩. ឯកបណ្ណជាតក)

[១៤៩] (ឥសីពោធិសត្វ ពោលថា) ឈើនេះ ទើបតែនឹងមានស្លឹកតែមួយ ។ ដុះអំពីផែនដី មិនទាន់ដល់ ៤ធ្នាប់ មានផ្លែដូចជាថ្នាំពិសទៅ ហើយ ចំណង់ឈើនេះធំឡើង នឹងដូចម្តេចទៅទៀត។

ចប់ ឯកបណ្ណជាតក ទី៩។

សញ្ជីរជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.150 | book_058

(១៥០. សញ្ជីរជាតក)

[១៥០] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា លើកដំកើងនូវជន ជាអសប្បុរសផង ចូលទៅសេពគប់នូវជនជាអសប្បុរស ផង ជនជាអសប្បុរសនោះ រមែងធ្វើនូវបុគ្គលនោះឯង ឲ្យទៅជាអាហារ ដូចខ្លានិងសញ្ជីរមាណា។

ចប់ សញ្ជីរជាតក ទី១០។

ចប់ កកណ្តកវគ្គ ទី១៥។

ឧទ្ទាននៃកកណ្តកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបុគ្គលដល់នូវសេចក្តីសុខ ១ ដំបងប្រសើរ ១ ខ្នងក្បាល ១ កន្ទុយ ១ សេកឈ្មោះរាធៈ ដីប្រសើរ ជាគំរប់ប្រាំ ១ សមុទ្រ ១ មហាស្រព ខែកត្តិក ១ ពោះដំរី ១ ឈើដុះ ៤ ធ្នាប់ ១ ខ្លាដីប្រសើរ ១ ត្រូវជា ១០។

ឧទ្ទាននៃវគ្គមានក្នុងឯកនិបាតនោះគឺ

អបណ្តកវគ្គ ១ សីលវគ្គ ១ កុរុវគ្គ ១ កុលាវគ្គ ១ អត្តកាមវគ្គ ជាគំរប់ប្រាំ ១ អសីសវគ្គ ១ ឥត្តិវគ្គ ១ វុណ្ណវគ្គ ១ អបាយិម្ហវគ្គ ១ លិត្តវគ្គ ១ ត្រូវ ជា ១០ បរោសតវគ្គ ១ ហំសីវគ្គ ១ កុសនាឡិវគ្គ ១ អសម្មទានវគ្គ ១ កកណ្តកវគ្គ ១ ក្នុងឯកនិបាតប្រដាប់ (ដោយវគ្គដូច្នោះឯង)។

ចប់ ឯកនិបាត។

ទុកនិបាតជាតក

CS sut.kn.jat.v02 | book_058

(២. ទុកនិបាតោ)

ទឡូវគ្គ ទី១

CS sut.kn.jat.v02.01 | book_058

(១. ទឡូវគ្គោ)

រាជោវាទជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.151 | book_058

(១៥១. រាជោវាទជាតក (២-១-១))

[១៥១] (សារថីរបស់ព្រះបាទរាជាពល្លិកៈ ពោលថា) ព្រះបាទពល្លិកៈ រមែងបោះនូវរបស់មាំដល់បុគ្គលអ្នកមាំ ឈ្នះនូវបុគ្គលទន់ដោយកិរិយា ទន់ ឈ្នះនូវសប្បុរស ដោយសប្បុរស ឈ្នះនូវអសប្បុរស ដោយអសប្បុរស ព្រះរាជានេះ (មានសីល និងអាចារៈ) ប្រាកដដូច្នោះ ម្ចាស់សារថី អ្នកចូរចៀសចេញអំពីផ្លូវទៅ។

[១៥២] (សារថីរបស់ព្រះបាទពារាណសី ពោលថា) ព្រះរាជាកប្បិឈ្នះបុគ្គលអ្នកក្រោធ ដោយសេចក្តីមិនក្រោធ កប្បិឈ្នះអសប្បុរស ដោយ សប្បុរស កប្បិឈ្នះបុគ្គលកំណាញ់ ដោយការឲ្យ កប្បិឈ្នះបុគ្គលអ្នកពោលពាក្យកុហក ដោយការពោលពាក្យពិត ព្រះរាជានេះ (មានសីល និង អាចារៈ) ប្រាកដដូច្នោះ ម្ចាស់សារថី អ្នកចូរចៀសចេញអំពីផ្លូវទៅ។

ចប់ រាជោវាទជាតក ទី១។

សិកាលជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.152](#) | [book_058](#)

(១៥២. សិកាលជាតក)

[១៥៣] (រាជសីហ៍ពោធិសត្វ ពោលថា) ការងារទាំងឡាយនោះ ញ៉ាំងបុគ្គលអ្នកមានការងារមិនបានពិចារណាដោយត្រឹមត្រូវ ឲ្យសំរេចដោយរូសរាន់ឲ្យក្តៅក្រហាយ ដូចជារត្នក្តៅដែលបុគ្គលពមចូលទៅក្នុងមាត់។

[១៥៤] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) សីហ៍ញ៉ាំងភ្នំប្រាក់ឲ្យលាន់ឮខ្លាំង ដោយសីហនាទ ចចកនៅក្នុងភ្នំប្រាក់ បានឮសំលេងគឹកកងនៃសត្វសីហ៍ ហើយ ក៏ភ័យតក់ស្លុតបែកហ្វូងស្លាប់។

ចប់ សិកាលជាតក ទី២។

សូករជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.153](#) | [book_058](#)

(១៥៣. សូករជាតក (២-១-៣))

[១៥៥] (សូករៈ ពោលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់អ្នកមានធុរៈស្មើ ខ្ញុំមានជើង ៤ ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកឯងក៏មានជើង ៤ ដែរ ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរត្រឡប់មក អ្នកខ្លាចឬ បានជារត់ចេញ។

[១៥៦] (សីហ៍ពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់សូករៈ អ្នកមានកាយមិនស្អាត មានរោមប្រឡាក់ដោយរត្នស្អុយ មានក្លិនអាក្រក់បក់ទៅ បើអ្នកចង់ច្បាំងគ្នា ម្ចាស់សំឡាញ់ យើងឲ្យជ័យដល់អ្នកឯង។

ចប់ សូករជាតក ទី៣។

ឧរគជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.154](#) | [book_058](#)

(១៥៤. ឧរគជាតក (២-១-៤))

[១៥៧] (គ្រុឌ ពោលថា) ស្តេចនាគដ៏ប្រសើរជាងពស់ទាំងឡាយ មានភេទដូចជាដំបៅដែលកើតអំពីថ្ម ប្រាថ្នាដើម្បីចូរ បានចូលទៅក្នុងសំពត់ស្លៀកនេះ ខ្ញុំកោតក្រែងនូវបុគ្គលមានភេទដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងបរិភោគ តែមិនអាចនឹងបរិភោគបាន។

[១៥៨] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកមានបុគ្គលដ៏ប្រសើរគ្រប់គ្រងហើយ ចូររស់នៅអស់កាលយូរ អាហារជាទិព្វទាំងឡាយ ចូរកើតប្រាកដដល់អ្នក (ព្រោះថា) អ្នកកោតក្រែងនូវបុគ្គលមានភេទដ៏ប្រសើរ អ្នកប្រាថ្នានឹងបរិភោគ តែមិនអាចបរិភោគបាន។

ចប់ ឧរគជាតក ទី៤។

ភគ្គជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.155](#) | [book_058](#)

(១៥៥. ភគ្គជាតក (២-១-៥))

[១៥៩] (មាណពពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រគ្រុឌៈ សូមលោករស់នៅអស់ ១២០ ឆ្នាំ បិសាចទាំងឡាយ ចូរកុំទំពាស៊ីនូវខ្ញុំឡើយ សូមលោករស់នៅអស់ ១២០ ឆ្នាំ។

[១៦០] (បិតារបស់ពោធិសត្វ ពោលថា) ចូរអ្នករស់នៅអស់ ១២០ ឆ្នាំដែរ បិសាចទាំងឡាយ ចូរទំពាស៊ីនូវថ្នាំពិស អ្នកចូររស់នៅអស់ ១២០ ឆ្នាំ។

ចប់ ភគ្គជាតក ទី៥។

អលីនចិត្តជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.156](#) | [book_058](#)

(១៥៦. អលីនចិត្តជាតក (២-១-៦))

[១៦១] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) សេនាដ៏ច្រើន មានចិត្តរីករាយ ព្រោះអាស្រ័យនូវអលីនចិត្តរាជកុមារ បានញ៉ាំងដំរីឲ្យចាប់យកព្រះបាទកោសលទាំងរស់ដែលមិនត្រេកអរហើយ ដោយរាជសម្បត្តិរបស់ខ្លួនយ៉ាងណាមិញ។

[១៦២] ភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយនិស្ស័យ មានសេចក្តីព្យាយាមប្រារព្ធហើយ កាលចំរើននូវកុសលធម៌ ដើម្បីសម្រេចនូវព្រះនិព្វានជាទីក្សេមចាកយោគៈ គប្បីដល់នូវការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួងដោយលំដាប់ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ អលីនចិត្តជាតក ទី៦។

គុណជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.157 | book_058

(១៥៧. គុណជាតកំ (២-១-៧))

[១៦៣] (ចចក ពោលថា) អ្នកមានកំឡាំង បណ្តេញ (នូវបុគ្គលអ្នកសេពគប់នឹងខ្លួន) តាមសេចក្តីប្រាថ្នាបាន បពិត្រស្តេចម្រឹក (នេះ) ជាធម្មតានៃអ្នកមានកំឡាំង បពិត្រស្តេចម្រឹក អ្នកមានចង្អុមស្រួច លោកចូរដឹងចុះ មរណភ័យកើតហើយអំពីទីជាទីពឹង (របស់យើង)។

[១៦៤] (សីហៈពោធិសត្វ ពោលថា) ប្រសិនបើមិត្តមានកំឡាំងខ្សោយ តែតាំងនៅក្នុងមិត្តធម៌ទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ ហៅថាជាញាតិផង ជាផៅពង្សផង បុគ្គលនោះហៅថា មិត្តផង បុគ្គលនោះហៅថា សំឡាញ់របស់យើងផង ម្ចាស់មេម្រឹកមានចង្អុម នាងកុំមើលងាយចចកឈ្មោល និងចចកញីជាសំឡាញ់យើងឡើយ ព្រោះចចក ជាអ្នកឲ្យជីវិតដល់យើង។

ចប់ គុណជាតក ទី៧។

សុហនុជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.158 | book_058

(១៥៨. សុហនុជាតកំ (២-១-៨))

[១៦៥] (អមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) សេះឈ្មោះសុហនុ ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់នេះ ជាមួយនឹងសេះឈ្មោះសោណៈ មិនមែនដោយមារយាទ មិនស្មើគ្នាទេ សេចក្តីប្រព្រឹត្តរបស់សេះឈ្មោះសោណៈយ៉ាងណា សេះឈ្មោះសុហនុ ក៏ប្រាកដយ៉ាងនោះដែរ។

[១៦៦] អំពើរមែងស្មើគ្នាដោយការស្មោះទៅ និងការឃ្លើសឃ្លង និងការខាំកាត់នូវខ្សែជានិច្ច អំពើអាក្រក់ស្មើគ្នា ដោយអំពើអាក្រក់ ការមិនរៀបរយស្មើគ្នា ដោយការមិនរៀបរយ។

ចប់ សុហនុជាតក ទី៨។

មោរជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.159 | book_058

(១៥៩. មោរជាតកំ (២-១-៩))

[១៦៧] (ក្លោកពោធិសត្វ ពោលថា) សុរិយទេវបុត្រណា ជាឯករាជ មានចក្ខុ មានសម្បុរដូចជាមាស មានពន្លឺផ្សាយទៅលើផែនដី កំពុងរះឡើង ខ្ញុំសូមមនស្សានូវសុរិយទេវបុត្រនោះ អ្នកមានសម្បុរដូចជាមាស មានពន្លឺផ្សាយទៅលើផែនដី ខ្ញុំសូមឲ្យលោកគ្រប់គ្រងរក្សា អស់វេលាថ្ងៃក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយណា សំរេចនូវវេទ ក្នុងធម៌ទាំងពួង សូមព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយនោះ ទទួលនូវការនមស្ការរបស់ខ្ញុំ សូមព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយនោះ រក្សានូវខ្ញុំ ការនមស្ការ ចូរមានដល់លោកអ្នកគ្រាស់ដឹងទាំងឡាយ ការនមស្ការ ចូរមានដល់សេចក្តីគ្រាស់ដឹង ការនមស្ការ ចូរមានដល់លោកអ្នករួចទាំងឡាយ ការនមស្ការ ចូរមានដល់វិមុត្តិ ក្លោកពោធិសត្វនោះ ធ្វើបរិត្តនេះរួចហើយ ទើបត្រាច់ទៅស្វែងរកអាហារ។

[១៦៨] (សុរិយទេវបុត្រណា) ជាឯករាជ មានចក្ខុ មានសម្បុរដូចជាមាស មានពន្លឺផ្សាយទៅលើផែនដី កំពុងអស្តង្គតទៅ ខ្ញុំសូមមនស្សានូវសុរិយទេវបុត្រនោះ អ្នកមានសម្បុរដូចជាមាស មានពន្លឺផ្សាយទៅលើផែនដី ខ្ញុំសូមឲ្យលោកគ្រប់គ្រងរក្សា អស់រាត្រីក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយណា សំរេចនូវវេទ ក្នុងធម៌ទាំងពួង សូមព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទទួលនូវការនមស្ការរបស់ខ្ញុំ សូមព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ រក្សានូវខ្ញុំ ការនមស្ការ ចូរមានដល់លោកអ្នកគ្រាស់ដឹងទាំងឡាយ ការនមស្ការ ចូរមានដល់សេចក្តីគ្រាស់ដឹង ការនមស្ការ ចូរមានដល់លោកអ្នករួចទាំងឡាយ ការនមស្ការ ចូរមានដល់វិមុត្តិ ក្លោកពោធិសត្វ ធ្វើបរិត្តនេះរួចហើយ ទើបបានសម្រេចការនៅ។

ចប់ មោរជាតក ទី៩។

វិនិលកជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.160 | book_058

(១៦០. វិនិលកជាតកំ (២-១-១០))

[១៦៩] (កូនក្អែកកាត់ហង្ស ពោលថា) ហង្សទាំងឡាយ (រមែងនាំយើង) ឈ្មោះវិនិលកៈទៅបានយ៉ាងណាមិញ សេះអាជានេយ្យទាំងឡាយ នាំនូវព្រះបាទរិទេហៈអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុងមិថិលា ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

[១៧០] (ហង្សពោធិសត្វជាបិតា ពោលថា) ម្ចាស់ចៅវិនិលៈ អ្នកគប់រកនូវព្រៃភ្នំមានច្រកចង្អៀត ម្ចាស់កូន អ្នកសេពនូវកន្លែងមិនមែនជាទីរបស់អ្នក ៗ ចូរសេពនូវកន្លែងជាទីបំផុតនៃស្រុកចុះ ទីនោះជាលំនៅរបស់មាតាអ្នកហើយ។

ចប់ វិនិលកជាតក ទី១០។

ចប់ ទទួរគ្នា ទី១។

ឧទ្ទាននៃទទួរគ្នានោះគឺ

និយាយអំពីព្រះបាទពលិត្តិៈដ៏ប្រសើរ ១ ភ្នំប្រាក់ ១ សូករៈ ១ នាគប្រសើរជាងពស់ ១ បិសាន្តៈ ១ ជាគំរប់ ៥ សេនាធំ ១ ចចកប្រសើរ ១ សេះឈ្មោះសុហនុដ៏ឧត្តម ១ ក្លោក ១ វិនិលកៈ ១ ត្រូវជា ១០។

សន្តវគ្គ ទី២

CS sut.kn.jat.v02.02 | [book_058](#)

(២. សន្តវគ្គ)

ឥន្ទសមានគោត្តជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.161 | [book_058](#)

(១៦១. ឥន្ទសមានគោត្តជាតកំ (២-២-១))

[១៧១] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលកុំគប្បីធ្វើសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលជាមួយនឹងបុរសលាមក អរិយបុគ្គល ដឹងច្បាស់នូវប្រយោជន៍ (ក៏មិនគប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល ជាមួយនឹងបុគ្គលមិនមែនជាអរិយៈ (បុគ្គលមិនមែនជាអរិយៈ) សូម្បីនៅជាមួយគ្នាអស់កាលយូរ រមែងធ្វើអំពើអាក្រក់ ដូចជាជំរើកាលព្រេចនូវតាបសឈ្មោះឥន្ទសមានគោត្ត។

[១៧២] បុគ្គលគប្បីដឹងនូវជនណាថា បុគ្គលនេះស្មើគ្នា ដោយសីលផង បញ្ញាផង សុតៈផង របស់អញ គប្បីធ្វើនូវមេត្រីជាមួយនឹងជននោះ ចុះ (ព្រោះ) ការគប់រកដោយសប្បុរស តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខដោយពិត។

ចប់ ឥន្ទសមានគោត្តជាតក ទី១។

សន្តវជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.162 | [book_058](#)

(១៦២. សន្តវជាតកំ (២-២-២))

[១៧៣] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ការស្និទ្ធស្នាលណា ជាមួយនឹងបុរសលាមក របស់ដទៃលាមកក្រៃលែងជាងការស្និទ្ធស្នាល (នោះ) មិនមានទេ ដូចជាភ្លើងដែលយើងឲ្យឆ្កែតដោយសប្បី និងបាយាស នៅតែនេះខ្ទមស្លឹកដែលយើងធ្វើហើយដោយលំបាក។

[១៧៤] ការស្និទ្ធស្នាលណា ជាមួយនឹងសប្បុរស របស់ដទៃប្រសើរក្រៃលែងជាងការស្និទ្ធស្នាល (នោះ) មិនមានទេ ដូចជាមេម្រឹគឈ្មោះសាមាលិទ្ធមាត់នៃស្តេចរាជសីហ៍ផង ខ្លាធំផង ខ្លាដង្កូវផង ព្រោះការស្និទ្ធស្នាល។

ចប់ សន្តវជាតក ទី២។

សុសីមជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.163 | [book_058](#)

(១៦៣. សុសីមជាតកំ (២-២-៣))

[១៧៥] (ពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះនាមសុសីមៈ ម្រឹគខ្មៅ មានភ្នកស (ដំរី) នេះ របស់ព្រះអង្គច្រើនជាងរយ បិទបាំងដោយបណ្តាញមាស ព្រះអង្គទ្រង់រព្វកន្លះព្រះបិតា និងធីតា (របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ) ទើបត្រាស់ថា អញនឹងឲ្យដំរីទាំងឡាយនោះ ដល់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះមែនឬ។

[១៧៦] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) ម្ចាស់មាណព ម្រឹគខ្មៅមានភ្នកសនេះ របស់ខ្ញុំច្រើនជាងរយ បិទបាំងដោយបណ្តាញមាស ខ្ញុំកាលរព្វកន្លះព្រះបិតា និងធីតា ទើបពោលថា ខ្ញុំនឹងឲ្យនូវដំរីទាំងឡាយនោះ ដល់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះមែន។

ចប់ សុសីមជាតក ទី៣។

គិជ្ឈជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.164 | [book_058](#)

(១៦៤. គិជ្ឈជាតកំ (២-២-៤))

[១៧៧] (ព្រះរាជាពារាណសី ត្រាស់ថា) ត្នាតរមែងក្រឡេកមើលឃើញសាកសពចម្ងាយ ១០០ យោជន៍បាន ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកហើរមកដល់បណ្តាញ និងអន្ទាក់ហើយ ក៏នៅតែមិនភ្ញាក់ខ្លួន។

[១៧៨] (ត្ថាសពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីវិនាស មានក្នុងវេលាណា សត្វមកដល់បណ្តាញ និងអន្ទាក់ រមែងមិនបានភ្ញាក់ខ្លួនក្នុងការអស់ទៅនៃជីវិត ក្នុងវេលានោះ។

ចប់ គិដ្ឋជាតក ទី៤។

នកុលជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.165](#) | [book_058](#)

(១៦៥. នកុលជាតកំ (២-២-៥))

[១៧៩] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ស្ត្រីជាដលាពុជៈ អ្នកធ្វើនូវមិត្តភាពដោយសត្រូវដែលជាអណ្តាជៈកំណើតហើយ មកដេកបញ្ចេញចង្កូម តើសេចក្តីភ័យ មានមកដល់អ្នកអំពីទីណា។

[១៨០] (ស្ត្រី ពោលថា) បុគ្គលគប្បីរង្រៀសក្នុងសត្រូវ មិនគប្បីស្និទ្ធស្នាល សូម្បីក្នុងមិត្រ ភ័យដែលកើតឡើងអំពីជនដែលមិនគួរភ័យ រមែងកាត់នូវបុសគល់ទាំងឡាយបាន។

ចប់ នកុលជាតក ទី៥។

ឧបសាឡកជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.166](#) | [book_058](#)

(១៦៦. ឧបសាឡកជាតកំ (២-២-៦))

[១៨១] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកញាតិឈ្មោះឧបសាឡកៈ ចំនួន ១៤០០០ នាក់ គេដុតហើយ ក្នុងប្រទេសនេះ ក្នុងលោករកទីដែលមិនមានគេស្លាប់ មិនមានឡើយ។

[១៨២] សច្ចៈ ១ ធម្មៈ ១ អហីសា ១ សញ្ញាមៈ ១ ទមៈ ១ មាននៅក្នុងបុគ្គលណា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ រមែងសេពគប់នូវបុគ្គលនុ៎ះ គុណជាតនុ៎ះឈ្មោះថា មិនចេះស្លាប់ ក្នុងលោក។

ចប់ ឧបសាឡកជាតក ទី៦។

សមិទ្ធិជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.167](#) | [book_058](#)

(១៦៧. សមិទ្ធិជាតកំ (២-២-៧))

[១៨៣] (នាងទេពធីតា ពោលប្រលោមថា) បពិត្រភិក្ខុ លោកមិនទាន់បរិភោគកាមសិន ហើយត្រាច់ទៅ ដើម្បីភិក្ខុភាព បើលោកបរិភោគកាមរួចហើយ សឹមត្រាច់ទៅ ដើម្បីភិក្ខុ មិនបានឬ បពិត្រភិក្ខុ សូមលោកបរិភោគកាមសិន ហើយសឹមត្រាច់ទៅ ដើម្បីភិក្ខុចុះ កុំឲ្យកាល (ជាទីបរិភោគកាម) កន្លងនូវលោកបានឡើយ។

[១៨៤] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) យើងមិនបានដឹងនូវមរណកាលដោយពិត មរណកាលកំបាំងមិនប្រាកដ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងមិនបរិភោគកាម ហើយត្រាច់ទៅដើម្បីភិក្ខុ កុំឲ្យកាល (ធ្វើសមណធម៌) កន្លងនូវយើងបានឡើយ។

ចប់ សមិទ្ធិជាតក ទី៧។

សកុណគ្យិជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.168](#) | [book_058](#)

(១៦៨. សកុណគ្យិជាតកំ (២-២-៨))

[១៨៥] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) សត្វខ្លាំងបោះពួយចុះមក ដោយកំឡាំងរហ័ស ឆាបនូវសត្វប្រចៀចដែលទំនោលើ (អាចម៍បំណះ) ជាទីគោចរ (របស់ខ្លួន) ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ដោយហេតុនោះទៅ។

[១៨៦] (ប្រចៀច ពោលថា) ខ្ញុំនោះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយឧបាយ ត្រេកអរក្នុងទីគោចររបស់បិតា ឃើញនូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ហើយប្រាសចាកសត្រូវ នៅរីករាយ។

ចប់ សកុណគ្យិជាតក ទី៨។

អរកជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.169](#) | [book_058](#)

(១៦៩. អរកជាតកំ (២-២-៩))

[១៨៧] (អរកសាស្ត្រា ពោលថា) បុគ្គលណាសង្គ្រោះដល់សត្វលោកទាំងមូល ដោយមេត្តាចិត្តក្នុងទិសខាងលើផង ទិសខាងក្រោមផង ទិស ទទឹងផង ដោយអាការទាំងពួង រកប្រមាណមិនបាន។

[១៨៨] ចិត្តដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ រកប្រមាណមិនបាន ឈ្មោះថាបុគ្គលបានចំរើនបរិបូណ៌ហើយ អំពើណា ដែលបុគ្គលបានធ្វើល្មម ប្រមាណ អំពើនោះ រមែងមិនសល់នៅក្នុងចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកបានចំរើននោះឡើយ។

ចប់ អរកជាតក ទី៩។

កកណ្តកជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.170 | book_058

(១៧០. កកណ្តកជាតកំ (២-២-១០))

[១៨៩] (ព្រះបាទវិទេហៈ ត្រាស់ថា) កាលពីដើម បង្គុយនេះនៅលើក្លោងទ្វារ មិនក្រអើតក្រអោងទេ ម្ចាស់មហោសថ អ្នកចូរដឹង ព្រោះហេតុអ្វី បានជាបង្គុយត្រឡប់ទៅជាបរិវារវិញសុំសិរិញ។

[១៩០] (មហោសថពោធិសត្វ ពោលថា) បង្គុយបានរបស់ដែលមិនធ្លាប់បាន ចំនួនកន្លះមាសកៈ រមែងមើលងាយព្រះបាទវិទេហៈ ដែល សោយរាជ្យក្នុងនគរមិចិលា។

ចប់ កកណ្តកជាតក ទី១០។

ចប់ សន្តវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាននៃសន្តវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីឥន្ទសមានតាបស ១ ខ្នុរស្លឹក ១ ព្រះរាជាសុសីមៈ ១ គ្នាត ១ ស្ត្រីជាជលាពុជ ១ ឧបសាឡកព្រាហ្មណ៍ ១ ភិក្ខុ ១ ប្រចៀចដីប្រសើរ ១ មេត្តាដីប្រសើរ ១ បង្គុយក្រអើតក្រអោង ១ ត្រូវជា ១០។

កល្យាណធម្មវគ្គ ទី៣

CS sut.kn.jat.v02.03 | book_058

(៣. កល្យាណវគ្គ)

កល្យាណធម្មជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.171 | book_058

(១៧១. កល្យាណធម្មជាតកំ (២-៣-១))

[១៩១] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន កាលណា នរជនប្រកបដោយបញ្ញា ដល់នូវសមញ្ញា (ឈ្មោះ) ថាជាអ្នកមាន កល្យាណធម៌ក្នុងលោក (កាលនោះ) មិនគប្បីឲ្យសាបសូន្យចាកសមញ្ញានោះ សប្បុរសទាំងឡាយ តែងកាន់យកនូវបព្វជ្ជាធុរៈដោយហិរិ និង ឱត្តប្បៈ។

[១៩២] បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន សមញ្ញានោះឯង ថាជាអ្នកមានកល្យាណធម៌ក្នុងលោក មកដល់ខ្ញុំក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណា ឃើញនូវសមញ្ញានោះ នឹងបួសក្នុងថ្ងៃនេះ សេចក្តីពេញចិត្តក្នុងការបរិភោគកាមក្នុងលោកនេះ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ។

ចប់ កល្យាណធម្មជាតក ទី១។

ទន្ធជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.172 | book_058

(១៧២. ទន្ធជាតកំ (២-៣-២))

[១៩៣] (កូនសីហៈ សួរថា) បពិត្រសីហារាជ ជាធំជាងម្រឹក នរណាហ្ន៎ មានសំឡេងខ្លាំង ញ្ញាំងភ្នំទន្ធារៈឲ្យលាន់ព្វ ពួកសីហៈ មិនបន្តិចប ទៅនឹងវាឡើយ សត្វដែលបន្តិចសំឡេងគឺកកងបាននុ៎ះ ជាសត្វឈ្មោះអ្វី។

[១៩៤] (សីហៈពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់កូន ចចក ជាសត្វចោកទាបជាងម្រឹកទាំងឡាយ វាបន្តិចឡើង ពួកសីហៈ កាលខ្លើមរើមនូវជាតិ របស់វា រមែងនាំគ្នាអង្គុយនៅស្ងៀម។

ចប់ ទន្ធជាតក ទី២។

មក្កដជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.173](#) | [book_058](#)

(១៧៣. មក្កដជាតកំ (២-៣-៣))

[១៩៥] (តាបសជាតក ពោលថា) បពិត្របិតា មាណពន្លះ បានឈរផ្នែកនឹងគល់ត្នោត រោងរបស់យើងនេះមាន បើដូច្នោះ យើងនឹងប្រគល់ រោងឲ្យទៅមាណពន្លះចុះ។

[១៩៦] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់កូន អ្នកកុំហៅវាឡើយ វាគប្បីប្រទូស្តនូវរោងរបស់យើងមិនខាន មុខព្រាហ្មណ៍ដែលមាន សីលធម៌ល្អ មិនមែនបែបយ៉ាងនេះទេ។

ចប់ មក្កដជាតក ទី៣។

ទុព្វិយមក្កដជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.174](#) | [book_058](#)

(១៧៤. ទុព្វិយមក្កដជាតកំ (២-៣-៤))

[១៩៧] (ព្រាហ្មណ៍ពោធិសត្វ ពោលថា) យើងបានឲ្យទឹកច្រើនដល់ឯង ដែលត្រូវកំដៅថ្ងៃបៀតបៀនស្រែកហើយ ឥឡូវនេះ ឯងផឹកហើយ ធ្វើសំឡេងគំហកថា កិកិ ដូច្នោះ ការសេពគប់ដោយជនអាក្រក់ មិនប្រសើរឡើយ។

[១៩៨] (ស្វាទេវទត្ត ពោលថា) អ្នកឯងដែលបានឮ ឬបានឃើញថា ស្វាណាមានសីលធម៌ ឥឡូវនេះ យើងនឹងបន្ទាបង់វត្ថុលើក្បាលរបស់ អ្នកឯង នេះជាធម្មតារបស់ពួកយើង។

ចប់ ទុព្វិយមក្កដជាតក ទី៤។

អាទិច្ចបដ្ឋានជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.175](#) | [book_058](#)

(១៧៥. អាទិច្ចបដ្ឋានជាតកំ (២-៣-៥))

[១៩៩] (ពួកមនុស្ស ពោលថា) បានឮថា បណ្តាពួកសត្វទាំងអស់ (មានពួកសត្វខ្លះ) ប្រកបដោយសីលធម៌ អ្នកចូរមើលស្វាដីលាមកដែល កំពុងឈរមន្ត្រីព្រះអាទិត្យ។

[២០០] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកទាំងឡាយ មិនបានដឹងច្បាស់នូវមារយាទរបស់ស្វានេះទេ អ្នកទាំងឡាយ ពោលសរសើរស្វា ព្រោះ មិនដឹងស្វានោះ ដុតនូវរោងបូជាភ្លើងផង ទំលាយនូវក្នុងទឹកពីរផង។

ចប់ អាទិច្ចបដ្ឋានជាតក ទី៥។

កឡាយមុដ្ឋិជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.176](#) | [book_058](#)

(១៧៦. កឡាយមុដ្ឋិជាតកំ (២-៣-៦))

[២០១] (អមាត្យពោធិសត្វ ក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ស្វានេះល្ងង់ ប្រាជ្ញារបស់វាមិនមានទេ វាបានបាចសណ្តែកមួយកំបង់ ចោលអស់ ទើបទៅស្វែងរកសណ្តែកមួយគ្រាប់ដែលជ្រុះទៅ។

[២០២] បពិត្រព្រះរាជា យើងខ្ញុំទាំងឡាយក្តី ជនទាំងឡាយដទៃដែលល្មោភក្រៃលែងក្តី គប្បីលះបង់របស់ច្រើនព្រោះរបស់តិច ដូចជាស្វា កាលលះបង់សណ្តែកច្រើន ព្រោះសណ្តែកតិចដូច្នោះឯង។

ចប់ កឡាយមុដ្ឋិជាតក ទី៦។

តិទុកជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.177](#) | [book_058](#)

(១៧៧. តិទុកជាតកំ (២-៣-៧))

[២០៣] (ពួកស្វា ពោលថា) យើងត្រូវពួកមនុស្សមានផ្លូ និងបំពង់ព្រួញក្នុងដៃ កាន់ដាវដីមុត ព័ទ្ធជុំវិញហើយ ធ្វើមេចនឹងរួចខ្លួនបាន។

[២០៤] (ស្វាពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីត្រូវការនីមួយ គប្បីកើតឡើងដល់ពួកមនុស្សដែលមានកិច្ចច្រើនដោយពិត ផ្ទៃឈើច្រើន យើងរើស ប្រមូលមកហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំគ្នាស៊ីនូវផ្លែទន្លាប់នោះចុះ។

ចប់ តិរ្តកជាតក ទី៧។

កច្ចបជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.178 | book_058

(១៧៨. កច្ចបជាតកំ (២-៣-៨))

[២០៥] (អណ្តើក និយាយថា) ខ្ញុំនៅក្នុងភក់ដោយគិតថា ខ្ញុំកើតហើយ ខ្ញុំចំរើនហើយ (ក្នុងទីនេះ) ភក់បានកប់សង្កត់ខ្ញុំនោះ ធ្វើឲ្យទុព្វលភាព បពិត្រភត្តៈ ខ្ញុំសូមពោលនូវហេតុនោះនឹងអ្នក អ្នកចូរស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំចុះ។

[២០៦] បុគ្គលបានសេចក្តីសុខក្នុងទីណា ទោះក្នុងស្រុក ឬក្នុងព្រៃ ទីនោះហើយ ជាទីកើត ជាទីចំរើនរបស់បុរសជាអ្នកដឹង (នូវប្រយោជន៍ និងមិនមែនប្រយោជន៍) បុគ្គលគប្បីរស់នៅក្នុងទីណា គប្បីទៅក្នុងទីនោះចុះ កុំគប្បីឲ្យទីដែលធ្លាប់នៅ សម្លាប់ខ្លួនបានឡើយ។

ចប់ កច្ចបជាតក ទី៨។

សតធម្មជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.179 | book_058

(១៧៩. សតធម្មជាតកំ (២-៣-៩))

[២០៧] (មាណពណ្ណៈសតធម្ម ពោលថា) (អាហារណា ដែលបានបរិភោគហើយ) បាយនោះជាបស់តិចផង សល់ដែលផង បុរស ចណ្ឌាល បានឲ្យបាយនោះដល់យើងដោយសេចក្តីលំបាក យើងប្រកបដោយជាតិជាព្រាហ្មណ៍ អាហារណាដែលយើងបានបរិភោគហើយ អាហារនោះឯង ក៏ក្អួតចេញមក។

[២០៨] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ភិក្ខុណាលះបង់នូវធម៌ គឺអាជីវិការិយសុទ្ធិសីល ហើយចិញ្ចឹមជីវិតដោយខុសធម៌យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរ ដោយលាភដែលខ្លួនបានហើយ ដូចជាសតធម្មមាណព។

ចប់ សតធម្មជាតក ទី៩។

ទុទ្ធទជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.180 | book_058

(១៨០. ទុទ្ធទជាតកំ (២-៣-១០))

[២០៩] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកសប្បុរស កាលឲ្យនូវទាន ដែលគេឲ្យបានដោយកម្រ ធ្វើនូវអំពើដែលគេធ្វើបានដោយកម្រ ពួក អសប្បុរសធ្វើតាម (នូវអំពើនោះ) មិនបានសភាពនៃសប្បុរសទាំងឡាយ គេដឹងបានដោយកម្រ។

[២១០] (ព្រោះហេតុនោះ ដំណើរអំពើលោកនេះរបស់សប្បុរស និងអសប្បុរស រមែងបែកផ្សេង ៗ គ្នា ពួកអសប្បុរស រមែងទៅកាន់រក ពួក សប្បុរស រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌។

ចប់ ទុទ្ធទជាតក ទី១០។

ចប់ កល្យាណធម្មវគ្គ ទី៣។

ឧទ្ទាននៃកល្យាណធម្មវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីសមញ្ញាល្អ ១ មិត្តភក្តិ ឬស៊ីហៈជាធំជាងម្រឹក ១ មាណព ១ ទឹកច្រើន ១ សំពះព្រះអាទិត្យ ១ សណ្តែក ១ ផ្លែទន្លាប់ ១ ភក់ ១ មាណពណ្ណៈសតធម្ម ១ ទានដែលឲ្យបានដោយក្រពេក ១ ត្រូវជា ១០។

អសទិសវគ្គ ទី៤

CS sut.kn.jat.v02.04 | book_058

(៤. អសទិសវគ្គ)

អសទិសជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.181 | book_058

(១៨១. អសទិសជាតកំ (២-៤-១))

[២១១] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ព្រះរាជបុត្រទ្រង់ព្រះនាមអសទិសៈ ជាខ្មាន់ធុមានកំឡាំងច្រើន បាញ់ផ្លុំទៅក្នុងទីឆ្ងាយ បាញ់ត្រង់ ទំលាយនូវ កងទ័ពធំបាន។

[២១២] ព្រះរាជកុមារទ្រង់ច្បាំងនឹងសត្រូវទាំងពួងបាន តែមិនបានបៀតបៀននូវជនណាមួយឡើយ ធ្វើព្រះអនុជឲ្យស្មើ ហើយដល់នូវសេចក្តីសង្គ្រម គឺចូលទៅកាន់ផ្នួស។

ចប់ អសទិសជាតក ទី១។

សង្គាមាវចរជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.182 | book_058

(១៨២. សង្គាមាវចរជាតកំ (២-៤-២))

[២១៣] (ទម៌កដំរីពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ដំរី អ្នកល្បីថាជាសត្វចូលសង្គ្រាម មានកំឡាំងភ្លៀវភ្លា ហេតុអ្វី មកដល់ក្លោងទ្វារហើយ ក៏ថយក្រោយទៅវិញ។

[២១៤] ម្ចាស់ដំរី អ្នកចូរញាំញីទំលាយនូវសន្ទុះទ្វារ ហើយដកតែចសសរខ្លាំងចេញឲ្យឆាប់ ចូរញាំញីនូវក្លោងទ្វារ ហើយចូលទៅយ៉ាងឆាប់។

ចប់ សង្គាមាវចរជាតក ទី២។

វាលោទកជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.183 | book_058

(១៨៣. វាលោទកជាតកំ (២-៤-៣))

[២១៥] (ព្រះរាជាពារាណសី ត្រាស់ថា) សេចក្តីស្រវឹងកើតឡើងដល់ពួកលា ព្រោះផឹកទឹកដែលច្រស់ដោយសម្បកក្រចៅ មានរសតិច ជាប់រស់ថោកទាប សេចក្តីស្រវឹងមិនកើតដល់ពួកសេះសិរ្ទៈ ព្រោះផឹកទឹកមានរសដ៏ឧត្តមនេះទេ។

[២១៦] (អមាត្យពោធិសត្វ ក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន សត្វដែលមានជាតិថោកទាប ផឹកទឹកមានរសតិចហើយ សត្វនោះ ត្រូវទឹកមានរសតិចពាល់ត្រូវហើយ រមែងស្រវឹង ចំណែកសត្វអ្នកនាំនូវផ្ទុះ និងមានមារយាទ កើតក្នុងត្រកូល (ដ៏ខ្ពស់) បានផឹកទឹកមានរសដ៏ប្រសើរ រមែងមិនស្រវឹងទេ។

ចប់ វាលោទកជាតក ទី៣។

គិរិទត្តជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.184 | book_058

(១៨៤. គិរិទត្តជាតកំ (២-៤-៤))

[២១៧] (អមាត្យពោធិសត្វ ក្រាបទូលថា) សេះឈ្មោះបណ្ណៈរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមសាមៈ ដែលគង្វាលឈ្មោះគិរិទត្តប្រទូស្តរាយហើយ បានលះប្រក្រតីរបស់ខ្លួនពីដើមចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមនាយគង្វាលនោះ។

[២១៨] ថាបើបុរសមានជាតិដ៏សមគួរដល់សេះនោះ កាត់កោរសក់ និងពុកមាត់ដោយអាការដ៏ល្អ គប្បីកាន់សេះនោះត្រង់បង្ហោរ ហើយដឹកក្រឡឹងក្នុងមណ្ឌលក្រោល សេះនោះ នឹងលះបង់នូវ (អាការខ្ពកចេញ) ហើយធ្វើតាមបុរសនោះវិញដោយឆាប់។

ចប់ គិរិទត្តជាតក ទី៤។

អនភិរតិជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.185 | book_058

(១៨៥. អនភិរតិជាតកំ (២-៤-៥))

[២១៩] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខ ពោលថា) កាលបើទឹកល្អក់មិនថ្លា បុគ្គលរមែងមើលមិនឃើញនូវខ្ពងខ្ពៅ និងគ្រួស ដីខ្សាច់ ហ្វូងត្រី យ៉ាងណាមិញ កាលបើចិត្តល្អក់ហើយ បុគ្គលនោះ ក៏មើលមិនឃើញនូវប្រយោជន៍ខ្លួន និងប្រយោជន៍អ្នកដទៃ យ៉ាងនោះដែរ។

[២២០] កាលបើទឹកថ្លាស្អាត បុគ្គលរមែងមើលឃើញនូវខ្ពងខ្ពៅ និងគ្រួស ខ្សាច់ ហ្វូងត្រីបាន យ៉ាងណាមិញ កាលបើចិត្តមិនល្អក់ហើយ បុគ្គលនោះ ក៏មើលឃើញនូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន និងប្រយោជន៍អ្នកដទៃបាន យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ អនភិរតិជាតក ទី៥។

ទធិវាហនជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.186 | book_058

(១៨៦. ទធិវាហនជាតកំ (២-៤-៦))

[២២១] (ព្រះបាទទធិវាហនៈ ត្រាស់សួរថា) ក្នុងកាលមុន ដើមស្វាយនេះ ប្រកបដោយពណ៌ ក្លិន និងរស បាននូវគ្រឿងសក្ការៈបូជានោះ ដដែល ហេតុអ្វីស្វាយ ក៏មានផ្លែល្អិងទៅវិញ។

[២២២] (អមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមទធិវាហនៈ ស្វាយរបស់ព្រះអង្គ មានដើមស្លៅដុះរួបរួមជុំវិញ ឬសច្រឡំគ្នា ដោយឫស មែកពាក់ព័ន្ធគ្នានឹងមែក ដោយការនៅជាមួយនឹងដើមស្លៅមិនមានរសផ្អែម ព្រោះហេតុនោះ បានជាស្វាយត្រឡប់ជាមានផ្លែល្អិង ទៅវិញ។

ចប់ ទធិវាហនជាតក ទី៦។

ចតុមជ្ជជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.187](#) | [book_058](#)

(១៨៧. ចតុមជ្ជជាតកំ (២-៤-៧))

[២២៣] (ចចក ពោលថា) អ្នកទាំងឡាយ ឡើងទៅលើប្រគាបឈើដីខ្ពស់ ហើយនិយាយគ្នាក្នុងទីស្ងាត់ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចុះមកខាងក្រោម និយាយគ្នាវិញ ស្តេចមើលនឹងស្តាប់ផង។

[២២៤] (វុត្តទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ហង្សនិយាយគ្នានឹងហង្ស ទេវតានិយាយគ្នានឹងទេវតា ប្រយោជន៍អ្វីដល់ចចកជាសត្វទទេ ស្អាតចាក សម្បត្តិ ៤⁴ ក្នុងរឿងនោះ ម្ចាស់សត្វលាមក ឯងចូរទៅកាន់រូងវិញទៅ។

ចប់ ចតុមជ្ជជាតក ទី៧។

សីហាកោតុកជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.188](#) | [book_058](#)

(១៨៨. សីហាកោតុកជាតកំ (២-៤-៨))

[២២៥] (កូនសីហា ពោលថា) សីហាៈ ១ នោះ មានម្រាមជើងជាសីហាៈ មានក្រចកជាសីហាៈ ឈរដោយជើងជាសីហាៈ តែបន្តិចឡើងប្លែក ម្នាក់ឯងក្នុងហ្វូងសីហាៈ។

[២២៦] (សីហាពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់កូនស្តេចសីហាៈ អ្នកកុំបន្តិចឡើយ អ្នកចូរមានសម្លេងតិចនៅក្នុងព្រៃ ហ្វូងសត្វគប្បីស្គាល់អ្នកដោយ សម្លេង ព្រោះសម្លេងអ្នកមិនមែនកាត់បានមកខាងឱពុកឡើយ។

ចប់ សីហាកោតុកជាតក ទី៨។

សីហាធម្មជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.189](#) | [book_058](#)

(១៨៩. សីហាធម្មជាតកំ (២-៤-៩))

[២២៧] (អ្នកស្រែពោធិសត្វ ពោលថា) នុ៎ះមិនមែនសម្រែកសីហាៈ មិនមែនសម្រែកខ្លាធំ មិនមែនសម្រែកខ្លាដម្បងទេ លាជីលាមក គេ ដណ្តប់គ្របដោយស្បែកសីហាៈ ស្រែកទេតើ។

[២២៨] (ពាណិជ ពោលថា) លាដណ្តប់ដោយស្បែកសីហាៈ ស៊ីស្រូវសំទូងនោះ អស់កាលជាយូរណាស់ហើយ ទាល់តែស្រែក (ឲ្យគេដឹង) បានជាប្រទូស្តខ្លួន។

ចប់ សីហាធម្មជាតក ទី៩។

សីលានិសំសជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.190](#) | [book_058](#)

(១៩០. សីលានិសំសជាតកំ (២-៤-១០))

[២២៩] (សមុទ្រទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកចូរឃើញផលនៃសទ្ធា សីល ចាគៈ នាគនេះ មានភេទដូចជាសំពៅ នាំឧបាសកមានសទ្ធា។

[២៣០] បុគ្គលគប្បីសេពគប់ជាមួយនឹងពួកសប្បុរស គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលជាមួយនឹងពួកសប្បុរស ដូចជាដួតទឹក ដល់នូវស្និទ្ធិ ព្រោះនៅរួមជាមួយនឹងពួកសប្បុរស។

ចប់ សីលានិសំសជាតក ទី១០។

ចប់ អសទិសវគ្គ ទី៤។

ឧទ្ទាននៃអសទិសវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីខ្លាំងធ្ងន់ ១ កុញរ ១ មានរសតិច ១ គង្វាលសេះ ឈ្មោះគិរិទត្ត ១ ចិត្តថ្លាជាចិត្តប្រសើរ ១ ព្រះរាជាទណ្ឌិវាសនៈ ១ ចចកជម្ពុកៈ ១ សត្វ
មានក្រចកជាសីហៈ ១ ស្រូវសំទួង ១ នាគដីប្រសើរ ១ ត្រូវជា ១០។

រុហកវគ្គ ទី៥

CS [sut.kn.jat.v02.05](#) | [book_058](#)

(៥. រុហកវគ្គ)

រុហកជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.191](#) | [book_058](#)

(១៩១. រុហកជាតក (២-៥-១))

[២៣១] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) ម្ចាស់រុហកព្រាហ្មណ៍ដ៏ចម្រើន ខ្សែបន្លោះឆ្នូសម្បីដាច់ហើយ គេតប្រាប់វិញ អ្នកចូរតភ្ជាប់ជាមួយនឹង
នាងបូរាណីវិញចុះ កុំលុះក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីក្រោធឡើយ។

[២៣២] (រុហកបុរោហិត ក្រាបទូលថា) កាលបើសំបកក្រចកដែល (ទន់) មាន ទាំងជនអ្នកធ្វើក៏មាន ទូលព្រះបង្គំ នឹងធ្វើនូវខ្សែបន្លោះឆ្នូដទៃ
មិនគួរឡើយនឹងតភ្ជាប់ជាមួយនឹងនាងបូរាណីទេ។

ចប់ រុហកជាតក ទី១។

សិរិកាឡកណ្ណិជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.192](#) | [book_058](#)

(១៩២. សិរិកាឡកណ្ណិជាតក (២-៥-២))

[២៣៣] (ព្រះបាទវិទេហរាជ ត្រាស់ថា) ម្ចាស់មហោសធិ ស្រ្តីដែលមានរូបល្អ តែស្រ្តីនោះមានសីល បុរសមិនគប្បីប្រាថ្នាស្រ្តីនោះ អ្នកជឿឬ
ទេ។

[២៣៤] (មហោសធិ ក្រាបទូលថា) បពិត្រមហារាជ ទូលព្រះបង្គំជឿ បុរសដែលចោកទាប (មិនត្រូវការនឹងស្រ្តីនោះទេ) (ព្រោះ) សិរិ និង
កាឡកណ្ណិ រមែងមិនចូរប្រសព្វគ្នាក្នុងកាលណាម្តងឡើយ។

ចប់ សិរិកាឡកណ្ណិជាតក ទី២។

ចុល្លបទុមជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.193](#) | [book_058](#)

(១៩៣. ចុល្លបទុមជាតក (២-៥-៣))

[២៣៥] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) ស្រ្តីទ្រុស្តសីលនោះ គឺមេនេះឯង បទុមកុមារនោះ មិនមែនអ្នកដទៃឡើយ គឺអញនេះឯង (ស្រ្តីនោះ)
និយាយចំពោះបុរសណាថា ជាប្តីអំពីក្មេងរបស់អញ បុរសនោះ មានដៃកំបុត មិនមែនអ្នកដទៃឡើយ គឺអាកំបុតនេះឯង ស្រ្តីទាំងឡាយត្រូវគេ
សម្លាប់ចោល ព្រោះស្រ្តីទាំងឡាយ មិនមានពាក្យសច្ចៈ។

[២៣៦] អ្នកទាំងឡាយ ចូរសំពងបុរសលាមកអាក្រក់ ប្រាកដស្មើដោយសាកសព ដែលសេពនូវប្រពន្ធនៃបុគ្គលដទៃនេះ ដោយអង្រែផង
ហើយកាត់ត្រចៀក និងច្រមុះនៃស្រ្តីដែលរស់នៅ គោរពប្តីអាក្រក់នេះផង។

ចប់ ចុល្លបទុមជាតក ទី៣។

មណិចោរជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.194](#) | [book_058](#)

(១៩៤. មណិចោរជាតក (២-៥-៤))

[២៣៧] (នាងសុជាតា ពោលថា) ពួកទេវតា (ជាអ្នកមើលមើលពួកជនអ្នកមានសីលក្នុងលោកនេះ) មិនមាន រមែងប្រាសខ្ពាត់ខ្ពាយដោយ
ពិត (ពួកសមណព្រាហ្មណ៍) ដែលគេសន្មតថាជាលោកបាលក្នុងលោកនេះ ក៏មិនមានដោយពិត ទាំងពួកជនអ្នកហាមឃាត់នូវជនទាំងឡាយអ្នក
មិនសង្រួម ធ្វើតែអំពើដីសហ័ស (អាក្រក់) ក៏មិនមានដោយពិត។

[២៣៨] (ព្រះឥន្ទ្រ ត្រាស់ថា) ក្នុងរាជ្យនៃស្តេចមិនប្រកបដោយធម៌នោះ ភ្លៀងរមែងបង្ហូរចុះក្នុងកាលមិនគួរ មិនបង្ហូរចុះក្នុងកាលដែលគួរ ឯ
ស្តេចមិនប្រកបដោយធម៌នោះ រមែងច្បូតចាកឋានសួគ៌ ត្រូវគេសម្លាប់ចោលដោយហេតុត្រឹមប៉ុណ្ណោះដោយពិត។

ចប់ មណិចោរជាតក ទី៤។

បញ្ចូបត្តរជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.195 | book_058

(១៩៥. បញ្ចូបត្តរជាតកំ (២-៥-៥))

[២៣៩] (ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ត្រាស់ថា) ស្រះបោក្ខរណីដីត្រជាក់ កើតហើយក្បែរជើងភ្នំ ជាទីរីករាយ ចចកកាលដឹងថា ស្រះបោក្ខរណីនោះ សីហៈរក្សាហើយ ក៏នៅតែដឹក (ទឹកក្នុងស្រះនោះ)។

[២៤០] (អមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រមហាវរាជ (មិនត្រឹមតែចចកប៉ុណ្ណោះទេ) ពួកសត្វដែលមានជើង រមែងនាំគ្នាចុះដឹកទឹកស្ទឹងធំដែរ (តែស្ទឹងធំនោះ) នឹងក្លាយទៅជាមិនមែនស្ទឹងដោយហេតុនោះក៏ទេ បើ (ស្រ្តីនោះ) ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គហើយ សូមព្រះអង្គអត់ទោសចុះ។

ចប់ បញ្ចូបត្តរជាតក ទី៥។

រលាហកជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.196 | book_058

(១៩៦. រលាហកស្សជាតកំ (២-៥-៦))

[២៤១] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ពួកនរជនណា មិនធ្វើតាមឱវាទដែលព្រះពុទ្ធសំដែងហើយ ពួកនរជននោះ នឹងដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដូចពួក ឈ្មួញដែលអារក្សទឹកទាំងឡាយ (លួងលោមហើយ)។

[២៤២] (ម្យ៉ាងទៀត ពួកនរជនណា ធ្វើតាមឱវាទដែលព្រះពុទ្ធសំដែងហើយ ពួកនរជននោះ នឹងដល់នូវត្រឹមត្រូវ គឺព្រះនិព្វានដោយស្មោះ ដូច ពួកឈ្មួញ (ធ្វើតាមពាក្យ) ដែលស្តេចរលាហក (ពោលហើយ)។

ចប់ រលាហកជាតក ទី៦។

មិត្តាមិត្តជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.197 | book_058

(១៩៧. មិត្តាមិត្តជាតកំ (២-៥-៧))

[២៤៣] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលឃើញបុគ្គលនោះហើយ មិនញញឹមផង មិនរីករាយតបនឹងបុគ្គលនោះផង មិនឲ្យភ្នែកចំពោះបុគ្គល នោះ គឺមិនសំឡឹងចំភ្នែកនឹងភ្នែកផង ប្រព្រឹត្តខ្មាំងសត្រូវ (ចំពោះបុគ្គលនោះផង)។

[២៤៤] បុគ្គលជាបណ្ឌិត ឃើញហើយ ឮហើយ គប្បីស្គាល់នូវបុគ្គលមិនមែនជាមិត្ត ដោយអាការៈទាំងឡាយណា អាការៈទាំងឡាយនុ៎ះ រមែងមានតាំងនៅក្នុងបុគ្គលមិនមែនជាមិត្ត។

ចប់ មិត្តាមិត្តជាតក ទី៧។

រាជជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.198 | book_058

(១៩៨. រាជជាតកំ (២-៥-៨))

[២៤៥] (ព្រាហ្មណ៍ ពោលថា) ម្ចាស់អ្នក អញមកអំពីទីព្រាត់ប្រាសហើយ ទើបនឹងមកដល់ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះ ម្ចាស់អ្នក ចុះមាតា របស់អ្នក មិនចូលទៅសេពនឹងបុរសដទៃខ្លះទេឬ។

[២៤៦] (សេកឈ្មោះរាជៈ ពោលថា) បុគ្គលកាលពោលវាចា ដែលប្រកបដោយសច្ចៈនេះ តែមិនល្អ គប្បីដេកដូចជាសេកឈ្មោះបោដ្ឋបាទ ត្រូវនាងព្រាហ្មណីដុត ក្នុងជើងក្រានដូច្នោះ។

ចប់ រាជជាតក ទី៨។

គហបតិជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.199 | book_058

(១៩៩. គហបតិជាតកំ (២-៥-៩))

[២៤៧] (គហបតិពោធិសត្វ ពោលថា) ហេតុទាំងពីរយ៉ាង មិនគួរដល់យើង ហេតុទាំងពីរយ៉ាង យើងមិនពេញចិត្តទេ ស្រីនេះចុះកាន់ជង្រុក ហើយនិយាយថា ខ្ញុំមិនសងដូច្នោះ។

[២៤៨] ម្ចាស់ស្រុក ព្រោះហេតុនោះ បានយើងនិយាយនឹងអ្នក កាលបើជីវិតលំបាកតិច (ប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះ កាលយើងកាន់យក) នូវសាច់ អ្នក (បានឲ្យ) នូវគោចរស្រុក ហើយធ្វើនូវការកំណត់ពីរខែ ឥឡូវនេះ មកទៀនទារក្នុងកាលដែលមិនទាន់ដល់កំណត់ ក៏អំពើនោះ យើងមិនពេញចិត្តឡើយ។

ចប់ គហបតិជាតក ទី៩។

សាធុសីលជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.200 | book_058

(២០០. សាធុសីលជាតកំ (២-៥-១០))

[២៤៩] (ព្រាហ្មណ៍ សួរថា) ភាពនៃបុគ្គលមានសរីរៈល្អ ភាពនៃបុគ្គលចាស់ ភាពនៃបុគ្គលមានជាតិល្អ ភាពនៃបុគ្គលមានសីលល្អ យើងសូម សួរអ្នកព្រាហ្មណ៍ថា បណ្តាបុគ្គលទាំងបួននាក់នោះ តើយើងប្រាថ្នានូវបុគ្គលណា។

[២៥០] (អាចារ្យពោធិសត្វ ពោលថា) សេចក្តីចំរើនរមែងមានក្នុងបុគ្គលមានសរីរៈល្អ យើងសូមធ្វើនមស្ការចំពោះបុគ្គលចាស់ សេចក្តីចំរើន រមែងមានក្នុងបុគ្គលដែលមានជាតិល្អ តែសីលរមែងពេញចិត្តដល់យើងទាំងឡាយ។

ចប់ សាធុសីលជាតក ទី១០។

បំ រុហកវគ្គ ទី៥។

ឧទ្ទាននៃរុហកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីរុហកព្រាហ្មណ៍ ១ ស្រីមានរូបល្អ ១ បុរសដែលគេប្រហារដោយអង្រែ ១ ទេវតាព្រាត់ប្រាស ១ ស្រះបោក្ខណ៍ ១ ជាកំរប់ ៥ តពីនោះ មក ពួកឈ្មួញរួចពីអារក្សទឹក ១ ញញឹម ១ ការមកអស់កាលដ៏យូរ ១ ជង្រុក ១ សរីរៈ ១ ត្រូវជា ១០ ជាតក។

នតំទឡូវគ្គ ទី៦

CS sut.kn.jat.v02.06 | book_058

(៦. នតំទឡូវគ្គ)

ពន្ធនាគារជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.201 | book_058

(២០១. ពន្ធនាគារជាតកំ (២-៦-១))

[២៥១] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ចំណងណា កើតអំពីដែកក្តី កើតអំពីឈើក្តី កើតអំពីស្មៅដំណេកទន្សាយក្តី ចំណងនោះ អ្នកប្រាជ្ញ ទាំងឡាយមិនហៅថាចំណងមាំឡើយ ជនទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រេកអរដ៏ក្រៃលែង ក្នុងកែវមណី និងកុណ្ឌលទាំងឡាយផង សេចក្តីអាឡោះ អាឡាយ ក្នុងកូន និងប្រពន្ធទាំងឡាយផង។

[២៥២] អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ពោលថា ចំណងនុះមាំ អាចទាញសត្វទំលាក់ចុះក្នុងអបាយ ជាចំណងដ៏ធ្ងន់ តែបុគ្គលស្រាយបានដោយក្រ ចំណែកខាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានកាត់នូវចំណង គឺកិលេសនេះ ហើយមិនមានសេចក្តីអាឡោះអាឡាយ បានលះបង់នូវសេចក្តីសុខក្នុងកាម ចៀសចេញទៅ។

ចប់ ពន្ធនាគារជាតក ទី១។

កេឡិសីលជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.202 | book_058

(២០២. កេឡិសីលជាតកំ (២-៦-២))

[២៥៣] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ហង្សទាំងឡាយក្តី ក្រៀលទាំងឡាយក្តី ភ្នែកទាំងឡាយក្តី ដំរីទាំងឡាយក្តី ពួកម្រឹកពិសេសក្តី សត្វទាំងអស់ រមែងខ្លាចសត្វសីហៈ (ព្រោះ) ការប្រៀបធៀបក្នុងកាយមិនមានឡើយ។

[២៥៤] បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ (មនុស្សណា) បើទុកជាខ្លួននៅក្មេង តែមានប្រាជ្ញារាងវែ មនុស្សនោះ ទើបឈ្មោះថា ធំក្នុងពួកមនុស្សនោះ មនុស្សល្ងង់ខ្លៅ សូម្បីមានសរីរៈ (ធំធេង) ក៏មិនឈ្មោះថាធំឡើយ។

ចប់ កេឡិសីលជាតក ទី២។

ឧន្ធបរិគ្គជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.203 | book_058

(២០៣. ខណ្ឌជាតកំ (២-៦-៣))

[២៥៥] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងត្រកូលស្តេចនាគឈ្មោះរិបក្ខៈទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងត្រកូលស្តេចនាគឈ្មោះឯរាបថៈទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងត្រកូលស្តេចនាគឈ្មោះឆព្យាបុត្តៈទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងត្រកូលស្តេចនាគឈ្មោះកណ្តាគោតមកៈទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងសត្វឥតជើងទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងសត្វជើងពីរទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងសត្វជើង ៤ ទាំងឡាយផង ភារៈជាមិត្ររបស់អាត្មាអញ (ចូរមានជាមួយ) នឹងសត្វជើងច្រើនទាំងឡាយផង សត្វឥតជើងកុំបៀតបៀនអាត្មាអញឡើយ សត្វជើងពីរកុំបៀតបៀនអាត្មាអញឡើយ សត្វជើង ៤ កុំបៀតបៀនអាត្មាអញឡើយ សត្វជើងច្រើនកុំបៀតបៀនអាត្មាអញឡើយ សព្វសត្វទាំងឡាយផង សព្វប្រាណទាំងឡាយផង សព្វភូតទាំងឡាយផង ទាំងអស់គ្នា សូមសព្វសត្វ (ទាំងនោះ) ឃើញនូវសេចក្តីចម្រើនទាំងឡាយ សេចក្តីលាមកអាក្រក់តិចតួច កុំមកដល់ឡើយ គឺថា កុំកើតមានដល់សត្វទាំងនោះឡើយ។

[២៥៦] ព្រះពុទ្ធមានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះធម៌មានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះសង្ឃមានគុណប្រមាណមិនបាន សត្វល្អ ឬសត្វអាក្រក់ទាំងឡាយ គឺពស់ ខ្នុរ ក្រប ពីងពាង តុកកែ និងកណ្តុរ សុទ្ធតែមានប្រមាណ (មិនច្រើនដូចគុណព្រះរតនត្រ័យ) កិរិយារក្សា អាត្មាអញបានធ្វើហើយ កិរិយាការពារ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ពួកសត្វ (កាច) ទាំងឡាយ ចូរចៀសចេញទៅ អាត្មាអញ (ធ្វើ) នូវនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគនមស្ការចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ៧ ព្រះអង្គ។

ចប់ ខន្ធបរិវត្តជាតក ទី៣។

វិរកជាតក ទី៤

[CS sut.kn.jat.204](#) | [book_058](#)

(២០៤. វិរកជាតកំ (២-៦-៤))

[២៥៧] (ប្រពន្ធរបស់ក្អែកគោក សួរថា) នៃក្អែកទឹកឈ្មោះវិរកៈ អ្នកឃើញសត្វស្លាប់ដែលពោលពាក្យពីរោះ មានក្នុងក្នុងដួងក្អែកនៃក្អែកគោកឈ្មោះសវិដ្ឋកៈ ជាប្តីរបស់ខ្ញុំដែរឬ។

[២៥៨] (ក្អែកទឹកពោធិសត្វ ពោលថា) ក្អែកសវិដ្ឋកៈ កាលធ្វើតាមសត្វស្លាប់ អ្នកត្រាច់ទៅក្នុងទឹក និងលើគោក បានបរិភោគត្រីស្រស់ជានិច្ចនោះ ត្រូវសារាយព័ន្ធព័ន្ធស្លាប់ទៅហើយ។

ចប់ វិរកជាតក ទី៤។

គង្គេយ្យជាតក ទី៥

[CS sut.kn.jat.205](#) | [book_058](#)

(២០៥. គង្គេយ្យជាតកំ (២-៦-៥))

[២៥៩] (អណ្តើក ពោលថា) ត្រីទាំងឡាយ នៅក្នុងទន្លេគង្គាក៏ល្អ ត្រីទាំងឡាយនៅក្នុងទន្លេយមុនាក៏ល្អ តែបុរសមានជើង ៤ នេះ ៥) មានបរិមណ្ឌលដូចដើមជ្រៃផង មានកង្កែបដូចចន្ទាលនៃរថផង ល្អរុងរឿងលើសអ្នកទាំងឡាយរាល់គ្នាទៅទៀត។

[២៦០] (ត្រីទាំងឡាយ ពោលថា) យើងសួរហេតុណា មិនប្រាប់ហេតុនោះ យើងសួរហើយត្រឡប់ប្រាប់ហេតុដទៃវិញ សត្វសរសើរតែខ្លួនឯងនេះ មិនគាប់ចិត្តយើងទេ។

ចប់ គង្គេយ្យជាតក ទី៥។

កុរុដ្ឋមិគជាតក ទី៦

[CS sut.kn.jat.206](#) | [book_058](#)

(២០៦. កុរុដ្ឋមិគជាតកំ (២-៦-៦))

[២៦១] (សត្វចចាត ពោលថា) ម្ចាស់អណ្តើក សូមអ្នកកាត់នូវអន្ទាក់ព្រីត្រ ដោយធ្មេញចុះ យើងនឹងធ្វើព្រានមិនឲ្យមកបាន។

[២៦២] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) អណ្តើកចូលទៅកាន់ទឹក សត្វប្រើសក៏ចូលទៅព្រៃ ឯសត្វចចាត បាននាំកូនទាំងឡាយអំពីចុងឈើ ទៅក្នុងទីឆ្ងាយ។

ចប់ កុរុដ្ឋមិគជាតក ទី៦។

អស្សកជាតក ទី៧

[CS sut.kn.jat.207](#) | [book_058](#)

(២០៧. អស្សកជាតកំ (២-៦-៧))

[២៦៣] (សត្វកំពោងញី ពោលថា កាលពីដើម) ឧយ្យានប្រទេសនេះ ខ្ញុំបានត្រាច់ទៅជាមួយនឹងស្តេចអស្សកៈ ជាប្តី ជាទីស្រឡាញ់ដែលខ្ញុំ ប្រាថ្នាគេ ។ ប្រាថ្នានូវខ្ញុំ។

[២៦៤] សេចក្តីសុខ និងទុក្ខច្នៃ តែងបិទបាំងនូវសុខ និងទុក្ខចាស់ ព្រោះហេតុនោះ សត្វកំពោងឈ្មោល ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំជាងស្តេច អស្សកៈទៅទៀត។

ចប់ អស្សកជាតកំ ទី៧។

សុំសុមារជាតកំ ទី៨

[CS sut.kn.jat.208](#) | [book_058](#)

(២០៨. សុំសុមារជាតកំ (២-៦-៨))

[២៦៥] (ស្វាពោធិសត្វ ពោលថា) ផ្លែឈើទាំងឡាយណា (ដែលអ្នកឃើញហើយ) នាត្រើយសមុទ្រខាងនាយ ផ្លែឈើទាំងនោះ គឺផ្លែស្វាយក្តី ផ្លែត្រីងក្តី ផ្លែខ្នុរក្តី មិនគួរដល់យើងឡើយ ដើមល្វា (នេះឯង) ជាឈើដ៏ប្រសើររបស់យើង។

[២៦៦] សរីរៈរបស់អ្នក ធំមែន ប៉ុន្តែប្រាជ្ញាសមគួរនឹងសរីរៈនោះមិនមាន នៃក្រពើ ឯងត្រូវអញ្ជូនបញ្ឆោតហើយ ឥឡូវ ចូរឯងទៅតាមស្រួលចុះ។

ចប់ សុំសុមារជាតកំ ទី៨។

កក្ករជាតកំ ទី៩

[CS sut.kn.jat.209](#) | [book_058](#)

(២០៩. កក្ករជាតកំ (២-៦-៩))

[២៦៧] (មាន់ព្រៃ ពោលថា) ដើមត្រចៀកប្រើស និងដើមស្រម៉ែពិភេទទាំងឡាយដុះក្នុងព្រៃ យើងធ្លាប់ឃើញហើយ អ្នកអាចឈានដើរទៅ កាន់ដើមឈើបានយ៉ាងណា ឯឈើទាំងនោះ មិនអាចឈានដើរទៅបានយ៉ាងនោះទេ។

[២៦៨] (ព្រាន ពោលថា) មាន់ព្រៃចាស់នេះ ទំលាយនូវទ្រុឌចេញមកហើយ ជាសត្វឈ្លាសក្នុងអន្ទាក់ ដែលធ្វើដោយរោមកន្ទុយ ក៏បានចេញ ទៅផង និយាយផង។

ចប់ កក្ករជាតកំ ទី៩។

កន្ទគលកជាតកំ ទី១០

[CS sut.kn.jat.210](#) | [book_058](#)

(២១០. កន្ទគលកជាតកំ (២-៦-១០))

[២៦៩] (សត្វសសេះឈ្មោះកន្ទគលកៈ ពោលថា) ម្ចាស់សសេះឈ្មោះខទិរនិយៈដ៏ចម្រើន អំបែងក្បាលបែកហើយ ដោយការប្រហារតែម្តង ឮ ដីដើមឈើណា ដើមឈើនេះ មានស្លឹកល្អិតប្រកបដោយបន្លា តើជាឈើឈ្មោះអ្វី។

[២៧០] (ខទិរនិយបក្សី ពោលថា) ឱហ្ន៎ សសេះនេះ កាលចោះនូវឈើក្នុងព្រៃទាំងឡាយ បានហើរទៅក្នុងពួកឈើមិនមានខ្លឹម ជាចំណែក នៃឈើស្ងួត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក សសេះ (នេះ) បានហើរមកទំលាយអំបែងក្បាល (របស់ខ្លួន) នឹងដើមសង្កែ ជាឈើនីយដោយច្រើន គេ ប្រែថា ដើមគគី។ មានខ្លឹមអំពីកំណើត។

ចប់ កន្ទគលកជាតកំ ទី១០។

ចប់ នតំទឡវគ្គ ទី៦។

ឧទ្ទាននៃនតំទឡវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីចំណងមាំ ១ ហង្សប្រសើរ ១ ស្តេចនាគឈ្មោះវិបុល្លៈ ១ ក្អែកគោកឈ្មោះសរិដ្ឋកៈ ១ ត្រីដីប្រសើរ ១ ប្រើស ១ ស្តេចឈ្មោះអស្សកៈ ១ ផ្លែស្វាយដីប្រសើរ ១ មាន់ ១ សសេះ ១ ត្រូវជា ១០។

ពីរណត្ថម្ភកវគ្គ ទី៧

[CS sut.kn.jat.v02.07](#) | [book_058](#)

(៧. ពីរណត្ថម្ភកវគ្គ)

សោមទត្តជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.211](#) | [book_058](#)

(២១១. សោមទត្តជាតកំ (២-៧-១))

[២៧១] (ពោធិសត្វ ពោលថា បពិត្រលោកអាពុក) លោកមិនមានសេចក្តីឆ្ងៃសប្បហែសជានិច្ច បានធ្វើសេចក្តីព្យាយាម ក្នុងព្រៃស្នាសនា ដី ដេរដាសដោយគុម្ពនៃស្បូវអណ្តាស អស់ ១ ឆ្នាំ (កាលបើដូច្នោះ) លោកចូរទៅកាន់បរិសុទ្ធ ហើយធ្វើ (នូវហេតុនោះ) ឲ្យទៅជាហេតុដទៃវិញ សេចក្តីព្យាយាម រមែងមិនរក្សានូវបុគ្គលដែលឥតប្រាជ្ញាឡើយ។

[២៧២] (ព្រាហ្មណ៍ ពោលថា) ម្ចាស់សោមទត្តជាតក ធម្មតាជនអ្នកសូមគេ រមែងដល់នូវហេតុពីរយ៉ាង គឺមិនបាននូវទ្រព្យ ១ បាននូវទ្រព្យ ១ ព្រោះថា ការសូមគេ រមែងមានសភាពយ៉ាងនេះជាធម្មតា។

ចប់ សោមទត្តជាតក ទី១។

ឧទ្ធិដ្ឋកត្តជាតក ទី២

CS [sut.kn.jat.212](#) | [book_058](#)

(២១២. ឧទ្ធិដ្ឋកត្តជាតកំ (២-៧-២))

[២៧៣] (ព្រាហ្មណ៍ ពោលថា) អាការខាងលើដទៃ អាការខាងក្រោមដទៃ ម្ចាស់នាងព្រាហ្មណ៍ អញសួរចំពោះនាងថា បាយខាងក្រោម តើ ដូចម្តេច បាយខាងលើ តើដូចម្តេច។

[២៧៤] (កូនអ្នករាំពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន ខ្ញុំអ្នករាំ ជាអ្នកសូម មកដល់ក្នុងទីនេះ ឯសហាយរបស់នាងព្រាហ្មណ៍នេះ ចុះទៅហើយកាន់ជង្រុក អ្នកស្វែងរកនូវបុរសណា បុរសនោះ នេះឯង។

ចប់ ឧទ្ធិដ្ឋកត្តជាតក ទី២។

ភរុរាជជាតក ទី៣

CS [sut.kn.jat.213](#) | [book_058](#)

(២១៣. ភរុរាជជាតកំ (២-៧-៣))

[២៧៥] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) តថាគតបានឮដូច្នោះថា ស្តេចនៅក្នុងដែនភរុ បានធ្វើនូវទោសដល់ពួកឥសី ស្តេចនោះ (ដល់នូវឆន្ទាគតិ) ក៏ ដាច់ស្បែកទាំងដែន ដល់នូវសេចក្តីវិនាស។

[២៧៦] ព្រោះហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងមិនសសើរនូវការលុះក្នុងឆន្ទាគតិ (បុគ្គល) មានចិត្ត គឺកិលេសមិនប្រទូស្តហើយ គប្បី ពោលនូវវាចាដែលប្រកបដោយសច្ចៈ។

ចប់ ភរុរាជជាតក ទី៣។

បុណ្ណនទីជាតក ទី៤

CS [sut.kn.jat.214](#) | [book_058](#)

(២១៤. បុណ្ណនទីជាតកំ (២-៧-៤))

[២៧៧] (ព្រះរាជាទ្រង់លិខិតក្នុងព្រះរាជសាសន៍ថា) ជនទាំងឡាយពោលនូវស្នឹង ដែលល្មមសត្វណាផឹកបាន ថាជាស្នឹងពេញហើយផង ជនទាំងឡាយពោលនូវសន្លូង ដែលល្មមសត្វណាពូនបាន ថាជាសន្លូងកើតហើយផង ជនទាំងឡាយហៅរកនូវបុគ្គលដែលទៅហើយកាន់ទីឆ្ងាយ ដោយសត្វណាផង សត្វនោះ យើងនាំមកហើយដើម្បីអ្នក ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកបរិភោគ (នូវសាច់ក្អែកនេះ) ចុះ។

[២៧៨] (ពោធិសត្វ ពោលថា) កាលណាស្តេចរព្វកអញ សូម្បីតែសាច់ក្អែកក៏ផ្ញើមក (កាលស្តេចបាន) ហង្សក្តី ក្រៀលក្តី ភ្នែកក្តី (ហេតុអ្វីក៏ មិនរព្វក) ការមិនរព្វកនេះឯង ជាសេចក្តីលាមកបំផុត (ក្នុងលោក)។

ចប់ បុណ្ណនទីជាតក ទី៤។

កច្ចបជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.215](#) | [book_058](#)

(២១៥. កច្ចបជាតកំ (២-៧-៥))

[២៧៩] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) អណ្តើក កាលបើលើ ខ្លួនពាំសំបុកហើយ ហានិយាយសម្លាប់នូវខ្លួនឯង ឈ្មោះថាសម្លាប់ដោយវាចា របស់ខ្លួន។

[២៨០] បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមប្រសើរជាងជន (ឯបណ្ឌិតបុរស) ឃើញនូវហេតុនេះហើយ មិនគប្បីបញ្ចេញវាចាកុសល ឲ្យហួស វេលា ព្រះអង្គគង់នឹងទតឃើញអណ្តើក ដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ព្រោះតែនិយាយច្រើន។

ចប់ កច្ចបជាតក ទី៥។

មច្ចុជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.216 | [book_058](#)

(២១៦. មច្ចុជាតកំ (២-៧-៦))

[២៨១] (ត្រីឈ្មោល ពោលថា) ភ្លើងនេះអញមិនក្តៅ ឈើស្រួចដែលគេបិតសំរួចហើយ ក៏អញមិនឈឺ អញឈឺតែគ្រង់មេត្រីសំគាល់អញ ថាទៅត្រេកអរនឹងមេត្រីដទៃនោះ។

[២៨២] ភ្លើង គឺភាគនោះ រលាកនូវអញផង ចិត្ត (ដ៏សម្បយុត្តដោយរាគៈ) ក៏ញ៉ាំងអញឲ្យក្តៅផង បពិត្រព្រះសំណាញ់ទាំងឡាយ សូមអ្នក ទាំងឡាយលែងខ្ញុំទៅ (សត្វដែលបិតនៅ) ក្នុងកាម អ្នកទាំងឡាយកុំបៀតបៀនក្នុងហេតុនីមួយ។

ចប់ មច្ចុជាតក ទី៦។

សេត្តុជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.217 | [book_058](#)

(២១៧. សេត្តុជាតកំ (២-៧-៧))

[២៨៣] (បិតា ពោលថា) សត្វលោកទាំងអស់ ជាអ្នកមានចិត្តរីករាយ (ដោយការសេពកាម) នាងសេត្តុ ជាស្រីមិនឈ្លាសក្នុងធម៌របស់អ្នក ស្រុក នាងដែលយើងចាប់ហើយ យំក្នុងព្រៃ ដោយធម្មតាណា ធម្មតានោះរបស់នាង ឈ្មោះថា នៅក្មេងទេឬ។

[២៨៤] (នាងសេត្តុកុមារិកា ពោលថា) ជនណាគប្បីជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ដែលទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ ជននោះជាបិតារបស់ខ្ញុំ បានប្រទូស្តក្នុងព្រៃ ខ្ញុំ នោះកន្ទក់កន្ទេញចំពោះអ្នកណា ក្នុងកណ្តាលព្រៃ បិតាណា ជាអ្នកការពារ បិតានោះធ្វើនូវកម្មដ៏សហ័ស។

ចប់ សេត្តុជាតក ទី៧។

កូដវាណិជជាតក ទី៨ (២១៨)

CS sut.kn.jat.218 | [book_058](#)

(២១៨. កូដវាណិជជាតកំ (២-៧-៨))

[២៨៥] (វិនិច្ឆ័យមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) កលបញ្ឆោតតបចំពោះបុគ្គលអ្នកមានកលបញ្ឆោត អ្នកគិតល្អហើយ ការកោងតបចំពោះបុគ្គល អ្នកកោង អ្នកបានតទល់ (ល្អ) ហើយ ថាបើកណ្តុរទាំងឡាយ គប្បីស៊ីនូវផលមែន ហេតុអ្វីក៏សត្វខ្លាំងទាំងឡាយ នាំក្មេងទៅមិនបាន។

[២៨៦] ព្រោះថា បុគ្គលកោងតបទាំងឡាយ រមែងមានចំពោះបុគ្គលអ្នកកោង បុគ្គលអ្នកបោកប្រាស ដទៃអំពីបុគ្គលអ្នកបោកប្រាស រមែង មាន (ដល់) បុគ្គលអ្នកបោកប្រាស ម្ចាស់បុរសអ្នកបាត់កូន អ្នកចូរឲ្យនូវផលដល់បុរសអ្នកបាត់ផល កុំឲ្យអ្នកបាត់ផលលួចកូនអ្នកទៅឡើយ។

ចប់ កូដវាណិជជាតក ទី៨។

គរហិតជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.219 | [book_058](#)

(២១៩. គរហិតជាតកំ (២-៧-៩))

[២៨៧] (ពានរពោធិសត្វ ពោលថា) វាចាដែលពោលថា ប្រាក់របស់អញ មានរបស់អញ អស់យប់ និងថ្ងៃនេះ ជាវាចារបស់មនុស្ស ទាំងឡាយអ្នកឥតប្រាជ្ញា មិនឃើញអរិយធម៌។

[២៨៨] កក្កដធុះមួយ មានម្ចាស់ធុះពីរ ៗ នាក់ បណ្តាម្ចាស់ធុះពីរនាក់នោះ ម្ចាស់ធុះម្នាក់ ^{៦)} មិនមានពុកមាត់ មានដោះយារចុះ មាន ផ្ទាំងសក់ប្លង់ហើយ មានត្រចៀកចោះប្រដាប់ហើយ ដែលគេទិញដោយទ្រព្យដ៏ច្រើន ម្ចាស់ធុះនោះ តែងពោលចាក់ដោតនូវជននោះ។

ចប់ គរហិតជាតក ទី៩។

ធម្មទ្ធវជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.220 | [book_058](#)

(២២០. ធម្មទ្ធវជាតកំ (២-៧-១០))

[២៨៩] (សក្កទេវរាជ ពោលថា) អ្នកមានសភាពរស់នៅជាសុខ ចេញចាកដែន ហើយមកកាន់ព្រៃដ៏ស្ងាត់ អ្នកនោះតែម្នាក់ឯង អង្គុយសញ្ជប់សញ្ជឹងនៅជិតគល់ឈើ (ក្នុងព្រៃ) ដូចជាមនុស្សកំព្រា។

[២៩០] (បុរោហិតពោធិសត្វ ពោលថា) ខ្ញុំមានសភាពរស់នៅជាសុខ ចេញចាកដែន ហើយមកកាន់ព្រៃស្ងាត់ ខ្ញុំនោះតែម្នាក់ឯង ការព្រកធម៌របស់សប្បុរស អង្គុយសញ្ជប់សញ្ជឹង ជិតគល់ឈើ (ក្នុងព្រៃ) ដូចជាមនុស្សកំព្រា។

ចប់ ធម្មទ្ធផជាតក ទី១០។

ចប់ ពីរណត្តិម្កកវគ្គ ទី៧។

ឧទ្ទាននៃពីរណត្តិម្កកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីគុម្មស្មារណ្តាសដ៏ប្រសើរ ១ អ្នករាំ ១ ស្តេចភ្នំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រសើរ ១ ស្ទឹងពេញដោយទឹក ១ បុគ្គលនិយាយច្រើន ១ ភ្លើង ១ ព្រៃធំ ១ សត្វកណ្តុរ ១ មនុស្សដោះយារ ១ មនុស្សកំព្រា ១ ត្រូវជា ១០។

កាសាវវគ្គ ទី៨

CS sut.kn.jat.v02.08 | [book_058](#)

(៨. កាសាវវគ្គ)

កាសាវជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.221 | [book_058](#)

(២២១. កាសាវជាតក (២-៨-១))

[២៩១] (ដំរីពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា មានទឹកចត់ គឺកិលេសមិនទាន់លះចេញហើយ ជាអ្នកប្រាសចាកទមៈ (ការទូន្មាននូវតន្ត្រីយ) និងសច្ចៈ និងស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់ ដែលជ្រលក់ដោយទឹកចត់ បុគ្គលនោះ មិនគួរនឹងស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកចត់ឡើយ។

[២៩២] ចំណែកខាងបុគ្គលណា មានទឹកចត់ គឺកិលេសខ្លាចចោលហើយ មានចិត្តតាំងមាំល្អក្នុងសីលទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រកបដោយទមៈ និងសច្ចៈ បុគ្គលនោះឯង ទើបគួរនឹងស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកចត់បាន។

ចប់ កាសាវជាតក ទី១។

ចុល្លនន្ទិយជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.222 | [book_058](#)

(២២២. ចុល្លនន្ទិយជាតក (២-៨-២))

[២៩៣] (នាយព្រាន ពោលថា) បាវសរិយព្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យណាថា បាបកម្មណា ដែលធ្វើហើយ ញ៉ាំងអ្នកឲ្យក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ អ្នកកុំធ្វើបាបកម្មនោះឡើយ នេះជាពាក្យរបស់អាចារ្យ។

[២៩៤] បុរសធ្វើនូវអំពើទាំងឡាយណា រមែងឃើញនូវអំពើទាំងឡាយនោះ ចំពោះខ្លួន បុរសអ្នកធ្វើអំពើល្អ រមែងទទួលផលល្អ ចំណែកខាងបុរសអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ រមែងទទួលផលអាក្រក់ បុគ្គលសាបព្រោះនូវពូជណា រមែងបាននូវផ្លែបែបនោះ។

ចប់ ចុល្លនន្ទិយជាតក ទី២។

បុដកត្តជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.223 | [book_058](#)

(២២៣. បុដកត្តជាតក (២-៨-៣))

[២៩៥] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលគប្បីខិនលំទោនតបចំពោះបុគ្គលអ្នកខិនលំទោនខ្លួន គប្បីគប់រកនូវបុគ្គលអ្នកគប់រកខ្លួន គប្បីធ្វើកិច្ចតបចំពោះបុគ្គលអ្នកធ្វើនូវកិច្ចដល់ខ្លួន កុំគប្បីធ្វើប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីវិនាសដល់ខ្លួន មិនគប្បីរាប់រកនូវបុគ្គលអ្នកមិនរាប់រកខ្លួន។

[២៩៦] បុគ្គលគប្បីលះនូវបុគ្គលអ្នកលះបង់នូវខ្លួន មិនគប្បីធ្វើនូវឈើដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ គឺសេចក្តីប៉ុនប៉ងក្នុងបុគ្គលនោះ មិនគប្បីសមាគមជាមួយនឹងបុគ្គលដែលមានចិត្តវិប្បលាស សិក្ខាស្តារបដិសន្ធិឈើដែលមានផ្លែអស់ហើយ រមែងស្ទើររកនូវដើមឈើឯទៀត ដែលមានផ្លែយ៉ាងណា (បុគ្គលគប្បីគប់រកបុគ្គលដទៃ យ៉ាងនោះដែរ) ព្រោះថា លោកសន្តិវាសនៅធំទូលាយណាស់។

ចប់ បុដកត្តជាតក ទី៣។

កុម្មីលជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.224 | [book_058](#)

(២២៤. កុម្មីលជាតកំ (២-៨-៤))

[២៩៧] (ក្រពើ បាននិយាយថា) បុគ្គលណាមានធម៌ ៤ យ៉ាង គឺសច្ចៈ ១ សុចរិតធម៌ ១ សេចក្តីព្យាយាម ១ ចាតៈ ១ ជាគុណដ៏ចម្រើនក្រៃលែង បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងនូវសត្រូវបាន។

[២៩៨] ចំណែកបុគ្គលណា មិនមានធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ គឺសច្ចៈ ១ សុចរិតធម៌ ១ សេចក្តីព្យាយាម ១ ចាតៈ ១ ជាគុណដ៏ចម្រើនក្រៃលែង បុគ្គលនោះ រមែងមិនកន្លងនូវសត្រូវបានទេ។

ចប់ កុម្មីលជាតក ទី៤។

ខន្តិវណ្ណនជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.225 | [book_058](#)

(២២៥. ខន្តិវណ្ណជាតកំ (២-៨-៥))

[២៩៩] (អាមាត្យ បានក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ មានបុរសរបស់ទូលព្រះបង្គំម្នាក់ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងកិច្ចការទាំងពួង តែបុរសនោះ មានកំហុសមួយ ព្រះអង្គទ្រង់សំគាល់ក្នុងកំហុសរបស់បុរសនោះថា គួរនឹងធ្វើដូចម្តេច។

[៣០០] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ មានព្រះបន្ទូលថា) បុរស (ជាអ្នកប្រទូស្ត) ក្នុងផ្ទះរបស់យើងមានដែរ ឯបុរសបែបនេះ (ឥឡូវនេះ) មានក្នុងទីនេះ តែបុរសអ្នកប្រកបដោយចំណែកនៃគុណ គេរកបានដោយកម្រ បានជាយើងចូលចិត្តអត់ធ្ងន់។

ចប់ ខន្តិវណ្ណនជាតក ទី៥។

កោសិយជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.226 | [book_058](#)

(២២៦. កោសិយជាតកំ (២-៨-៦))

[៣០១] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) ការចេញទៅក្នុងកាលគួរ ជាការប្រពៃ ការចេញទៅក្នុងកាលមិនគួរ មិនជាការប្រពៃទេ ព្រោះថា (ជនណាមួយ) ចេញទៅក្នុងកាលមិនគួរ រមែងមិនញ៉ាំងប្រយោជន៍តិចតួចឲ្យកើតបាន ជនជាសត្រូវដ៏ច្រើន នឹងចោមចាប់នូវបុរសតែម្នាក់ឯង (ដែលចេញទៅក្នុងកាលមិនគួរ ហើយឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសដ៏ធំ) ដូចសេនាភ្នែក (ចោមចឹក) នូវសត្វមៀម (ដែលចេញទៅក្នុងកាលមិនគួរ)។

[៣០២] អ្នកប្រាជ្ញដឹងនូវរបៀប និងការចាត់ចែង ដឹងនូវទោសរបស់ជនទាំងឡាយដទៃ បានធ្វើនូវមិត្តទាំងអស់ឲ្យលុះក្នុងអំណាចរបស់ខ្លួន គប្បីបាននូវសេចក្តីសុខដូចសត្វមៀម (មានប្រាជ្ញាចឹកក្បាលភ្នែកឲ្យដាច់ស្លាប់) បានសេចក្តីសុខដូច្នោះ។

ចប់ កោសិយជាតក ទី៦។

គូថបាណកជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.227 | [book_058](#)

(២២៧. គូថបាណកជាតកំ (២-៨-៧))

[៣០៣] (សត្វកំពោង ពោលថា) អ្នកជាសត្វក្លៀវក្លា មកចូលប្រទះនឹងយើងជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសេចក្តីប្រឹងប្រែង អាចប្រហារគ្នាបាន នៃដំរី អ្នកចូរមក អ្នកចូរត្រឡប់មក អ្នកខ្លាចឬ បានជារត់ទៅ អ្នកស្រុកអង្គៈ និងមគធៈទាំងឡាយ ចូរមើលសេចក្តីព្យាយាម របស់យើង និងអ្នក។

[៣០៤] (ដំរី ពោលថា) យើងនឹងមិនសម្លាប់អ្នកដោយដើង មិនសម្លាប់ដោយភ្នែក មិនសម្លាប់ដោយប្រមោយទេ យើងនឹងសម្លាប់អ្នកដោយ អាចម៍ សត្វស្តុយ ចូរវិនាសដោយរបស់ស្តុយ។

ចប់ គូថបាណកជាតក ទី៧។

កាមនីតជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.228 | [book_058](#)

(២២៨. កាមនីតជាតកំ (២-៨-៨))

[៣០៥] (ព្រះបាទពរាណសី ត្រាស់ថា) យើងប្រាថ្នានូវដែន ជាចន្លោះនៃក្រុងទាំង ៣ គឺដែនបញ្ចាលៈ ១ កុរុ ១ កេកកៈ ១ ម្នាលព្រហ្មណ៍ យើងត្រូវការរាជសម្បត្តិ ក្នុងក្រុងទាំង ៣ នោះ ក្រៃលែងជាងរាជសម្បត្តិក្នុងក្រុងពរាណសីនោះទៅទៀត ម្នាលព្រហ្មណ៍ អ្នកចូររក្សានូវយើង ដែលកាមនាំទៅហើយ។

[៣០៦] (សក្កទេវរាជពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) ពេទ្យពួកខ្លះ រមែងធ្វើ (នូវការរក្សា) ចំពោះបុគ្គលដែលពស់ចឹកហើយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ តែងធ្វើ (នូវការរក្សា) ចំពោះបុគ្គលដែលខ្មោចចូលហើយ បុគ្គលនីមួយៗ (ក្រៅពីបណ្ឌិត) រមែងមិនធ្វើនូវការរក្សា ចំពោះបុគ្គលដែលកាមនាំទៅហើយ ព្រោះថា ការរក្សាដូចម្តេច ចំពោះបុគ្គលដែលមានធម៌សដាក់ចុះហើយ។

ចប់ កាមនីតជាតក ទី៨។

បលាយិជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.229 | book_058

(២២៩. បលាយិជាតកំ (២-៨-៩))

[៣០៧] (ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ត្រាស់ថា) ក្រុងតក្កសិលា យើងឡើយ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ដោយពពក គឺពលដំរី ស្រែកសំទារដ៏ប្រសើរដោយ កម្រងផ្កា គឺពលសេះដ៏ប្រសើរ ដោយរលកទឹក គឺពលរថ ដោយភ្លៀងខ្លាំង គឺសរ ដោយខ្មាន់ធុរកិច្ចលបចាំប្រហារមាំ។

[៣០៨] អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្ទុះទៅផង ចូរលោតផ្លោះទៅផង ចូរស្រែកដោយសម្លេងផ្សេងៗ (មួយអន្លើ) ដោយពលដំរីទាំងឡាយ សម្លេងគឺក កងដីខ្លាំង (ប្រាកដស្មើដោយសម្លេងនៃន្ទះ) ចូរប្រព្រឹត្តទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ដូចជាផ្នែកបន្ទោរ ដែលចេញផុតចាកមេឃកាលគ្រហឹមដូច្នោះ។

ចប់ បលាយិជាតក ទី៩។

ទុតិយបលាយិជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.230 | book_058

(២៣០. ទុតិយបលាយិជាតកំ (២-៨-១០))

[៣០៩] (ព្រះរាជាគន្ធារៈ ទ្រង់ត្រាស់ថា) ទង់សម្រាប់រថប្រមាណមិនបាន ពលពាហនៈមានត្រើយមិនមានទីបំផុត (រាប់មិនបាន) ពួកសត្រូវ គ្របសង្កត់បានដោយក្រ ដូចជាសមុទ្រសាគរ ដែលហូងក្អែក (គ្របសង្កត់បានដោយក្រ) (ពួកពលរបស់យើងនេះ) ពួកពលដទៃគ្របសង្កត់បាន ដោយក្រ ដូចជាភ្នំដែលខ្យល់គ្របសង្កត់បានដោយក្រ ក្នុងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញប្រកបដោយពលប្រាកដដូច្នោះ កម្រអ្នកណានឹងគ្របសង្កត់បាន។

[៣១០] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ពោលថា) ព្រះអង្គកុំនិយាយនូវអំពើពាលឡើយ ព្រោះបុគ្គលប្រហែលដូចព្រះអង្គ មិន (អាចយករាជ សម្បត្តិបានទេ) ព្រះអង្គក្តៅអន្ទះអន្ទែង (ដោយភ្លើង គឺភាគៈ ទោសៈ មោហៈ និងមានៈតែប៉ុណ្ណោះ) ជឿតថា ព្រះអង្គរមែងមិនបាននូវបុគ្គលប្រាកដ ស្មើដោយខ្ញុំ ដែលជាអ្នកកំចាត់បង់ទេ ដំរីណា នឹងគក់បោកនូវព្រះអង្គ ដូចជាជាន់ឈ្លីនូវដើមបបោសដោយជើង ព្រះអង្គដូចជាដំរី (ចុះប្រេង) ចូលទៅរក ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងនោះ។

ចប់ ទុតិយបលាយិជាតក ទី១០។

ចប់ កាសាវវគ្គ ទី៨។

ឧទ្ទាននៃកាសាវវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីសំពត់ដ៏ប្រសើរ ១ ពាក្យរបស់អាចារ្យ ១ ផ្លែឈើអស់ហើយ ១ ធម៌ដ៏ប្រសើរ ៤ យ៉ាង ១ បុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ១ សត្វក្អែក ១ ពួកជន ក្នុងដែនមគធៈ ១ ដែន ៣ កន្លែង ១ ដំរីដ៏ប្រសើរស្រែកសំទារ ១ ទង់ដ៏ប្រសើរ ១ ត្រូវជា ១០។

ឧបាហានវគ្គ ទី៩

CS sut.kn.jat.v02.09 | book_058

(៩. ឧបាហានវគ្គ)

ឧបាហានជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.231 | book_058

(២៣១. ឧបាហានជាតកំ (២-៩-១))

[៣១១] (ទ្រម៉កដំរីពោធិសត្វ ពោលថា) ស្បែកជើងដែលបុរសទិញហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដោយសេចក្តីសុខ ជាស្បែកជើងក្តៅហើយដោយ កំដៅថ្ងៃ បៀតបៀនផ្ទៃជើង គប្បីនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ គប្បីស៊ីនូវជើងនៃបុរសនោះឯង មានឧបមាយ៉ាងណា។

[៣១២] បុគ្គលណា កើតក្នុងត្រកូលអាក្រក់ ជាអ្នកមិនប្រសើរ បានរៀនវិជ្ជា និងសូត្រ (អំពីសំណាក់) នៃអ្នកទាំងឡាយ (អាចារ្យ) ហើយ រមែងស៊ីនូវខ្លួននោះឯង ព្រោះវិជ្ជា និងសូត្រដែលខ្លួនរៀនហើយ ក្នុងសំណាក់នៃអាចារ្យនោះ បុគ្គលនោះ (បណ្ឌិតពោលថា) ជាមនុស្សមិនប្រសើរ មានឧបមាដោយស្បែកជើង ដែលធ្វើមិនល្អហើយ យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ ឧបាហានជាតក ទី១។

វិណាចូណជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.232 | book_058

(២៣២. វិណាចូណជាតកំ (២-៩-២))

[៣១៣] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) ប្រយោជន៍នេះ នាងគិតតែម្នាក់ឯង បុរសពាល នាំនាងទៅមិនបាន ម្ចាស់នាងដឹងមិន ព្រោះថា នាងមិន គួរដើម្បីទៅជាមួយនឹងបុរសគមតៀឡើយ។

[៣១៤] (សេដ្ឋីធីតា ពោលថា) ខ្ញុំសំគាល់បុរសគម ថាជាបុរសឧសភៈ បានប្រាថ្នាហើយ បុរសគមនេះ ដេករួញអង្កញ ដូចជាពិណដែលមាន ខ្សែជាចំ។

ចប់ វិណាចូណជាតក ទី២។

វិកណ្ណកជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.233 | book_058

(២៣៣. វិកណ្ណកជាតកំ (២-៩-៣))

[៣១៥] (បុរសអ្នកឲ្យបាយត្រី ពោលថា) ឯងប្រាថ្នាក្នុងទីណាប្រាកដ ចូរទៅក្នុងទីនោះចុះ ឯងត្រូវច្បកមុតហើយ ត្រង់ទីជាទីស្លាប់ ឯងជាសត្វ រលោរលាំ ដេញតាមចាប់នូវត្រីទាំងឡាយ ត្រូវគេសម្លាប់ហើយដោយបាយ ព្រមទាំងគ្រឿងប្រគំ។

[៣១៦] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) បុគ្គលកាលប្រព្រឹត្តទៅតាមលោកាមិសៈ ជាអ្នកលុះក្នុងអំណាចនៃចិត្ត រមែងក្តៅក្រហាយ បុគ្គលនោះ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងកណ្តាលពួកញាតិ និងសំឡាញ់ បុគ្គលនោះ ដូចក្រពើដេញតាមនូវត្រីដូច្នោះ។

ចប់ វិកណ្ណកជាតក ទី៣។

អសិតាភុជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.234 | book_058

(២៣៤. អសិតាភុជាតកំ (២-៩-៤))

[៣១៧] (នាងអសិតាភុ ពោលថា) (ខ្ញុំ) អស់សេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអ្នកព្រោះអំពើណា អ្នកបានធ្វើអំពើនេះ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ សេចក្តី ស្រឡាញ់នោះ មិនតបវិញទេ ដូចជាភ្នាក់ដំរីដែលគេកាត់ដោយរណាដូច្នោះ។

[៣១៨] (ព្រហ្មទត្តរាជកុមារ មានបន្ទូលថា) បុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលើសលុប រមែងសាបសូន្យចាកប្រយោជន៍ ព្រោះលោភហួសហេតុផង ព្រោះសេចក្តីស្រវឹងក្នុងការចង់បានហួសហេតុផង ដូចយើងសាបសូន្យចាករាជធីតាឈ្មោះអសិតាភុ។

ចប់ អសិតាភុជាតក ទី៤។

វច្ឆនខជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.235 | book_058

(២៣៥. វច្ឆនខជាតកំ (២-៩-៥))

[៣១៩] (ពារាណសីសេដ្ឋី ពោលថា) បពិត្រវច្ឆនខតាបស លោកជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ គប្បីបរិភោគផង ផឹកផង ហើយដេកក្នុង ផ្ទះទាំងឡាយណា ផ្ទះទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយប្រាក់ និងមាស ប្រកបដោយភោជន ជាសុខ (យ៉ាងក្រៃលែង)។

[៣២០] (វច្ឆនខតាបស ពោលថា) ការគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនមានដល់បុគ្គលឥតព្យាយាម ការគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនមានដល់បុគ្គលមិននិយាយពាក្យ កុហក ការគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនមានដល់បុគ្គលមិនកាន់យកនូវអាជ្ញា មិនធ្វើទោសដល់ជនទាំងឡាយដទៃ បុគ្គលណានឹងគ្រប់គ្រងផ្ទះដែលផ្ទះ បំពេញបានដោយកម្រយ៉ាងនេះ។

ចប់ វច្ឆនខជាតក ទី៥។

ពកជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.236 | book_058

(២៣៦. ពកជាតកំ (២-៩-៦))

[៣២១] (ពួកត្រី ពោលថា) សត្វស្លាបនេះ ស្រួលបួលពេក ដូចផ្កាកុមុទ មានស្លាបទាំងពីរសម្លាប់ហើយ ឈរសំកុកហាក់ដូចជាមានកំឡាំង ខ្សោយ។

[៣២២] (ត្រីពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកទាំងឡាយ មិនដឹងច្បាស់នូវសីលរបស់កុកនោះទេ អ្នកទាំងឡាយ មិនដឹងហើយ នាំគ្នាសរសើរសត្វស្លាបមិនមែនរក្សានូវយើងឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសត្វស្លាប (នេះ) មិនកម្រើកខ្លួន។

ចប់ ពកជាតក ទី៦។

សាកេតជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.237 | book_058

(២៣៧. សាកេតជាតកំ (២-៩-៧))

[៣២៣] (ពួកភិក្ខុ ពោលថា) បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ហេតុអ្វីហ្ន៎ ហឫទ័យត្រជាក់ យ៉ាងក្រៃលែង ទាំងចិត្តក៏ជ្រះថ្លាក្នុងបុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ។

[៣២៤] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ រមែងកើតដោយហេតុពីរយ៉ាង គឺដោយធ្លាប់នៅរួមគ្នា ក្នុងកាលមុន ១ ដោយការទំនុកបម្រុងគ្នាក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ១ ដូចជាឧប្បលដែលដុះក្នុងទឹក ដោយហេតុពីរយ៉ាង គឺទឹក ១ ភក់ ១។

ចប់ សាកេតជាតក ទី៧។

ឯកបទជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.238 | book_058

(២៣៨. ឯកបទជាតកំ (២-៩-៨))

[៣២៥] (កុមារជាកូននៃព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្របិតា យើងញ៉ាំងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ដោយបទណា សូមអញ្ជើញលោកប្រាប់នូវបទនោះតែមួយ ដែលអាស្រ័យនូវបទជាប្រយោជន៍ច្រើន ដែលសង្គ្រោះ (រួមចូល) តែមួយ។

[៣២៦] (បិតា ប្រាប់ថា) នៃកូន សេចក្តីឧស្សាហ៍ (ប្រកបដោយញាណ) ជាបទតែមួយដែលអាស្រ័យនូវបទជាប្រយោជន៍ច្រើន តែសេចក្តីឧស្សាហ៍នោះ ប្រកបដោយសីល ប្រកបដោយខន្តិធម៌ អាចញ៉ាំងពួកមិត្តឲ្យសុខ ឬដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ពួកបុគ្គលមិនមែនជាមិត្ត។

ចប់ ឯកបទជាតក ទី៨។

ហរិតមាតជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.239 | book_058

(២៣៩. ហរិតមណ្ឌកជាតកំ (២-៩-៩))

[៣២៧] (សត្វពស់ សួរថា) ម្ចាស់អ្នកជាកូននៃហរិតមណ្ឌកមាតា ត្រីទាំងឡាយ ស៊ីនូវយើង ដែលជាសត្វមានពិស ដែលចូលទៅកាន់មាត់លប ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ពេញចិត្ត (ដល់អ្នកដែរឬ)។

[៣២៨] (នីលមណ្ឌកពោធិសត្វ ពោលថា) (ឥស្សរភាព) របស់បុរសនោះ បានប្រព្រឹត្តទៅ ដរាបណា បុរស (នោះ) រមែងរឹបជាន់ (ជនដទៃ ដរាបនោះ) លុះពួកជនដទៃ (បានឥស្សរភាព) រមែងរឹបជាន់វិញ ក្នុងកាលណា បុរសអ្នករឹបជាន់នោះ ត្រូវពួកជនដទៃរឹបជាន់វិញ ក្នុងកាលនោះ។

ចប់ ហរិតមាតជាតក ទី៩។

មហាបិដ្ឋលជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.240 | book_058

(២៤០. មហាបិដ្ឋលជាតកំ (២-៩-១០))

[៣២៩] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) ជនទាំងអស់ ត្រូវស្តេចបិដ្ឋលៈបៀតបៀនហើយ កាលស្តេចនោះសោយទិវង្គតហើយ ជនទាំងឡាយ រមែងបាននូវសេចក្តីត្រេកអរ ម្ចាស់ទ្វារបាល ស្តេចអកណ្តនេត្រ ជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកឬ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាអ្នកយំ។

[៣៣០] (ទ្វារបាលបុរស ពោលថា) ស្តេចអកណ្តនេត្រ មិនមែនជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំខ្លាចស្តេចនោះត្រឡប់មកវិញ (ព្រោះស្តេចនោះ) ទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ គប្បីបៀតបៀននូវមច្ចុរាជ មច្ចុរាជនោះ ក្រែងត្រូវស្តេចបិដ្ឋលៈបៀតបៀនហើយ គប្បីនាំមកទុកក្នុងមនុស្សលោកនេះវិញ។

[៣៣១] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) ព្រះបាទបិដ្ឋលៈនោះ គេដុតដោយខស ១ ពាន់ដឹក គេស្រោចដោយទឹកមួយរយក្នុង ឯទឹសម្រាប់ដុត គេបិទបាំងជុំវិញហើយ អ្នកកុំភ័យឡើយ ស្តេចបិដ្ឋលៈនោះ នឹងមិនមកវិញបានទេ។

ចប់ មហាបិដ្ឋលជាតក ទី១០។

ចប់ ឧបាហានវគ្គ ទី៩។

ឧទ្ទាននៃឧបាហានវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីស្បែកជើងប្រសើរ ១ បុរសគម ១ ក្រពើត្រូវច្បកមុត ១ ព្រះរាជធីតាឈ្មោះអសិតាភូ ១ វច្ឆនខតាបស ១ សត្វកុក ១ សេចក្តីស្រឡាញ់ ដ៏ប្រសើរឧត្តម ១ បទតែមួយ ១ មាត់លប ១ ស្តេចឈ្មោះបិដ្ឋលៈ ១ ត្រូវជា ១០។

សិកាលវគ្គ ទី១០

CS sut.kn.jat.v02.10 | [book_058](#)

(១០. សិកាលវគ្គ)

សព្វទាបិជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.241 | [book_058](#)

(២៤១. សព្វទាបិជាតកំ (២-១០-១))

[៣៣២] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ចចក រឹងក្តឹងដោយមានៈ ត្រូវការដោយបរិវារ (ច្រើន) ក៏ដល់ភូមិសម្បត្តិដ៏ធំ បានជាស្តេចនៃពួកសត្វ មានចង្កូមទាំងពួង។

[៣៣៣] បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណា ជាអ្នកមានបរិវារ មនុស្សនោះ ឈ្មោះថាជាធំក្នុងពួកបរិវារនោះ ដូចជាចចក (បានជាធំ) ជាង សត្វមានចង្កូមទាំងឡាយ ដូច្នោះឯង។

ចប់ សព្វទាបិជាតក ទី១។

សុនខជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.242 | [book_058](#)

(២៤២. សុនខជាតកំ (២-១០-២))

[៣៣៤] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) ឆ្កែណា មិនស៊ីព្រៃត្រ ឆ្កែនុះពេញជាល្ងង់ ម្យ៉ាងទៀត ឆ្កែគួរដោះខ្លួនអំពីចំណង ស៊ីព្រៃត្រឆ្កែហើយ គប្បី ទៅកាន់ផ្ទះ (របស់ខ្លួន)។

[៣៣៥] (ឆ្កែពោលថា ពាក្យរបស់អ្នក) ខ្ញុំបានតាំងទុកក្នុងចិត្តខ្ញុំហើយ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានធ្វើទុកក្នុងហឫទ័យខ្ញុំហើយ ជនដេកលក់ស៊ប់ ដរាបណា ខ្ញុំរង់ចាំនូវកាល ដរាបនោះ។

ចប់ សុនខជាតក ទី២។

គុត្តិលជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.243 | [book_058](#)

(២៤៣. គុត្តិលជាតកំ (២-១០-៣))

[៣៣៦] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះឥន្ទ្រកោសិយ ខ្ញុំបាន (ញ៉ាំងសិស្សឈ្មោះមុសិលៈ) ឲ្យរៀននូវពិណមានខ្សែ ៧ មានសម្លេង ពីរោះ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត (ឥឡូវនេះ) សិស្សឈ្មោះមុសិលៈនោះ ហៅខ្ញុំក្នុងកណ្តាលរង្គមណ្ឌល (កន្លែងរាំ) សូមព្រះអង្គជាទីពឹងនៃខ្ញុំ។

[៣៣៧] (សក្កទេវរាជ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ ខ្ញុំនឹងជាទីពឹងរបស់អ្នក ខ្ញុំជាអ្នកបូជានូវអាចារ្យ សិស្សនឹងមិនឈ្នះអ្នក បពិត្រ អាចារ្យ អ្នកនឹងឈ្នះនូវសិស្សវិញ។

ចប់ គុត្តិលជាតក ទី៣។

វិគតិច្ឆជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.244 | [book_058](#)

(២៤៤. វិគតិច្ឆជាតកំ (២-១០-៤))

[៣៣៨] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលឃើញនូវរបស់ណា មិនប្រាថ្នានូវរបស់នោះ មួយទៀត មិនឃើញនូវរបស់ណា ចង់បានរបស់ នោះ យើងសំគាល់ថា បុគ្គលនោះ នឹងត្រាច់ទៅ (ក្នុងសង្សារ) អស់កាលយូរ ព្រោះថា បុគ្គលនោះប្រាថ្នារបស់ណា មិនបាននូវរបស់នោះ។

[៣៣៩] (បុគ្គលបាននូវរបស់ណា) មិនត្រេកអរនឹងរបស់នោះ ប្រាថ្នាសម្បត្តិណា មើលងាយនូវសម្បត្តិ ដែលបានហើយនោះ ព្រោះថា សេចក្តីប្រាថ្នា ជាដំណើររកទីបំផុតគ្មាន យើងសូមធ្វើនមស្ការចំពោះពួកបណ្ឌិត ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាទៅប្រាសហើយ។

ចប់ វិគតិច្ឆជាតក ទី៤។

មូលបរិយាយជាតក ទី៥

CS [sut.kn.jat.245](#) | [book_058](#)

(២៤៥. មូលបរិយាយជាតកំ (២-១០-៥))

[៣៤០] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ សួរថា) កាល រមែងស៊ីនូវពួកសត្វទាំងអស់ ព្រមទាំងខ្លួនឯង ចំណែកសត្វណា ជាអ្នកស៊ីនូវកាល សត្វនោះ ឈ្មោះថា ដុតនូវតណ្ហាដែលជាធម្មជាតិដុតសត្វ។

[៣៤១] (ព្រះពោធិសត្វ តិះដៀលថា) ក្បាលនរជនទាំងឡាយដើរច្រើន ក្បាលទាំងនោះ មានរោមផង ធំផង គ្របនៅលើ ក បណ្តាមនុស្សទាំង អម្បាលនេះ គង់មានមនុស្សណាមួយ ដែលមានប្រាជ្ញាមិនខាន។

ចប់ មូលបរិយាយជាតក ទី៥។

ពាលោវាទជាតក ទី៦

CS [sut.kn.jat.246](#) | [book_058](#)

(២៤៦. ពាលោវាទជាតកំ (២-១០-៦))

[៣៤២] (កុដុម្ពិក៍ម្នាក់ ពោលថា) បុគ្គលអ្នកមិនត្រូវសង្រួមប្រហារសត្វផង ធ្វើសត្វឲ្យលំបាកផង ធ្វើសត្វឲ្យស្លាប់ផង ហើយឲ្យទាន (ដល់ សមណៈណា) សមណៈនោះ កាលបរិភោគនូវភត្តិបែបនេះ ឈ្មោះថា ប្រឡាក់ដោយបាបដែរ។

[៣៤៣] (ព្រះពោធិសត្វ តបថា) ប្រសិនបើបុគ្គលអ្នកមិនសង្រួម សូម្បីសម្លាប់នូវកូន និងប្រពន្ធ ហើយឲ្យទាន (ដល់សមណៈណា) សមណៈនោះ ជាអ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញា ទុកជាកាលបរិភោគ ក៏មិនប្រឡាក់ដោយបាបឡើយ។

ចប់ ពាលោវាទជាតក ទី៦។

បាទញ្ជូលីជាតក ទី៧

CS [sut.kn.jat.247](#) | [book_058](#)

(២៤៧. បាទញ្ជូលីជាតកំ (២-១០-៧))

[៣៤៤] (អាមាត្យពោធិសត្វ សួរសើរថា) ព្រះរាជកុមារព្រះនាមបាទញ្ជូលី រុងរឿងកន្លងនូវពួកយើងទាំងអស់គ្នា ដោយប្រាជ្ញាពិតមែន ដូច្នោះ បានជាទ្រង់ពេបព្រះឱស្ឋ ទ្រង់ទតឃើញនូវហេតុដីក្រៃលែងដោយពិត។

[៣៤៥] (ព្រះពោធិសត្វ ដៀលថា) ព្រះរាជកុមារព្រះនាមបាទញ្ជូលីនេះ មិនទ្រង់ជ្រាបនូវសភាពជាធម៌ និងសភាពមិនមែនជាធម៌ផង នូវ ប្រយោជន៍ និងមិនមែនជាប្រយោជន៍ផង ព្រះរាជកុមារព្រះនាមបាទញ្ជូលីនេះ រៀនលែងតែការពេប នូវព្រះឱស្ឋចេញហើយ ទ្រង់មិនជ្រាបនូវហេតុ តិចតួចឡើយ។

ចប់ បាទញ្ជូលីជាតក ទី៧។

កិសុកោបមជាតក ទី៨

CS [sut.kn.jat.248](#) | [book_058](#)

(២៤៨. កិសុកោបមជាតកំ (២-១០-៨))

[៣៤៦] (ព្រះរាជា ពោលថា) ដើមចា អ្នករាល់គ្នាបានឃើញហើយ អ្នកទាំងឡាយនៅសង្ស័យក្នុងដើមចានោះ ថាដូចម្តេចហ្ន៎ ដ្បិតអ្នក ទាំងឡាយ មិនបានសាកសួរនាយសារថី ក្នុងទីទាំងពួងសោះ។

[៣៤៧] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ធម៌ទាំងឡាយ ដែលពួកជនណា មិនបានដឹងហើយ ដោយញ្ញាណទាំងឡាយទាំងពួង យ៉ាងនេះ ពួកជននោះឯង រមែងសង្ស័យក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដូចជា (ព្រះរាជបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គ) ជាបងប្អូននឹងគ្នា សង្ស័យក្នុងដើមចាដូច្នោះ។

ចប់ កិសុកោបមជាតក ទី៨។

សាលកជាតក ទី៩

CS [sut.kn.jat.249](#) | [book_058](#)

(២៤៩. សាលកជាតកំ (២-១០-៩))

[៣៤៨] (ហ្មតស៍ ពោលថា) នៃសាលករានរៈ អ្នកជាក់ជាកូនប្រុសតែមួយ (នៃយើង) មួយទៀត អ្នកនឹងបានជាធំក្នុងត្រកូលរបស់យើង ចូរ
អ្នកចុះអំពីដើមឈើមក យើងនឹងទៅផ្ទះ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

[៣៤៩] (ស្វាពោលតបថា) ក្រែងអ្នកសម្គាល់ខ្ញុំថាជាសត្វមានហឫទ័យល្អ តែអ្នកបៀតបៀនខ្ញុំដោយបន្ទះឬស្សី ខ្ញុំត្រេកអរក្នុងព្រៃស្វាយ
ដែលមានផ្លែទុំ អ្នកចូរទៅផ្ទះតាមសប្បាយចុះ។

ចប់ សាលករាន ទី៩។

កបិជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.250 | book_058

(២៥០. កបិជាតកំ (២-១០-១០))

[៣៥០] (តាបសកុមារ ពោលថា) ឥសីអង្គនេះ ត្រេកអរក្នុងការស្ងប់ និងការសង្រួម លោកត្រូវភ័យអំពីរបៀបបៀតបៀនហើយ សូមឲ្យតាបស
នេះ ចូលមកកាន់ផ្ទះនេះ ដើម្បីបន្ទាប់បន្សំត្រជាក់ និងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយចេញ កុំឲ្យមានសេសសល់ឡើយ។

[៣៥១] (ពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកនេះមិនមែនជាឥសីអង្គត្រេកអរក្នុងការស្ងប់ និងការសង្រួមទេ អ្នកនេះជាសត្វស្វា ជាសត្វគោចរ
នៅលើមែកល្វា ស្វានោះជាសត្វខឹងប្រទូស្ត មានសន្តានចិត្តដ៏លាមក បើវាចូលមក មុខតែប្រទូស្តផ្ទះនេះមិនខាន។

ចប់ កបិជាតក ទី១០។

ចប់ សិគាលវគ្គ ទី១០។

ឧទ្ទាននៃសិគាលវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីស្តេចចក ១ សុនខ ១ ព្រះឥន្ទ្រកោសិយ ១ បុគ្គលប្រាថ្នា ១ បុគ្គលអ្នកស៊ីនូវកាល ១ ទានដីប្រសើរ ១ ព្រះរាជកុមារពេប្រះឱស្ឋ ១
នាយសារថី ១ ព្រៃស្វាយ ១ ស្វារងា ១ ត្រូវជា ១០។

ឧទ្ទាននៃវគ្គគឺ

និយាយអំពីទន្ស្រក ១ សន្តវគ្គដទៃ ១ កល្យាណវគ្គ ១ អសទិសវគ្គ ១ រុហកវគ្គ ១ នតិទន្ស្រក ១ ពីរណត្តិម្ភកវគ្គ ១ កាសាវវគ្គ ១ ឧបាហានវគ្គ ១
សិគាលវគ្គ ១ ត្រូវជា ១០។

ចប់ ទុកនិបាត។

តិកនិបាតជាតក

CS sut.kn.jat.v03 | book_058

(៣. តិកនិបាតោ)

សង្កប្បវគ្គ ទី១

CS sut.kn.jat.v03.01 | book_058

(១. សង្កប្បវគ្គោ)

សង្កប្បរាគជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.251 | book_058

(២៥១. សង្កប្បរាគជាតកំ (៣-១-១))

[៣៥២] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) អាត្មាត្រូវ (សរ គឺកិលេស) ដែលលាងដោយទឹក គឺសង្កប្បរាគៈ (រាគៈប្រកបដោយកាមវិតក្កៈ) ផង
ដែលសំលៀងដោយថ្ម គឺកាមវិតក្កៈផង មិនបានចម្រើនដោយគ្រឿងតាក់តែងផង (មិនមែន) ជាងសរធ្វើហើយផង។

[៣៥៣] មិនមែនទាញមកនូវគុម្មត្រចៀកហើយលែងទៅវិញផង ទាំងមិនជាប់ដោយស្លាបក្លោកផង ជាសរអាចដុតអរយរៈទាំងអស់ឲ្យក្តៅ
នោះ បានមុតហើយត្រង់ហឫទ័យ។

[៣៥៤] ឈាមគប្បីហូរចេញ ចាកមុខរបួស ដែលសរណាមុតហើយ អាត្មាមើលមិនឃើញមុខរបួស ដែលសរនោះមុតហើយទេ ចិត្ត (របស់
អាត្មា ត្រូវសរមុតជាប់ហើយ) ព្រោះខុសទំនង អាត្មានាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខដោយខ្លួនឯង។

ចប់ សង្កប្បរាគជាតក ទី១។

តិលមុដ្ឋិជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.252 | book_058

(២៥២. តិលមុដ្ឋិជាតកំ (៣-១-២))

[៣៥៥] (ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ពោលថា) អ្នកចាប់យើងត្រង់ដើមដៃ ហើយវាយយើងដោយរំពាត់ ព្រោះហេតុតែល្មម្នាក់ ការវាយនោះ ប្រាកដក្នុងចិត្តរបស់យើង ដរាបដល់ថ្ងៃនេះ។

[៣៥៦] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកមកដោយហេតុណា អ្នកមិនត្រេកអរក្នុងជីវិតដោយហេតុនោះទេ ព្រោះអ្នកចាប់យើងត្រង់ដើមដៃ ហើយវាយ អស់វារៈបីដង។

[៣៥៧] (ព្រាហ្មណ៍ ពោលថា) អរិយជនណា ហាមឃាត់នូវបុគ្គលមិនប្រសើរ កាលធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ដោយអាជ្ញា ការហាមឃាត់របស់ អរិយជននោះ រាប់ថាជាពាក្យប្រៀនប្រដៅ ការហាមឃាត់ អរិយជននោះ មិនមែនជាព្រៀមឡើយ បណ្ឌិតទាំងឡាយរមែងដឹងនូវហេតុនោះ ដូច្នោះឯង។

ចប់ តិលមុដ្ឋិជាតក ទី២។

មណិកណ្ណជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.253 | book_058

(២៥៣. មណិកណ្ណជាតកំ (៣-១-៣))

[៣៥៨] (មណិកណ្ណនាគរាជ ពោលថា) បាយ និងទឹក កើតដល់ខ្ញុំច្រើនពេកក្រៃ ព្រោះហេតុនៃកែវមណីនេះ ខ្ញុំនឹងមិនឲ្យកែវមណីនោះដល់ លោក លោកជាអ្នកសូមហួសហេតុ ខ្ញុំនឹងមិនមកកាន់អាស្រមរបស់លោកទេ។

[៣៥៩] លោកកាលសូមកែវមណីដែលកើតអំពីថ្ម នាំឲ្យខ្ញុំតក់ស្លុត ដូចមនុស្សកំឡោះ មានដៃកាន់ដាវសំលៀងហើយដោយថ្ម មកញ្ជាំងខ្ញុំឲ្យ តក់ស្លុតដូច្នោះ ខ្ញុំមិនឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកទេ (ព្រោះ) លោកជាអ្នកសូមហួសហេតុ ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់អាស្រមរបស់លោកហើយ។

[៣៦០] (តាបសពោធិសត្វជាបង ពោលថា) បុគ្គលដឹងនូវវត្តណាថា ជាទីស្រឡាញ់របស់គេ មិនត្រូវសូមវត្ថុនោះទេ សេចក្តីស្អប់ រមែងមាន ព្រោះការសូមជ្រុលពេក ដូចស្តេចនាគដែលត្រូវព្រាហ្មណ៍សូមកែវមណី ទៅកាន់ទីលែងមើលឃើញតាំងអំពីកាលនោះ។

ចប់ មណិកណ្ណជាតក ទី៣។

កុណ្ណកុច្ឆិសិន្ធរជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.254 | book_058

(២៥៤. កុណ្ណកុច្ឆិសិន្ធរជាតកំ (៣-១-៤))

[៣៦១] (ឈ្មួញសេះពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកធ្លាប់បរិភោគស្មៅដីសល់ដែល ធ្លាប់បរិភោគបាយក្តាំង និងកុណ្ណកមកហើយ នេះជាភោជន របស់អ្នក ឥឡូវនេះ ហេតុអ្វីអ្នកមិនបរិភោគ។

[៣៦២] (កូនសេះសិន្ធរៈ ពោលថា) បពិត្រមហាព្រហ្ម ជនទាំងឡាយមិនស្គាល់សត្វដែលគួរចិញ្ចឹមដោយជាតិ ឬដោយមារយាទដែល គួរទូន្មាន ក្នុងទីណា ក្នុងទីនោះ ថ្វីក៏ខ្ញុំមិនបរិភោគបាយក្តាំង និងកុណ្ណកច្ឆើន។

[៣៦៣] ចំណែកខាងលោក ស្គាល់ខ្ញុំច្បាស់ថា សេះនេះខ្ពស់យ៉ាងណា ខ្ញុំកាលដឹង ព្រោះអាស្រ័យអ្នកជាអ្នកដឹង ទើបមិនបរិភោគនូវ កុណ្ណករបស់អ្នក។

ចប់ កុណ្ណកុច្ឆិសិន្ធរជាតក ទី៤។

សុកជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.255 | book_058

(២៥៥. សុកជាតកំ (៣-១-៥))

[៣៦៤] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) សត្វហើរ គឺសេកនោះ ដឹងប្រមាណក្នុងភោជន ដរាបណា ក៏បានដល់នូវអាយុវែងផង បានចិញ្ចឹមមាតាផង ដរាបនោះ។

[៣៦៥] មួយទៀត សេកនោះបរិភោគនូវភោជនដ៏ច្រើនលើសលុប ក្នុងកាលណា ក៏លិចចុះក្នុងសមុទ្រនោះឯង ក្នុងកាលនោះ ព្រោះសេក នោះមិនស្គាល់ប្រមាណ។

[៣៦៦] ព្រោះហេតុនោះ ការដឹងប្រមាណ មិនល្មោភក្នុងភោជន ជាការប្រពៃ ព្រោះពួកជនដែលមិនដឹងប្រមាណ រមែងលិច ពួកជនដែលដឹងប្រមាណ រមែងមិនលិចទេ។

ចប់ សុកជាតក ទី៥។

ជន្មបានជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.256 | book_058

(២៥៦. ជន្មបានជាតកំ (៣-១-៦))

[៣៦៧] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ពួកឈ្មួញអ្នកត្រូវការដោយទឹក កាលជីកអណ្តូងចាស់ ក៏បាននូវដែក និងទងដែងផង នូវសំណរភក់ផង នូវកែវមណីទាំងឡាយផង នូវប្រាក់ និងមាសផង នូវកែវមុត្តា និងកែវព័ទ្ធយូទាំងឡាយផងដ៏ច្រើន។

[៣៦៨] តែពួកឈ្មួញទាំងនោះ មិនសន្តោសដោយទ្រព្យនោះ រឹងរិតតែជីកចុះទៅទៀត សត្វមានពិសដ៏ក្លៀវក្លា មានតែជះ ក៏សម្លាប់នូវពួកឈ្មួញទាំងនោះ ដោយតែជះ (នៃពិស) ក្នុងអណ្តូងទឹកនោះឯង។

[៣៦៩] ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីជីក តែកុំជីកឲ្យជ្រៅហួសពេក ព្រោះការជីកអណ្តូងជ្រៅហួសពេក ជាការលាមក ទ្រព្យ (ដែលពួកឈ្មួញ) បានហើយដោយការជីក ក៏វិនាសអស់ ព្រោះតែការជីកជ្រៅហួសពេក។

ចប់ ជន្មបានជាតក ទី៦។

គាមណិចន្ទជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.257 | book_058

(២៥៧. គាមណិចន្ទជាតកំ (៣-១-៧))

[៣៧០] (ព្រះរាជកុមារពោធិសត្វ ពោលថា) សត្វនេះជាសត្វមិនឈ្លាស (ក្នុងការធ្វើ) នូវផ្ទះទាំងឡាយ សត្វនេះជាសត្វខិលខូច មានមុខជ្រួញ បានតែខាងប្រទូស្ត ចំពោះកិច្ចការដែលគេធ្វើហើយ ។ ត្រកូលនេះជាធម្មតាយ៉ាងនេះឯង។

[៣៧១] រោមនេះ មិនមែនជាមាត់នៃសត្វមានចិត្ត (សម្បយុត្តដោយបញ្ញា ជាគ្រឿងពិចារណា) ទេ ម្រឹក គឺស្នាដៃ មិនអាចធ្វើគេឲ្យចូលចិត្តបានទេ ក្បួនខ្នាតព្រះរាជបិតារបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ព្រះនាមជនសន្ទៈ (បានត្រាស់ហើយ) ថា ស្នាដៃ មិនដឹងនូវហេតុតិចតួចឡើយ។

[៣៧២] បុរសប្រាកដដូច្នោះ មិនគប្បីចិញ្ចឹមនូវមាតាបិតា បងប្អូនប្រុស និងបងប្អូនស្រីរបស់ខ្លួនបានទេ ព្រះបាទសរថ (ជាព្រះបិតា) បានប្រៀនប្រដៅខ្ញុំ (យ៉ាងនេះ)។

ចប់ គាមណិចន្ទជាតក ទី៧។

មន្ទាតុរាជជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.258 | book_058

(២៥៨. មន្ទាតុរាជជាតកំ (៣-១-៨))

[៣៧៣] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យទាំងឡាយ (ដើរក្រឡឹង) ភ្នំសិវនេរ ទិសទាំងឡាយភ្លឺរុងរឿង រហូតទីមានកំណត់ ត្រឹមណា សត្វទាំងឡាយណា ដែលអាស្រ័យលើផែនដី សត្វទាំងអស់នោះ ជាទាសៈរបស់ស្តេចមន្ទាតុ រហូតទីមានកំណត់ត្រឹមណោះ។

[៣៧៤] ការឆ្កែតក្នុងកាមទាំងឡាយ រមែងមិនមាន ដោយភ្លៀងកហាបណៈទេ បណ្ឌិតបានដឹងថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានសេចក្តីទុក្ខ (ច្រើន)។

[៣៧៥] ព្រោះហេតុនោះ សាវ័កនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ មិនបានត្រេកអរក្នុងកាមទាំងឡាយ សូម្បីជាទិព្វ ជាអ្នកត្រេកអរតែក្នុងធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា។

ចប់ មន្ទាតុរាជជាតក ទី៨។

តិរិទ្ធជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.259 | book_058

(២៥៩. តិរិទ្ធជាតកំ (៣-១-៩))

[៣៧៦] (ឧបរាជទូលស្តរព្រះរាជាថា) កម្មតិចតួចដែលសម្រេចដោយវិជ្ជារបស់តាបសនេះ មិនមានឡើយ មួយទៀត តាបសនេះមិនមែនជាដៅពង្ស ទាំងមិនមែនជាសំឡាញ់របស់ព្រះអង្គទេ កាលបើយ៉ាងនេះ ហេតុអ្វីបានជាតាបសឈ្មោះតិរិទ្ធជ្នះ កាន់ឈើច្រត់មានចំពាម ៣ បរិភោគនូវដុំបាយមានរសដ៏ប្រសើរ។

[៣៧៧] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) ក្នុងគ្រាមានអន្តរាយ កាលអញច្បាំងចាញ់គេ (តាបសនេះ) បានធ្វើ (នូវសេចក្តីអនុគ្រោះ) ដល់អញម្នាក់ឯង ក្នុងព្រៃគួរខ្លាចដ៏ពន្លឺក បានលានូវដៃ (យោងអញ) ដែលដល់នូវសេចក្តីលំបាក (ក្នុងអណ្ណាង) ព្រោះហេតុនោះ អញដែលត្រូវសេចក្តីទុក្ខគ្រប សង្កត់ ទើបបានឡើងរួចមក។

[៣៧៨] អញ (ចិតនៅ) ក្នុងជីវលោក (នេះ ដល់) នូវវិស័យនៃសេចក្តីស្លាប់ ទៅហើយ តែមកក្នុងទីនេះបាន ព្រោះសេចក្តីលំបាកនៃតាបស នេះ ម្ចាស់កូន វិទិតិវច្ឆតាបស ជាបុគ្គលគួរដល់លាភ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យនូវគ្រឿងបរិភោគផង ចូរជាបុណ្យនូវវត្ថុដែលគួរជាផង ដល់លោក។

ចប់ តិវិទិតិវច្ឆជាតក ទី៩។

ទូតជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.260 | book_058

(២៦០. ទូតជាតកំ (៣-១-១០))

[៣៧៩] (លោលបុរស ពោលថា) សត្វទាំងឡាយមកកាន់ប្រទេសឆ្ងាយ ដើម្បីសូមនូវវត្ថុនឹងបុគ្គលសូម្បីជាសត្រូវ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ ផ្ទៃណា ខ្ញុំព្រះអង្គជាទូតរបស់ផ្ទៃនោះ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងពលរថ សូមទ្រង់កុំខ្ចាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គឡើយ។

[៣៨០] មាណពទាំងឡាយ លុះអំណាចនៃផ្ទៃណា ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ខ្ញុំព្រះអង្គជាទូតរបស់ផ្ទៃនោះ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងពលរថ សូមទ្រង់ កុំខ្ចាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គឡើយ។

[៣៨១] (ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងឲ្យនូវគោសម្បុរក្រហម ១ ពាន់ ព្រមទាំងគោបា ដល់អ្នក ព្រោះយើងជាទូត (របស់ ផ្ទៃ) នឹងមិនឲ្យដល់អ្នក ជាទូត (របស់ផ្ទៃដែរ) ដូចម្តេចកើត យើងទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាទូតរបស់ផ្ទៃដូចគ្នា។

ចប់ ទូតជាតក ទី១០។

ចប់ សង្កប្បវគ្គ ទី១។

ឧទ្ទាននៃសង្កប្បវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីជាងសរស្រសើរ ១ ល្ងម្អយក្តាប់ ១ កែវមណី ១ ស្តេចសេះ ១ សត្វហើរព្រឺអាកាស ១ ពស់មានពិសដ៏ភ្លៀវក្លា ១ ស្តេចទ្រង់ព្រះនាម ជនសន្ទៈ ១ ភ្លៀងកហាបណៈ ១ តាបសឈ្មោះតិវិទិតិវច្ឆៈ ១ ទូតរបស់ផ្ទៃ ១ ត្រូវជា ១០។

បទុមវគ្គ ទី២

CS sut.kn.jat.v03.02 | book_058

(២. បទុមវគ្គ)

បទុមជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.261 | book_058

(២៦១. បទុមជាតកំ (៣-២-១))

[៣៨២] (សេដ្ឋីបុត្រទី ១ ពោលថា) សក់ក្តី ពុកមាត់ក្តី ដែលគេការកាត់ចោលហើយ រមែងដុះឡើងវិញ យ៉ាងណា សូមឲ្យច្រមុះរបស់អ្នកដុះ ឡើងវិញ យ៉ាងនោះដែរ យើងសូមផ្តាឈូកហើយ អ្នកចូរឲ្យ។

[៣៨៣] (សេដ្ឋីបុត្រទី ២ ពោលថា) ពូជក្នុងសរទកាល (រដូវរំហើយ) ដែលគេព្រោះក្នុងស្រែ រមែងលូតលាស់ យ៉ាងណាមិញ សូមឲ្យច្រមុះ របស់អ្នកដុះឡើងវិញ យ៉ាងនោះដែរ យើងសូមផ្តាឈូកហើយ អ្នកចូរឲ្យ។

[៣៨៤] (សេដ្ឋីបុត្រពោធិសត្វ ទី៣ ពោលថា) ជនទាំងពីរនាក់នេះ និយាយកុហក ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ (បុរសនេះ) នឹងឲ្យផ្តាឈូក ទាំងឡាយខ្លះ ទោះជនទាំងពីរនាក់នោះ ពោលក្តី មិនពោលក្តី ការដុះឡើងនៃច្រមុះគ្មានទេ ម្ចាស់សំឡាញ់ សូមអ្នកឲ្យផ្តាឈូកទាំងឡាយ យើង សូមហើយ សូមអ្នកឲ្យផ្តាឈូកទាំងឡាយ។

ចប់ បទុមជាតក ទី១។

មុទុបាណិជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.262 | book_058

(២៦២. មុទុបាណិជាតកំ (៣-២-២))

[៣៨៥] (ព្រះរាជធីតា ពោលថា) បើចូលបង្ហាញ មានដៃដីទន់ ១ ដំរីដែលព្រះអង្គបង្ហាត់រាបសារហើយ ១ ពេលងងឹតសូន្យឈឹង ១ ភ្លៀងបង្កុរ ចុះ ១ គប្បីមានក្នុងកាលណា សេចក្តីប៉ងក្នុងព្រះរាជហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ គង់នឹងសម្រេច ក្នុងកាលនោះមិនខាន។

[៣៨៦] (ព្រះរាជាពោធិសត្វជាបិតា ពោលថា) ស្រីទាំងឡាយនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយដោយពាក្យទន់ភ្លន់ឡើយ ជាស្រីដែលបំពេញបាន ដោយកម្រ ប្រាកដស្មើដោយស្ទឹង រមែងលិចចុះ (ក្នុងអបាយ ៤) បណ្ឌិតបុរសដឹងច្បាស់ហើយ គួរគេចចេញអំពីចម្ងាយ។

[៣៨៧] ស្រីទាំងនុំ៖ ចូលទៅគប់រកបុរសណា ដោយសេចក្តីពេញចិត្តក្តី ដោយទ្រព្យក្តី តែងដុតបំផ្លាញបុរសនោះ (ឲ្យវិនាស) យ៉ាងឆាប់ ដូចភ្លើង (ដែលឆេះ) នូវទីនៅរបស់ខ្លួន។

ចប់ មុនុបាណិជាតក ទី២។

ចូលបលោកនជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.263 | book_058

(២៦៣. ចូលបលោកនជាតក (៣-២-៣))

[៣៨៨] (ព្រះរាជបុត្រពោធិសត្វ ពោលថា) លោកមក (តាមអាកាស) ដោយខ្លួនឯង លើទឹកមិនបែករលក ដោយអំណាចនៃប្រិទ្ធិ លុះទៅ ច្រឡកច្រឡំដោយស្រី ក៏លិចចុះក្នុងសមុទ្រធំ។

[៣៨៩] ធម្មតាស្រីទាំងឡាយ រមែងញ៉ាំងបុរសឲ្យរិលរលំ មានមាយាច្រើន ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យកំរើក រមែងលិចចុះ (ក្នុងអបាយ ៤) បណ្ឌិតបុរស ដឹងច្បាស់ហើយ គប្បីចៀសវាងអំពីចម្ងាយ។

[៣៩០] ស្រីទាំងឡាយនុំ៖ ចូលទៅគប់រកបុរសណា ដោយសេចក្តីពេញចិត្តក្តី ដោយទ្រព្យក្តី តែងដុតបំផ្លាញបុរសនោះ (ឲ្យវិនាស) យ៉ាងឆាប់ ដូចភ្លើង (ដែលឆេះ) នូវលំនៅរបស់ខ្លួន។

ចប់ ចូលបលោកនជាតក ទី៣។

មហាបនាទជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.264 | book_058

(២៦៤. មហាបនាទជាតក (៣-២-៤))

[៣៩១] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ព្រះរាជាអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមបនាទៈ មានប្រាសាទមាស មានទង្វើប្រវែងកិរិយាធ្លាក់ចុះនៃកូនសរ ១៦ (កន្លះយោជន៍) (អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ) ពោលថា ប្រាសាទនោះកំពស់ ១ ពាន់តំណៃនៃកូនសរ (២៥ យោជន៍)។

[៣៩២] ប្រាសាទនោះ កំពស់ ១ ពាន់តំណៃនៃកូនសរ មានជាន់ប្រាំពីរ បរិបូណ៌ដោយទង់ ព័ន្ធព័ន្ធហើយដោយកែវមណីមានពណ៌ខៀវ ពួក រចាំ ៦០០០ ចែកជាប្រាំពីរចំណែក បានរំលឹប្រាសាទនោះ (គ្រប់ ៗ ថ្នាក់)។

[៣៩៣] ម្ចាស់រក្ខដិ អ្នកពោលហើយយ៉ាងណា ប្រាសាទនោះមានហើយ ក្នុងកាលនោះ យ៉ាងនោះ តថាគតកើតជាព្រះឥន្ទ្រ ជាវេយ្យាវច្ចករ របស់អ្នក។

ចប់ មហាបនាទជាតក ទី៤។

ខុរប្បជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.265 | book_058

(២៦៥. ខុរប្បជាតក (៣-២-៥))

[៣៩៤] (កូនរបស់ឈ្មួញរទេះ ពោលថា) អ្នកឃើញនូវព្រះពុទ្ធដែលពួកចោរចាញ់ហើយដោយកំឡាំងនៃផ្លូវផង នូវព្រះខាន់សំលៀងដោយប្រេង ដីមុត ដែលពួកចោរកាន់ហើយផង កាលសេចក្តីស្លាប់ដែលគួរខ្លាចនោះ ចូលមកតាំងនៅចំពោះមុខហើយ ហេតុអ្វីក៏អ្នកមិនមានសេចក្តី តក់ស្លុតសោះ។

[៣៩៥] (ពោធិសត្វ ជាមេអ្នករក្សាដងព្រៃ ពោលថា) ខ្ញុំឃើញនូវព្រះពុទ្ធដែលចាញ់ហើយដោយកំឡាំងនៃផ្លូវ នូវព្រះខាន់សំលៀងដោយប្រេង ដីមុត ដែលពួកចោរកាន់ហើយ កាលសេចក្តីស្លាប់ដែលគួរខ្លាចនោះ ចូលមកតាំងនៅចំពោះមុខ ខ្ញុំក៏ត្រឡប់បានសេចក្តីត្រេកអរច្រើន ដ៏លើសលុប។

[៣៩៦] ខ្ញុំនោះមានសេចក្តីត្រេកអរ បានគ្របសង្កត់នូវពួកសត្រូវ (ព្រោះថា) ខ្ញុំបានលះបង់ជីវិតមុនហើយ ព្រោះថា បុគ្គលអ្នកភ្លៀវភ្លា កាល ធ្វើសេចក្តីអាល័យក្នុងជីវិត គប្បីធ្វើនូវកិច្ចរបស់អ្នកភ្លៀវភ្លាក្នុងកាលណា ៗ មិនបានទេ។

ចប់ ខុរប្បជាតក ទី៥។

(២៦៦. វាគ្គសិទ្ធិវិជ្ជា (៣-២-៦))

[៣៩៧] (កូនលា ពោលថា) អ្នកម្តាយកើតភោគស្គមល្បឿន ព្រោះតែប្តីណា មិនពេញចិត្តនឹងភត្ត ព្រោះតែប្តីណា ប្តីនោះមកដល់ហើយ ឥឡូវនេះ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកម្តាយរត់ចេញទៅ។

[៣៩៨] (មេលា ពោលថា) ម្ចាស់កូន ម្តាយយល់ថា ធម្មតា សន្ថវៈ (របស់ស្រ្តី) កើតដោយហេតុពីដម្បង (ភ្លាម) យសរបស់ស្រ្តីទាំងឡាយ ក៏សាបសូន្យ ហេតុនោះបានជាអញរត់ចេញ។

[៣៩៩] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ស្រ្តីណាមិនប្រាថ្នានូវបុរសមានយសកើតក្នុងគ្រូល ដែលគេនាំមកឲ្យ ស្រ្តីនោះ រមែងសោកសៅអស់ កាលយូរអង្វែង ដូចជាមេលា (ដែលយំសោកស្តាយ) សេះសន្តព ឈ្មោះវាគ្គៈ។

ចប់ វាគ្គសិទ្ធិវិជ្ជា ទី៦។

សុវណ្ណកក្កដកជាតក ទី៧

(២៦៧. កក្កដកជាតក (៣-២-៧))

[៤០០] (ជំរំពោធិសត្វ ពោលថា) ម្រឹកមានសម្បុរដូចមាស (ក្តាម) ជាសត្វមានភ្នែកល្បឿនវែង មានឆ្អឹងជាស្បែក ជាសត្វនៅក្នុងទឹក មិនមានរោម យើងត្រូវក្តាមនោះច្រៀបហើយ ទើបកំសត់ឡើយ សូមភរិយាកុំលះបង់នូវខ្ញុំដែលស្មើដោយជីវិតឡើយ។

[៤០១] (មេជំរំ ពោលថា) បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ខ្ញុំមិនលះបង់អ្នកដែលជាជំរំចមថយកំឡាំងក្នុងកាលនៃខ្លួនមានអាយុ ៦០ ឆ្នាំឡើយ ខ្ញុំស្រឡាញ់អ្នកក្រៃលែងជាងប្រថពីដែលទល់នឹងសមុទ្រទាំង ៤ ទៅទៀត។

[៤០២] (មេជំរំ ពោលថា) ពួកក្តាមណា ដែលនៅក្នុងសមុទ្រក្តី ក្នុងទន្លេគង្គាភ្នំ យមុនាភ្នំ អ្នកជាសត្វទឹកប្រសើរជាងក្តាមទាំងនោះ សូមអ្នកមេត្តាលែងប្តី កាលដែលខ្ញុំកំពុងឡើយរកប្តី សូមអ្នកមេត្តាលែងប្តី (របស់ខ្ញុំ) មកវិញ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

ចប់ សុវណ្ណកក្កដកជាតក ទី៧។

អារាមទូសកជាតក ទី៨

(២៦៨. អារាមទូសកជាតក (៣-២-៨))

[៤០៣] (បុរសពោធិសត្វ ពោលថា) ស្វាណា ដែលគេសន្មតថា ជាសត្វប្រសើររំលែកជាងពួកស្វា ដែលមានជាតិស្មើគ្នានេះ ប្រាជ្ញារបស់ស្វា នោះ មានតែត្រឹមប៉ុណ្ណោះ ពួកសត្វ (ស្វា) ក្រៅនេះ នឹងមានប្រាជ្ញាដូចម្តេចទៅ។

[៤០៤] (ហ្វូងស្វា ពោលថា) បពិត្រអ្នកដ៏ប្រសើរ ការតិះដៀលយ៉ាងនេះ ព្រោះតែមិនដឹង បុគ្គលមិនឃើញនូវបុរស ហើយគប្បីដឹងនូវដើមឈើ ដែលតាំងនៅស្ងប់ ដូចម្តេចកើត។

[៤០៥] (ពោធិសត្វ ពោលថា) យើងមិនតិះដៀលពួកអ្នកដែលជាពានរ អាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃនេះទេ តែថាពួកជនអ្នកដាំដើមឈើដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ស្តេចវិស្សសេនណា ស្តេចវិស្សសេននោះ គួរគេតិះដៀលបាន។

ចប់ អារាមទូសកជាតក ទី៨។

សុជាតាជាតក ទី៩

(២៦៩. សុជាតាជាតក (៣-២-៩))

[៤០៦] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) ពួកជនប្រកបដោយសម្បុរ មានសំឡេងពីរោះ មានរូបជាទីស្រឡាញ់ គួរមើលមើល តែជាអ្នកមានវាចា រឹងរូស មិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកផងក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខទេ។

[៤០៧] ព្រះមាតាឃើញមេតាវើខ្មៅនេះ ដែលមានសម្បុរអាក្រក់ ដេរដាសដោយពណ៌ពព្រះអុច ៗ តែថាជាទីស្រឡាញ់ របស់សត្វច្រើន ដោយសារវាចាពីរោះឬទេ។

[៤០៨] ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីជាអ្នកមានវាចាល្អិតល្អ ជាអ្នកពោលពាក្យលៃតាមប្រាជ្ញា មិនមានចិត្តរាយមាយ រមែងសំដែងនូវអត្ថ និងធម៌ ភាសិតរបស់បុគ្គលនោះ ទើបឈ្មោះថាពីរោះ។

ចប់ សុជាតាជាតក ទី៩។

ឧលុកជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.270 | book_058

(២៧០. ឧលុកជាតកំ (៣-២-១០))

[៤០៩] (ក្អែកពោលថា) ឮថាពួកញាតិទាំងអស់ បានលើកកោសិយៈ (មៀម) ឲ្យធ្វើជាធំ ប្រសិនបើពួកញាតិអនុញ្ញាត ខ្ញុំសូមនិយាយនូវពាក្យ មួយម៉ាត់។

[៤១០] (ហ្វូងសត្វស្លាប ពោលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ យើងអនុញ្ញាតហើយ អ្នកចូរនិយាយនូវហេតុ និងពាក្យដែលជាប់ទាក់ទងដោយបរវណ្ណ ប៉ុណ្ណោះ ដ្បិតពួកបក្សីក្មេង ៗ ដែលមានប្រាជ្ញា ទ្រទ្រង់នូវសេចក្តីរុងរឿង នៅមាន។

[៤១១] (ក្អែក ពោលថា) សូមឲ្យអ្នកទាំងឡាយ មានសេចក្តីចំរើន ការដែលអភិសេកមៀម មិនពេញចិត្តខ្ញុំទេ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលមុខ មៀម ដែលមិនទាន់ខឹង (បែបនេះទៅហើយ) ចំណង់បើខឹងហើយ តើវាធ្វើមុខដូចម្តេចទៅ។

ចប់ ឧលុកជាតក ទី១០។

ចប់ បទុមវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាននៃបទុមវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីផ្កាយកដីឧត្តម ១ ដំរីមានសិរី ១ សមុទ្រធំ ១ ប្រាសាទ ១ ព្រួញដីប្រសើរ ១ លាញ់ឈ្មោះភន្ទលី ១ ដំរី ១ ដើមឈើ ១ វាចារីងរូស ១ ស្តេចមៀម ១ ត្រូវជា ១០។

ឧទានវគ្គ ទី៣

CS sut.kn.jat.v03.03 | book_058

(៣. ឧទានវគ្គ)

ឧទានទូសកជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.271 | book_058

(២៧១. ឧទានទូសកជាតកំ (៣-៣-១))

[៤១២] (ឥសីពោធិសត្វ សួរថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកប្រទូស្តអណ្តូងទឹក ដែលបុគ្គលធ្វើបានដោយក្រ របស់ឥសីអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ប្រព្រឹត្តតបធម៌ អស់រាត្រីដ៏អង្វែង។

[៤១៣] (ចចក ពោលថា) ពួកយើងដឹកទឹកក្នុងទីណា ហើយដុះនោម បំផ្លាញ (ទីនោះ) នេះជាធម្មតារបស់ចចកទាំងឡាយ នេះជាធម្មតា របស់មាតា និងដីតា អ្នកមិនគួរពោលទោសចំពោះធម្មតានោះ។

[៤១៤] (ពោធិសត្វ ពោលថា) អាការនេះធម្មតារបស់ពួកអ្នកណា ចំណង់បើអាការមិនមែនជាធម្មតា នឹងប្រាកដដូចម្តេចទៅ យើងសូមកុំ ឲ្យជួបប្រទះនឹងអាការជាធម្មតា ឬមិនមែនជាធម្មតារបស់ពួកនោះ ក្នុងកាលណាឡើយ។

ចប់ ឧទានទូសកជាតក ទី១។

ព្យគ្យជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.272 | book_058

(២៧២. ព្យគ្យជាតកំ (៣-៣-២))

[៤១៥] (វុត្តទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា)សេចក្តីក្សេមចាកយោគៈ គឺសេចក្តីសុខកាយ សុខចិត្ត រមែងសាបសូន្យទៅ ព្រោះច្រឡកច្រឡំដោយ បាបមិត្តណា បណ្ឌិតគប្បីញ៉ាំងញីនូវបាបមិត្តនោះជាមុន ហើយគប្បីរក្សា (ខ្លួន) ដូចបុគ្គលកាលរក្សានូវភ្នែកដូច្នោះ។

[៤១៦] សេចក្តីក្សេមចាកយោគៈ រមែងចំរើនឡើង ព្រោះច្រឡកច្រឡំដោយកល្យាណមិត្តណា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើនូវការប្រព្រឹត្តិក្នុងកិច្ចទាំងពួងឲ្យ ស្មើនឹងខ្លួន។ [៤១៧] (ទេវតាពោល ពោលថា) នៃខ្លា និងសិហៈ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមក ចូរត្រឡប់ទៅកាន់ព្រៃធំវិញចុះ កុំឲ្យមហាជនកាប់ព្រៃ របស់យើង ព្រោះតែព្រៃមិនមានខ្លា កុំឲ្យខ្លា និងសិហៈជាសត្វមិនមានព្រៃឡើយ។

ចប់ ព្យគ្យជាតក ទី២។

កច្ចបជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.273 | book_058

(២៧៣. កច្ចបជាតកំ (៣-៣-៣))

[៤១៨] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណាហ្ន៎ ដើរមក ហាក់ដូចជាបុគ្គលអ្នកមានភត្តដួសស្រេចហើយ ឬដូចជាព្រាហ្មណ៍ មានលាភពេញដៃ អ្នកដើរទៅសូមក្នុងទីណា ឬអ្នកចូលទៅរកបុគ្គលណា ដែលមានសទ្ធា។

[៤១៩] (ពានរ ពោលថា) ខ្ញុំជាស្វាគមន៍ប្រាជ្ញា បានប៉ះពាល់នូវវត្ថុទាំងឡាយដែលគេមិនគួរប៉ះពាល់ សូមលោកម្ចាស់ដោះខ្ញុំឲ្យរួច សូមសេចក្តីចំរើនចូរមានដល់លោក ខ្ញុំនោះបានរួចហើយ នឹងទៅកាន់ភ្នំវិញ។

[៤២០] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកអណ្តើក ជាកស្សបគោត្ត ពួកស្វាជាភោណ្ឌញ្ញគោត្ត ម្ចាស់កស្សប អ្នកចូរលែងភោណ្ឌញ្ញ (ស្វាទ្រុស្តសីលនេះ) ដែលធ្វើមេចុនកម្មនឹងអ្នក។

ចប់ កច្ចបជាតក ទី៣។

លោលជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.274 | book_058

(២៧៤. លោលជាតកំ (៣-៣-៤))

[៤២១] (ព្រាបពោធិសត្វ ពោលថា) កុកនេះដូចម្តេច មានសិរីជាសត្វល្អ មានពពកជាដីតា នៃកុក អ្នកចូលមកអាយ (ព្រោះ) ក្អែកជាសំឡាញ់យើង ជាសត្វកាច។

[៤២២] (ក្អែក ពោលថា) ខ្ញុំមិនមែនជាកុកមានសិរីទេ ខ្ញុំជាក្អែករលោរលាំ អ្នកទើបនឹងមក ចូរមើលខ្ញុំដែលត្រូវគេដកស្លាប ព្រោះតែមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នក។

[៤២៣] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកនឹងប្រទះ (បែបនេះ) ម្តងទៀតពុំខាន ព្រោះថាសីល (មារយាទ) របស់អ្នកប្រាកដដូច្នោះ គ្រឿងបរិភោគទាំងឡាយ ជារបស់នៃមនុស្ស មិនមែនសត្វស្លាបបរិភោគបានដោយងាយឡើយ។

ចប់ លោលជាតក ទី៤។

រុចិរជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.275 | book_058

(២៧៥. រុចិរជាតកំ (៣-៣-៥))

[៤២៤] (ពោធិសត្វ ពោលថា) កុកនេះជាអ្វី មានសម្បុរលើប មកនៅក្នុងសំបុកក្អែក សំបុកនេះជារបស់ក្អែកណា ក្អែកជាសំឡាញ់របស់ខ្ញុំ នោះ កាចណាស់។

[៤២៥] (ក្អែក ពោលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ស្មើចិត្ត ជាសត្វមានកំណើតពីរ ក្រែងអ្នកស្គាល់ខ្ញុំដែលជាសត្វមានពូជស្មៅជាភោជនដែរឬ អ្នកទើបនឹងមក ចូរមើលខ្ញុំដែលគេដកស្លាប ព្រោះតែមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នក។

[៤២៦] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកនឹងប្រទះ (បែបនេះ) ម្តងទៀតពុំខាន ព្រោះថា សីលធម៌របស់អ្នកប្រាកដដូច្នោះ គ្រឿងបរិភោគទាំងឡាយ ជារបស់មនុស្ស មិនមែនសត្វស្លាបបរិភោគបានដោយងាយឡើយ។

ចប់ រុចិរជាតក ទី៥។

កុរុធម្មជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.276 | book_058

(២៧៦. កុរុធម្មជាតកំ (៣-៣-៦))

[៤២៧] (ពួកព្រាហ្មណ៍ ក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះជនាធិបតី យើងទាំងឡាយ ដឹងច្បាស់នូវសទ្ធា និងសីលរបស់ព្រះអង្គហើយ នឹងទទួលយកនូវដំរីមានសម្បុរប្រាកដស្មើដោយផ្កាអញ្ជើន ទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះបាទកាលីង្គៈ។

[៤២៨] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកសត្វដែលយើងចិញ្ចឹមដោយបាយក្តី មិនចិញ្ចឹមក្តី សត្វណាក្នុងជីវលោកនេះ ដើរមកសំដៅយើង ពួកសត្វទាំងអស់នោះ យើងមិនបានឃាត់ឡើយ នេះជាពាក្យរបស់បុព្វាចារ្យ (មាតា បិតារបស់យើង)។

[៤២៩] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ យើងឲ្យដំរីប្រសើរនេះ ដែលសមគួរដល់ព្រះរាជា ជាដំនិះរបស់ព្រះរាជា មានយស ប្រដាប់តាក់តែងហើយ បំពាក់ហើយដោយបណ្តាញមាស ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ព្រមទាំងសារទី (ចូរនាំ) ទៅតាមប្រាថ្នាចុះ។

ចប់ កុរុធម្មជាតក ទី៦។

រោមជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.277 | book_058

(២៧៧. រោមកជាតកំ (៣-៣-៧))

[៤៣០] (តាបស ពោលថា) ម្ចាស់រោមក: យើងនៅក្នុងគុហាភ្នំ ជាង ៥០ ឆ្នាំ ពួកអណ្ណាជសត្វ (សត្វកើតអំពីពងទាំងនេះ) មិនមានសេចក្តីរង្គៀស ជាសត្វមានចិត្តស្ងួតត្រង់ រមែងមកកាន់កណ្តាប់ដៃនៃយើងក្នុងកាលមុន។

[៤៣១] ម្ចាស់សត្វមានអរយៈភ្នំ ឥឡូវនេះ ពួកទិជសត្វ (សត្វកើតពីដង) ទាំងនោះ (ឃើញ) ហេតុអ្វីបានជាមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ (គេចចេញអំពីញកភ្នំនេះ) ទៅនៅញកភ្នំដទៃវិញ ក្រែង (ពួកបក្សីទាំងនោះ) ទៅឃ្លាតយូរ បានជាមិនស្គាល់យើងដូចជាក្នុងកាលមុន ឬក៏ពួកបក្សីទាំងនេះ មិនមែនជាពួកបក្សីទាំងនោះទេ។

[៤៣២] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ពួកយើងស្គាល់លោក មិនមែនច្រឡំទេ លោក ក៏គឺលោកហ្នឹងដដែល ពួកយើង គឺសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាសត្វដទៃទេ តែថា ចិត្តរបស់លោក ប្រទូស្តចំពោះពួកជននេះ ម្ចាស់អាជីវកម្ម ព្រោះហេតុនោះ បានជាពួកយើងតក់ស្លុតនឹងលោក។

ចប់ រោមជាតក ទី៧។

មហិសជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.278 | book_058

(២៧៨. មហិសរាជជាតកំ (៣-៣-៨))

[៤៣៣] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) អ្នកអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ទើបអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីលំបាកនេះនឹងស្វាមានចិត្តរហ័ស ជាសត្វប្រទូស្ត មិត្ត (ដូចជាបុគ្គលអត់ទ្រាំនឹងសេចក្តីលំបាក) នឹងម្ចាស់ដែលជាអ្នកឲ្យសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង។

[៤៣៤] អ្នកចូរធម្មនេះដោយស្មែង ចូរជាន់កំទេចដោយជើងចុះ ប្រសិនបើមិនមានអ្នកកំចាត់បង់ទេ ពួកពាលនឹងគប្បីរឹតបៀតបៀនឡើង។

[៤៣៥] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ស្វានេះ កាលមើលងាយខ្ញុំបាន គង់នឹងធ្វើ (អនាចារ) យ៉ាងនេះ នឹងក្របីដទៃទៀត ក្របីទាំងនោះ នឹងសម្លាប់វាក្នុងទីនោះ ការរួច (ចាកសេចក្តីលំបាក) នោះ នឹងមានដល់ខ្ញុំ។

ចប់ មហិសជាតក ទី៨។

សតបត្តជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.279 | book_058

(២៧៩. សតបត្តជាតកំ (៣-៣-៩))

[៤៣៦] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) មាណពសំគាល់នូវមេចកក្នុងផ្លូវ ជាសត្វគោចរទៅក្នុងព្រៃ ប្រាថ្នានូវសេចក្តីចម្រើន តែងប្រាប់ហេតុឲ្យដឹង ថាជាសត្វប្រាថ្នានូវសេចក្តីវិនាស សំគាល់នូវសត្វចចាត ជាសត្វប្រាថ្នានូវសេចក្តីវិនាស ថាជាសត្វប្រាថ្នានូវសេចក្តីចម្រើន យ៉ាងណាមិញ។

[៤៣៧] បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកប្រាកដដូច្នោះ ដែលជនទាំងឡាយ អ្នកប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ ពោលពាក្យ (ប្រៀនប្រដៅ) ទទួលយកឆ្លងទៅវិញ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

[៤៣៨] មួយទៀត ពួកបុគ្គលណា សរសើរនូវបុគ្គលនោះក្តី លើកដំកើងបុគ្គលនោះ ព្រោះភ័យក្តី បុគ្គលនោះ រមែងសំគាល់ពួកបុគ្គលថាជាមិត្ត ដូចមាណព (កាលសំគាល់) នូវសត្វចចាត ថាជាមិត្តដូច្នោះ។

ចប់ សតបត្តជាតក ទី៩។

បុជនូសកជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.280 | book_058

(២៨០. បុជនូសកជាតកំ (៣-៣-១០))

[៤៣៩] (ពោធិសត្វ ពោលថា) មិត្តរាជ គឺស្តេចស្វា ជាសត្វឈ្លាសក្នុងការធ្វើកញ្ចប់ស្លឹកឈើដោយពិត ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបបានបំផ្លាញកញ្ចប់ចោល នឹងធ្វើកញ្ចប់ដទៃឲ្យល្អជាងកញ្ចប់មុនដោយពិត។

[៤៤០] (ពានរ ពោលថា) បិតា ឬមាតារបស់ខ្ញុំ មិនមែនជាសត្វឈ្លាសក្នុងការធ្វើកញ្ចប់ទេ តែពួកខ្ញុំ បានតែខាងបំផ្លាញនូវវត្ថុដែលគេធ្វើហើយ ៗ ប៉ុណ្ណោះ នេះជាគ្រកូល (របស់ពានរ) តែងមានយ៉ាងនេះ ជាធម្មតា។

[៤៤១] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ធម្មតារបស់ពួកអ្នកណា ប្រាកដយ៉ាងនេះទៅហើយ ចំណង់បើមិនមែនធម្មតា តើនឹងដូចម្តេចទៅវិញ យើងសូមកុំឲ្យជួបប្រទះនឹងអាការជាធម្មតា ឬមិនមែនជាធម្មតារបស់ពួកអ្នកនោះ ក្នុងកាលណាឡើយ។

ចប់ បូជនូសកជាតក ទី១០។

ចប់ ឧទានវគ្គ ទី៣។

ឧទាននៃឧទានវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអណ្តូងទឹកប្រសើរ ១ ខ្លាក្នុងព្រៃ ១ ស្នា ១ កុកមានសិរ ១ កុកដើរលើបល្ល ១ ជនាធិបតីល្អ ១ ព្រាបឈ្មោះរោមកៈ ១ ស្នាប្រទុស្ត ១ សត្វចាត ១ ការធ្វើកញ្ចប់ ១ ត្រូវជា ១០។

អព្ពន្ធវគ្គ ទី៤

[CS sut.kn.jat.v03.04](#) | [book_058](#)

(៤. អព្ពន្ធវគ្គ)

អព្ពន្ធវគ្គជាតក ទី១

[CS sut.kn.jat.281](#) | [book_058](#)

(២៨១. អព្ពន្ធវគ្គជាតក (៣-៤-១))

[៤៤២] (សក្កទេវរាជ ត្រាស់ថា) នាងនារីមានបែបចាញ់ផ្ទៃ បានបរិភោគផ្លែឈើ (ស្វាយ) ឈ្មោះអព្ពន្ធវគ្គជាទិព្វ ហើយប្រសូត (ព្រះរាជបុត្រ) ជាស្តេចចក្រពត្តិ។

[៤៤៣] ម្ចាស់នាងដីចំរើន នាងជាមហេសី ទាំងជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះរាជាជាកស្នា ព្រះរាជានឹងនាំផ្លែស្វាយ ឈ្មោះអព្ពន្ធវគ្គនេះ មកដល់នាង។

[៤៤៤] (កូនសេក ពោលថា) បុគ្គលអ្នកក្លៀវក្លា ស៊ូលះបង់ខ្លួន ប្រឹងប្រែងក្នុងប្រយោជន៍របស់បុគ្គលអ្នកចិញ្ចឹម ៗ ខ្លួន រមែងបាននូវឋានៈណា ខ្ញុំបាននូវឋានៈនោះដែរ។

ចប់ អព្ពន្ធវគ្គជាតក ទី១។

សេយ្យជាតក ទី២

[CS sut.kn.jat.282](#) | [book_058](#)

(២៨២. សេយ្យជាតក (៣-៤-២))

[៤៤៥] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) បុគ្គលណា គប់រកនូវបុគ្គលប្រសើរ (បុគ្គលនោះ) ជាអ្នកមានចំណែកប្រសើរ ជាអ្នកប្រសើរបំផុត ខ្ញុំបានធ្វើនូវការជាប់តម្កល់នឹងស្តេច ជាចោរម្នាក់ (ដោយមេត្តាការីនា) បានដោះអ្នកទាំងឡាយ ១០០ នាក់ ដែលត្រូវគេសំឡាប់ (ឲ្យរួចបាន)។

[៤៤៦] ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលម្នាក់ឯង ធ្វើនូវការជាប់តម្កល់នឹងលោកទាំងមូល (ដោយមេត្តាការីនា) លុះទំលាយខន្ធទៅ គប្បីបានឋានសួគ៌ អ្នកទាំងឡាយដែលនៅក្នុងដែនកាសិ ចូរស្តាប់នូវពាក្យរបស់យើងនេះចុះ។

[៤៤៧] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ព្រះរាជាជាធំ ព្រះនាមកំសៈ ព្រះអង្គគ្រប់គ្រងក្រុងពរាណសី បានត្រាស់ដូច្នោះហើយ ទ្រង់ដាក់តួ និងព្រួញចោល ហើយទើបចូលទៅកាន់ការសង្គ្រម គឺបញ្ចេញ។

ចប់ សេយ្យជាតក ទី២។

វឌ្ឍកិស្សករជាតក ទី៣

[CS sut.kn.jat.283](#) | [book_058](#)

(២៨៣. វឌ្ឍកិស្សករជាតក (៣-៤-៣))

[៤៤៨] (ជដិលមានចិត្តកោង ពោលថា) ការពីដើម អ្នករឹបជាន់នូវជ្រូកទាំងឡាយ ក្នុងប្រទេសនេះ តែងសំឡាប់ជ្រូកដីប្រសើរ ៗ បាន ម្ចាស់ខ្លា ឥឡូវនេះ អ្នកនោះត្រឡប់មកម្នាក់ឯង សញ្ចប់សញ្ជឹង ម្ចាស់ខ្លា ថ្ងៃនេះកំឡាំងកាយរបស់អ្នកគ្មានទេឬ។

[៤៤៩] (ខ្លា ពោលថា) កាលពីដើម ជ្រូកទាំងនេះជាច្រើន ត្រូវភ័យបៀតបៀនហើយ ក៏ស្វែងរកទីជ្រូកកោន ហើយក៏បោលទៅកាន់ទិសតូចទិសធំ ឥឡូវនេះ ជ្រូកទាំងនេះ មិននៅក្នុងទីណា ដែលខ្ញុំបៀតបៀនមិនបាន ជ្រូកទាំងនោះ ក៏មកជួបជុំគ្នា នៅក្នុងទីនោះជាមួយគ្នា។

[៤៥០] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) យើងសូមថ្វាយបង្គំពួកជ្រូក ដែលមកជួបជុំគ្នា (ក្នុងទីនេះ) យើងបានឃើញនូវមិត្តភាព (របស់អ្នកទាំងឡាយ) ដ៏អស្ចារ្យដោយខ្លួនឯងទើបពោល ព្រោះថា ពួកម្រឹកមានខ្លាយ បានឈ្នះនូវខ្លា រួចចាក (មរណភ័យ) ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងក្នុងពួកជ្រូកមាន ខ្លាយជាកំឡាំង។

ចប់ វង្សកិស្សករជាតក ទី៣។

សិរីជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.284 | book_058

(២៨៤. សិរីជាតកំ (៣-៤-៤))

[៤៥១] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ពួកបុគ្គលឥតបុណ្យ ខ្វល់ខ្វាយប្រមូលទ្រព្យណាដ៏ច្រើន ចំណែកខាងបុគ្គលអ្នកមានបុណ្យ ទោះមាន សិល្បៈក្តី មិនមានសិល្បៈក្តី ក៏រមែងបានបរិភោគនូវទ្រព្យទាំងនោះ។

[៤៥២] ភោគៈទាំងឡាយច្រើន រមែងកន្លងនូវពួកបុគ្គលឥតបុណ្យ កើតឡើងសម្រាប់បុគ្គលអ្នកមានបុណ្យធ្វើហើយ ក្នុងទីទាំងពួង សូម្បី ក្នុងទីមិនមែនជាកន្លែងសម្រាប់កើត។

[៤៥៣] មានឈ្មោះក្តី កែវមណីក្តី ឈើច្រត់ក្តី នាងបុញ្ញលក្ខណាទេវី ជាប្រពន្ធ (របស់សេដ្ឋី) ក្តី រមែងកើតឡើងដល់អនាថបណ្ឌិតសេដ្ឋី អ្នក មិនមានបាប ជាអ្នកមានបុណ្យធ្វើហើយ។

ចប់ សិរីជាតក ទី៤។

មណិស្សករជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.285 | book_058

(២៨៥. មណិស្សករជាតកំ (៣-៤-៥))

[៤៥៤] (ពួកជ្រូក ពោលថា) យើងខ្ញុំប្រមាណ ៣០ នាក់ នៅក្នុងមណិគុហា អស់ប្រាំពីរឆ្នាំ យើងខ្ញុំប្រើក្បាតាថា យើងខ្ញុំកំចាត់បង់នូវពន្ធនៃ កែវមណីដូច្នោះ។

[៤៥៥] យើងខ្ញុំដុះដុះកែវមណី ដរាបណា កែវមណីរឹងរឹតតែភ្លឺឆ្លុះឡើង ឥឡូវនេះ យើងខ្ញុំសូមសួរនូវហេតុនេះថា លោកយល់នូវកិច្ចដូចម្តេច ក្នុងរឿងនេះ។

[៤៥៦] (ពោធិសត្វ ពោលថា) កែវមណីនេះ ដូចជាកែវព័ទ្ធយូ មិនមែនកញ្ចក់ ជាកែវស្អាតឥតមន្ទិល អ្នកណាមួយមិនអាចដើម្បីកំចាត់បង់ពន្ធ នៃកែវមណីនោះ ឲ្យស្លាប់សម្បូរបាន នៃជ្រូកទាំងឡាយ ពួកអ្នក ចូរចៀសចេញទៅ។

ចប់ មណិស្សករជាតក ទី៥។

សាលុកជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.286 | book_058

(២៨៦. សាលុកជាតកំ (៣-៤-៦))

[៤៥៧] (គោឈ្មោះមហាលោហិតពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកកុំប្រាថ្នា (នូវអាហារ) របស់ជ្រូកឈ្មោះសាលុកឡើយ (ជ្រូកជ្រូកនេះ) បរិភោគ បាយ ជាគ្រឿងក្តៅក្រហាយ អ្នកចូរមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ហើយបរិភោគនូវអង្កាមចុះ ការបរិភោគនូវអង្កាមនេះឯងហើយ ជាលក្ខណៈនៃហេតុ ឲ្យអាយុវែង។

[៤៥៨] បុរសអ្នករៀបការនោះជាសេវកៈ (ប្រកបដោយបរិសុទ្ធ) ជាភ្ញៀវមកប្រជុំក្នុងទីនេះ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ អ្នកនឹងឃើញជ្រូកឈ្មោះ សាលុកដេកស្ងៀម ត្រូវគេសម្លាប់ក្នុងចន្លោះនៃអង្កាមនោះ។

[៤៥៩] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) គោចាស់ (ទាំងពីរ) ឃើញជ្រូកដេកស្ងៀម ត្រូវគេសម្លាប់ក្នុងចន្លោះនៃអង្កាមដែលគេកាច់ហើយ ក៏គិតថា អង្កាមជាអាហារដ៏ប្រសើររបស់យើង។

ចប់ សាលុកជាតក ទី៦។

លាភគរហិកជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.287 | book_058

(២៨៧. លាភគរហិកជាតកំ (៣-៤-៧))

[៤៦០] (អាចារ្យទិសាបាមោក្ខពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលមិនឆ្ងល់ រមែងមិនបានលាភក្នុងសំណាក់នៃមនុស្សល្ងង់ទេ បុគ្គលមិននិយាយ ញុះញង់ រមែងមិនបានលាភក្នុងសំណាក់នៃមនុស្សល្ងង់ទេ បុគ្គលមិនមែនអ្នករាំ រមែងមិនបានលាភក្នុងសំណាក់នៃមនុស្សល្ងង់ទេ បុគ្គលមាន សំដីក្រអើមក្រអៀម រមែងមិនបានលាភក្នុងសំណាក់នៃមនុស្សល្ងង់ទេ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់អ្នក។

[៤៦១] (កូនសិស្ស ពោលថា) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំសូមតិះដៀលនូវការបានយស និងការបានទ្រព្យ ព្រោះតែប្រព្រឹត្តិចិញ្ចឹមជីវិតដោយធ្វើខ្លួន ឲ្យលិចលង់ (ដោយកិច្ចមានកិរិយាសម្លាប់គេជាដើម) ឬដោយការប្រព្រឹត្តិទុច្ចរិត។

[៤៦២] បុគ្គលសូរធ្វើជាអ្នកបួស កាន់បាត្រ (ដើរសូមគេ) (ព្រោះថា) ការប្រព្រឹត្តិចិញ្ចឹមជីវិតនេះឯង ប្រសើរមុខជាងកិរិយាស្វែងរកចិញ្ចឹម ជីវិតដោយអធម៌។

ចប់ លាភគរហិកជាតក ទី៧។

មច្ចុទានជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.288 | book_058

(២៨៨. មច្ចុទានជាតកំ (៣-៤-៨))

[៤៦៣] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ត្រីទាំងឡាយ ថ្លៃមួយពាន់កហាបនៈ លើសដោយ (៧ មាសក) មិនមានអ្នកណាមួយ ជឿនូវហេតុនេះ តែថា (មក) ដល់អញក្នុងទីនេះនៅតែថ្ងៃ ៧ មាសក អញគប្បីទិញនូវពួកត្រីនោះ។

[៤៦៤] (នទិទេវតា ពោលថា) អ្នកបានឲ្យភោជនដល់ពួកត្រី ហើយផ្សាយចំណែកផលដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំរលឹកនូវទុក្ខណានោះ ជាសេចក្តីគោរពដែល អ្នកធ្វើហើយ (ទើបរក្សាទ្រព្យនេះទុកឲ្យអ្នក)។

[៤៦៥] សេចក្តីចំរើន មិនមានដល់បុគ្គលអ្នកមានចិត្តប្រទូស្តឡើយ មួយទៀត បុគ្គលណាធ្វើអំពើអាក្រក់ បោកប្រាសទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលជា កេរ្តិ៍មត់ករបស់បិតា និងបងប្អូនឯង ពួកទេវតាក៏មិនបូជាបុគ្គលនោះឡើយ។

ចប់ មច្ចុទានជាតក ទី៨។

នានាធន្នជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.289 | book_058

(២៨៩. នានាធន្នជាតកំ (៣-៤-៩))

[៤៦៦] (ព្រាហ្មណ៍បុរោហិត ពោលថា) បពិត្រមហារាជ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ មានចំណង់ផ្សេង ៗ គ្នា នៅក្នុងផ្ទះជាមួយគ្នា ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ ចង់បានស្រុកស្នូយ នាងព្រាហ្មណ៍ជាប្រពន្ធ ចង់បានគោ ១០០។

[៤៦៧] កូនប្រុស (របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ) ចង់បានថវិមដោយសេះអាជានេយ្យ នាងកញ្ញា (កូនប្រុសស្រី) ចង់បានកុណ្ណាលកែរមណី ចំណែក ខាងនាងបុណ្ណាកាទាសីថោកទាប ចង់បានត្បាល់ (មួយអន្លើដោយចង្កេះ និងអង្រែ)។

[៤៦៨] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យស្រុកស្នូយដល់ព្រាហ្មណ៍ ចូរឲ្យគោ ១០០ ដល់នាងព្រាហ្មណ៍ ចូរឲ្យថវិមដោយសេះ អាជានេយ្យដល់បុត្រ (របស់ព្រាហ្មណ៍) ចូរឲ្យកុណ្ណាលកែរមណីដល់នាងកញ្ញា មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាត់ចែងរកត្បាល់ (ព្រមទាំងចង្កេះ និងអង្រែ) ឲ្យនាងបុណ្ណាកាទាសីថោកទាបនោះផង។

ចប់ នានាធន្នជាតក ទី៩។

សីលវិមំសជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.290 | book_058

(២៩០. សីលវិមំសកជាតកំ (៣-៤-១០))

[៤៦៩] (ព្រាហ្មណ៍ពោធិសត្វ ពោលថា) ឮថា សីល ជាគុណជាតល្អ សីល ជាគុណជាតប្រសើរមុខក្នុងលោក អ្នកចូរមើលចុះ ពស់មាន ពិសដីពន្លឹក មិនបៀតបៀន (ហ្មតស) ដោយយល់ថា អ្នកមានសីល។

[៤៧០] បុគ្គលប្រព្រឹត្តស្មើតាមការប្រព្រឹត្តិរបស់ព្រះអរិយៈ ទើបបណ្ឌិតហៅថា អ្នកមានសីល ដោយសីលណា យើងនឹងសមាទាននូវសីល នោះ ដែលបណ្ឌិតយល់ព្រមហើយថា សីលនេះជារបស់ក្សេម (ចាកភ័យ) ក្នុងលោក។

[៤៧១] ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់នៃពួកញាតិផង រមែងរុងរឿងក្នុងពួកមិត្តផង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយ ក៏ទៅកើតក្នុង សុគតិភព។

ចប់ សីលវិមំសជាតក ទី១០។

ចប់ អង្គនូវគ្នា ទី៤។

ឧទ្ទាននៃអង្គនូវគ្នានោះគឺ

និយាយអំពីផ្ទៃលើអង្គនូវគ្នា: ១ ព្រះរាជាព្រះនាមកំស: ១ ជ្រកដីប្រសើរ និងមើត គឺខ្លា ១ កែវមណី ១ ជ្រកនៅក្នុងគុហាកែវមណី ១ ជ្រកឈ្មោះសាលុក ១ ការប្រៀនប្រដៅ ១ ត្រីដីប្រសើរ ១ កុណ្ណាលកែវមណី ១ សីល ១ ត្រូវជា ១០។

កុម្មវគ្គ ទី៥

CS sut.kn.jat.v03.05 | book_058

(៥. កុម្មវគ្គ)

ភទ្រយដកេទកជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.291 | book_058

(២៩១. សុរាយដកេទក (២-៥-១))

[៤៧២] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) អ្នកលេងបាននូវផ្ទាំងកំណប់ ដែលឲ្យនូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ហើយរក្សាផ្ទាំងនោះ ដរាបណា អ្នកលេងនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តីសុខ ដរាបនោះ។

[៤៧៣] ក្នុងកាលណា អ្នកលេងស្រវឹងផង គប្បីនផង បានបំបែកផ្ទាំង ព្រោះសេចក្តីប្រមាទ ក្នុងកាលនោះ បុគ្គលពាលទៅជាអ្នកអាក្រាតផង ជាអ្នកស្លៀកកំណាត់សំពត់កន្ទបផង រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ។

[៤៧៤] បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា បាននូវទ្រព្យយ៉ាងនេះហើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រមាទប្រើប្រាស់ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ ដូចជាអ្នកលេង (ដែលក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ) ព្រោះតែបំបែកផ្ទាំងចោល។

ចប់ ភទ្រយដកេទកជាតក ទី១។

សុបត្តជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.292 | book_058

(២៩២. សុបត្តជាតក (៣-៥-២))

[៤៧៥] (ក្អែក ពោលថា) បពិត្រមហារាជ ស្តេចក្អែកឈ្មោះសុបត្តៈ នៅអាស្រ័យក្បែរក្រុងពារាណសី មានក្អែក ៨០ ០០០ ជាបរិវារ។

[៤៧៦] នាងសុបស្សា ជាភរិយារបស់ស្តេចក្អែកនោះ មានសេចក្តីចាញ់ផ្ទៃ ចង់បរិភោគនូវក្រយាស្វាយមានផ្លែច្រើន ដែលនាយពិសេសចំអិនដើម្បីថ្វាយព្រះរាជា ក្នុងរោងសំរាប់ចំអិនក្រយាស្វាយ។

[៤៧៧] ឯខ្ញុំព្រះអង្គជាអាជន្មតរបស់ស្តេចក្អែកទាំងនោះ ត្រូវស្តេចបញ្ជូនមក បានជាមកក្នុងទីនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ចំពោះម្ចាស់ ហើយបានធ្វើឲ្យមានរបួស ត្រង់ច្រមុះ (របស់នាយពិសេស)។

ចប់ សុបត្តជាតក ទី២។

កាយនិព្វិន្ទជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.293 | book_058

(២៩៣. កាយនិព្វិន្ទជាតក (៣-៥-៣))

[៤៧៨] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) កាលអញត្រូវព្យាធិរោគណាមួយប៉ះពាល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដែលរោគកំពុងបៀតបៀន រាងកាយនេះ ដ៏នឹងរឹងស្ងួតយ៉ាងឆាប់ ដូចជាផ្កាឈើដែលគេដោតលើអាចម៍ដី ដីក្តៅ (ក៏ស្ងួតដូច្នោះ)។

[៤៧៩] (រាងកាយនេះ) មិនជាទីគាប់ចិត្ត តែជនពាលពោលថា ជាទីគាប់ចិត្ត មិនស្អាតទេ តែជនពាល សន្មតថាជារបស់ស្អាត រាងកាយដ៏ពេញប្រៀប ដោយសាកសពផ្សេងៗ មានសភាពជាទីគាប់ចិត្តនៃជនពាល។

[៤៨០] យើងគួរតិះដៀលនូវកាយស្អុយនេះ ជារបស់ឈឺជានិច្ច គួរខ្ពឹមរមើម មិនស្អាត មានព្យាធិជាធម្មតា ដែលពួកសត្វប្រមាទ ជ្រប់ជាប់ញ៉ាំងផ្លូវនៃសុគតិភព ឲ្យរិនាសសាបសូន្យ។

ចប់ កាយនិព្វិន្ទជាតក ទី៣។

ជម្ពូខាទកជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.294 | book_058

(២៩៤. ជម្ពូនាទកជាតកំ (៣-៥-៤))

[៤៨១] (ចចក ពោលថា) អ្នកណានេះ មានសំឡេងក្រលួច ពីរោះខ្ពស់ជាងពួកសត្វ ដែលមានសំឡេង ទំលើមែកព្រីង ហើយយំពីរោះ ដូចជា សំឡេងនៃកូនក្លោក។

[៤៨២] (ក្អែក ពោលថា) កុលបុត្តចេះសរសើរកុលបុត្ត (ដូចគ្នា) ម្ចាស់សំឡាញ់ មានសម្បុរដូចជាសម្បុរនៃកូនខ្លា ខ្ញុំសូមជូន (ផ្លែព្រីង) ដល់ អ្នក ចូរអ្នកពិសាចុះ។

[៤៨៣] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) យូរណាស់ហើយ យើងទើបតែឃើញនូវក្អែកជាសត្វស៊ីនូវកំអ្នកផង នូវចចកជាសត្វស៊ីនូវសាកសពផង ជា សត្វពោលពាក្យកុហក មកចូបគ្នា ហើយសរសើរគ្នាទៅវិញទៅមក។

ចប់ ជម្ពូនាទកជាតក ទី៤។

អន្តជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.295 | book_058

(២៩៥. អន្តជាតកំ (៣-៥-៥))

[៤៨៤] (ក្អែក ពោលថា) ករបស់អ្នក ដូចជាកន្លែងខ្ពស់ៗ ការមិតពត់របស់អ្នក ដូចជាការមិនពត់នៃសត្វសីហា: បពិត្រមិត្តរាជ ខ្ញុំសូម ថ្វាយបង្គំអ្នក ធ្វើម្តេចយើងនឹងបាននូវសាច់តិចតួច។

[៤៨៥] (ចចក ពោលថា) កុលបុត្តចេះសរសើរនូវកុលបុត្តដូចគ្នា ម្ចាស់ក្អែកមានផ្តុតដូចជាក្លោក អ្នកចូរចុះអំពីដើមល្អុងនេះមក។

[៤៨៦] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) ចចកជាសត្វចោកទាបជាងម្រឹកទាំងឡាយ ឯក្អែកជាសត្វចោកទាប ជាងបក្សីទាំងឡាយដែរ ដើមល្អុង ជាលើចោកទាបជាងលើទាំងឡាយ ពួកចោកទាបទាំង ៣ មកជួបប្រទះគ្នា។

ចប់ អន្តជាតក ទី៥។

សមុទ្ធជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.296 | book_058

(២៩៦. សមុទ្ធជាតកំ (៣-៥-៦))

[៤៨៧] (សមុទ្រទេវតា ពោលថា) អ្នកណានេះហ្ន៎ ស្ទុះទៅមក ដោយជុំវិញ ក្នុងសមុទ្រមានទឹកប្រៃ ហាមយាត់នូវពួកត្រី និងពួកមករ លំបាក ក្នុងរលកទឹក។

[៤៨៨] (ក្អែកសមុទ្រ ពោលថា) ខ្ញុំជាសត្វស្លាប ជាសត្វដឹកទឹកមិនមានទីបំផុត ល្បីល្បាញទៅគ្រប់ទិស ថាជាសត្វមិនចេះឆ្អែត ប្រាថ្នាដើម្បី ដឹកនូវទឹកសមុទ្រ គឺសាគរ ដែលជាម្ចាស់នៃនន្ទេរ។

[៤៨៩] (សមុទ្រទេវតា ពោលថា) សមុទ្រធំនោះ ជួនកាល ក៏នាចទៅ ជួនកាលក៏ដោរឡើង ទីបំផុតនៃទឹកសមុទ្រនោះដែលសកលលោកដឹក ហើយ មិនប្រាកដទេ ឮថាសាគរ អ្នកណាមួយ ក៏មិនអាចដឹកទឹកឲ្យអស់បានឡើយ។

ចប់ សមុទ្ធជាតក ទី៦។

កាមវិលាបជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.297 | book_058

(២៩៧. កាមវិលាបជាតកំ (៣-៥-៧))

[៤៩០] (បុរសម្នាក់ ពោលថា) ម្ចាស់សត្វស្លាប អ្នកទៅក្នុងទីខ្ពស់ ទៅដោយស្លាបបាន ទៅតាមអាកាសបាន សូមអ្នកប្រាប់ (ប្រពន្ធខ្ញុំ) ដែល មានភ្លៅស្រលួតដូចដើមចេក ប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំនោះ នឹងរលឹកខ្ញុំអស់កាលយូរ។

[៤៩១] ប្រពន្ធខ្ញុំនោះ មិនដឹងនូវដាវ និងលំពែងនេះឯង ដែលគេដោតចុះហើយ វាជាស្រីឆ្មាស តែងធ្វើនូវសេចក្តីក្រោធ ការក្រោធរបស់វានោះ រមែងក្តៅក្រហាយដល់ខ្ញុំ (ឯដាវ និងលំពែងដែលគេដោត) ក្នុងទីនេះ មិនមែនក្តៅក្រហាយដល់ខ្ញុំទេ។

[៤៩២] ច្បាប់ដូចជាផ្កាឧប្បល និងក្រោះនោះ ចិញ្ចៀនមាស សំពត់មានសាច់ដ៏ទន់ ដែលជននាំមកអំពីដែនកាសិ ខ្ញុំដាក់លើក្បាលដំណេក (ប្រពន្ធខ្ញុំ) ជាស្រីត្រូវការនឹងទ្រព្យ ចូរយកចិញ្ចឹមជីវិតឲ្យស្តាប់ស្តល់ចុះ។

ចប់ កាមវិលាបជាតក ទី៧។

ឧទុម្ពរជាតក ទី៨

(២៩៨. ឧទុម្ពរជាតកំ (៣-៥-៨))

[៤៩៣] (ស្វាធំ ពោលថា) ពួកដើមល្វាផង ដើមជ្រៃផង ដើមខ្លិតផង ទាំងនេះឯង សុទ្ធតែមានផ្លែទុំ អ្នកចូរមក ហើយចេញទៅបរិភោគ (នូវ ផ្លែឈើទាំងនោះ) អ្នកស្លាប់ដោយសេចក្តីឃ្នានដូចម្តេចកើត។

[៤៩៤] (ស្វាតូច ពោលថា) បុគ្គលណា គោរពកោតក្រែងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ បុគ្គលនោះ បានឈ្មោះថា ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ហើយយ៉ាងនេះ ដូចជា ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបានបរិភោគផ្លែឈើទុំឆ្អែតស្តប់ស្តល់ហើយ។

[៤៩៥] (ស្វាធំ ពោលថា) ស្វាដែលកើតក្នុងព្រៃ គប្បីបញ្ឆោតនូវស្វាដែលកើតក្នុងព្រៃដូចគ្នា ព្រោះហេតុណា ហេតុនោះ ស្វាដែលនៅក្មេង (ដូចជាអ្នក) មិនគប្បីជឿបានទេ ស្វាចាស់គ្រាំគ្រា (ដូចយើង) ក៏មិនគប្បីជឿបានដែរ។

ចប់ ឧទុម្ពរជាតក ទី៨។

កោមារិយបុត្តជាតក ទី៩

(២៩៩. កោមារិយបុត្តជាតកំ (៣-៥-៩))

[៤៩៦] (ពួកតាបស ពោលថា) ម្ចាស់ស្វា កាលពីដើម អ្នកឯងលោតលេងជិតអាស្រម ក្នុងសំណាក់នៃយើងអ្នកមានសីល អ្នកចូរធ្វើ (នូវ អាការទាំងឡាយ មានញាក់មុខជាដើម) ដែលជាល្បែងរបស់ស្វា យើងមិនត្រេកអរនឹងសីលវ័តនោះទេ។

[៤៩៧] (ស្វា ពោលថា) សេចក្តីបរិសុទ្ធិដ៏ក្រៃលែងរបស់តាបសឈ្មោះកោមារិយបុត្ត ជាពហូស្ត ខ្ញុំបានឮហើយ ឥឡូវនេះ លោកកុំសំគាល់ខ្ញុំ ដូចមុនឡើយ នៃអារុសោ (ឥឡូវនេះ) ពួកយើងជាអ្នកប្រកបក្នុងឈាន។

[៤៩៨] (តាបស ពោលថា) ប្រសិនបើ បុគ្គលគប្បីព្រោះនូវពូជលើថ្ម ទោះភ្លៀងបង្ករចុះក៏ដោយ ឯពូជនោះ មិនគប្បីលូតលាស់បានឡើយ សេចក្តីបរិសុទ្ធិដ៏ក្រៃលែង នោះអ្នកបានឮហើយ នៃស្វា អ្នកឆ្ងាយអំពីឈានភូមិណាស់។

ចប់ កោមារិយបុត្តជាតក ទី៩។

ពកជាតក ទី១០

(៣០០. ពកជាតកំ (៣-៥-១០))

[៤៩៩] (ព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់ថា) កុកកាលរស់នៅ មានសាច់ និងឈាមជាភោជន ព្រោះសម្លាប់តែសត្វដទៃ (ហើយអ្នកថា) សមាទាននូវ វត្ថុ រក្សាឧបោសថ។

[៥០០] សក្កទេវរាជ បានដឹងច្បាស់នូវវត្ថុរបស់កុកនោះ ហើយចូលមកដោយ (ក្លែងខ្លួន) ជារូបពពែ កុកមានតបៈទៅប្រាសហើយ ជាសត្វដឹក នូវឈាម (នៃសត្វដទៃ) បានស្ទុះចូលទៅ (ដើម្បីចឹកពពែស៊ី) ហើយក៏ទំលាយបង់នូវតបៈ ដែលខ្លួនសមាទានហើយ។

[៥០១] បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ក្នុងការសមាទាន ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនឲ្យរហ័ស ដូចជាកុក (ដែលទំលាយនូវតបៈរបស់ ខ្លួន) ព្រោះហេតុតែពពែ ក៏យ៉ាងនោះឯង។

ចប់ ពកជាតក ទី១០។

ចប់ កុម្មវគ្គ ទី៥។

ឧទ្ទាននៃកុម្មវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីផ្ទាំងដីប្រសើរ ១ ស្តេចក្អែកឈ្មោះសុបត្ថៈ ១ រូបកាយដែលសន្មតថាស្អាត ១ ក្អែកមានសំឡេងក្រឡៅ ១ ចចកមានកដូចឧសភៈ ១ សមុទ្រជាម្ចាស់នៃទន្លេ ១ ប្រពន្ធខ្មែរ ១ ស្វាចាស់ ១ ល្បែងរបស់ស្វា ១ កុក ១ ត្រូវជា ១០។

ឧទ្ទាននៃវគ្គគឺ

និយាយអំពីសង្កប្បវគ្គ ១ បទុមវគ្គ ១ ឧទានវគ្គ ជាគំរប់បី ១ អព្ពន្ធវគ្គ ១ កុម្មវគ្គ ១ (ទាំងអស់នេះ) រួមបញ្ចូលក្នុងតិកនិបាត។

ចប់ តិកនិបាត។

ចតុក្កនិបាតជាតក

CS sut.kn.jat.v04 | book_058

(៤. ចតុក្កនិបាតេ)

កាលិង្កវគ្គ ទី១

CS sut.kn.jat.v04.01 | book_058

(១. កាលិង្កវគ្គ)

ចុល្លកាលិង្កជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.301 | book_058

(៣០១. ចុល្លកាលិង្កជាតកំ (៤-១-១))

[៥០២] (នន្ទសេនាមាត្យ ពោលថា) អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលឱ្យបានច្បាស់ ថ្វាយព្រះរាជធីតាទាំង ៤ ព្រះអង្គនេះ ដើម្បីស្តេចចូលទៅខាងក្នុងព្រះនគរ ដែលខ្ញុំជាអាមាត្យឈ្មោះនន្ទិសេន ជាបុរសសីហៈរបស់ព្រះបាទអរុណ ដែលអាចារ្យប្រៀនប្រដៅល្អ រក្សាល្អហើយ។

[៥០៣] (ព្រះបាទកាលិង្ក ពោលថា) ម្ចាស់ព្រហ្មចារិបាស អ្នកពោលយ៉ាងនេះថា ជំនះនឹងមានដល់ពួកកាលិង្ក ដែលជាអ្នកអត់ធ្មត់ចំពោះ ទុក្ខភ័យ ដែលគេអត់ធ្មត់មិនបាន បរាជ័យនឹងមានដល់ពួកអស្សកៈដូច្នោះ ជនទាំងឡាយ អ្នកមានសន្តានស្ងួតត្រង់ មិនពោលនូវពាក្យមិនពិត ឡើយ។

[៥០៤] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រសក្កទេវរាជ ពួកទេវតាប្រព្រឹត្តកន្លងហើយនូវមុសាវាទ ព្រះអង្គគួរធ្វើនូវពាក្យពិតដ៏ទៀងទាត់ យ៉ាងក្រៃលែង បពិត្រមយរទេវរាជ ជាតំលើផែនដី ម្យ៉ាងទៀត ព្រះអង្គអាស្រ័យហេតុអ្វី ទើបពោលនូវពាក្យមុសាវាទនោះ។

[៥០៥] (ព្រះឥន្ទ ពោលថា) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ក្រែងលោកបានឮពាក្យគេនិយាយថា ពួកទេវតាមិនច្រណែនចំពោះសេចក្តីព្យាយាមរបស់ បុរសទេ ការទុន្ទានខ្លួន ១ ការតម្កល់មាំ មិនបែកចិត្ត ១ ការមិនបន្ទុះបន្ទុយ ការប្រឹងប្រែងក្នុងការគួរ ១ ព្យាយាមដ៏មាំ ១ ការសង្វាតរបស់បុរស ១ (មានដល់ពួកអស្សកៈ) ហេតុនោះ បានជាជ័យជំនះមានហើយ ដល់ពួកអស្សកៈ។

ចប់ ចុល្លកាលិង្កជាតក ទី១។

មហាអស្សារោហជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.302 | book_058

(៣០២. មហាអស្សារោហជាតកំ (៤-១-២))

[៥០៦] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) បុគ្គលណា កាលឲ្យចំពោះជនទាំងឡាយដែលមិនដែលឲ្យ (ដល់ខ្លួន) មិនឲ្យចំពោះជនទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់ឲ្យ បុគ្គលនោះ បានដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិនបាននូវមិត្តសំឡាញ់ ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយ។

[៥០៧] បុគ្គលណា មិនឲ្យទានចំពោះជនទាំងឡាយ ដែលមិនដែលឲ្យ បានឲ្យចំពោះជនទាំងឡាយដែលឲ្យ បុគ្គលនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តី វិនាស មិនបាននូវសំឡាញ់ ក្នុងកាលមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយ។

[៥០៨] ការសំដែងនូវសេចក្តីស្មោះស្ម័គ្រ និងការបរិភោគរួម ឲ្យរិសេសក្នុងពួកជនអ្នកមានធម៌មិនប្រសើរ ជាអ្នកអត់អាង ក៏រមែងវិនាស ម្យ៉ាង ទៀត សូម្បីទានបន្តិចបន្តួច ដែលបុគ្គលធ្វើហើយ ចំពោះពួកព្រះអរិយៈផង ចំពោះពួកបុគ្គលអ្នកមានចិត្តស្ងួតត្រង់ផង ជាទានមានផលច្រើន។

[៥០៩] បុគ្គលណា បានធ្វើឧបការៈដ៏ល្អទុកហើយ ក្នុងកាលមុន បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថា បានធ្វើអំពើដែលគេធ្វើបានដោយក្រៃពេកក្នុងលោក លុះដល់កាលជាខាងក្រោយ បុគ្គលនោះ ធ្វើ (គុណនីមួយៗទៀតក្តី) មិនធ្វើក្តី ក៏ឈ្មោះថាជាបុគ្គលគួរដល់កិរិយាបូជាដោយពិត។

ចប់ មហាអស្សារោហជាតក ទី២។

ឯករាជជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.303 | book_058

(៣០៣. ឯករាជជាតកំ (៤-១-៣))

[៥១០] (ព្រះបាទទុត្តិសេន ទ្រង់ត្រាស់ថា) បពិត្រព្រះអង្គ ជាឯករាជ កាលពីដើម ព្រះអង្គនៅសោយកាមគុណទាំងឡាយ ជាប់ស្លកស្លម្ក រកអ្វីប្រសើរជាងគ្មាន ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គនោះ គេបោះទៅក្នុងរណ្តៅក្រហមក្រហងហើយ នៅតែមិនលះបង់នូវពណ៌សម្បុរ និងកម្លាំងពីដើម។

[៥១១] (ព្រះបាទពារាណសី ពោលថា) បពិត្រព្រះបាទទុត្តិសេន សេចក្តីអត់ធ្មត់ក្តី សេចក្តីប្រព្រឹត្តិបៈក្តី ខ្ញុំមានបំណងទុកហើយពីមុន បពិត្រ មហារាជ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានសម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នានោះហើយ តើគប្បីលះបង់នូវពណ៌សម្បុរ និងកម្លាំងពីដើមដូចម្តេចកើត។

[៥១២] (ទាន សីល ឧបោសថកម្ម) ទាំងអស់របស់ខ្ញុំ សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានយស មានប្រាជ្ញារកនរណាគ្របសង្កត់មិនកើត ខ្ញុំ បានយសដ៏ធំ ជាយសដែលខ្ញុំមិនធ្លាប់បានក្នុងកាលពីដើមហើយ ទើបខ្ញុំមិនលះបង់ពណ៌សម្បុរ និងកម្លាំងពីដើម។

[៥១៣] បពិត្រព្រះជនិទ្រូ ពួកសប្បុរស បន្ទាបបង់នូវជួសដោយទុក្ខ បន្ទាបបង់នូវសេចក្តីទុក្ខ ដែលបុគ្គលគ្របសង្កត់មិនបាននោះ ដោយសារឈានសុខ ជាអ្នកមានចិត្តត្រជាក់ ស្មើក្នុងសេចក្តីសុខ និងទុក្ខទាំង ២ យ៉ាង។

ចប់ ឯករាជជាតក ទី៣។

ទន្ធជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.304 | book_058

(៣០៤. ទន្ធជាតកំ (៤-១-៤))

[៥១៤] (នាគឈ្មោះចូល្លទន្ធនៈ ពោលថា) បពិត្រមហាទន្ធនៈ ពាក្យអាក្រក់ទាំងឡាយនេះ ក្នុងមនុស្សលោក ធ្វើខ្ញុំឲ្យក្តៅក្រហាយ ឯពួកក្មេង ទាំងឡាយនេះ មិនមានពិសសោះ ប៉ុន្តែហ៊ានជេរខ្ញុំដែលមានពិស ថាជាអ្នកស៊ឹកង្កែបផង នៅក្នុងទឹកផង។

[៥១៥] (នាគឈ្មោះមហាទន្ធនៈ និយាយតបទៅវិញថា) បុគ្គលដែលគេបំបរបង់ចេញចាកដែនរបស់ខ្លួនហើយ ទៅកាន់ជនបទឯទៀត ត្រូវធ្វើ ជង្រុកឲ្យធំ ដើម្បីដាក់នូវពាក្យអាក្រក់ទាំងឡាយចុះ។

[៥១៦] ពួកជនមិនដឹងនូវបុរសដោយជាតិ ឬដោយវិន័យ គឺគុណសម្បត្តិក្នុងទីណា បុគ្គលកាលនៅក្នុងសំណាក់នៃពួកជនដែលខ្លួនមិន ស្គាល់ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ក្នុងទីនោះឡើយ។

[៥១៧] បុគ្គលប្រកបដោយប្រាជ្ញា (សូម្បីមានអានុភាព) ស្មើដោយភ្លើង កាលនៅក្នុងប្រទេសដទៃ ត្រូវតែអត់សង្កត់ពាក្យ ទោះបីមនុស្សជាខ្ញុំ គេ គម្រាមក៏ដោយ។

ចប់ ទន្ធជាតក ទី៤។

សីលវិម័សជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.305 | book_058

(៣០៥. សីលវិម័សជាតកំ (៤-១-៥))

[៥១៨] (មាណពពោធិសត្វ ពោលថា) ធម្មតាសេចក្តីស្ងាត់កំបាំង របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ មិនមានក្នុងលោកទេ ពួកភូតដែលនៅក្នុង ព្រៃ គង់គេឃើញបាន បុគ្គលពាល រមែងសំគាល់នូវអំពើអាក្រក់ដែលធ្វើនោះថា ស្ងាត់កំបាំង។

[៥១៩] ខ្ញុំមិនឃើញថា ស្ងាត់កំបាំងទេ ឬទីដែលសូន្យ (ចាកសត្វ) ក៏មិនមាន ខ្ញុំមិនឃើញថា សូន្យ ក្នុងទីណា ទីនោះក៏មិនសូន្យអំពីខ្ញុំទេ។

[៥២០] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ពួកមាណព គឺ ទុដ្ឋច្នះ ១ សុដ្ឋច្នះ ១ នន្ទៈ ១ សុខវច្ឆនៈ ១ វជ្ឈៈ ១ អធុរសីលៈ ១ (ជាដើម) នោះ ជាអ្នកត្រូវការ (ដោយស្រ្តី) ក៏សាបសូន្យចាកសភាវៈ (ការបាននូវស្រ្តី)។

[៥២១] ចំណែកព្រាហ្មណ៍ណា ដែលមានប្រាជ្ញា មានព្យាយាមក្នុងសច្ចៈ បានរក្សានូវធម៌ទុក ព្រាហ្មណ៍នោះ ជាអ្នកដល់នូវត្រើយនៃធម៌ ទាំងពួង តើគប្បីសាបសូន្យ (ចាកការបាននូវស្រ្តី) ដូចម្តេចកើត។

ចប់ សីលវិម័សជាតក ទី៥។

សុជាតាជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.306 | book_058

(៣០៦. សុជាតាជាតកំ (៤-១-៦))

[៥២២] (នាងសុជាតាទេវី សួរថា) បពិត្រព្រះទេវៈ នេះផ្លែអ្វី មូលរលីង មានពណ៌ក្រហម ដូចជាឈាម ដែលដាក់ក្នុងភាជន៍មាស ខ្ញុំម្ចាស់សួរ ហើយ សូមព្រះអង្គប្រាប់ឲ្យទាន។

[៥២៣] (ព្រះបាទពារាណសី ទ្រង់ត្រាស់ថា) ម្ចាស់ទេវី ក្នុងកាលមុន នាងមានក្បាលរលីង ស្លៀកកំណាត់សំពត់ចាស់ មានដៃក្នុងថ្នក់ ហើយបេះនូវផ្លែឈើទាំងឡាយណា (នេះ) គឺផ្លែពុទ្រា របស់នាងនោះហើយ។

[៥២៤] ស្រ្តីចោកទាប រមែងក្តៅក្រហាយ មិនត្រេកអរ (ក្នុងរាជត្រកូល) ភោគៈរបស់ស្តេចទាំងឡាយ រមែងលះបង់នូវស្រ្តីឥតបុណ្យនោះ ស្រ្តីចោកទាប បេះនូវផ្លែពុទ្រាក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំស្រ្តីនោះទៅ ក្នុងទីនោះចុះ។

[៥២៥] (អាមាត្យពោធិសត្វ ទូលថា) បពិត្រមហារាជ ទោសខុស ព្រោះសេចក្តីប្រមាទទាំងនេះ រមែងមកដល់នាងនារី ដែលដល់នូវយសសក្តិ បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គអត់ទោសដល់ព្រះនាងសុជាតាទេវី បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ សូមព្រះអង្គកុំទ្រង់ព្រះពិរោធ ចំពោះព្រះនាងសុជាតា

បលាសជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.307 | book_058

(៣០៧. បលាសជាតកំ (៤-១-៧))

[៥២៦] (រុក្ខទេវតាពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកដឹងថាដើមចារនេះ ជាលើឥតចេតនា ឥតចេះស្តាប់ ឥតដឹងអ្វីទេ ជាអ្នកប្រារព្ធព្យាយាម មិនប្រហែសធ្វេសជានិច្ច ហេតុអ្វី ក៏ស្នាក់ការដេកជាសុខ (របស់ដើមឈើ)។

[៥២៧] (ព្រាហ្មណ៍ ពោលថា) ដើមឈើ ប្រាកដក្នុងទីដីឆ្ងាយផង ធំផង ដុះនៅក្នុងទី (ទួល) មានសភាពជាទីនៅរបស់ភូត ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំថ្វាយបង្គំដើមចារនេះ ពួកភូតណា នៅអាស្រ័យលើដើមឈើនេះ (ខ្ញុំថ្វាយបង្គំ) ពួកភូតនោះ ព្រោះហេតុតែទ្រព្យ។

[៥២៨] (រុក្ខទេវតា ពោលថា) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំនោះឯង កាលសម្លឹងឃើញនូវការដឹងគុណ ដែលអ្នកធ្វើហើយ ខ្ញុំនឹងធ្វើនូវការតបគុណដល់អ្នក តាមសមត្ថភាព ការដែលអ្នកមកខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងសំណាក់សប្បុរស និងជារបស់សោះសូន្យដូចម្តេចកើត។

[៥២៩] ដើមលៀបណា ដុះនៅខាងមុខដើមទន្លាប់ យំញ័រដែលគេធ្វើហើយក្នុងកាលមុនច្រើន ជាកំណប់ដែលគេកប់ព័ទ្ធជុំវិញក្បែរគល់លៀបនោះឯង ជាកំណប់មិនមានអ្នកទទួល អ្នកចូរទៅគាស់យកកំណប់ទ្រព្យនោះចុះ។

ជវសកុណជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.308 | book_058

(៣០៨. សកុណជាតកំ (៤-១-៨))

[៥៣០] (សត្វសសេះ ពោលថា) កម្លាំងណារបស់យើង មានហើយ យើងធ្វើកិច្ចដល់អ្នកតាមកម្លាំងនោះ បពិត្រមិត្តរាជ ខ្ញុំសូមក្រាបថ្វាយបង្គំអ្នក យើងត្រូវបានសាច់បន្តិចបន្តួចខ្លះ។

[៥៣១] (រាជសីហ៍ ឆ្លើយតបថា) អ្នកឯងចូរទៅតាមចន្លោះនៃឆ្នេររបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកស៊ី (សាច់) និងឈាម ធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ទាំងឡាយជានិច្ច រស់នៅដោយសាច់ណា សាច់នោះមានច្រើន។

[៥៣២] (សសេះឆ្លើយតបថា) សេចក្តីដឹងគុណដែលគេធ្វើហើយ មិនមានក្នុងបុគ្គលណា ការសេពគប់នឹងបុគ្គលអ្នកមិនដឹងគុណដែលគេធ្វើហើយ មិនធ្វើ (គុណនឹងអ្នកណា) មិនតបស្នងសងគុណ ដល់អ្នកដែលធ្វើគុណហើយដល់ខ្លួននោះ ជាការឥតប្រយោជន៍។

[៥៣៣] បណ្ឌិត មិនបានមិត្តធម៌ ដោយសារគុណដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងទីចំពោះមុខបុគ្គលណា បណ្ឌិតមិនត្រូវប្រសូរ មិនត្រូវជេរ ត្រូវតែគេចចេញចាកបុគ្គលនោះ ដោយសន្សឹម ។។

ឆវជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.309 | book_058

(៣០៩. ឆវកជាតកំ (៤-១-៩))

[៥៣៤] (ពោធិសត្វ ក្រាបទូលព្រះបាទពរាណសីថា) កិច្ចដែលយើងទាំងបីនាក់ ធ្វើហើយ ទាំងអស់នេះ ជាកិច្ចលាមក បុគ្គលណា (អង្គុយក្នុងទីទាប) បង្ហាញមន្ត ១ បុគ្គលណា (អង្គុយក្នុងទីខ្ពស់) រៀននូវមន្ត ១ បុគ្គលទាំងពីរនាក់ (នោះ) មិនឃើញនូវបោរណាធម៌ផង បុគ្គលទាំងពីរនាក់ (នោះ) ឃ្លាតចាកប្រក្រតីផង។

[៥៣៥] (ព្រាហ្មណ៍បុរាណ ឆ្លើយតបថា) ខ្ញុំបរិភោគបាយស្រូវសាលីស្អាត (របស់ស្តេចនេះ) លាយដោយសាច់ ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមិនសេពគប់នូវធម៌ ដែលពួកឥសីសេពគប់ហើយនោះទេ។

[៥៣៦] (ពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកចូរជៀសចេញពីទីនេះទៅ លោកនេះក៏ធំទូលាយ ពួកសត្វឯទៀត តែងស្នូដណ្តាំដែរ អ្នកកុំប្រព្រឹត្តអធម៌ដូចជាថ្មដែលបំបែកនូវឆ្នាំងឡើយ។

[៥៣៧] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងសូមគិតដៀលនូវការបានយស និងការបានទ្រព្យ ព្រោះការប្រព្រឹត្តិបំផ្លាញខ្លួន ឬដោយកិរិយាប្រព្រឹត្តិអធម៌។

(៣១០. សេយ្យជាតកំ (៤-១-១០))

[៥៣៨] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលមិនគប្បីប្រាថ្នានូវផែនដី ដែលមានសណ្ឋានដូចកុណ្ណាល ក្នុងកណ្ណាលសាគរ មានសមុទ្រព័ទ្ធជុំវិញ មួយអន្លើដោយពាក្យនិន្ទាឡើយ ម្ចាស់សយ្យាមាស្យ ចូរអ្នកដឹងយ៉ាងនេះចុះ។

[៥៣៩] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងសូមតិះដៀលការបានយស និងការបានទ្រព្យ ព្រោះការប្រព្រឹត្តិបំផ្លាញខ្លួន ឬដោយការប្រព្រឹត្តិអធ្មត់។

[៥៤០] សូរអាត្មា ជាអ្នកមិនមានផ្ទះសំបែងប្រព្រឹត្តិកាន់បាត្រ (សូមគេ) ការចិញ្ចឹមជីវិតនោះឯង ប្រសើរជាងការស្វែងរក មិនប្រកបដោយធម៌។

[៥៤១] សូរអាត្មាជាអ្នកមិនមានផ្ទះសំបែង ប្រព្រឹត្តិកាន់បាត្រ មិនបៀតបៀននូវសត្វដទៃក្នុងលោក ការប្រព្រឹត្តិនោះ ប្រសើរជាងរាជសម្បត្តិទៅទៀត។

ចប់ សយ្យជាតក ទី១០។

ចប់ កាលិង្កវគ្គ ទី១។

ឧទ្ទាននៃកាលិង្កវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការបើកទ្វារ ១ ជនមិនឲ្យ ១ កាមគុណដ៏មាំមួន ១ នាគឈ្មោះទន្ធរៈ ១ អំពើបាបមិនមានស្ងាត់កំបាំង ១ ផ្លែពុទ្រា ១ ដើមចារ ១ ការធ្វើអំពើដ៏ប្រសើរ ១ អំពើលាមក ១ ផែនដីមានសមុទ្រព័ទ្ធជុំវិញ ១ ត្រូវជា ១០។

បុចិមន្ទវគ្គ ទី២

(២. បុចិមន្ទវគ្គ)

បុចិមន្ទជាតក ទី១

(៣១១. បុចិមន្ទជាតកំ (៤-២-១))

[៥៤២] (និម្មុត្តទេវតា ពោលថា) ម្ចាស់ចោរ អ្នកចូរក្រោកឡើង អ្នកដេកធ្វើអ្វី ប្រយោជន៍អ្វីដោយការដេកលក់របស់អ្នក កុំឲ្យរាជបុរសទាំងឡាយ ចាប់អ្នកដែលធ្វើកម្មអាក្រក់ក្នុងស្រុកឡើយ។

[៥៤៣] (អស្សត្តទេវតា និយាយថា) រាជបុរសទាំងឡាយនឹងចាប់តែចោរដែលធ្វើកម្មអាក្រក់ក្នុងស្រុកទេតើ ប្រយោជន៍អ្វីដល់បុចិមន្ទទេវតាដែលបិទនៅក្នុងព្រៃនោះ។

[៥៤៤] (បុចិមន្ទទេវតា ពោលថា) ម្ចាស់អស្សត្តទេវតា អ្នកមិនដឹងនូវទោសនៃខ្ញុំផង នៃចោរផង ពួករាជបុរសចាប់បានចោរ អ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ក្នុងស្រុក ហើយដោតចោរនោះដោយមែកស្មៅស្រួច ខ្ញុំរង្វៀសចិត្តក្នុងហេតុនោះ។

[៥៤៥] (អស្សត្តទេវតា ពោលថា) អ្នកប្រាជ្ញគប្បីរក្សានូវហេតុដែលគួររង្វៀស គប្បីរក្សានូវភ័យដែលមិនទាន់មកដល់ អ្នកប្រាជ្ញតែងសំឡឹងមើលនូវលោកទាំងពីរ ព្រោះអនាគតភ័យ។

ចប់ បុចិមន្ទជាតក ទី១។

កស្សបមន្ទិយជាតក ទី២

(៣១២. កស្សបមន្ទិយជាតកំ (៤-២-២))

[៥៤៦] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រកស្សបជាបិតា បើក្មេងតូចជេរ ឬវាយ ព្រោះវាជាក្មេង បណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញា តែងអត់សង្កត់នូវកំហុសទាំងអស់នោះ។

[៥៤៧] ប្រសិនបើសប្បុរសទាំងឡាយ ទាស់ទែងគ្នា សប្បុរសរមែងតបានវិញយ៉ាងឆាប់ ឯក្មេងពាលទាំងឡាយ រមែងបែកគ្នាដូចបាត្រដីក្មេងពាលទាំងនោះ មិនដល់នូវការស្ងប់រម្ងាប់ឡើយ។

[៥៤៨] ជនណាដឹងនូវទោស ដែលខ្លួនធ្វើឲ្យកន្លងហួសទៅហើយផង ជនណាដឹងនូវការសំដែងនូវទោសផង ជនទាំងពីរពួកនោះ (បើទុកជាបែកគ្នាហើយ) ច្រើនរូបរួមគ្នាវិញបាន ការតមិក្ករបស់ជនទាំងពីរពួកនោះ មិនរលុបរលាយឡើយ។

[៥៤៩] ជនណា គួរតនូវមិត្តភាពរបស់ពួកជនដទៃដែលទោសគ្របសង្កត់ហើយ ដោយខ្លួនឯងបាន ជននោះជាមនុស្សខ្ពង់ខ្ពស់លើសលុប ជាមនុស្សនាំទៅនូវការបាន ជាមនុស្សទ្រទ្រង់នូវធុរៈបាន។

ចប់ កស្សបមន្ទិយជាតក ទី២។

ខន្តិវាទិជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.313 | book_058

(៣១៣. ខន្តិវាទិជាតកំ (៤-២-៣))

[៥៥០] (សេនាបតី ពោលថា) បពិត្រលោកមានព្យាយាមធំ ព្រះរាជាណាចក្រព្រះហស្តទាំងពីរក្តី កាត់ព្រះបាទទាំងពីរក្តី កាត់ត្រចៀក និងច្រមុះក្តី របស់លោក សូមលោកខ្ចាស់ចំពោះបុគ្គលនោះចុះ សូមលោកកុំញ៉ាំងដែននេះឲ្យវិនាសឡើយ។

[៥៥១] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) ព្រះរាជាណា កាត់ដៃទាំងពីរក្តី កាត់ជើងទាំងពីរក្តី កាត់ត្រចៀក និងច្រមុះក្តី របស់អាត្មា សូមឲ្យព្រះរាជានោះ ទ្រង់មានព្រះជន្មយើងយូរ ពួកអ្នកប្រាជ្ញដូចយ៉ាងអាត្មា មិនខឹងឡើយ។

[៥៥២] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) សមណៈ ជាអ្នកសំដែងនូវខន្តិ មានហើយក្នុងអតីតកាល ព្រះបាទកាសី ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យចោរយាតកបុរស សម្លាប់សមណៈនោះ អ្នកតាំងនៅក្នុងខន្តិ។

[៥៥៣] ព្រះបាទកាសី តាំងនៅក្នុងនរក សោយនូវផលនៃកម្មណា ផលនៃកម្មអាក្រក់នោះ ជាផលក្តៅក្រហាយ។

ចប់ ខន្តិវាទិជាតក ទី៣។

លោហកុម្មិជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.314 | book_058

(៣១៤. លោហកុម្មិជាតកំ (៤-២-៤))

[៥៥៤] (សត្វនរកម្នាក់ ពោលថា) ពួកយើងដែលមិនបានឲ្យទាន បានជាពួកយើងរស់នៅដោយត្រដាបត្រដួស កាលភោគៈទាំងឡាយមាន ពួកយើងមិនបានធ្វើនូវទិពឹងបម្រុងខ្លួនសោះ។

[៥៥៥] (សត្វនរកម្នាក់ទៀត ពោលថា) ពួកយើងដែលនេះក្នុងនរក គ្រប់ជា ៦០ ០០០ ឆ្នាំ ដោយអាការៈទាំងពួងហើយ កាលណា នឹងមានទីបំផុត (នៃទុក្ខ)។

[៥៥៦] (សត្វនរកម្នាក់ទៀត ពោលថា) ម្ចាស់អ្នកស្មើនឹងខ្ញុំ ទីបំផុត (នៃទុក្ខយើង) មិនមានទេ ទីបំផុតនឹងមានមកពីណា ទីបំផុតនឹងមិនប្រាកដទេ ព្រោះថា ខ្ញុំ និងអ្នក បានធ្វើបាបក្នុងកាលនោះ។

[៥៥៧] (សត្វនរកម្នាក់ទៀត ពោលថា) ខ្ញុំនោះ លុះទៅអំពីទីនេះ បានកំណើតជាមនុស្ស ចាប់អំពីដឹងក្តីទៅ សូមជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ធ្វើកុសលឲ្យច្រើន។

ចប់ លោហកុម្មិជាតក ទី៤។

មំសជាតក ទី៥

CS sut.kn.jat.315 | book_058

(៣១៥. សព្វមំសលាតកំ (៤-២-៥))

[៥៥៨] (ព្រានព្រៃនិយាយនឹងសេដ្ឋីបុត្រ ទី១ ថា) វាចារបស់អ្នកអាក្រក់ណាស់ អ្នកជាអ្នកសុំសាច់ តែវាចាប្រហែលនឹងវាវ នៃសំឡាញ់ យើងនឹងឲ្យវាវដល់អ្នក។

[៥៥៩] (ព្រានព្រៃ និយាយនឹងសេដ្ឋីបុត្រ ទី២ ថា) ជនជាបងប្អូន គេទុកជាអរយៈរបស់មនុស្សទាំងឡាយក្នុងលោក វាចារបស់អ្នក ប្រហែលនឹងអរយៈ នៃសំឡាញ់ យើងនឹងឲ្យសាច់អរយៈដល់អ្នក។

[៥៦០] (ព្រានព្រៃ និយាយនឹងសេដ្ឋីបុត្រ ទី៣ ថា) កូនកាលហៅបិតាថា ឪពុក ឪពុក ដូច្នោះ រមែងធ្វើបេះដូងបិតាឲ្យកម្រើក វាចារបស់អ្នក ប្រហែលនឹងបេះដូង នៃសំឡាញ់ យើងនឹងឲ្យបេះដូងដល់អ្នក។

[៥៦១] (ព្រានព្រៃ និយាយនឹងសេដ្ឋីបុត្រ ទី៤ ថា) សំឡាញ់របស់បុរសណា មិនមានក្នុងស្រុក លំនៅរបស់បុរសនោះ ក្នុងស្រុកនោះឯង ដូចព្រៃ វាចារបស់អ្នកប្រហែលនឹងសម្បត្តិទាំងពួង នៃសំឡាញ់ យើងនឹងឲ្យសាច់ទាំងអស់ដល់អ្នក។

សសបណ្ឌិតជាតក ទី៦

CS sut.kn.jat.316 | book_058

(៣១៦. សសបណ្ឌិតជាតក (៤-២-៦))

[៥៦២] (ភេ និយាយនឹងឥន្ទព្រាហ្មណ៍ថា) ខ្ញុំមានត្រីឆ្កិន ៧ ដែលព្រានសន្ទូចស្រង់ឡើងពីទឹកដាក់លើគោក ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះរបស់ខ្ញុំ អ្នកចូរបរិភោគរបស់នេះ ហើយ (ចំរើនសមណធម៌) នៅក្នុងព្រៃចុះ។

[៥៦៣] (ចចក និយាយនឹងឥន្ទព្រាហ្មណ៍ថា) ភត្តរបស់អ្នករក្សាស្រែងណោះ គឺសាច់ពីរជ្រនួចផង ទន្សងមួយផង ដបទធិមួយផង ខ្ញុំបាន នាំមកក្នុងវេលាយប់ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះរបស់ខ្ញុំ អ្នកចូរបរិភោគរបស់នេះ ហើយ (ចំរើនសមណធម៌) នៅក្នុងព្រៃចុះ។

[៥៦៤] (ស្វា និយាយនឹងឥន្ទព្រាហ្មណ៍ថា) ផ្លែស្វាយទុំ ទឹកត្រជាក់ ទីមានម្លប់ត្រជាក់ ជាទីគាប់ចិត្ត ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះរបស់ខ្ញុំ អ្នកចូរ បរិភោគរបស់នេះ ហើយ (ចំរើនសមណធម៌) នៅក្នុងព្រៃចុះ។

[៥៦៥] (ទន្សាយ និយាយនឹងឥន្ទព្រាហ្មណ៍ថា) ទន្សាយ មិនមានល្ង មិនមានសណ្តែក មិនមានអង្ករទេ អ្នកចូរបរិភោគនូវខ្ញុំ ដែលឆ្កិនដោយ ភ្លើងនេះ ហើយ (ចំរើនសមណធម៌) នៅក្នុងព្រៃចុះ។

ចប់ សសបណ្ឌិតជាតក ទី៦។

មតរោទនជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.317 | book_058

(៣១៧. មតរោទនជាតក (៤-២-៧))

[៥៦៦] (សេដ្ឋីពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកទាំងឡាយ យំរកបុគ្គលស្លាប់ទៅហើយ ៗ តែម្យ៉ាង បុគ្គលណា បម្រុងស្លាប់ អ្នកទាំងឡាយ មិនយំរក បុគ្គលនោះសោះ ពួកសត្វទាំងអស់ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវសរីរៈ តែងលះបង់នូវជីវិតតាមលំដាប់។

[៥៦៧] ពួកទេវតា មនុស្ស សត្វជើង ៤ ពួកសត្វស្លាប់ និងពួកពស់ ប្រកបដោយភ្នែក មិនជាធំក្នុងសរីរៈឡើយ តែងលះបង់ជីវិត ទាំងកំពុង ត្រេកអរ (ក្នុងឋានៈដែលខ្លួនកើតហើយ)។

[៥៦៨] សុខ និងទុក្ខជាធម្មជាតិកម្រើក មិនតាំងនៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលគួរមើលមើលក្នុងពួកមនុស្ស ការកន្ទក់កន្ទេញ ការយំសោក ជាប់របស់មិន មានប្រយោជន៍ទេ ព្រោះហេតុអ្វី ក៏គំនរនៃសេចក្តីសោក គ្របសង្កត់អ្នកទាំងឡាយ។

[៥៦៩] ពួកជនណា ជាអ្នកលេង ជាអ្នកស្រវឹង មិនធ្វើ (សេចក្តីចំរើន) ជាមនុស្សពាល ក្លៀវក្លា មិនមានសេចក្តីព្យាយាម មិនឈ្លាសក្នុងធម៌ ពួកជននោះ តែងសំគាល់នូវអ្នកប្រាជ្ញ (ដែលមិនយំសោកជាដើម) ថាជាមនុស្សពាលទៅវិញ។

ចប់ មតរោទនជាតក ទី៧។

កណវេរជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.318 | book_058

(៣១៨. កណវេរជាតក (៤-២-៨))

[៥៧០] (ពួករបាំ ច្រៀងថា) អ្នកឱបរឹតនាងសាមណា ដោយដើមដៃ ក្បែរគុម្ពច្បារទាំងឡាយ មានផ្កាក្រហម ដូចពន្លឺព្រះអាទិត្យ ក្នុងវសន្ត សម័យ (ហើយរត់ទៅ ឥឡូវនេះ) នាងសាមណា នោះ ប្រាប់មកអ្នក (ថានាង) មិនមានរោគទេ។

[៥៧១] (ពោធិសត្វ ពោលថា) នៃនាងដ៏ចំរើន បានឮថា ខ្យល់បក់ធ្លាក់ភ្នំ ដោយហេតុណា ខ្ញុំមិនគប្បីជឿនូវហេតុនោះទេ បើខ្យល់បក់ធ្លាក់ភ្នំ បាន បក់ធ្លាក់ផែនដីទាំងមូល ក៏បានដែរ នាងសាមណា ស្លាប់បាត់ទៅហើយ អ្នកពោលថា នាងសាមណា នោះ មិនមានរោគ (ខ្ញុំមិនគប្បីជឿទេ)។

[៥៧២] (ពួករបាំ ច្រៀងថា) នាងសាមណា នោះ មិនស្លាប់ផង នាងមិនចង់បានបុរសដទៃផង ឮថា នាងសាមណា មានប្តីតែមួយ នាងចង់បានតែប្តី នោះឯង។

[៥៧៣] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) នាងសាមណា ប្តូរយកខ្ញុំ ដែលមិនធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល ដោយប្តីដែលស្និទ្ធស្នាល អស់កាលយូរ ប្តូរយកខ្ញុំជាប្តីមិន ពិតប្រាកដ ដោយប្តីពិតប្រាកដ នាងសាមណា មុខតែប្តូរយកបុរសដទៃ ដោយខ្ញុំខ្ញុំនឹងទៅកាន់ទីឆ្ងាយ លើសពីនេះទៅទៀត។

ចប់ កណវេរជាតក ទី៨។

តិគ្គិរជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.319 | book_058

(៣១៩. តិគ្គិរជាតកំ (៤-២-៩))

[៥៧៤] (សត្វទទា សួរតាបសពោធិសត្វថា) ខ្ញុំរស់នៅជាសុខសប្បាយណាស់ ទាំងបានបរិភោគ (ដោយស្រួល) តែខ្ញុំបិតនៅក្នុងសេចក្តីអន្តរាយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន តើគតិរបស់ខ្ញុំដូចម្តេច។

[៥៧៥] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ចៅបក្សី បើចិត្តរបស់អ្នកមិនបង្កោនទៅរកអំពើបាបទេ បាបក៏មិនប្រឡាក់នូវអ្នកដ៏ចម្រើនដែលជាអ្នកមិនខ្វល់ខ្វាយឡើយ។

[៥៧៦] (ទទា ពោលថា) សត្វទទាជាច្រើនមក ព្រោះគិតថា ញាតិយើងទំនៅ (ត្រង់ទីនោះ) ព្រានប៉ះពាល់នូវបាណាតិបាតកម្ម ព្រោះអាស្រ័យខ្ញុំ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក៏រង្កៀសក្នុងរឿងនោះ។

[៥៧៧] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ព្រានមិនប៉ះពាល់នូវបាណាតិបាតកម្ម ព្រោះអាស្រ័យអ្នកទេ បើចិត្តអ្នកមិនប្រទូស្ត បាបមិនប្រឡាក់នូវអ្នកដ៏ចម្រើន ដែលមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឡើយ។

ចប់ តិគ្គិរជាតក ទី៩។

សុចជជាតក ទី១០

CS [sut.kn.jat.320](#) | [book_058](#)

(៣២០. សុចជជាតកំ (៤-២-១០))

[៥៧៨] (នាងទេវី ពោលថា) ព្រះរាជាកាលមិនប្រទានភ្នំ (សូម្បី) ដោយព្រះរាថា ឈ្មោះថាមិនលះបង់នូវរបស់ដែលគួរលះបង់ដោយងាយទេ (ប្រសិនបើព្រះរាជាបានប្រទានភ្នំ (សូម្បី) ដោយព្រះរាថា ព្រះរាជានោះ (ដែលខ្ញុំសូមហើយ) គង់លះបង់វត្ថុខ្លះ។

[៥៧៩] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) បុគ្គលធ្វើអំពើណា គប្បីនិយាយអំពើនោះ មិនធ្វើអំពើណា មិនគប្បីនិយាយអំពើនោះ ពួកបណ្ឌិតរមែងកំណត់ដឹងនូវបុគ្គល ដែលមិនធ្វើ (គ្រាន់តែ) និយាយ។

[៥៨០] (ព្រះនាងទេវី ពោលថា) បពិត្រព្រះរាជបុត្រ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ដែលបិតនៅក្នុងវចីសច្ចៈផង ក្នុងសភាវធម៌ផង សូម្បីដល់នូវសេចក្តីវិនាស ក៏ព្រះហឫទ័យ របស់ព្រះអង្គនៅតែត្រេកអរក្នុងសច្ចៈ។

[៥៨១] (ព្រះពោធិសត្វ សំដែងគុណរបស់ព្រះនាងទេវីថា) ភរិយាណា របស់ប្តីអ្នកទ័លក្រ ក៏ជាស្រីទ័លក្រដែរ របស់ប្តីអ្នកស្តុកស្តម្ភ ក៏ជាស្រីស្តុកស្តម្ភ មានភេរីឈ្មោះដែរ ភរិយានោះ ឈ្មោះថាភរិយាដ៏ឧត្តមរបស់ប្តីនោះ ស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នកមានប្រាក់ (ក៏ដូច្នោះដែរ)។

ចប់ សុចជជាតក ទី១០។

ចប់ បុចិមន្តវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាននៃបុចិមន្តវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីចោរ ១ កស្សបតាបស ១ តាបសខន្តិវាទី ១ ការរស់នៅអាក្រក់ ១ សំដីអាក្រក់ ១ ទន្សាយ ១ បុគ្គលស្លាប់ ១ វសន្តកាល ១ ការរស់នៅជាសុខ ១ ព្រះរាជាមិនលះបង់នូវរបស់ដែលលះបង់ងាយ ១ ត្រូវជា ១០។

កុដិទូសកវគ្គ ទី៣

CS [sut.kn.jat.v04.03](#) | [book_058](#)

(៣. កុដិទូសកវគ្គ)

កុដិទូសកជាតក ទី១

CS [sut.kn.jat.321](#) | [book_058](#)

(៣២១. កុដិទូសកជាតកំ (៤-៣-១))

[៥៨២] (គ្រលេងគ្រលោង ពោលថា) នៃពានរ ក្បាល ដៃ និងជើងរបស់អ្នក ដូចជាមនុស្សដែរ តែព្រោះហេតុអ្វី បានជាផ្ទះរបស់អ្នកគ្មាន។

[៥៨៣] (ពានរ ឆ្លើយថា) នៃគ្រលេងគ្រលោង ក្បាល ដៃ និងជើងរបស់ខ្ញុំ ដូចមនុស្សមែនហើយ តែប្រាជ្ញាណា ដែលបោរណាចារ្យពោលថា ប្រសើរក្នុងពួកមនុស្ស ប្រាជ្ញានោះ របស់ខ្ញុំមិនមានទេ។

[៥៨៤] (គ្រលេងគ្រលោង ពោលថា) ធម្មតា អ្នកមានចិត្តមិននឹងនួន មានចិត្តរហូលរមួច ជាអ្នកប្រទូស្តចំពោះមិត្រ មានមារយាទមិនទៀងជានិច្ច តែងមិនមានសេចក្តីសុខ។

[៥៨៥] នៃពានរ អ្នកនោះចូរធ្វើនូវអាណុភាព (ឲ្យកើតបញ្ហា) ចូរផ្លាស់មរយាទចេញ ចូរធ្វើខ្មមជាគ្រឿងការពារនូវត្រជាក់ និងខ្យល់។

ចប់ កុដិទូសកជាតក ទី១។

ទុនុភាយជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.322 | book_058

(៣២២. ទុនុភាយជាតកំ (៤-៣-២))

[៥៨៦] (ទន្សាយ និយាយថា) សូមសេចក្តីចំរើនមានដល់លោកចុះ ខ្ញុំនៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះធ្វើសំឡេងឮទុនុភ ៨) តែខ្ញុំមិនដឹងនូវ ប្រទេសនោះថា អ្វីនេះ ធ្វើសំឡេងឮទុនុភ។

[៥៨៧] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់សំដែងថា) ទន្សាយឮសូរផ្លែព្រោះថាទុនុភ ដូច្នោះ ក៏ស្ទុះបោលប្រេច ហ្នឹងសត្វមើលបានឮពាក្យទន្សាយ ក៏ភ័យ តក់ស្លុត។

[៥៨៨] ពួកជនពាលនោះ មិនទាន់សម្រេចនូវចំណែកនៃសោតវិញ្ញាណ ឮសំឡេងនៃជនដទៃ មានសេចក្តីប្រហែសឆ្នេសដីក្រៃលែង ជនពាលទាំងនោះ រមែងលុះតាមពាក្យជនដទៃ។

[៥៨៩] ចំណែកពួកជនណា បរិបូណ៌ដោយសីល និងបញ្ញា ត្រេកអរក្នុងការស្ងប់រម្ងាប់ ជាធរិយ អ្នកឆ្ងាយ អ្នករៀនចាកបាប ធរិយនោះ មិន លុះតាមពាក្យជនដទៃទេ។

ចប់ ទុនុភាយជាតក ទី២។

ព្រហ្មទត្តជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.323 | book_058

(៣២៣. ព្រហ្មទត្តជាតកំ (៤-៣-៣))

[៥៩០] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះបាទព្រហ្មទត្ត បុគ្គលអ្នកសូម រមែងបានផលពីរយ៉ាង គឺការមិនបានទ្រព្យ ១ ការបានទ្រព្យ ១ ព្រោះថា ការសូម មានយ៉ាងនេះជាធម្មតា។

[៥៩១] បពិត្រព្រះអង្គជាតស្សៈលើរថនៃដែនបញ្ចាល អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានពោលនូវការសូមថាជាការយំ បុគ្គលណា យាត់នូវការសូម អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយហៅបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមានការយំតប។

[៥៩២] កុំឲ្យពួកជនអ្នកដែនបញ្ចាលមកប្រជុំគ្នា ឃើញអាត្មាភាពកំពុងយំ ឬព្រះអង្គកំពុងយំតបឡើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាអាត្មាភាពត្រូវ ការទីស្ងាត់។

[៥៩៣] (ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ត្រាស់ថា) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំនឹងឲ្យគោញីសម្បុរក្រហម ១០០០ ព្រមទាំងគោឈ្មោលដល់លោក ព្រោះថា អរិយជន បានស្តាប់នូវគាថាប្រកបដោយធម៌ របស់លោកជាអរិយៈ មិនគប្បីឲ្យ ដូចម្តេចកើត។

ចប់ ព្រហ្មទត្តជាតក ទី៣។

ចម្មសាដកជាតក ទី៤

CS sut.kn.jat.324 | book_058

(៣២៤. ចម្មសាដកជាតកំ (៤-៣-៤))

[៥៩៤] (ចម្មសាដកបរិញ្ញាដក ពោលថា) ឱ ពពែដីប្រសើរនេះ ជាសត្វជើង ៤ មានសភាពល្អ ដីចំរើនល្អ មានមរយាទ ជាទីស្រឡាញ់ មានយស តែងគោរពព្រាហ្មណ៍អ្នកបរិបូណ៌ដោយជាតិ និងមន្ត។

[៥៩៥] (បណ្ឌិតពាណិជពោធិសត្វ ពោលថា) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកកុំស្និទ្ធស្នាលនឹងសត្វជើង ៤ ដោយការឃើញមួយរំពេចឡើយ ដ្បិតសត្វ ពពែនេះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវការប្រហារដីមាំ បានជាថយក្រោយ និងព្រលែងនូវការប្រហារឲ្យងាយ។

[៥៩៦] (ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា) ឆ្លឹងភ្លើងរបស់ព្រាហ្មណ៍ក៏បាក់ អម្រែករបស់ព្រាហ្មណ៍ក៏ធ្លាក់ចុះ ទ្រព្យទាំងអស់របស់ព្រាហ្មណ៍ ក៏បែក ហើយ ព្រាហ្មណ៍លើកដៃទាំងពីរឡើង កន្ទក់កន្ទេញថា ពពែស្ទុះមកសម្លាប់ព្រាហ្មចារីបុគ្គល។

[៥៩៧] (បរិញ្ញាដក និយាយតទៅទៀតថា) ខ្ញុំជាមនុស្សឥតប្រាជ្ញា ត្រូវពពែបុះសម្លាប់ក្នុងថ្ងៃនេះយ៉ាងណា បុគ្គលណា សរសើរបុគ្គលដែល មិនគួរបូជា បុគ្គលនោះ ត្រូវគេសម្លាប់ ដេកនៅ (ក្នុងទីនេះ) យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ ចម្មសាដកជាតក ទី៤។

(៣២៥. គោតជានិក (៤-៣-៥))

[៥៩៨] (ទន្សែងពោធិសត្វ និយាយនឹងតាបសថា) ខ្ញុំស្មានអ្នកថាជាសមណៈ បានចូលទៅរកអ្នក ជាអ្នកមិនសង្រួម អ្នកនោះ ប្រហារខ្ញុំ ដោយដម្បង ដូចមនុស្សមិនមែនជាសមណៈដែរ។

[៥៩៩] ម្ចាស់តាបសកម្លៅ ប្រយោជន៍អ្វីដោយផ្ទួងសក់របស់អ្នក ប្រយោជន៍អ្វី ដោយស្បែកខ្លាឃ្មុំរបស់អ្នក ខាងក្នុងរបស់អ្នកសាំញ៉ាំដោយ កិលេស អ្នកបោសរំលីងតែសរីរៈខាងក្រៅ។

[៦០០] (តាបស និយាយថា) នៃទន្សែង ឯងចូរមកណោះ ឯងត្រឡប់មកវិញ ចូរវិភោគបាយស្រូវសាលីចុះ ប្រេង និងអម្បិលរបស់អញក៏មាន ដីប្តីរបស់អញក៏មានច្រើន។

[៦០១] (ទន្សែងឆ្លើយថា) ខ្ញុំនោះនឹងចូលទៅរកដំបូក ដំរៅ ១០០ជួរ បុរសយ៉ាងក្រៃលែង ថ្វីបើអ្នកឯងមានប្រេង និងអម្បិល ដីប្តីរបស់អ្នក មិនជាប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំឡើយ។

ចប់ គោតជានិក ទី៥។

កក្ការុជាតិ ទី៦

(៣២៦. កក្ការុជាតិ (៤-៣-៦))

[៦០២] (ទេវបុត្តជាធំ ពោលថា) បុគ្គលណា មិនលួចទ្រព្យគេដោយកាយ មិននិយាយកុហកដោយវាចា បានយសសក្តិហើយ មិនស្រវឹង បុគ្គលនោះឯង គួរប្រដាប់ផ្កាត្រឡាចជាទិព្វទាំងឡាយ។

[៦០៣] (ទេវបុត្តទី២ ពោលថា) បុគ្គលណា ស្ទុះស្ទែងរកទ្រព្យដោយធម៌ មិននាំយកទ្រព្យគេដោយបោកប្រាស បានទ្រព្យទាំងឡាយហើយ មិនស្រវឹង បុគ្គលនោះឯង គួរប្រដាប់នូវផ្កាត្រឡាចបាន។

[៦០៤] (ទេវបុត្តទី៣ ពោលថា) បុគ្គលណា មានចិត្តមិនឆាប់ហើរដូចរមៀត មានសទ្ធាមិនរសាយ មិនបរិភោគវត្ថុមានរសឆ្ងាញ់តែម្នាក់ឯង បុគ្គលនោះ ទើបគួរប្រដាប់នូវផ្កាត្រឡាចបាន។

[៦០៥] (ទេវបុត្តទី៤ ពោលថា) បុគ្គលណា មិនជេរប្រទេចពួកសប្បុរសក្នុងទីចំពោះមុខ ឬកំបាំងមុខ ជាអ្នកនិយាយយ៉ាងណា ធ្វើយ៉ាងនោះ បុគ្គលនោះ ទើបគួរប្រដាប់នូវផ្កាត្រឡាចបាន។

ចប់ កក្ការុជាតិ ទី៦។

កាកាតិជាតិ ទី៧

(៣២៧. កាកាតិជាតិ (៤-៣-៧))

[៦០៦] (នដកុវេរគន្ធព្វឡើងថា) ស្ត្រីជាទីស្រឡាញ់របស់ទូលព្រះបង្គំនៅក្នុងទីណា ក្លិនក្រអូបនេះ ក៏បក់មកអំពីទីនោះ ចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំ ត្រេកអរក្នុងស្ត្រីណា ស្ត្រីនោះឈ្មោះនាងកាកាតិ ទៅនៅក្នុងទីឆ្ងាយអំពីទីនេះ។

[៦០៧] (ស្តេចគ្រុឌ ពោលថា) អ្នកបានឆ្លងសមុទ្រ ដោយឧបាយដូចម្តេច បានឆ្លងទន្លេឈ្មោះកេបុកៈ ដោយឧបាយដូចម្តេច បានឆ្លងសមុទ្រ ទាំង ៧ ជាន់ ដោយឧបាយដូចម្តេច បានឡើងដើមរកា (ជាលំនៅរបស់យើង) ដោយឧបាយដូចម្តេច។

[៦០៨] (នដកុវេរគន្ធព្វ ឆ្លើយតបថា) ខ្ញុំបានឆ្លងសមុទ្រជាមួយនឹងលោក បានឆ្លងទន្លេឈ្មោះកេបុកៈជាមួយនឹងលោក បានឆ្លងសមុទ្រទាំង ៧ ជាន់ជាមួយនឹងលោក បានឡើងដើមរកាជាមួយនឹងលោក។

[៦០៩] (ស្តេចគ្រុឌ ពោលថា) អញនាំមក ទាំងនាំទៅនូវសហាយរបស់ប្រពន្ធ ហេតុណា ហេតុនោះ គួរតិះដៀលខ្លួនអញ មានកាយធំ គួរ តិះដៀលខ្លួនអញ ដែលមិនមានគំនិត។

ចប់ កាកាតិជាតិ ទី៧។

អននុសោចិយជាតិ ទី៨

(៣២៨. អននុសោចិយជាតិ (៤-៣-៨))

[៦១០] (តាបសពោធិសត្វ ពោលថា) នាងសម្មិល្លហាសិនី ជាស្រីដ៏ចម្រើន មានក្នុងចន្លោះពួកសត្វដ៏ចម្រើនដែលស្លាប់ហើយ ពួកសត្វដែលស្លាប់ហើយនោះ នឹងមានប្រយោជន៍អ្វីដល់ខ្ញុំ ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមិនសោកស្តាយនាងសម្មិល្លហាសិនី ជាទីស្រឡាញ់នុះឡើយ។

[៦១១] វត្តណា ៗ មិនមានដល់សត្វនោះ បើសត្វគប្បីសោកស្តាយ ចំពោះវត្តដែលគ្មាននោះ ៗ គប្បីសោយសោកចំពោះខ្លួនឯង ដែលលុះក្នុងអំណាចនៃមច្ចុគ្រប់កាលផង។

[៦១២] អាយុសង្ខារមិនទៅតាមសត្វណាមួយ ដែលឈរ អង្គុយ ដេក ដើរទៅមកឡើយ សត្វបើកភ្នែក ឆ្មេចភ្នែក ដរាបណា វ័យរបស់សត្វតែងរំកិលទៅដរាបនោះ។

[៦១៣] កាលបើសេចក្តីព្រាត់ប្រាសក្នុងខ្លួន ជាផ្លូវឥតសង្ស័យនោះហើយ បុគ្គលគប្បីអាណិតសត្វរស់នៅដីសេសសល់ មិនគួរសោយសោកចំពោះសត្វដែលច្យុតហើយទេ។

ចប់ អននុសោចិយជាតក ទី៨។

កាឡពហុជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.329 | book_058

(៣២៩. កាឡពហុជាតកំ (៤-៣-៩))

[៦១៤] (សេកឈ្មោះបោដ្ឋបាទជាប្អូន និយាយថា) កាលពីដើម យើងបានបាយ និងទឹកណា អំពីសំណាក់នៃស្តេចនោះ ឥឡូវនេះ បាយ និងទឹកនោះ បានទៅស្វារិញហើយ បពិត្របងរាជៈ ឥឡូវនេះ យើងនឹងនាំគ្នាទៅព្រៃវិញ ព្រោះព្រះបាទធនញ្ជួយ លែងរាប់អានយើងហើយ។

[៦១៥] (សេកពោធិសត្វ ឈ្មោះរាជៈជាបង និយាយតបថា) លាភក្តី អលាភក្តី យសក្តី អយសក្តី និន្ទាក្តី បសំសាក្តី សុខក្តី ទុក្ខក្តី លោកធម៌ទាំង ៨ នោះ មិនទៀង ក្នុងមនុស្សសត្វទាំងឡាយទេ ម្ចាស់បោដ្ឋបាទ អ្នកកុំសោកស្តាយឡើយ អ្នកនឹងសោកស្តាយធ្វើអ្វី។

[៦១៦] (សេកឈ្មោះបោដ្ឋបាទ និយាយថា) បពិត្របងរាជៈ បងជាអ្នកប្រាជ្ញមែនពិតហើយ បងដឹងនូវប្រយោជន៍ ដែលមិនទាន់មានមក តើយើងនឹងឃើញស្វាដីលាមក ដែលត្រូវគេបណ្តេញពីរាជត្រកូលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។

[៦១៧] (រាជៈ និយាយតបថា) ស្វាខ្មៅឈ្មោះកាឡពហុ ញាក់ត្រចៀក ធ្វើមុខក្រញូរ គង់ធ្វើឲ្យព្រះរាជកុមារភិតភ័យ ដោយការសង្ស័យថា មុហុំ មុហុំ វាមុខជានឹងបិតនៅឆ្ងាយអំពីបាយ និងទឹក ដោយហេតុណា វានឹងធ្វើនូវហេតុនោះ ដោយខ្លួនឯងពុំលែងឡើយ។

ចប់ កាឡពហុជាតក ទី៩។

សីលវិមំសជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.330 | book_058

(៣៣០. សីលវិមំសជាតកំ (៤-៣-១០))

[៦១៨] (បុរោហិតពោធិសត្វ និយាយថា) បានឮមកថា សីល ជាគុណជាតដ៏ល្អ សីល ជាគុណដ៏ប្រសើរក្រៃលែងក្នុងលោក សូមព្រះអង្គទតមើលចុះ ដូចយ៉ាងនាគ ជាសត្វមានពិសដ៏ខ្លាំងពន្លឺ មិនហ៊ានបៀតបៀន ដោយយល់ថា បុគ្គលនេះមានសីល។

[៦១៩] (ពោធិសត្វ ពោលថា) ដុំសាច់បន្តិចបន្តួច នៅមានដល់ខ្លែងនោះ ដរាបណា ពួកប្រមង់ក្នុងលោក ចោមចឹកខ្លែងនោះ ដរាបនោះដែរ សត្វបក្សីដីសេស មិនបានបៀតបៀនខ្លែងដែលមិនមានសាច់ជាក្រៀងកង្វល់នោះ។

[៦២០] បុគ្គលដេកលក់ជាសុខ ព្រោះមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីប្រាថ្នាដែលមានលទ្ធផលក៏ជាសុខ នាងបិដ្ឋលាទាសី បានធ្វើនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ឲ្យគ្មានសេចក្តីប្រាថ្នាវិញ ក៏ដេកលក់ជាសុខដែរ។

[៦២១] ក្នុងលោកនេះក្តី ក្នុងលោកខាងមុខក្តី មិនមានធម៌ដទៃប្រសើរជាងសមាធិឡើយ (ព្រោះ) បុគ្គលអ្នកតាំងនៅក្នុងសមាធិហើយ រមែងមិនបៀតបៀនបុគ្គលដទៃផង មិនបៀតបៀនខ្លួនឯងផង។

ចប់ សីលវិមំសជាតក ទី១០។

ចប់ កុដិទូសកវគ្គ ទី៣។

ឧទ្ទាននៃកុដិទូសកវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីក្បាល និងដៃដើមរបស់ស្វាដូចមនុស្ស ១ ប្រទេសធ្វើនូវសំឡេងថាទុទុកៈ ១ បុគ្គលអ្នកសូម ១ សត្វពពែប្រសើរ ១ សត្វទន្សឹងប្រសើរ ១ ការមិនល្អដោយកាយ ១ ទន្លេឈ្មោះកេបុកៈ ១ ស្រ្តីចម្រើនប្រសើរ ១ សេកឈ្មោះរាជៈ ១ សីលប្រសើរ ១ ត្រូវជា ១០។

កោកិលវគ្គ ទី៤

(៤. កោតិលវគ្គោ)

កោកាលិកជាតក ទី១

(៣៣១. កោតិលជាតកំ (៤-៤-១))

[៦២២] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណានិយាយហួសប្រមាណ ក្នុងកាលដែលមិនសម្រេច (លទ្ធផល) បុគ្គលនោះ ត្រូវគេកំចាត់ចេញ ដេកនៅតែម្នាក់ឯង ដូចកូនតារាវី (ដែលមេក្អែកចឹកកំចាត់ចេញ)។

[៦២៣] កាំបិតទុកជាគេសំលៀងមុតហើយ ឬថ្នាំពិសដ៏ក្លាខ្លាំង ក៏មិនទាញបុគ្គលឲ្យធ្លាក់ចុះ ដូចវាជាទុព្ភាសិតទេ។

[៦២៤] ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញគួររក្សាវាចាទុក ក្នុងកាលដែលគួរ និងកាលមិនគួរ មិនគួរនិយាយហួសប្រមាណ សូម្បីចំពោះបុគ្គលដែលស្មើនឹងខ្លួន។

[៦២៥] ចំណែកបុគ្គលណាមានគំនិតគិតទុកមុន មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា និយាយល្មមប្រមាណ ក្នុងកាលគួរ បុគ្គលនោះ អាចចាប់សត្រូវទាំងពួងបាន ដូចគ្រុឌចាប់នាគដូច្នោះ។

ចប់ កោកាលិកជាតក ទី១។

រថលដ្ឋិជាតក ទី២

(៣៣២. រថលដ្ឋិជាតកំ (៤-៤-២))

[៦២៦] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) បពិត្រព្រះរាជា បុគ្គលខ្លះប្រហារខ្លួន ដោយខ្លួនឯង ហើយនិយាយថា គេប្រហារក៏មាន ផ្ទាញ់គេហើយ និយាយថា គេផ្ទាញ់ខ្លួនក៏មាន អ្នកប្រាជ្ញកុំគប្បីជឿពាក្យនៃអ្នកនិយាយមុនដោយដាច់ខាតឡើយ។

[៦២៧] ហេតុនោះ បណ្ឌិតជាតិ គួរស្តាប់ពាក្យរបស់បុគ្គលក្រៅពីនេះផង លុះស្តាប់ពាក្យរបស់ជនទាំងពីរនាក់ហើយ គប្បីធ្វើតាមច្បាប់ចុះ។

[៦២៨] គ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មិនប្រពៃ អ្នកបួសមិនសង្រួម មិនប្រសើរ ព្រះរាជាមិនពិចារណាហើយធ្វើ មិនប្រសើរ បណ្ឌិតដែលជាអ្នកច្រើនក្រោធ ក៏ពុំប្រសើរ។

[៦២៩] បពិត្រព្រះអង្គជាម្ចាស់នៃទិស ក្សត្រីយ៍គប្បីពិចារណាហើយសឹមធ្វើ បើមិនទាន់ពិចារណា មិនត្រូវធ្វើទេ យសក្តី កិត្តិស័ព្ទក្តី រមែងចំរើនដល់ព្រះរាជា ដែលពិចារណាហើយទើបធ្វើ។

ចប់ រថលដ្ឋិជាតក ទី២។

គោធជាតក ទី៣

(៣៣៣. បក្កគោធជាតកំ (៤-៤-៣))

[៦៣០] (នាងទេវី ក្រាបបង្គំទូលថា) ព្រះអង្គណា ដែលមានព្រះខ័នសៀត ទ្រង់ស្លឹតស្លាងហើយ ទ្រង់ទ្រង់នូវសំពត់តិរិដិ ទ្រង់មានទន្ធចង្ហើរ បានបោលទៅអំពីមែកអស្សត្ត្រព្រឹក្ស ព្រះអង្គនោះ ទ្រង់ប្រសើរក្នុងរថ គឺខ្ញុំដឹងច្បាស់ហើយ ក្នុងកាលនោះឯង។

[៦៣១] (ពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលគប្បីសំពះបុគ្គលអ្នកសំពះខ្លួន គប្បីសេពគប់បុគ្គលអ្នកសេពគប់ខ្លួន គប្បីធ្វើកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលជួយធ្វើកិច្ចខ្លួន មិនគប្បីធ្វើនូវសេចក្តីចំរើនដល់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីវិនាស មិនគប្បីគប់រកនូវបុគ្គលដែលមិនគប់រក (ខ្លួននោះឡើយ)។

[៦៣២] គប្បីលះបង់នូវបុគ្គល ដែលលះបង់ខ្លួន មិនគប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ដោយតណ្ហា (ក្នុងបុគ្គលនោះ) មិនគប្បីគប់រកនូវបុគ្គលដែលមានចិត្តរវើរវាយ ដូចសត្វបក្សីដឹងថា ឈើមានផ្លែអស់ហើយ (ហើរទៅរកដើមឈើដែលមានផ្លែបរិបូណ៌) គប្បីរមិលមើលបុគ្គលដទៃ ព្រោះថាលោកសន្តិវាសន៍ណាស់។

[៦៣៣] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) យើងនោះ ជាក្សត្រីយ៍ កាលឃើញនូវភាពនៃកតញ្ញូ នឹងធ្វើតបដល់នាងតាមសមត្ថភាព យើងនឹងឲ្យឥស្សរិយយសទាំងអស់ដល់នាង នាងចង់បានរបស់ណា យើងនឹងឲ្យរបស់នោះដល់នាង។

ចប់ គោធជាតក ទី៣។

រាជោវាទជាតក ទី៤

(៣៣៤. រាជារាទជាតកំ (៤-៤-៤))

[៦៣៤] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) កាលដែលពួកគោញីឆ្លងដើរទៅ បើគោមេហ្លួងដើររៀច ពួកគោញី ក៏ដើររៀចតាមដៃ ព្រោះគោមេហ្លួង ដើររៀចនោះ។

[៦៣៥] ក្នុងពួកមនុស្ស ក៏យ៉ាងនោះដែរ មនុស្សណា ដែលគេសន្មតថា ប្រសើរជាងគេ បើមនុស្សនោះ ប្រព្រឹត្តអធម៌ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ដល់ប្រជាជនឯទៀត បើព្រះរាជាជាអ្នកប្រព្រឹត្តអធម៌ រាស្ត្រទាំងអស់ រមែងដេកជាទុក្ខ។

[៦៣៦] កាលដែលពួកគោញីដើរឆ្លងទៅ បើគោមេហ្លួងដើរត្រង់ ពួកគោញីទាំងអស់ ក៏ដើរត្រង់ដែរ កាលបើគោមេហ្លួងនាំដើរទៅត្រង់។

[៦៣៧] ក្នុងពួកមនុស្សក៏យ៉ាងនោះដែរ មនុស្សណា ដែលគេសន្មតថា ប្រសើរជាងគេ បើមនុស្សនោះ ប្រព្រឹត្តិធម៌ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ដល់ប្រជាជនក្រៅនេះ បើព្រះរាជាជាអ្នកប្រព្រឹត្តិធម៌ រាស្ត្រទាំងអស់ក៏ដេកជាសុខ។

ចប់ រាជារាទជាតក ទី៤។

ជម្ពូកជាតក ទី៥

(៣៣៥. ជម្ពូកជាតកំ (៤-៤-៥))

[៦៣៨] (រាជសីហ៍ និយាយថា) នៃចចក ជំរិះនោះធំណាស់ មានកាយក៏ខ្ពស់ មានភ្នែកក៏វែង ពួកសត្វកើតក្នុងត្រកូលរាជសីហ៍ណា រមែងចាប់ ជំរិះបាន អ្នកឯងមិនមែនកើតក្នុងត្រកូលរាជសីហ៍នោះទេ។

[៦៣៩] សត្វណា មិនមែនជារាជសីហ៍ ក្លែងខ្លួនដោយមានៈថា អញជារាជសីហ៍ សត្វនោះ រមែងដេកចូរលើផែនដី ដូចជាចចកមកកាន់ជំរិះ (ត្រូវជំរិះជាន់)។

[៦៤០] ចចកនេះ មិនដឹងកំឡាំងកាយ កំឡាំងប្រាជ្ញា និងកំណើតរបស់សីហៈ ដែលជាសត្វមានយស ជាសត្វខ្ពង់ខ្ពស់ ជាសត្វមានខ្លួនមាំមួន ជា សត្វមានកំឡាំងខ្លាំងសោះ ទើបត្រូវជំរិះជាន់ស្លាប់។

[៦៤១] ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលណា បានពិចារណាឲ្យដឹងច្បាស់នូវកំឡាំងកាយ និងកំឡាំងប្រាជ្ញាក្នុងខ្លួន ជាអ្នកកំណត់ដោយការស្វាធារ ដោយការប្រឹក្សា ដោយសុភាសិត (ជាមុន) ទើបធ្វើការងារ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឈ្នះនូវប្រយោជន៍ធំ គឺមិនសាបសូន្យប្រយោជន៍។

ចប់ ជម្ពូកជាតក ទី៥។

ព្រហ្មាធិត្តជាតក ទី៦

(៣៣៦. ព្រហ្មាធិត្តជាតកំ (៤-៤-៦))

[៦៤២] (អាមាស្យពោធិសត្វ ទូលថា) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ស្មៅ ៗ ដូច្នោះ តើនរណាហ្ន៎ លួចយកស្មៅរបស់ព្រះអង្គទៅ ហេតុដូចម្តេច បានជា ព្រះអង្គមានកិច្ចដោយស្មៅ ទើបត្រាស់រកតែស្មៅប៉ុណ្ណោះ។

[៦៤៣] (ព្រះបាទពារាណសី ត្រាស់ថា) តាបសឈ្មោះឆត្ត មានរាងកាយដ៏ខ្ពស់ ជាព្រហ្មចារីបុគ្គល ជាពហូស្សូត បានមកក្នុងទីនេះ លោក បានប្រមូលទ្រព្យរបស់យើងទាំងអស់ រួចដាក់ស្មៅ (ក្នុងពាងទាំងឡាយ) ហើយទៅបាត់។

[៦៤៤] (ព្រះពោធិសត្វ ពោលថា) ការកាន់យកទ្រព្យទាំងអស់ របស់ខ្លួនក្តី ការមិនកាន់យកស្មៅ (ដែលមិនគួរយកទៅ) នេះក្តី ជាកិច្ចដែល អ្នកប្រាថ្នានូវទ្រព្យដ៏ច្រើន ដោយយកស្មៅបន្តិចបន្តួច (ជាលេស) គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះឯង (ព្រោះហេតុនោះ) ឆត្តតាបស ដាក់ស្មៅក្នុងពាង ទាំងឡាយ ហើយទៅបាត់ ចុះការខ្សឹកខ្សួលធ្វើអ្វី ក្នុងរបស់នោះ។

[៦៤៥] (ព្រះបាទពារាណសី ត្រាស់ថា) ពួកលោកអ្នកមានសីលធម៌ មិនធ្វើបែបនេះទេ ចំណែកមនុស្សពាល ទើបធ្វើសីលធម៌ទាំងឡាយ របស់ខ្លួន (ឲ្យអាក្រក់) ភាពជាបណ្ឌិត នឹងធ្វើខ្លួនឲ្យជាបុគ្គលអ្នកទ្រុស្តសីល មានសីលមិនខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចម្តេចកើត។

ចប់ ព្រហ្មាធិត្តជាតក ទី៦។

បឺបជាតក ទី៧

(៣៣៧. បឺបជាតកំ (៤-៤-៧))

[៦៤៦] (ពារណសីសេដ្ឋី ពោលថា) យើងខ្ញុំទាំងឡាយមិនបានប្រគេនតាំង មិនបានប្រគេនទឹក ទាំងមិនបានប្រគេនភោជនាហារដល់លោកសូមលោកជាព្រហ្មចារីអត់ទោសដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំឃើញទោសនុះហើយ។

[៦៤៧] (ពោធិសត្វ ពោលថា) អាត្មាមិនជាប់ចំពាក់ផង មិនខឹងផង ទាំងវត្តតិចតួច ដែលមិនជាទីស្រឡាញ់របស់អាត្មា ក៏មិនមានឡើយ មួយទៀត អាត្មាមានសេចក្តីត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តថា ធម្មតា នៃត្រកូលប្រាកដដូច្នោះ ដោយពិត។

[៦៤៨] (សេដ្ឋី ពោលថា) យើងខ្ញុំបានប្រគេនអាសនៈ ប្រគេនទឹក ប្រគេនប្រេងសម្រាប់លាងជើងទាំងអស់នេះ នេះជាធម្មតារបស់ឪពុក និងជីតា ក្នុងត្រកូលរបស់យើងខ្ញុំ សព្វ ៗ កាល។

[៦៤៩] យើងខ្ញុំនឹងបម្រើ (សមណព្រាហ្មណ៍អ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ល្អ) ដូចជាញាតិជាន់ខ្ពស់ ដោយសេចក្តីគោរព នេះជាធម្មតារបស់ឪពុក និងជីតា ក្នុងត្រកូលរបស់យើងខ្ញុំ សព្វ ៗ កាល។

ចប់ បឺបជាតក ទី៧។

ថុសជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.338 | book_058

(៣៣៨. ថុសជាតកំ (៤-៤-៨))

[៦៥០] (ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់ថា) កណ្តុរទាំងឡាយ ស្គាល់ច្បាស់នូវអង្កាម ស្គាល់ច្បាស់នូវអង្ករ កណ្តុរទាំងឡាយ រៀបបង់នូវអង្កាម ស៊ីតែអង្ករ។

[៦៥១] ការប្រឹក្សាគ្នាណាក្នុងព្រៃ ការខ្សឹបណាក្នុងស្រុក ទាំងការគិត (ប្រុងប្រហារ) ណា រឿងទាំងនេះ អញដឹងច្បាស់ហើយ។

[៦៥២] ឮថាទំនៀម ស្វាជាឪពុក តែងយកធ្មេញទៅខាំផ្តាច់នូវអង្កជាតរបស់កូនតូច ដែលកើតហើយ។

[៦៥៣] អ្នកឯងលូនរាវ ដូចជាពពែខ្វាក់ក្នុងចំការស្លែ បុគ្គលណា ដេកខាងក្រោមទីដេក អំពើរបស់បុគ្គលនោះ យើងដឹងច្បាស់ហើយ។

ចប់ ថុសជាតក ទី៨។

ពារេវុជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.339 | book_058

(៣៣៩. ពារេវុជាតកំ (៤-៤-៩))

[៦៥៤] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ជនទាំងឡាយ បានយកសាច់ និងផ្លែឈើ ឬជាភ្នែកក្នុងដែននោះ ព្រោះមិនទាន់ឃើញសត្វក្លោក ជាសត្វមានសិរិរិ មានសំឡេងពីរោះ។

[៦៥៥] ក្លោកជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសំឡេងពីរោះ បានមកដល់ដែនពារេវុ ក្នុងកាលណា លាភ និងសក្ការៈរបស់ភ្នែក ក៏សាបសូន្យក្នុងកាលនោះ។

[៦៥៦] ព្រះពុទ្ធជាធម្មរាជ ទ្រង់ធ្វើនូវពន្លឺ មិនទាន់កើតឡើងដរាបណា ពួកជនឯទៀត បានបូជាសមណព្រាហ្មណ៍ដ៏ច្រើន ដរាបនោះ។

[៦៥៧] ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយសំឡេង បានសំដែងនូវព្រះធម៌ក្នុងកាលណា លាភ និងសក្ការៈរបស់តិរិយទាំងឡាយ ក៏សាបសូន្យអស់ក្នុងកាលនោះ។

ចប់ ពារេវុជាតក ទី៩។

វិសយ្ហជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.340 | book_058

(៣៤០. វិសយ្ហជាតកំ (៤-៤-១០))

[៦៥៨] (សក្កុទេវរាជ ត្រាស់ថា) នៃវិសយ្ហសេដ្ឋី ក្នុងកាលមុន អ្នកបានឲ្យទានទាំងឡាយហើយ កាលអ្នកចេះតែឲ្យ សក្ការៈអស់ទៅនៃភោគៈ ទាំងឡាយ បានកើតមានហើយ ខាងមុខអំពីនេះទៅ បើអ្នកមិនឲ្យទានទេ ភោគសម្បត្តិទាំងឡាយរបស់អ្នក ដែលឈប់ឲ្យ ទើបគង់នៅ។

[៦៥៩] (វិសយ្ហសេដ្ឋី ពោលថា) នៃសហស្សនេត្រ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ បានពោលថា អំពើដ៏លាមក អរិយជនសូម្បីជាអ្នកកំសត់ ក៏មិនគប្បីធ្វើដែរ នៃជនិន្រ្ទ យើងលះបង់ហើយនូវសេចក្តីជឿក្នុងទាន ព្រោះហេតុតែទ្រព្យណា ទ្រព្យនោះពុំមានដល់យើងឡើយ។

[៦៦០] រថមួយ បរទៅតាមផ្លូវណា រថឯទៀត ក៏បរទៅតាមផ្លូវនោះដែរ នៃវាសវៈ កិច្ចវត្តដែលយើងបំពេញមកក្នុងកាលមុន ចូរប្រព្រឹត្តទៅចុះ។

[៦៦១] បើទ្រព្យមាន យើងនឹងឲ្យបាន កាលបើទ្រព្យមិនមាន យើងនឹងឲ្យដូចម្តេចកើត ថ្វីបើយើងជាអ្នក (ច្រូតស្មៅលក់) យើងនៅតែឲ្យទាន យើងមិនប្រហែសក្នុងទានទេ។

ចប់ វិសយ្ហជាតក ទី១០។

ចប់ កោកិលវគ្គ ទី៤។

ឧទ្ទាននៃកោកិលវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបុគ្គលនិយាយហួសប្រមាណ ១ បុគ្គលផ្ទាញ់ខ្លួនឯង ១ ព្រះរាជាប្រសើរក្នុងរថកណ្តាលព្រៃ ១ គោដើររៀច ១ ផ្តែចចក ១ ស្តេចត្រាស់ ថាស្មៅ ១ ដើងតាំងជាអាសនៈដីប្រសើរ ១ អង្ករ ១ សត្វក្លោក ១ វិសយ្ហសេដ្ឋី ១ ត្រូវជា ១០។

ចុល្លកុណាលវគ្គ ទី៥

CS sut.kn.jat.v04.06 | book_058

(៥. ចុល្លកុណាលវគ្គ)

កុណ្ណាលិកជាតក ទី១

CS sut.kn.jat.341 | book_058

(៣៤១. កណ្ណវិជាតកំ (៤-៥-១))

[៦៦២] (ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា) ស្រ្តីទាំងឡាយ អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីត្រេកអរ ចំពោះបុរសទាំងឡាយ ជាស្រ្តីមានចិត្តច្រើនផង ផ្ទុំផ្ទាស់មិនបានផង ប្រសិនបើស្រ្តីទាំងអស់ ធ្វើនូវសេចក្តីពេញចិត្ត (ចំពោះបុរស) ដោយខ្លួនឯងក៏ដោយ បុរសមិនគប្បីទុកចិត្តទេ ព្រោះថា ស្រ្តីទាំងឡាយ ស្មើដោយ កំពង់ទឹក។

[៦៦៣] ហេតុនៃសេចក្តីធុញទ្រាន់ណា នៃព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមកិណ្ណវ័រ និងនាងទេវីទ្រង់ព្រះនាមកិណ្ណវ័រ (ហេតុនៃសេចក្តីធុញទ្រាន់នោះ) បុគ្គល ឃើញហើយ (គប្បីដឹងចុះ) ស្រ្តីទាំងពួង រមែងមិនត្រេកអរ (នឹងស្វាមី) ក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន នាងកិណ្ណវ័រទេ ជាភរិយា លះបង់នូវព្រះរាជាកិណ្ណវ័រនោះ ជា ស្វាមីប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះតែឃើញនូវបុរសខ្លួនដទៃ។

[៦៦៤] នាងបញ្ចបាបី ជាភរិយារបស់ព្រះបាទពកៈផង របស់ព្រះបាទពារិកៈផង ដែលលុះក្នុងកាមដីជ្រុលពេក ក៏បានប្រព្រឹត្តបទមិនគួរ ជាមួយនឹងបុរសអ្នកបម្រើ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ស្រ្តីមិនប្រព្រឹត្តបទមិនគួរ នឹងបុរសដទៃនោះ។

[៦៦៥] អគ្គមហេសីឈ្មោះនាងបិយង្កានី ជាទីគាប់ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ជាធំក្នុងលោកទាំងមូល បានប្រព្រឹត្តបទមិនគួរ ជាមួយនឹងបុរសអ្នកឃ្វាលសេះមង្គល ជាអ្នកបម្រើនៃអគ្គមហេសីនោះ ជាស្រីប្រាថ្នាកាម ក៏មិនបាននូវបុរសអ្នកឃ្វាលសេះនោះផង (នូវទីជាអគ្គ មហេសីផង)។

ចប់ កុណ្ណាលិកជាតក ទី១។

វានរជាតក ទី២

CS sut.kn.jat.342 | book_058

(៣៤២. វានរជាតកំ (៤-៥-២))

[៦៦៦] (ពានរពោធិសត្វ ពោលថា) នៃសត្វទឹកក្រពើ អញអាចឃើញខ្លួនអំពីទឹកមកលើគោកហើយ ឥឡូវនេះ អញមិនលុះអំណាចនៃអ្នកឯង ទៀតទេ។

[៦៦៧] ផ្លែឈើទាំងឡាយណា ដែលយើងគប្បីទៅកាន់ត្រើយនៃសមុទ្រ ហើយស៊ីផ្លែឈើទាំងឡាយនោះ គឺផ្លែស្វាយ ផ្លែព្រីង ផ្លែខ្នុរ មិនគួរ ដល់យើងឡើយ ឯផ្លែល្ងារបស់យើង ទើបប្រសើរជាង។

[៦៦៨] បុគ្គលណា មិនដឹងហេតុដែលកើតឡើងភ្លាម ៗ ទេ បុគ្គលនោះ គង់លុះក្នុងអំណាចសត្រូវផង រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងកាលជាខាង ក្រោយផង។

[៦៦៩] បុគ្គលណា ដឹងនូវហេតុដែលកើតឡើងភ្លាម បុគ្គលនោះ គង់រួចចាកសេចក្តីចង្អៀត គឺសត្រូវផង មិនក្តៅក្រហាយក្នុងកាលជាខាង ក្រោយផង។

ចប់ វានរជាតក ទី២។

កុន្តិនីជាតក ទី៣

CS sut.kn.jat.343 | book_058

(៣៤៣. កុន្តិនីជាតកំ (៤-៥-៣))

[៦៧០] (មេក្រៀលទូលស្តេចថា) ខ្ញុំនៅអាស្រ័យក្នុងព្រះរាជដំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។ ធ្វើសក្ការបូជាជានិច្ច ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គបានធ្វើ (នូវហេតុ ឲ្យខ្ញុំចេញទៅ) បពិត្រមហារាជ បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅ។

[៦៧១] (ព្រះរាជាពោធិសត្វ ត្រាស់ថា) បុគ្គលណា (ដឹង) អំពីអាក្រក់ ដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយចំពោះខ្លួន (ដឹង) អំពីអាក្រក់តប ដែលខ្លួន ធ្វើតបតវិញ ពៀររបស់បុគ្គលនោះ រមែងស្ងប់រម្ងាប់ដោយអាការយ៉ាងនេះ នៃនាងក្រៀល ចូរនាងនៅចុះ កុំទៅឡើយ។

[៦៧២] (មេក្រៀល និយាយថា) មិត្តភាពនៃបុគ្គលដែលត្រូវគេធ្វើ និងបុគ្គលអ្នកធ្វើ (តប) រមែងមិនត្រូវទៀតបានឡើយ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ មិន យល់តាមទេ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំនឹងទៅមិនខាន។

[៦៧៣] (ព្រះរាជា ត្រាស់ថា) មិត្តភាពរបស់បុគ្គលដែលត្រូវគេធ្វើ និងបុគ្គលអ្នកធ្វើ (តប) រមែងត្រូវទៀតបានចំពោះពួកជនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិន ចំពោះពួកជនពាលទេ ម្ចាស់នាងក្រៀល នាងចូរនៅចុះ នាងកុំទៅឡើយ។

ចប់ កុន្តិនីជាតកំ ទី៣។

អម្ពជាតកំ ទី៤

[CS sut.kn.jat.344](#) | [book_058](#)

(៣៤៤. អម្ពជាតកំ (៤-៥-៤))

[៦៧៤] (សេដ្ឋីធីតាទី១ ពោលថា) ស្ត្រីណាចូលច្បាយរបស់លោកម្ចាស់ ស្ត្រីនោះ ចូរលុះក្នុងអំណាចនៃបុរសដែលប្រដាប់ដោយរត្តសម្រាប់ ធ្វើសក់ឲ្យខ្មៅ លំបាកដោយសណ្ឋានចុះ (បានប្តីចាស់)។

[៦៧៥] (សេដ្ឋីធីតាទី២ ពោលថា) ស្ត្រីណាចូលច្បាយរបស់លោកម្ចាស់ ស្ត្រីបែបនោះ ទោះបីអាយុដល់ ២០ ឆ្នាំ ឬ ២៥ ឆ្នាំ ឬក៏ថយពី ៣០ ឆ្នាំ ក៏កុំឲ្យបានប្តីឡើយ។

[៦៧៦] (សេដ្ឋីធីតាទី៣ ពោលថា) ស្ត្រីណាចូលច្បាយរបស់លោកម្ចាស់ ស្ត្រីនោះតែម្នាក់ឯង ពីងផ្អែកតែនឹងប្តី ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ កុំ ឲ្យច្របនឹងប្តីក្នុងទីដែលសន្យាឡើយ។

[៦៧៧] (សេដ្ឋីធីតាទី៤ ពោលថា) ស្ត្រីណាចូលច្បាយរបស់លោកម្ចាស់ ស្ត្រីនោះមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ មានសំលៀកបំពាក់ដ៏ស្អាត ទ្រទ្រង់ កម្រងផ្កា ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ចូរដេកនៅលើទីដេកតែម្នាក់ឯងចុះ។

ចប់ អម្ពជាតកំ ទី៤។

គជកុម្មជាតកំ ទី៥

[CS sut.kn.jat.345](#) | [book_058](#)

(៣៤៥. គជកុម្មជាតកំ (៤-៥-៥))

[៦៧៨] (អាមាត្យពោធិសត្វ ពោលថា) កាលណារឿង ១) នេះព្រៃ ម្ចាស់បចលកៈ អ្នកនឹងធ្វើដូចម្តេច បើអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមយឺតយូរ យ៉ាងនេះ។

[៦៧៩] (គជកុម្មៈ (ខ្យងសោក) ពោលថា) ប្រហោងឈើ ក្រហែងដីមានច្រើន បើយើងទៅមិនដល់ទីទាំងនោះទេ យើងទៀងតែស្លាប់។

[៦៨០] (ពោធិសត្វ ពោលថា) បុគ្គលណា រហ័សរហួនក្នុងកាលដែលខ្លួនធ្វើការងារយឺតយូរផង យឺតយូរក្នុងការងារដែលគេត្រូវធ្វើឲ្យ រហ័សរហួនផង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា បំបាក់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនចោល ដូចជាបុរសដើរជាន់ស្លឹកត្នោតស្លូតឲ្យខ្ទេចដូច្នោះ។

[៦៨១] បុរសណា យឺតយូរក្នុងការងារដែលខ្លួនត្រូវធ្វើឲ្យយឺតយូរផង រហ័សរហួនផង ក្នុងការងារដែលខ្លួនធ្វើឲ្យរហ័សផង ប្រយោជន៍របស់ បុរសនោះ តែងពេញគ្រប់គ្រាន់ ដូចជាព្រះចន្ទ្រវរ្ម័កវត្តិ (ឲ្យលេចពន្លឺធំម្តងបន្តិច ។)។

ចប់ គជកុម្មជាតកំ ទី៥។

កេសរជាតកំ ទី៦

[CS sut.kn.jat.346](#) | [book_058](#)

(៣៤៦. កេសរជាតកំ (៤-៥-៦))

[៦៨២] (នារទាមាត្យ ទូលសួរកេសរតាបសថា) កេសរតាបសមានព្រះភាគ (របស់យើងខ្ញុំ) នេះ លះបង់ព្រះបាទពារាណសី ជាធំជាងមនុស្ស អ្នកឲ្យសំរេចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង ហើយត្រេកអរសប្បាយក្នុងអាស្រមរបស់កូនសិស្សឈ្មោះកប្បកៈ តើដោយឧបាយដូចម្តេច។

[៦៨៣] (កេសរតាបស និយាយថា) ម្ចាស់អាមាត្យ រសទាំងឡាយដ៏ឆ្ងាញ់ គួររីករាយក៏មាន ដើមឈើទាំងឡាយ ជាទីរីករាយចិត្តក៏មាន ពាក្យជាសុភាសិតទាំងឡាយរបស់កប្បកៈ តែងធ្វើឲ្យអាត្មាត្រេកអរបាន។

[៦៨៤] (នារទាមាត្យ ពោលថា) លោកម្ចាស់ ឆាន់ចង្កាន់ស្រូវសាលី ដែលលាយនឹងសាច់ដ៏ស្អាត ហេតុដូចម្តេច បានជាស្រងែរ និងស្មៅតែលលកដែលមិនមានរសប្រៃសោះ ធ្វើឲ្យលោកម្ចាស់ត្រេកអរបាន។

[៦៨៥] (កេសរតាបស និយាយតបថា) បុគ្គលមានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល បរិភោគភោជនទោះបីឆ្ងាញ់ក្តី មិនឆ្ងាញ់ក្តី តិចក្តី ច្រើនក្តី ក្នុងកន្លែងណា ភោជន (ណាមួយដែលបុគ្គលបរិភោគហើយ ក្នុងទីកន្លែងនោះ ជាភោជនប្រសើរ) ព្រោះរស មានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលយ៉ាងក្រៃលែង។

ចប់ កេសរជាតក ទី៦។

អយក្ខណ៍ជាតក ទី៧

CS sut.kn.jat.347 | book_058

(៣៤៧. អយក្ខណ៍ជាតក (៤-៥-៧))

[៦៨៦] (ពោធិសត្វ ពោលថា) អ្នកណា ឈរកាន់ញញួរដែកទាំងមូលធំហួសប្រមាណ លើអាកាស អ្នកនោះមកបិតនៅ ដើម្បីរក្សាអញ (ក្នុងថ្ងៃនេះ) ឬព្យាយាម ដើម្បីសម្លាប់អញ។

[៦៨៧] (យក្ស ពោលថា) បពិត្រមហារាជ ខ្ញុំព្រះអង្គជាទូតរបស់អារក្សទឹក ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវពួកអារក្សទឹកប្រើមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីសម្លាប់ព្រះអង្គតែថា ព្រះឥន្ទ្រជាស្តេចទេវតារក្សាព្រះអង្គ ហេតុនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងបំបែកព្រះសិរីរូបរបស់ព្រះអង្គមិនបានទេ។

[៦៨៨] (ពោធិសត្វ ពោលថា) បើទេវរាជ ទេវានុមិត្ត មយវៈ សុជម្ពតិ រក្សានូវអញ ម្ចាស់បិសាច អារក្សទាំងអស់ ចូរបន្តិឡើងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ យ៉ាងអញមិនតក់ស្លុត ចំពោះពួកអារក្សទឹកទេ។

[៦៨៩] ពួកកុម្មុណ្ណ និងពួកបិសាចនៅលើគំនរសំរាមទាំងអស់ ចូរកំចាត់តាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ នៃបិសាច ពួកបិសាចទាំងអស់ មិនអាចដើម្បីច្បាំងនឹងអញបានទេ ការបន្តាចគួរឲ្យខ្លាចនោះធំណាស់ (តែអញមិនខ្លាចឯងទេ)។

ចប់ អយក្ខណ៍ជាតក ទី៧។

អរញ្ញជាតក ទី៨

CS sut.kn.jat.348 | book_058

(៣៤៨. អរញ្ញជាតក (៤-៥-៨))

[៦៩០] (តាបសកុមារ និយាយប្រាប់បិតាថា) បពិត្របិតា ខ្ញុំបានចេញអំពីព្រៃ មករកស្រុកវិញ គួរសេពគប់នឹងបុរសមានមាយាទដូចម្តេច មានវត្ថុប្រតិបត្តិដូចម្តេច ខ្ញុំបានសួរហើយ សូមបិតាប្រាប់ហេតុនោះ (ដល់ខ្ញុំ) ឲ្យទាន។

[៦៩១] (តាបសពោធិសត្វជាបិតា ប្រាប់ថា) ម្ចាស់កូន បុរសណា គប្បីស្និទ្ធស្នាលនឹងអ្នក គប្បីអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលរបស់អ្នក ជាអ្នកចង់ស្តាប់ពាក្យរបស់អ្នក អត់ទោសដល់អ្នក អ្នកទៅអំពីព្រៃនេះទៅ ចូរសេពគប់នឹងបុរសនោះចុះ។

[៦៩២] បុរសណា មិនមានអំពើអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត បើអ្នកចេញអំពីព្រៃនេះទៅ អ្នកចូរសេពគប់បុរសនោះចុះ ធ្វើដូចជា កូនដែលតាំងនៅពូជីទ្រូង។

[៦៩៣] បើផ្ទៃដម្បីនេះ គ្មានមនុស្សអ្នករៀនចាកកាយទុច្ចរិតជាដើមទេ ម្ចាស់កូន អ្នកកុំសេពគប់នឹងបុរសដែលមានចិត្តដូចទឹកល្បឿតជាគ្រឿងជ្រលក់ (មានចិត្តមិនបានខ្ជាប់ខ្ជួន) មានចិត្តដូចជាអាការនៃស្វា ជួនត្រេកអរ ជួនមិនត្រេកអរ (ប្រែប្រួលភ្លាម ៗ) ប្រាកដដូច្នោះឡើយ។

ចប់ អរញ្ញជាតក ទី៨។

សន្និភេទជាតក ទី៩

CS sut.kn.jat.349 | book_058

(៣៤៩. សន្និភេទជាតក (៤-៥-៩))

[៦៩៤] (ព្រះរាជា មានព្រះឱង្ការនឹងសារថីថា) ម្ចាស់សារថី សេចក្តីស្មើគ្នា (របស់សត្វទាំងពីរ) ក្នុងសត្វញីទាំងឡាយ មិនមាន ក្នុងចំណីអាហារទាំងឡាយ ក៏មិនមានដែរ អ្នកចូរមើលគំនិតរបស់ចចកអ្នកបំបែកនូវតំណនៃទីត្រនោះ គិតមើលឲ្យល្អចុះ។

[៦៩៥] ពួកម្រឹកអធម៌ (ចចក) ស៊ីគោផង ស៊ីសីហៈផង ព្រោះសេចក្តីញុះញង់ណា សេចក្តីញុះញង់នោះ រមែងប្រែប្រួលដូចជាដាវមុតក្នុងសាច់។

[៦៩៦] ម្ចាស់សារី អ្នកឃើញកិរិយាដេកស្លាប់ (នៃសត្វទាំងពីរ) នេះ បុគ្គលណា ជឿពាក្យរបស់បុគ្គលអ្នកញុះញង់ បំបែកនូវតំណនៃមិត្ត
បុគ្គលនោះ រមែងដេកស្លាប់យ៉ាងនេះ (ពុំខាន)។

[៦៩៧] ម្ចាស់សារី ពួកជនណា មិនជឿពាក្យញុះញង់របស់អ្នកបំបែកនូវតំណនៃមិត្ត ពួកជននោះ តែងបាននូវសេចក្តីសុខ ដូចជា
ពួកជនអ្នកទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ដូច្នោះ។

ចប់ សន្និកេទជាតក ទី៩។

ទេវតាបញ្ញជាតក ទី១០

CS sut.kn.jat.350 | book_058

(៣៥០. ទេវតាបញ្ញជាតក (៤-៥-១០))

[៦៩៨] (ទេវតា សួរថា) បុគ្គលណា ប្រហារដោយដៃទាំងពីរផង ដោយជើងទាំងពីរផង ប្រហារនូវមាត់ផង បពិត្រមហារាជ បុគ្គលនោះ ជាទី
ស្រឡាញ់នៃគេ ហេតុនោះ ព្រះអង្គយល់ថាបុគ្គលណា។

[៦៩៩] បុគ្គលណា ជេរប្រទេចតាមសេចក្តីប្រាថ្នា តែមិនប្រាថ្នានូវការមកដល់បុគ្គលនោះ បពិត្រមហារាជ បុគ្គលនោះ ជាទីស្រឡាញ់របស់គេ
ហេតុនោះ ព្រះអង្គយល់ថា បុគ្គលណា។

[៧០០] បុគ្គលណា ពោលបង្គាប់ដោយពាក្យមិនពិត ប្រកាសប្រាប់ឲ្យឮដោយពាក្យឡឡា បពិត្រមហារាជ បុគ្គលនោះ ជាទីស្រឡាញ់របស់គេ
ហេតុនោះ ព្រះអង្គយល់ថា បុគ្គលណា។

[៧០១] ពួកអ្នកនាំយកទៅ បាននាំយកបាយផង ទឹកផង សំពត់ និងសេនាសនៈទាំងឡាយផង ដោយពិត បពិត្រមហារាជ ពួកអ្នកនាំយក
ទៅនោះ ជាទីស្រឡាញ់របស់គេ ហេតុនោះ ព្រះអង្គយល់ថា បុគ្គលណា។

ចប់ ទេវតាបញ្ញជាតក ទី១០។

ចប់ ចូលកុណាលវគ្គ ទី៥។

ឧទ្ទាននៃចូលកុណាលវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីស្រីធ្វើសេចក្តីត្រេកអរដល់ពួកបុរស ១ ព្រះពោធិសត្វបានវឌ្ឍន ១ មេក្រៀលនៅក្នុងដំណាក់ស្តេច ១ វត្តធ្វើសក់ឲ្យខ្មៅ ១ ភ្លើងដី
ប្រសើរ ១ រសទាំងឡាយ ១ ញញួរដៃដៃប្រសើរ ១ ការចេញអំពីព្រៃ ១ នាយសារី ១ ប្រហារដោយដៃ ១ ត្រូវជា ១០។

ឧទ្ទាននៃវគ្គក្នុងចតុក្កនិបាតនោះគឺ

កាលិង្កវគ្គ ១ បុចិមន្តវគ្គ ១ កុដិទូសកវគ្គ ១ កោកិលវគ្គ ១ ចូលកុណាលវគ្គ គំរប់ជា ៥ លោកសំដែងល្អហើយ។

ចប់ ចតុក្កនិបាត។

ចប់ ភាគ៥ ។

មាតិកា

	លេខ ទំព័រ	លេខសម្គាល់
ឯកនិបាត	១	sut.kn.jat.v01
អបណ្ណកវគ្គ ទី១	១	sut.kn.jat.v01.01
អបណ្ណកជាតក ទី១	១	sut.kn.jat.001
វណ្ណបថជាតក ទី២	១	sut.kn.jat.002
សេវិវាណិជជាតក ទី៣	២	sut.kn.jat.003
ចូលកុណាលវគ្គ ទី៤	២	sut.kn.jat.004
តណ្ហាលនាឡិជាតក ទី៥	៣	sut.kn.jat.005
ទេវធម្មជាតក ទី៦	៣	sut.kn.jat.006

កង្ការជាតិ ទី៧	៣	sut.kn.jat.007
គាមណីជាតិ ទី៨	៤	sut.kn.jat.008
មយទេវជាតិ ទី៩	៤	sut.kn.jat.009
សុខវិហារជាតិ ទី១០	៤	sut.kn.jat.010
សីលវគ្គ ទី២	៦	sut.kn.jat.v01.02
លក្ខណជាតិ ទី១	៦	sut.kn.jat.011
និគ្រោធមិគជាតិ ទី២	៦	sut.kn.jat.012
កណ្ឌិនជាតិ ទី៣	៧	sut.kn.jat.013
វាតមិគជាតិ ទី៤	៧	sut.kn.jat.014
ខរាទិយជាតិ ទី៥	៨	sut.kn.jat.015
តិបល្លត្តជាតិ ទី៦	៨	sut.kn.jat.016
មាលុតជាតិ ទី៧	៨	sut.kn.jat.017
មតកភត្តជាតិ ទី៨	៩	sut.kn.jat.018
អាយាចិត្តភត្តជាតិ ទី៩	៩	sut.kn.jat.019
នឡុបាសជាតិ ទី១០	៩	sut.kn.jat.020
កុរុវគ្គ ទី៣	១១	sut.kn.jat.v01.03
កុរុវគ្គមិគជាតិ ទី១	១១	sut.kn.jat.021
កុរុវគ្គជាតិ ទី២	១១	sut.kn.jat.022
ភោជាជានីយជាតិ ទី៣	១១	sut.kn.jat.023
អាជញ្ញជាតិ ទី៤	១២	sut.kn.jat.024
តិរ្តុជាតិ ទី៥	១២	sut.kn.jat.025
មហិទ្ធាមុខជាតិ ទី៦	១២	sut.kn.jat.026
អភិណ្ណជាតិ ទី៧	១៣	sut.kn.jat.027
នន្ទិវិសាលជាតិ ទី៨	១៣	sut.kn.jat.028
កណ្ណជាតិ ទី៩	១៣	sut.kn.jat.029
មុណិកជាតិ ទី១០	១៤	sut.kn.jat.030
កុលាវកវគ្គ ទី៤	១៥	sut.kn.jat.v01.04
កុលាវកជាតិ ទី១	១៥	sut.kn.jat.031
នច្ចុជាតិ ទី២	១៥	sut.kn.jat.032
សម្មោទមានជាតិ ទី៣	១៥	sut.kn.jat.033
មច្ចុជាតិ ទី៤	១៦	sut.kn.jat.034
វដ្តកជាតិ ទី៥	១៦	sut.kn.jat.035
សកុណជាតិ ទី៦	១៦	sut.kn.jat.036
តិគ្គិរជាតិ ទី៧	១៧	sut.kn.jat.037
ពកជាតិ ទី៨	១៧	sut.kn.jat.038
នន្ទុជាតិ ទី៩	១៧	sut.kn.jat.039
ខទិវង្ករជាតិ ទី១០	១៨	sut.kn.jat.040

អត្ថកថា ទី៥	១៩	sut.kn.jat.v01.05
លោកជាតិ ទី១	១៩	sut.kn.jat.041
កបោតជាតិ ទី២	១៩	sut.kn.jat.042
វេទ្យកជាតិ ទី៣	២០	sut.kn.jat.043
មកសជាតិ ទី៤	២០	sut.kn.jat.044
រោហិណ្ឌជាតិ ទី៥	២០	sut.kn.jat.045
អាមាមូសកជាតិ ទី៦	២១	sut.kn.jat.046
វារុណិទូសកជាតិ ទី៧	២១	sut.kn.jat.047
វេទ្យជាតិ ទី៨	២១	sut.kn.jat.048
នក្ខត្តជាតិ ទី៩	២២	sut.kn.jat.049
ទុម្មេធជាតិ ទី១០	២២	sut.kn.jat.050
អាសីសវគ្គ ទី៦	២៣	sut.kn.jat.v01.06
មហាសីលវជាតិ ទី១	២៣	sut.kn.jat.051
ចូឡជនកជាតិ ទី២	២៣	sut.kn.jat.052
បុណ្ណបាតិជាតិ ទី៣	២៣	sut.kn.jat.053
ផលជាតិ ទី៤	២៤	sut.kn.jat.054
បញ្ញាវុធជាតិ ទី៥	២៤	sut.kn.jat.055
កញ្ជនក្ខន្ធជាតិ ទី៦	២៤	sut.kn.jat.056
វានវិន្ទុជាតិ ទី៧	២៥	sut.kn.jat.057
តយោធម្មជាតិ ទី៨	២៥	sut.kn.jat.058
ភេរិវាទជាតិ ទី៩	២៥	sut.kn.jat.059
សង្ខេបមនជាតិ ទី១០	២៦	sut.kn.jat.060
តត្ថិវគ្គ ទី៧	២៧	sut.kn.jat.v01.07
អសាតមន្តជាតិ ទី១	២៧	sut.kn.jat.061
អណ្ណត្ថតជាតិ ទី២	២៧	sut.kn.jat.062
តក្កជាតិ ទី៣	២៨	sut.kn.jat.063
ទុរាជានជាតិ ទី៤	២៨	sut.kn.jat.064
អនភិរតិជាតិ ទី៥	២៨	sut.kn.jat.065
មុទុលក្ខណជាតិ ទី៦	២៩	sut.kn.jat.066
ឧច្ឆ្នងជាតិ ទី៧	២៩	sut.kn.jat.067
សាកេតជាតិ ទី៨	២៩	sut.kn.jat.068
វិសវន្តុជាតិ ទី៩	៣០	sut.kn.jat.069
កុទ្ទាលជាតិ ទី១០	៣០	sut.kn.jat.070
វរុណវគ្គ ទី៨	៣១	sut.kn.jat.v01.08
វរុណជាតិ ទី១	៣១	sut.kn.jat.071
សីលវនាគជាតិ ទី២	៣១	sut.kn.jat.072
សច្ចង្គិរជាតិ ទី៣	៣១	sut.kn.jat.073

រុក្ខធម្មជាតក ទី៤	៣២	sut.kn.jat.074
មច្ឆជាតក ទី៥	៣២	sut.kn.jat.075
អសង្ក័យជាតក ទី៦	៣២	sut.kn.jat.076
មហាសុបិនជាតក ទី៧	៣៣	sut.kn.jat.077
តណ្ហិសជាតក ទី៨	៣៣	sut.kn.jat.078
ខរស្សរជាតក ទី៩	៣៤	sut.kn.jat.079
ភីមសេនជាតក ទី១០	៣៤	sut.kn.jat.080
អបាយិម្ពវគ្គ ទី៩	៣៦	sut.kn.jat.v01.09
សុរាបានជាតក ទី១	៣៦	sut.kn.jat.081
មិត្តវិន្ទុជាតក ទី២	៣៦	sut.kn.jat.082
កាឡកណ្ណិជាតក ទី៣	៣៦	sut.kn.jat.083
អត្តស្ស ទ្វារជាតក ទី៤	៣៧	sut.kn.jat.084
កិម្សកជាតក ទី៥	៣៧	sut.kn.jat.085
សីលវិម័សជាតក ទី៦	៣៨	sut.kn.jat.086
មង្គលជាតក ទី៧	៣៨	sut.kn.jat.087
សារម្ពុជាតក ទី៨	៣៩	sut.kn.jat.088
កុហកជាតក ទី៩	៣៩	sut.kn.jat.089
អកតញ្ញុជាតក ទី១០	៣៩	sut.kn.jat.090
លិត្តវគ្គ ទី១០	៤១	sut.kn.jat.v01.10
លិត្តជាតក ទី១	៤១	sut.kn.jat.091
មសារជាតក ទី២	៤១	sut.kn.jat.092
វិស្សាសភោជនជាតក ទី៣	៤២	sut.kn.jat.093
លោមហំសជាតក ទី៤	៤២	sut.kn.jat.094
មហាសុទស្សនជាតក ទី៥	៤២	sut.kn.jat.095
តេលបត្តជាតក ទី៦	៤៣	sut.kn.jat.096
នាមសិទ្ធិជាតក ទី៧	៤៣	sut.kn.jat.097
កូដវាណិជជាតក ទី៨	៤៣	sut.kn.jat.098
បរោសហស្សជាតក ទី៩	៤៤	sut.kn.jat.099
អសាត្រុបជាតក ទី១០	៤៤	sut.kn.jat.100
បរោសតវគ្គ ទី១១	៤៦	sut.kn.jat.v01.11
បរោសតជាតក ទី១	៤៦	sut.kn.jat.101
បណ្ឌិតជាតក ទី២	៤៦	sut.kn.jat.102
វេរិជាតក ទី៣	៤៧	sut.kn.jat.103
មិត្តវិន្ទុជាតក ទី៤	៤៧	sut.kn.jat.104
ទុព្វលកដ្ឋជាតក ទី៥	៤៧	sut.kn.jat.105
ឧទញ្ជនីជាតក ទី៦	៤៨	sut.kn.jat.106

សាលិត្តកជាតក ទី៧	៤៨	sut.kn.jat.107
ពហិយជាតក ទី៨	៤៨	sut.kn.jat.108
កុណ្ណកបូរជាតក ទី៩	៤៩	sut.kn.jat.109
សព្វសំហារកបញ្ហា ទី១០	៤៩	sut.kn.jat.110
ហំសិវត្ត ទី១២	៥០	sut.kn.jat.v01.12
គទ្រុកបញ្ហា ទី១	៥០	sut.kn.jat.111
អមរាទេវិបញ្ហា ទី២	៥០	sut.kn.jat.112
សិគាលជាតក ទី៣	៥១	sut.kn.jat.113
មិតចិន្តិជាតក ទី៤	៥១	sut.kn.jat.114
អនុសាសិកជាតក ទី៥	៥១	sut.kn.jat.115
ទុច្ចចជាតក ទី៦	៥២	sut.kn.jat.116
តិគ្គិរជាតក ទី៧	៥២	sut.kn.jat.117
វដ្តកជាតក ទី៨	៥២	sut.kn.jat.118
អកាលរាវិជាតក ទី៩	៥៣	sut.kn.jat.119
ពន្ធនមោក្ខជាតក ទី១០	៥៣	sut.kn.jat.120
កុសនាឡិវត្ត ទី១៣	៥៤	sut.kn.jat.v01.13
កុសនាឡិវត្តជាតក ទី១	៥៤	sut.kn.jat.121
ទុម្មេធជាតក ទី២	៥៤	sut.kn.jat.122
នង្គុលីសជាតក ទី៣	៥៥	sut.kn.jat.123
អម្ពជាតក ទី៤	៥៥	sut.kn.jat.124
កជាហកជាតក ទី៥	៥៥	sut.kn.jat.125
អសិលក្ខណជាតក ទី៦	៥៦	sut.kn.jat.126
កលណ្ណកជាតក ទី៧	៥៦	sut.kn.jat.127
មូសិកជាតក ទី៨	៥៦	sut.kn.jat.128
អគ្គិកជាតក ទី៩	៥៧	sut.kn.jat.129
កោសិយជាតក ទី១០	៥៧	sut.kn.jat.130
អសម្មទានវត្ត ទី១៤	៥៨	sut.kn.jat.v01.14
អសម្មទានជាតក ទី១	៥៨	sut.kn.jat.131
បញ្ចវិរុកជាតក ទី២	៥៨	sut.kn.jat.132
យតាសនជាតក ទី៣	៥៩	sut.kn.jat.133
ឈានសោធនជាតក ទី៤	៥៩	sut.kn.jat.134
ចន្ទាភជាតក ទី៥	៦០	sut.kn.jat.135
សុវណ្ណហំសជាតក ទី៦	៦០	sut.kn.jat.136
ពព្វជាតក ទី៧	៦០	sut.kn.jat.137
គោធជាតក ទី៨	៦១	sut.kn.jat.138
ឧភតោភដ្ឋជាតក ទី៩	៦១	sut.kn.jat.139
កាកជាតក ទី១០	៦១	sut.kn.jat.140

កកណ្តកវគ្គ ទី១៥	៦៣	sut.kn.jat.v01.15
គោធជាតក ទី១	៦៣	sut.kn.jat.141
សិដ្ឋាលជាតក ទី២	៦៣	sut.kn.jat.142
វិរោចនជាតក ទី៣	៦៣	sut.kn.jat.143
នង្គុដ្ឋជាតក ទី៤	៦៤	sut.kn.jat.144
រាធជាតក ទី៥	៦៤	sut.kn.jat.145
កាកជាតក ទី៦	៦៤	sut.kn.jat.146
បុប្ផវគ្គជាតក ទី៧	៦៥	sut.kn.jat.147
សិដ្ឋាលជាតក ទី៨	៦៥	sut.kn.jat.148
ឯកបណ្ណជាតក ទី៩	៦៥	sut.kn.jat.149
សញ្ជីវជាតក ទី១០	៦៦	sut.kn.jat.150
ទុកនិបាត	៦៨	sut.kn.jat.v02
ទឡវគ្គ ទី១	៦៨	sut.kn.jat.02.01
រាជោវាទជាតក ទី១	៦៨	sut.kn.jat.151
សិគាលជាតក ទី២	៦៩	sut.kn.jat.152
សូករជាតក ទី៣	៦៩	sut.kn.jat.153
ឧរគជាតក ទី៤	៧០	sut.kn.jat.154
ភគ្គជាតក ទី៥	៧០	sut.kn.jat.155
អលីនចិត្តជាតក ទី៦	៧១	sut.kn.jat.156
គុណជាតក ទី៧	៧១	sut.kn.jat.157
សុហានុជាតក ទី៨	៧២	sut.kn.jat.158
មោរជាតក ទី៩	៧៣	sut.kn.jat.159
វិនិលកជាតក ទី១០	៧៤	sut.kn.jat.160
សន្តវគ្គ ទី២	៧៦	sut.kn.jat.v02.02
ឥន្ទសមានគោត្តជាតក ទី១	៧៦	sut.kn.jat.161
សន្តវជាតក ទី២	៧៦	sut.kn.jat.162
សុសីមជាតក ទី៣	៧៧	sut.kn.jat.163
គិដ្ឋុជាតក ទី៤	៧៨	sut.kn.jat.164
នកុលជាតក ទី៥	៧៨	sut.kn.jat.165
ឧបសាឡជាតក ទី៦	៧៩	sut.kn.jat.166
សមិទ្ធិជាតក ទី៧	៧៩	sut.kn.jat.167
សកុណគ្លីជាតក ទី៨	៨០	sut.kn.jat.168
អរកជាតក ទី៩	៨១	sut.kn.jat.169
កកណ្តកជាតក ទី១០	៨១	sut.kn.jat.170
កល្យាណធម្មវគ្គ ទី៣	៨២	sut.kn.jat.v02.03
កល្យាណធម្មជាតក ទី១	៨២	sut.kn.jat.171
ទន្ធវជាតក ទី២	៨២	sut.kn.jat.172

មក្កដជាតក ទី៣	៨៣	sut.kn.jat.173
ទុញ្ញិយមក្កដជាតក ទី៤	៨៣	sut.kn.jat.174
អាទិត្យបដ្ឋានជាតក ទី៥	៨៤	sut.kn.jat.175
កឡាយមុដ្ឋិជាតក ទី៦	៨៤	sut.kn.jat.176
តិរ្យកជាតក ទី៧	៨៥	sut.kn.jat.177
កច្ចបជាតក ទី៨	៨៥	sut.kn.jat.178
សតធម្មជាតក ទី៩	៨៦	sut.kn.jat.179
ទុទ្ធទជាតក ទី១០	៨៧	sut.kn.jat.180
អសទិសវគ្គ ទី៤	៨៨	sut.kn.jat.v02.04
អសទិសជាតក ទី១	៨៨	sut.kn.jat.181
សង្គាមាវចរជាតក ទី២	៨៨	sut.kn.jat.182
វាលោទកជាតក ទី៣	៨៩	sut.kn.jat.183
គិរិទត្តជាតក ទី៤	៨៩	sut.kn.jat.184
អនភិរតិជាតក ទី៥	៩០	sut.kn.jat.185
ទធិវាហនជាតក ទី៦	៩១	sut.kn.jat.186
ចតុមដ្ឋជាតក ទី៧	៩១	sut.kn.jat.187
សីហាកោត្តកជាតក ទី៨	៩២	sut.kn.jat.188
សីហធម្មជាតក ទី៩	៩២	sut.kn.jat.189
សីលានិសំសជាតក ទី១០	៩៣	sut.kn.jat.190
រុហកវគ្គ ទី៥	៩៤	sut.kn.jat.v02.05
រុហកជាតក ទី១	៩៤	sut.kn.jat.191
សិរិកាឡកណ្ណិជាតក ទី២	៩៤	sut.kn.jat.192
ចុល្លបទុមជាតក ទី៣	៩៥	sut.kn.jat.193
មណិចោរជាតក ទី៤	៩៦	sut.kn.jat.194
បព្វតូបត្ថរជាតក ទី៥	៩៦	sut.kn.jat.195
វលាហកជាតក ទី៦	៩៧	sut.kn.jat.196
មិត្តាមិត្តជាតក ទី៧	៩៨	sut.kn.jat.197
រាជជាតក ទី៨	៩៨	sut.kn.jat.198
គហបតិជាតក ទី៩	៩៩	sut.kn.jat.199
សាធុសីលជាតក ទី១០	៩៩	sut.kn.jat.200
នតំទឡវគ្គ ទី៦	១០១	sut.kn.jat.v02.06
ពន្ធនាគារជាតក ទី១	១០១	sut.kn.jat.201
កេឡិសីលជាតក ទី២	១០១	sut.kn.jat.202
ខន្ធបរិវត្តជាតក ទី៣	១០២	sut.kn.jat.203
វីរកជាតក ទី៤	១០៤	sut.kn.jat.204
គង្គេយ្យជាតក ទី៥	១០៤	sut.kn.jat.205

កុរុដ្ឋមិគជាតក ទី៦	១០៥	sut.kn.jat.206
អស្សកជាតក ទី៧	១០៥	sut.kn.jat.207
សុំសុមារជាតក ទី៨	១០៦	sut.kn.jat.208
កក្ករជាតក ទី៩	១០៦	sut.kn.jat.209
កន្ទគលកជាតក ទី១០	១០៧	sut.kn.jat.210
ពីរណត្តម្ភកវគ្គ ទី៧	១០៨	sut.kn.jat.v02.07
សោមទត្តជាតក ទី១	១០៨	sut.kn.jat.211
ឧច្ឆិដ្ឋកត្តជាតក ទី២	១០៨	sut.kn.jat.212
ភរុរាជជាតក ទី៣	១០៩	sut.kn.jat.213
បុណ្ណនទីជាតក ទី៤	១១០	sut.kn.jat.214
កច្ចបជាតក ទី៥	១១០	sut.kn.jat.215
មច្ចជាតក ទី៦	១១១	sut.kn.jat.216
សេត្តុជាតក ទី៧	១១២	sut.kn.jat.217
កូដវាណិជជាតក ទី៨	១១២	sut.kn.jat.218
គរហិតជាតក ទី៩	១១៣	sut.kn.jat.219
ធម្មទ្ធជជាតក ទី១០	១១៤	sut.kn.jat.220
កាសាវគ្គ ទី៨	១១៥	sut.kn.jat.v02.08
កាសាវជាតក ទី១	១១៥	sut.kn.jat.221
ចុល្លនន្ទិយជាតក ទី២	១១៥	sut.kn.jat.222
បុដកត្តជាតក ទី៣	១១៦	sut.kn.jat.223
កុម្ពិលជាតក ទី៤	១១៧	sut.kn.jat.224
ខន្តិវណ្ណនជាតក ទី៥	១១៧	sut.kn.jat.225
កោសិយជាតក ទី៦	១១៨	sut.kn.jat.226
ភូថបាណកជាតក ទី៧	១១៩	sut.kn.jat.227
កាមនីតជាតក ទី៨	១១៩	sut.kn.jat.228
បលាយិជាតក ទី៩	១២០	sut.kn.jat.229
ទុតិយបលាយិជាតក ទី១០	១២១	sut.kn.jat.230
ឧបាហានវគ្គ ទី៩	១២៣	sut.kn.jat.v02.09
ឧបាហានជាតក ទី១	១២៣	sut.kn.jat.231
វិណាចូនជាតក ទី២	១២៣	sut.kn.jat.232
វិកណ្ណកជាតក ទី៣	១២៤	sut.kn.jat.233
អសិតាតុជាតក ទី៤	១២៥	sut.kn.jat.234
វច្ឆនខជាតក ទី៥	១២៥	sut.kn.jat.235
ពកជាតក ទី៦	១២៦	sut.kn.jat.236
សាកេតជាតក ទី៧	១២៧	sut.kn.jat.237
ឯកបទជាតក ទី៨	១២៧	sut.kn.jat.238
ហរិតមាតជាតក ទី៩	១២៨	sut.kn.jat.239

មហាបិដ្ឋលជាតក ទី១០	១២៩	sut.kn.jat.240
សិគាលវគ្គ ទី១០	១៣០	sut.kn.jat.v02.10
សព្វទាថិជាតក ទី១	១៣០	sut.kn.jat.241
សុននជាតក ទី២	១៣០	sut.kn.jat.242
គុត្តិលជាតក ទី៣	១៣២	sut.kn.jat.243
វិគតិច្ឆជាតក ទី៤	១៣២	sut.kn.jat.244
មូលបរិយាយជាតក ទី៥	១៣៣	sut.kn.jat.245
ពាលោទជាតក ទី៦	១៣៤	sut.kn.jat.246
បាទញ្ញសិជាតក ទី៧	១៣៤	sut.kn.jat.247
កីសុកោបមជាតក ទី៨	១៣៥	sut.kn.jat.248
សាលកជាតក ទី៩	១៣៦	sut.kn.jat.249
កបិជាតក ទី១០	១៣៦	sut.kn.jat.250
តិកនិបាត	១៣៨	sut.kn.jat.v03
សង្កប្បវគ្គ ទី១	១៣៨	sut.kn.jat.v03.01
សង្កប្បរាគជាតក ទី១	១៣៨	sut.kn.jat.251
តិលមុដ្ឋិជាតក ទី២	១៣៩	sut.kn.jat.252
មណិកណ្ណជាតក ទី៣	១៣៩	sut.kn.jat.253
កុណ្ណកុច្ឆិសិន្ធរជាតក ទី៤	១៤០	sut.kn.jat.254
សុកជាតក ទី៥	១៤១	sut.kn.jat.255
ជរុទបាទជាតក ទី៦	១៤២	sut.kn.jat.256
គាមណិចន្ទជាតក ទី៧	១៤៣	sut.kn.jat.257
មន្ទធាតុរាជជាតក ទី៨	១៤៤	sut.kn.jat.258
តិវិតិច្ឆជាតក ទី៩	១៤៥	sut.kn.jat.259
ទូតជាតក ទី១០	១៤៦	sut.kn.jat.260
បទុមវគ្គ ទី២	១៤៨	sut.kn.jat.v03.02
បទុមជាតក ទី១	១៤៨	sut.kn.jat.261
មុទុបាណិជាតក ទី២	១៤៩	sut.kn.jat.262
ចុល្លបលោភនជាតក ទី៣	១៥០	sut.kn.jat.263
មហាបនាទជាតក ទី៤	១៥០	sut.kn.jat.264
ខុរប្បជាតក ទី៥	១៥១	sut.kn.jat.265
វាតគ្គសិន្ធរជាតក ទី៦	១៥២	sut.kn.jat.266
សុវណ្ណកក្កដជាតក ទី៧	១៥៣	sut.kn.jat.267
អារាមទូសកជាតក ទី៨	១៥៤	sut.kn.jat.268
សុជាតាជាតក ទី៩	១៥៥	sut.kn.jat.269
ឧលុកជាតក ទី១០	១៥៥	sut.kn.jat.270
ឧទបាទវគ្គ ទី៣	១៥៧	sut.kn.jat.v03.03
ឧទបាទទូសកជាតក ទី១	១៥៧	sut.kn.jat.271

ព្យគ្យជាតក ទី២	១៥៧	sut.kn.jat.272
កច្ចបជាតក ទី៣	១៥៨	sut.kn.jat.273
លោលជាតក ទី៤	១៥៩	sut.kn.jat.274
រុចិរជាតក ទី៥	១៦០	sut.kn.jat.275
កុរុធម្មជាតក ទី៦	១៦១	sut.kn.jat.276
រោមជាតក ទី៧	១៦២	sut.kn.jat.277
មហិសជាតក ទី៨	១៦៣	sut.kn.jat.278
សតបត្តជាតក ទី៩	១៦៤	sut.kn.jat.279
បូដទូសកជាតក ទី១០	១៦៤	sut.kn.jat.280
អព្ពន្តវគ្គ ទី៤	១៦៦	sut.kn.jat.v03.04
អព្ពន្តជាតក ទី១	១៦៦	sut.kn.jat.281
សេយ្យជាតក ទី២	១៦៧	sut.kn.jat.282
វង្សកិស្វករជាតក ទី៣	១៦៨	sut.kn.jat.283
សិរីជាតក ទី៤	១៦៩	sut.kn.jat.284
មណិស្វករជាតក ទី៥	១៦៩	sut.kn.jat.285
សាលុកជាតក ទី៦	១៧០	sut.kn.jat.286
លាភគរហិកជាតក ទី៧	១៧១	sut.kn.jat.287
មច្ចទានជាតក ទី៨	១៧២	sut.kn.jat.288
នានានន្ទជាតក ទី៩	១៧៣	sut.kn.jat.289
សីលវិមសជាតក ទី១០	១៧៤	sut.kn.jat.290
កុម្មវគ្គ ទី៥	១៧៦	sut.kn.jat.v03.05
ភទ្រយដកេទកជាតក ទី១	១៧៦	sut.kn.jat.291
សុបត្តជាតក ទី២	១៧៦	sut.kn.jat.292
កាយនិព្វិន្ទជាតក ទី៣	១៧៧	sut.kn.jat.293
ជម្ពូទានកជាតក ទី៤	១៧៨	sut.kn.jat.294
អន្តជាតក ទី៥	១៧៩	sut.kn.jat.295
សមុទ្ទជាតក ទី៦	១៧៩	sut.kn.jat.296
កាមវិលាបជាតក ទី៧	១៨០	sut.kn.jat.297
ឧទុម្ពរជាតក ទី៨	១៨១	sut.kn.jat.298
កោមារិយបុត្តជាតក ទី៩	១៨២	sut.kn.jat.299
ពកជាតក ទី១០	១៨៣	sut.kn.jat.300
ចតុក្កនិបាត	១៨៥	sut.kn.jat.v04
កាលិង្កវគ្គ ទី១	១៨៥	sut.kn.jat.v04.01
ចុល្លកាលិង្កជាតក ទី១	១៨៥	sut.kn.jat.301
មហាអស្សារោហជាតក ទី២	១៨៦	sut.kn.jat.302
ឯករាជជាតក ទី៣	១៨៧	sut.kn.jat.303

ទន្ធជាតក ទី៤	១៨៩	sut.kn.jat.304
សីលវិមុត្តជាតក ទី៥	១៩០	sut.kn.jat.305
សុជាតាជាតក ទី៦	១៩១	sut.kn.jat.306
បសាសជាតក ទី៧	១៩២	sut.kn.jat.307
ជវសកុណជាតក ទី៨	១៩៣	sut.kn.jat.308
ឆវជាតក ទី៩	១៩៤	sut.kn.jat.309
សយ្ហុជាតក ទី១០	១៩៥	sut.kn.jat.310
បុចិមន្ទវគ្គ ទី២	១៩៧	sut.kn.jat.v04.02
បុចិមន្ទជាតក ទី១	១៩៧	sut.kn.jat.311
កស្សបមន្តិយជាតក ទី២	១៩៨	sut.kn.jat.312
ខន្តិវាទិជាតក ទី៣	១៩៩	sut.kn.jat.313
លោហកុម្មិជាតក ទី៤	២០០	sut.kn.jat.314
មំសជាតក ទី៥	២០១	sut.kn.jat.315
សសបណ្ឌិតជាតក ទី៦	២០២	sut.kn.jat.316
មតរោទនជាតក ទី៧	២០៣	sut.kn.jat.317
កណវេរជាតក ទី៨	២០៤	sut.kn.jat.318
តិក្កិរជាតក ទី៩	២០៥	sut.kn.jat.319
សុចជជាតក ទី១០	២០៦	sut.kn.jat.320
កុដិទូសកវគ្គ ទី៣	២០៨	sut.kn.jat.v04.03
កុដិទូសកជាតក ទី១	២០៨	sut.kn.jat.321
ទុទុកាយជាតក ទី២	២០៩	sut.kn.jat.322
ព្រហ្មទត្តជាតក ទី៣	២១០	sut.kn.jat.323
ចម្មសាដកជាតក ទី៤	២១១	sut.kn.jat.324
គោធជាតក ទី៥	២១២	sut.kn.jat.325
កក្ការុជាតក ទី៦	២១៣	sut.kn.jat.326
កាកាតិជាតក ទី៧	២១៤	sut.kn.jat.327
អននុសោចិយជាតក ទី៨	២១៥	sut.kn.jat.328
កាឡុពាហុជាតក ទី៩	២១៦	sut.kn.jat.329
សីលវិមុត្តជាតក ទី១០	២១៧	sut.kn.jat.330
កោកិលវគ្គ ទី៤	២១៩	sut.kn.jat.v04.04
កោកាលិកជាតក ទី១	២១៩	sut.kn.jat.331
រថលដ្ឋិជាតក ទី២	២២០	sut.kn.jat.332
គោធជាតក ទី៣	២២១	sut.kn.jat.333
រាជោវាទជាតក ទី៤	២២២	sut.kn.jat.334
ជម្ពុកជាតក ទី៥	២២៣	sut.kn.jat.335
ព្រហ្មាធាតុជាតក ទី៦	២២៤	sut.kn.jat.336
បីបជាតក ទី៧	២២៥	sut.kn.jat.337

ថុសជាតក ទី៨	២២៦	sut.kn.jat.338
ពាវេរុជាតក ទី៩	២២៧	sut.kn.jat.339
វិសយ្ហជាតក ទី១០	២២៨	sut.kn.jat.340
ចុល្ហកុណាលវគ្គ ទី៥	២៣០	sut.kn.jat.v04.05
កុណ្ណាលិកជាតក ទី១	២៣០	sut.kn.jat.341
វានរជាតក ទី២	២៣១	sut.kn.jat.342
កុន្តិនីជាតក ទី៣	២៣២	sut.kn.jat.343
អម្ពជាតក ទី៤	២៣៣	sut.kn.jat.344
គជតុម្ពជាតក ទី៥	២៣៤	sut.kn.jat.345
កេសរជាតក ទី៦	២៣៥	sut.kn.jat.346
អយក្ខដជាតក ទី៧	២៣៦	sut.kn.jat.347
អរញ្ញជាតក ទី៨	២៣៨	sut.kn.jat.348
សន្ធិភេទជាតក ទី៩	២៣៩	sut.kn.jat.349
ទេវតាបញ្ចជាតក ទី១០	២៤០	sut.kn.jat.350

-
- 1) យុគក្តិលេសនេះ បានដល់កិលេសទាំងឡាយ គឺ កោធនៈ ឧបនាហៈ មក្ខៈ បឡាសៈ ជាដើម។
 - 2) យោគក្តិលេសនេះ បានដល់យោគៈ ៤យ៉ាង គឺកាមយោគៈ ១ ភវយោគៈ ១ ទិដ្ឋិយោគៈ ១ អវិជ្ជាយោគៈ ១។ អដ្ឋកថា។
 - 3) ត្រី ៣ មួយគិតច្រើន មួយគិតតិច មួយគិតល្មម។
 - 4) ហេតុ ៤យ៉ាង គឺ សរីរៈ ១ ជាតិ ១ សម្លេង ១ គុណ ១ (អដ្ឋកថា)។
 - 5) បុរសមានជើង ៤ នេះ សំដៅយកអណ្តើកនេះឯង។ អដ្ឋកថា។
 - 6) សំដៅយកមនុស្សស្រី។ អដ្ឋកថា។
 - 7) បុគ្គលអ្នកចិញ្ចឹម មាន៣ គឺ មាតា បិតា ស្វាមី។ អដ្ឋកថា។
 - 8) ពូទុក ៗ។
 - 9) អគ្គិ បារកោ គណ្ណវត្តនី ទាំង៣សព្វនេះ ជាឈ្មោះនៃភ្លើងតែម្យ៉ាង។ អដ្ឋកថា។